

BIBLIOTHECA INDICA :
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS
PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 1179.
TIBETAN TRANSLATION
OF THE
NYAYABINDU OF DHARMAKĪRTI

WITH THE COMMENTARY OF
VINĪTADEVA.
EDITED WITH APPENDICES
BY
L. DE LA VALLEE POUSSIN, M.R.A.S.

~~~~~
CALCUTTA:
PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.
1907.

70. 1000
1000. 1000

CARPENTIER

༡ རྒྱ་གར་ སྐད་དུ་ རྒྱ་ཡུ་བི་རྒྱ་^[847^b] རྒྱ་མ་ བྲ་ཀ་ར་ཏ་།

། བོད་སྐད་དུ་ རིགས་པའི་ རིགས་པ་ ཞེས་བྲ་བའི་ རབ་དུ་བྱེད་པ།

འཇམ་དཔལ་ གཞོན་རྒྱར་ བྱར་པ་ལ་ ཡུག་འཇམ་ལོ།

ལང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ཅི་ སྦྱེས་བྱའི་ དོན་ ཐམས་ཅད་ འབྱུང་བའི་
སྦྱོན་དུ་ འགྲོ་བ་ཅན་ ཡིན་པས་ ཅ། དེ་ བསྟན་ཏོ། 2

ལང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ཅི་ རྣམ་པ་ གཉིས་ ཏེ། མངོན་སུམ་ དང་
ཇེས་སྤྱད་པའག་པའོ། 13

དེ་ལ་ མངོན་སུམ་ ཅི་ རྟོག་པ་ དང་ བྲལ་ཞིང་ མ་ འབྱུང་བའོ། 14

རྟོག་པ་ ཅི་ ཤེས་པ་ལ་ བརྗེད་པ་¹ དང་ འབྱེད་ རྩང་བ་
སྦྱེ། དེ་ དང་ བྲལ་བའོ། 15

རབ་རིབ་ དང་། བྱར་དུ་ བསྟོར་བ་ དང་། བྱར་ ཞུགས་པ་ དང་།
འབྱུགས་པ་ལ་ རིགས་པས་ འབྱུང་བ་ མ་བསྟེན་པའི་ ཤེས་པ་ ཅི་
མངོན་སུམ་མོ། 71

¹ Numbers in square brackets refer to the edition of the text in Mdo, vol. xcv.—V. = various readings from the commentary in Mdo, vol. cxi.—T = Mdo, xcv.

དེ་ནི་ནམ་པ་པལ་གྱི་མེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་
 ལྷ་ལ་གྱི་དེ་མཁས་པ་ལྷ་ལ་རྩོན་པའི་བྱེད་པ་ཙན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
 མཚུངས་པ་དེ་མཁས་པའི་རྒྱུ་ལྷིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པ་
 ཤེས་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་པ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའོ།། 23

དེའི་ ཡུལ་ནི་ རང་གི་ མཚན་ཉིད་དོ། རོན་ ལང་ ཉེ་བ་ དང་མི་ཉེ་
བ་དག་ལས་ ཤེས་པ་ལ་ ལྷང་བ་ ཐད་ད་བ་ དེ་ནི་ རང་གི་ མཚན་ཉིད་དོ། 2

དེ་ཉིད་ རོན་དམ་པར་ ཡོད་པ་ ཟེ། སངས་བའི་ བཅོམ་ཉིད་ བོ་
 རོན་ཕྱིད་ནས་པ་ ཁོ་ན་ ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ॥ 30

མཁའ་ནི་སྤྱི་མཁོན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྩམ་སྤྱ དཔག་པའི་' ཡུལ་
ཡིན་ནོ། 32

མངོན་སུམ་གྱི་ ཤེས་པ་ དེ་ ཉིད་ ཚད་མའི་ འབྲས་བུ་ ལྟེ། དོན་
རྟོགས་པའི་ རོ་པོ་ ཁོ་ན་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། དོན་ དང་ འད་བཉིད་ དའི་
ཚད་མ་ ལྟེ། དའི་ དཔང་གིས་ དོན་རྟོགས་པ་ འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རེ། ༣

¹ V. yul-gyis.

* V. bakyed-pa.

⁸ kyi, wanting in V.

* V. byuñ-ba.

⁵ V. mthsan-ñid yin-te.

⁶ V. dños-po ni don-byed nas-pai mt-shan-ñid kho-na...

7 V. rjes-sū-dpog-pai.

⁸ kho-na, wanting in V.

° V. hdra-ba ni hdii tshad-ma.

10 V. don rtogs-par.

༥༥ རིགས་པའི་ བྱུང་བ་ ཞེས་བྱ་བའི་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ མངོན་
སུམ་གྱི་ ལེའུ་ རྩེ་ དང་པོ་ལོ། 37

རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ རབ་དུ་བྱེད་ དང་ བཞུགས་གྱི་
དོན་ལོ། 38

དེ་ལ་ རབ་དུ་བྱེད་གྱི་ རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ བྱེད་པ་ བྱེད་ ཡིན་པའོ། 39

འདིར་ ཡང་ ཚད་མའི་ འབྲས་བུ་ རྩེ་ལྟ་བུ་^[348] བཞུགས་ བྱེད་
མངོན་སུམ་དང་ འདྲའོ། 40

རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ རྩེ་ལྟ་བུ་ རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ ཡོད་པ་
ཉིད་ དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ ཡོད་པ་ དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་ ཇེས་པའོ། 41

རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ བྱེད་ འདིར་ བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ བྱེད་པ་
དང་མཐུན་པའི་ ཚེས་ཚན་ནོ། 42

མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ བྱེད་ བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ ཚེས་གྱི་ སྤྱི་ དང་ དོན་
མཐུན་པའོ། 43

མི་མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ བྱེད་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ མཐུན་པ་ལྟ་བུ་
དེ་ལས་ བཞུགས་ དང་། དེ་དང་ འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་པའོ། 44

1 V. adds: shes-bya-ba.

2 According to T.; V. has: chos-can-pao.

3 V. de-la.

པར་བྱ་བའི་¹ རོན་གྱི་ རང་བཞིན་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་
 རོན་ལས་ བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་²། རེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ དང་། རེ་ལས་
 བྱུང་བ་ མ་ཡིན་པ་ ཞི་ རེ་དང་འབྲེལ་བ་ མེད་པའི་ རང་བཞིན་³ ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ༥༩

རེའི་བདག་^[348b]ཉིད་ དང་ རེ་ལས་བྱུང་བ་ རེ་གཉིས་ ཀྱང་ རང་
 བཞིན་ དང་ འབྲས་བུ་ ཁོ་ན་ ཡིན་དེ། རེ་གཉིས་ཁོ་ནས་ དངོས་པོ་
 འགྲུབ་པའོ་། 60

དགའ་ལ་ འགྲུབ་པ་⁴ ཡང་ མི་དམིགས་པ་ ཇི་སྐད་སྒྲོས་པ་ ཁོ་ན་
 ལས་⁵ འགྱུར་དེ། དངོས་པོ་ ཡོད་ན་ ཞི་ རེ་ མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། 61

གཞན་དུ་ན་⁶ ཞི་ ཡུལ་ དང་ ཏུས་ དང་ རང་བཞིན་གྱིས་ བསྐྱུ་
 བའི་ རོན་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ མ་གྱུར་བ་ནམས་ལ་ རང་གི་ མངོན་
 གུས་ གྲོག་¹⁰ ཀྱང་ དངོས་པོ་མེད་པར་ དེས་པ་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། 62

མི་སྲིད་པར་ དམ་པའི་ འདུ་བྱེད་ སྐྱུ་བ་པའི་ མངོན་གུས་ འདས་
 པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ ཡོག་ན་ དངོས་པོ་མེད་པའི་ བསྐྱུ་ འཇུག་མེད་¹¹།
 རེ་ཉིད་ཀྱིས་ དངོས་པོ་ མེད་པར་ དེས་པའི་ ཕྱིར་རོ། 63

རེ་ ཞི་ སྐྱིར་པའི་ བྱེ་བྲག་གིས་ རྣམ་པ་ བཅུག་ཅིག་མེད་། 64

རང་བཞིན་ མི་དམིགས་པ་ ཞི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ ཏུ་བ་ མེད་¹²

¹ V. hgrub-par.....

² V. phyir te.

³ T. omits: yin.

⁷ V. grub-pa.

⁹ T. omits: na.

¹¹ V. hjug-go.

³ V. phyir-ro.

⁴ V. ma-yin-pa de ni de-dañ-hbrel.....

⁶ T. hgrub-bo.

⁸ V. kho-nas.

¹⁰ V. log.

¹² V. seems to add: do.

དེར་ རིགས་པའི་ རིག་ཕྱར་ གྲུང་པ་ལས་ མི་དཔལ་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༦༩

འབྲས་ཕྱ་ མི་དཔལ་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ ཏུ་པའི་ གྱུ་ ལུས་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ མེད་དེ་ ཏུ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ཕྱབ་
ལྟ་བུའོ། ༧༠

ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ མི་དཔལ་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ མེད་
མེད་པའི་ཕྱིར་ མེད་པ་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༧༡

རང་བཞིན་འགལ་པ་ རིགས་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ མེ་ ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ གྲུང་པའི་ རིག་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༧༢

འགལ་པའི་ འབྲས་ཕྱ་ རིགས་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ ཏུ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ གྲུང་པའི་ རིག་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༧༣

འགལ་པས་ ཁྱབ་པ་ རིགས་པའི་ རི། དཔེར་ན་ རང་ལོ་ འབྲུང་པ་
ཡང་ འཛིག་པར་ རེས་པར་ འབྲུང་པ་ མེད་དེ་ གྱུ་གཞན་པ་ བཞུས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༧༤

འབྲས་ཕྱ་ འགལ་པ་ རིགས་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ མེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ གྲུང་པའི་ གྱུ་ ལུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ མེད་དོ་ ཞེས་
ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༧༥

ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ འགལ་པ་ རིགས་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་
མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ བཞུས་པ་ རིག་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ཕྱབ་ ལྟ་བུའོ། ༧༦

གྱུ་ མི་དཔལ་པའི་ རི། དཔེར་ན་ འདི་ན་ མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ ཏུ་པ་
མེད་དོ་ ཞེས་ཕྱབ་ [849] ལྟ་བུའོ། ༧༧

ལྟ་ འགལ་བ་ དམིགས་པ་ རྒྱུ་ དཔེར་ན་ འདི་ན་ སྤྱོད་ ཞེས་ཀྱང་
ལ་མོགས་པའི་ བྱེད་ཀྱི་ལུ་ མེད་དེ་ ལུང་བར་ བྱེད་པའི་ བྱེད་ཀྱི་
ཉི་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ཀྱང་ ལུ་བྱེད་ཀྱི་ 79

ལྟ་ འགལ་བའི་ འབྲས་ཀྱི་ དམིགས་པ་ རྒྱུ་ དཔེར་ན་ རྒྱུ་ལུ་
འདི་ན་ རྒྱུ་ལུ་འདི་ཕྱིར་ སྤྱོད་ ཞེས་ཀྱང་ལ་མོགས་པའི་ བྱེད་ཀྱི་
དང་ ལུ་ལུ་མི་ དང་ ལུ་ལུ་ མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ཀྱང་ ལུ་བྱེད་ཀྱི་ 80

དོན་གཞན་ ཡོད་པ་ དང་ དགལ་པ་དགལ་གྱིས་ སྤྱོད་པ་ བྱེད་ ཀྱང་
བྱེད་པའི་ སྤྱོད་པ་ འབྲས་ཀྱི་ མི་དམིགས་པ་ལ་མོགས་པ་ མི་དམིགས་
པའི་ སྤྱོད་པ་ བཅུ་པོ་ དེ་དག་ བྲམས་ཅན་ རི་ རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་
ནང་དུ་ འདུ་བར་ འགྱུར་རོ། 82

སྤྱོད་པ་ མཐོང་པ་ མོགས་པ་ལས་ བདག་ཉིད་ ཀྱང་ དེ་བཞིན་དུ་
ནམ་ཐར་བཅད་པ་ དོགས་པར་ འགྱུར་བས། བདག་གི་ དོན་གྱི་ ཇེས་སུ་
དཔག་པ་ལ་ ཡང་ བྱེད་ཀྱི་ བཅུ་པོ་། 83

མེད་པའི་ བྱེད་ཀྱི་ མི་དམིགས་པ་ དེ་དག་ བྲམས་ཅན་ལ་
ཡང་ རང་བཞིན་ འགལ་བ་ལ་མོགས་པ་ དམིགས་པ་ དང་ ལྟ་ལ་མོགས་པ་
མི་དམིགས་པས། དགལ་པར་ བཤད་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ནི་ དམིགས་

1 V. zhes-byed-pa.   2 V. hgal-ba.
3 V. begins with the vrtti of the clause: hbras-bu mi dmigs....
(See the Sanskrit text).
4 V. mi-dmigs-pa-la-sogs-pai sbyor-ba.
5 de, wanting in T.   6 T. du-bar; V.: hdu-, bsdu-.
7 dag, wanting in V.   8 yañ, wanting in V.
9 T. dgag-pa.

པའི་ རིགས་བྱར་ གྱུར་པ་ ཁོ་ན་ རག་ལས་ རམིགས་པ་ དང་། མི་དམིགས་
པར་ རིག་པར་བྱའོ།། གཞན་རག་ལ་ བི་ རག་ལ་ དང་། རྩ་ དང་།
འབྲས་བྱ་ ཡོད་པ་ དང་། མེད་པ་ མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། 16

བསྐལ་པའི་ ཡུལ་ མི་དམིགས་པ་ མངོན་སུམ་ དང་ ཟུང་སྦྲུང་
 དཔལ་པ་ལྷོག་པའི་ མཚན་ཉིད་ ཅི་ བཅོམ་གྱི་ རྩ་ ཡིན་ཏེ། མད་མ་ ལྷོག་
 ཀྱང་ རོན་མེད་པར་ མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༡༠

॥ རིགས་པའི་ སྒྲིགས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་ བདག་
དོན་གྱི་ རྗེས་སྤྱད་པ་ལ་པའི་ ལེན་མེ་ གཞིས་པའོ། ། ༡།

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲད་པ་ལ་ བོ་ རྩིས་གསུམ་པའི་ རྟགས་
བཟོ་བ་ ཟེ། གྲུ་ལ་ འབྲས་བུ་ བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐུང་པའི་བྱེད་གཤམས་ དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚེས་མཐུན་པ་
ཉིད་ཅན་ དང་། ཚེས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ།།

ཕྱིར་བཞི་བྱེད་མཁའ་ཁོག་མཁའ་འདི་གཟིམ་ནོན་དུ་ནི་
བྱེད་མཁའ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། ༡༡།

དེ་ལ་ ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ ནི་ དམིགས་པའི་ རིག་གུར་ གུར་པ་
གང་ མ་དམིགས་པ་ དེ་ནི་ མེད་པའི་ བརྒྱུད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་ གུལ་ ལྟེ།
དཔེར་ན་ རི་པོང་གི་ རྩ་ལ་སོགས་པ་ བཞུན་ འགའ་ཞིག་ མཐོང་པ་བཞིན་

¹ T. adds: yañ.

² T. mi-dmigs-pai.

³ T. -dpag-pa-la-sogs-pai. The copy at the India Office has *log* not *ldog*. See Jäschke sub voc. *zlog-pa*, *ldog-pa*, *log-pa*.

* V. gñis-ñid-do.

⁶ T. gyur gán.

དུ། རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ བཤུ་ན་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ ༩༧

དེ་བཞིན་དུ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ ༩༨

ལཱ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ ༩༩

ལཱ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ ༡༠༡

ལཱ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་
རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ རིག་པ་པོ་ ༡༠༢

¹ T. bzhin te.

² V. dmigs-pa zhes.

³ V. sbyor-ba ni.

⁴ T. zhes-bya-ba ni rañ.....

⁵ V. hgrub-par-bya-bai-phyir-ro // gzhan-gyi.

⁶ T. btsal.

⁷ la, wanting in V.

སྐྱུ་པའི་ ཆོས་ དེ་དག་ མཐའ་ཙམ་ ནི་ རང་གི་སྐྱུ་པ་མ་ ཅི་ལྟ་བུ་
དག་གིས་ སྐྱུ་པའི་ཆོས་ ཙམ་ དང་ བསྐྱུ་པར་བྱ་བའི་ ཆོས་ རིམ་སྐྱུ་
འབྲེལ་པར་ གྲུབ་པ་ ཁོ་ནར་ ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ ཞེ། དངོས་སྐྱུ་ ན་ དེ་ཉིད་
དེའི་ རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ དང་། རང་བཞིན་ ཡང་ བཀའ་ཆོག་གས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ གྲུབ་ལ་ དེ་ མ་གྲུབ་ ན་ དེའི་ རང་བཞིན་ཉིད་
མེད་པའི་ཕྱིར་ དང་། འབྲུལ་པ་ ཡང་ སྤྲིད་པའི་ ཕྱིར་རོ། །༥།

འབྲས་བུའི་ བཀའ་ཆོག་གས་ཀྱི་ སྦྱོར་བ་ ནི། བཀའ་ གྲུབ་ ཡོད་པ་
དེ་ན་ མེ་ ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ མང་མང་ལ་སོགས་པ་ བཞིན་ དེ། འདི་ན་
ཡང་ གྲུབ་ ཡོད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུ་རོ། ། འདིར་ ཡང་ སྐྱུ་ དང་ འབྲས་བུ་
དངོས་པོར་ གྲུབ་པ་ ཁོ་ན་ལ་ སྐྱུ་ བསྐྱུ་པར་བྱ་བ་ལ་ འབྲས་བུའི་ བཀའ་
ཆོག་གས་སྐྱུ་ བཟློན་པར་བྱ་བའོ། །

ཆོས་མི་^[350] མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ སྦྱོར་བ་ ནི། བཀའ་ ཡོད་པ་
མགིས་པའི་ རིག་བྱུར་ བྱུར་པ་ དེ་ ནི་ དམིགས་པ་ ཁོ་ནར་ འབྱུར་དེ།
དཔེར་ན་ སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ བྱེད་ཀྱི་ ལྟ་བུ་ ཡིན་ན་ འདི་ན་ ནི་

¹ V. bəgrub-pa ji-lta-bu.

² pa, wanting in T.

³ T. hbras-bu ni.

⁴ V. bya-bar; T. hbras-bu.

⁵ T. dmigs-par.

⁶ T. min-na.

⁷ ni, wanting in T.

དམིགས་པའི་ རིག་ཕྱར་ ཕྱར་པ་ བྱམ་པ་ དེ་ལྟར་ མི་ དམིགས་ མོ།
ཞེས་ཕྱབ་ ཅི་ མི་དམིགས་པའི་ སྤྱིར་བཤོ།

མི་དྭགས་ཉིད་ མེད་ན་ ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་ བྱམ་པ་ཉིད་
མེད་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ ཅི་ ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་ བྱམ་པའོ།
ཞེས་ཕྱབ་ ཅི་ རང་བཞིན་གྱི་ སྤྱིར་བཤོ། 113

མེ་ མེད་ན་ ཏུ་བ་ མི་ འབྱུང་བ་ཉིད་ལ། འདི་ན་ ཅི་ ཏུ་བ་ ཡོད་དོ།
ཞེས་ཕྱབ་ ཅི་ འབྲས་བུའི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ སྤྱིར་བཤོ།

དོན་གྱིས་ ན་ ཚོས་མཐུན་པས་ ཀྱང་ སྤྱིར་བཤོ་ ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ 114
དོགས་དེ། དེ་ མེད་ན་ ཅི་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ ཇེས་སྤྱི་
འགྲོ་བ་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ ཚོས་མི་མཐུན་པས་ ཀྱང་ ཇེས་སྤྱི་ 115
འགྲོ་བ་ དོགས་དེ། དེ་ མེད་ན་ ཅི་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ མེད་ན་ གཏན་ཚིགས་
མེད་པར་ མི་འབྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ མེད་ན་ ཅི་
ཅིག་ རྟོག་པས་ གཞན་ དེས་པར་ རྟོག་པ་ མ་ཡིན་ནོ། དེ་ ཡང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རྣམ་པ་ གཉིས་དེ། དེའི་ བདག་ཉིད་ ནང་ དེ་ལས་ བྱུང་བ་
ཞེས་ སྒྲུབ་པ་ ཡིན་ནོ། དེས་ ཅི་ རྟོག་པ་ བརྗོད་པས་ འབྲེལ་བ་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུས་ ན་ རྟོག་པའི་ ཚིག་གིས་ ཅི་ འབྲེལ་བ་

¹ T. byas-pa med-pa ſhid yin-na.

² T. rañ-bzhin-gyis.

³ T. mi hbyun-ba-ſhid.

⁴ V. bsgrub-par-bya-bas.

⁵ T. tshigs-gis.

བཟུང་བ་ བཟུང་བ་ ཁོ་ན་ ཡིན་པ། འབྲེལ་བ་ བཟུང་བ་ ཁང་ ཡིན་པ་
 དེ་ ཡང་ རྗེས་སྤྱུའབྲེལ་ ཞེས་བྱ་བུ། དེ་ལྟ་བུམ་ ན་ རྗེས་སྤྱུའབྲེལ་ རྒྱུ་
 ཡང་ ཅུང་ རྒྱུ་པོའི་རྒྱུ་ནས་ ཅུང་ ལྟ། ཚོག་ ཁའི་བ་ བཞེད་པས་ ཀྱང་།
 མཐུན་པའི་ རྩོགས་ ནང་ མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ རྟགས་ ཡོད་པ་ ནང་
 མེད་པ་ བཟུང་བ་ འབྲུང་བས་། དེ་ལྟ་བུ་ ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་ སྦྱར་བ་
 རེས་པ་ མེད་དོ། 117

མི་ དམིགས་པ་ལ་ ཡང་ ཁང་ ཡོད་པ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་
 བྱར་པ་ དེ་ ནི་ དམིགས་པ་ ཁོ་ན་ འབྲུང་རོ་ ཞེས་ བཟུང་བ་
 མི་དམིགས་ན་ དེ་ལྟ་བུ་ མེད་དོ་^[350b] ཞེས་བྱ་བ་ རྟགས་པའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སྤྱུའབྲེལ་ བྱ་བ་ལོ། 119

སྦྱར་བ་ འདི་གཉིས་ལ་ ཡང་ རྩོགས་ བཟུང་བ་ རེས་པ་
 མེད་དེ། འདིར་ ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ སྦྱར་བ་ལ་ ཡང་ དམིགས་པའི་
 རིག་བྱར་ བྱར་པ་ ཁང་ མ་ དམིགས་པ་ དེ་ ནི་ མེད་པའི་ བཟུང་གྱི་
 ཡུལ་ ཡིན་པ། འདི་ན་ ཡང་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ བྱམ་པ་

¹ bstan-pa, wanting in T.—V. hbrei-bar.

² V. ldog-pai ago yañ ruñ.

³ kyis, wanting in V.

⁴ T. sbyor-ba bstan-par ñes-pa.

⁵ V. hdi-ltar chos...(cp. Sanskrit: yasmāt).

⁶ V. sbyor-ba-las.

མི་ རིགས་སོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ འདི་ན་ བྱམས་པ་ མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་ འབྱུང་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ ཚེས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ སྤྱོད་པ་ལ་ 121
 ཡང་ ཡོད་པའི་ བསྟན་གྱི་ ཡུལ་ ལང་ ཡོད་ལ་ རིགས་པའི་ རིག་བྱུང་
 བྱུང་པ་ དེ་ བློ་ རིགས་པ་ ཁོ་ནར་ འབྱུང་ན། འདི་ ན་ བློ་ དེ་འདྲ་བའི་
 བྱམས་པ་ དེ་ནི་ མི་རིགས་སོ་ ཞེས་ བསྟན་པས་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ འདིར་
 ཡོད་པའི་ བསྟན་གྱི་ ཡུལ་ མེད་དོ་ ཞེས་བྱ་བར་ འབྱུང་རོ།། 122

ཕྱོགས་ རི་ལྟ་བུ་ ཞིག་ ཅེས་ བསྟན་པར་བྱ་ ཞེན། རང་གི་ རོ་བོ་
 ཁོ་ན་ དང་། བདག་ཉིད་ དང་། འདོད་པ་ དང་། མ་བསམ་པས་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་ བློ་ ཕྱོགས་སོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་བྱ་ཡིན་དེ། 123

རང་གི་ རོ་བོས་ ཤེས་བྱ་བ་ བློ་ བསྟན་པར་བྱ་བ་ ཁོ་ནར་
 འདོད་པའོ། རང་གི་རོ་བོ་ ཁོ་ནས་ ཤེས་བྱ་བ་ བློ་ བསྟན་པར་བྱ་བ་ ཁོ་ནར་
 འདོད་པ་ ཡིན་གྱི། ལྷུ་བ་པ་ཉིད་ ཡང་ ཅུང་པ་ བློ་ མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ 124
 ལྷ་ མི་དག་པ་ཉིད་དུ་ བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་ བཏམ་ཚེགས་ མིག་གིས་ བཟུང་
 བ་ཉིད་ བློ་ ལྷ་ མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ བསྟན་པར་བྱ་བ་ ཡིན་ ན། དེ་

1 V. zhes phyogs-kyi chos bstan-par.
 2 V. mi dmigs ces phyogs-kyi chos bstan-par cugs-ñid-kyis.
 3 ces, wanting in T.
 4 T. rañ-gi ño-bo zhes-bya-ba ni.
 5 T. ño-bo kho-na zhes.
 6 V. sgrub-pa ñid yin yañ.
 7 ni, wanting in T.
 8 T. migs-gis.

འདིར་ ནི་ ལྷུ་བ་པ་ ཁོ་ནར་ བཟླ་བའི་ཕྱིར་ བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་' ཁོ་ནར་ ནི་ མ་
འདོད་དོ།

126

བདག་ཉིད་ ཅེས་བྱ་བ་ ནི་ དེའི་ཚེ་ རྒྱལ་པོས་ བསྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་ ཁང་
ཡིན་པའོ། ། དེས་ ན་ ཁལ་ཏེ་ བསྐྱུ་བ་ཚེས་ འགའ་ཞིག་ལ་ བཟླ་བ་
ལྷུ་བ་ ལྷུ་ས་ན་ ཡང་' བསྐྱུ་བ་ཚེས་' དེ་ བྱེད་པས་ ཚེས་ཙན་ དེ་ལ་ ཚེས་
མང་ཞིག་ ཁས་ལེན་དུ་ཟིན་ གྲང་ དེའི་ཚེ་ རྒྱལ་པོས་ ཚེས་ ཁང་ ལྷུ་བ་པར་
འདོད་པ་ དེ་ཉིད་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ།
ཞེས་ བསྐྱུ་བ་པར་ འགྱུར་རོ།

127

འདོད་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ དོན་ ^[351] ཁང་ལ་ ཚུད་པས་ ལྷུ་བ་པ་
བཞོན་ དེ་ ལྷུ་བ་པར་ འདོད་པས་' དེ་ ནི་ ཚོགས་དུ་ མ་སྐྱུ་ས་ གྲང་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ ཡིན་ཏེ། དེ་ ནི་ ཚུད་པའི་ བཞི་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དཔེར་ན་ འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ མིག་ལ་སྐྱུ་ས་པ་ ནི་ བཞི་གྱི་ དོན་
ཡིན་ཏེ་¹⁰ མལ་ར་ དང་ ལྷུ་ལ་སྐྱུ་ས་པའི་ ཡན་ལམ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་
ལྷ་བུའོ། འདིར་ བདག་གི་ དོན་ ཞེས་ མ་བཟླ་བ་ གྲང་ བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ་

¹ V. bsgrub-par-bya-ba ñid kho-nar mi hdod...

² V. sgrub-pa smra-na yañ.

³ T. batan-chos.

⁴ T., V. de med-pas.

⁵ V. batan-bcos de-la chos mañ-zhig.

⁶ V. bsgrub-par hdod-pa.

⁷ V. hdod-pao.

⁸ T. tshigs-tu.

⁹ T. bzhi.

¹⁰ T. don byed-de.

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ ཡིན་ཏེ། དེས་ ཅ་ སྤྲུལ་པ་ཙམ་ ཁོ་ན་ ཅི་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྲུར་རོ།

མ་བསལ་པ་ བ་¹ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ མཚན་ཉིད་ དེ་ དང་ ལྷན་དུ་ ཟིན་ གྲང་ 132
སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ དོན་ བའ་ཞིག་ལ་ མངོན་སུམ་ དང་། ཇེས་སུ་དཔག་པ་
དང་། བྲགས་པ་ དང་། རང་གི་ཚོགས་ རྣམས་ཀྱིས་ བསལ་བ་ བའ་ ཡིན་པ་
དེ་ ཅི་ ཕྱོགས་ མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་² བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ མངོན་སུམ་
གྱིས་³ བསལ་བ་ ཅི། དཔེར་ན་ སྤྲ་ ཅི་ སཉན་དུ་མི་བྱུང་ངོ་ ཞེས་བྱ་བ་ 133
ལྟ་བུའོ། ཇེས་སུ་དཔག་པས་ བསལ་བ་ ཅི་ དཔེར་ན་ བྱམ་པ་ ཅི་
དག་པའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ། བྲགས་པས་ བསལ་བ་ ཅི་ དཔེར་ན་ 134
རི་བོང་ཙན་ ཅི་ རྒྱུ་ མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ། རང་གི་ ཚོགས་གིས་
བསལ་བ་ ཅི་ དཔེར་ན་ ཇེས་སུ་དཔག་པ་ ཅི་ ཚད་མ་ མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུའོ། ཕྱོགས་ལྟར་སྤང་བ་ བཞི་ བསལ་བ་ ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ ཅ་ བྱུབ་པ་ དང་། མ་བྱུབ་ གྲང་ སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ འདོད་པ་
དང་། དེའི་ཚེ་ ཆོལ་བ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ སྐྱབ་པར་ མི་འདོད་པ་ དང་།
སྤྲུལ་པ་ཙམ་ དང་། བསལ་བ་ལས་ བརྗོད་པ་⁴ ཅི་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ ཡིན་ནོ། 135
དེ་ཉིད་ཀྱི་ རོ་བོ་ དང་། ཆོལ་པའི་ འདོད་པ་ དང་། འདོད་པ་ དང་།

¹ T. ma btsal-ba.
² zhes, wanting in T.
³ T. gyi.
⁴ V. bzlog-pa-la ni.
⁵ V. de-gñis-kylis no-bor ??

མ་བསམ་པ་ ནི་ རྒྱུ་མཁའ་ ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ རྒྱུ་མཁའ་ མཚན་ཉིད་
ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ མེད་པར་ བསྟན་པ་ ཡིན་ནོ།

139 གཞན་གྱི་ དོན་གྱི་ རྒྱུ་མཁའ་པ་ ནི་ རྒྱུ་མཁའ་པའི་ རྒྱུ་མཁའ་
བརྒྱུ་པ་ རྒྱུ་ རྒྱུ་མཁའ་པ་ དེ་ལ་ རྒྱུ་ རྒྱུ་མཁའ་པ་ གཞི་ རྒྱུ་མཁའ་ ན་
[351⁷] ཡང་ རྒྱུ་པ་ལྟར་ རྒྱུ་པ་ ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ གྲང་ གོ་བར་བྱ་བ་
དང་ གོ་བར་བྱེད་པ་ གཉིས་ཀྱི་ མ་གྲུབ་པའ་ ཐོཾ་མཚན་ ན་ ཡང་ངོ།

141 རྒྱུ་མཁའ་ དང་ རྒྱུ་མཁའ་པའི་ རྒྱུ་ གཞི་ རྒྱུ་མཁའ་པའ་ ཐོཾ་མཚན་ ན་
མ་གྲུབ་པའི་ གཞི་མཚན་ལྟར་ལྟར་པ་ ཡིན་ནོ། དཔེར་ན་ རྒྱུ་ མི་རྒྱུ་མཁའ་པ་
རྒྱུ་པ་ལ། མི་གཞི་ གཞི་མཚན་ ནི་ གཉིས་ཀྱི་ མ་ གྲུབ་པ་ ལྟ་བུ་ལོ།

142 གིང་རྒྱུ་མཁའ་ མཁའ་པ་ ཡིན་པ་བསྟན་པ་ལ། གྲུབ་པ་ ཐོཾ་མཚན་ལྟར་བསྟན་
འཆི་བ་ ནི་ རྒྱུ་མཁའ་པ་ལ་ མ་གྲུབ་ རྒྱུ། དེ་ ནི་ རྒྱུ་མཁའ་པའི་པ་ དང་།
དབང་པོ་ དང་། རྒྱུ་ རྒྱུ་མཁའ་པའི་ མཚན་ཉིད་ལ་ འཆི་བ་ ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་ པའི་རྒྱུ་ལོ། དེ་ ཡང་ གིང་དགལ་ མི་ རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལོ།

144 བདེ་བ་ལ་མཁའ་པ་ མཁའ་པ་མེད་པར་ བསྟན་པ་ལ་ རྒྱུ་པ་ལ་ རྒྱུ་པ་ལ་ མི་རྒྱུ་
པ་ཉིད་ ནི་ གྲངས་ཚན་ རྒྱུ་པ་ བདག་ཉིད་ལ་ མ་གྲུབ་པའོ།

¹ V. skyon-med-par = kha-na-ma-tho-ba.

² T. zhes-bya-ba de-la.

³ T. ma grub-pa-am.

⁴ T. mi-rtag-pa fid-du.—V. bsgrub.

⁵ T. sems yod-par

⁶ la, wanting in T ; V : rgol-ba.

⁷ T. skye-ba-can na am.

དེ་བཞིན་དུ་ བདག་ཉིད་དམ་¹ དེའི་གཞི་ལ་ བེ་ཚོམ་ཟན་ ཡང་ མ་གྲུབ་པ་² 145
ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ མེ་³ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོར་ བེ་ཚོམ་ཟན་པའི་ འབྲུང་བ་འདུས་པ་ ལྷ་བྱ་⁴ དང་། དཔེར་ན་
མ་བྱའི་ སྒྲ་གསལ་པའི་ཕྱིར་ རི་སྒྲུལ་⁵ འདི་ ན་ མ་བྱ་ ཡོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་གྲག་པའི་ ཡུལ་ མི་དོགས་པ་ ལྷ་བྱའོ།།

ཚོས་ཅན་ མ་གྲུབ་ན་ ཡང་ མ་གྲུབ་པ་ ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ བདག་
ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པར་ སྒྲུབ་པ་ལ་⁶ ཐམས་ཅད་ལ་⁷ དམིགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཉིད་ ལྷ་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ མེད་པའི་ རྩེལ་ གཞིག་⁸ 148
མ་གྲུབ་ན་ ཡང་ མ་ངེས་པའི་ གཏན་ཚུགས་ལྟར་ རྒྱང་བ་ ཡིན་དེ། དཔེར་ན་
སྒྲ་ དག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ ཚོས་སུ་ སྒྲུབ་པ་ལ་⁹ གཞིག་བྱ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་ ཚོས་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་¹⁰ དང་ མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇམ་ རྩོགས་ གཞིག་ལ་ ཡོད་པ་ ལྷ་བྱའོ།།

- 1 T. bdag-ñid dan.
- 2 V. me-la.
- 3 T. bsalabs-pa-la-sogs-pai.
- 4 V. lta-buo.
- 5 T. bəgrub-pa-la.
- 6 T. na.
- 7 V. bəgrub-pa-la.
- 8 T. gshan-bya-ñid.
- 9 T. mthun-pa-dan.

མེད་པར་ འབྲུང་བའ་ གཞན་ ཡོད་ན་ མེད་པའི་ཕྱིར་ འགལ་བ་མེ། གང་བ་
 དང་ ཚ་བའི་ རྒྱལ་པོ་ ལྟ་བུའོ།། གཞིག་གིས་ གཞིག་ སྤངས་ ཉི
 གནས་པའི་ མཚན་ཉིད་ ཁོ་ནས་ ཉི་། ཡོད་པ་ དང་ མེད་པ་ ལྟ་བུའོ།།
 འགལ་བ་ རྣམ་པ་ ཉི་ གཉིག་ ཡང་ སྤང་བ་ཉིད་ དང་ ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་
 ཉིད་ལ་ མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་། མི་འགལ་བ་ ཡོད་པའི་ཕྱིར་ མི་དམིགས་ ཀྱང་
 མེད་པར་ རྒྱལ་པོ་ མ་ཡིན་ནོ།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ དང་ 163
 ཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ ཡང་ གྱུ་ དང་ འབྲས་བུའི་ དངོས་པོར་ མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་།
 དོན་གཞན་ གྱུ་མ་ཡིན་པ་ འོག་པས་ ཆོག་ལ་སོགས་པ་ རྒྱལ་པོ་ ཉི་ མ་ཡིན་ནོ།
 ཉི་ལྟར་ན་ ཆོག་ལ་སོགས་པ་ རྒྱལ་པོ་ བེ་ཆོས་རབ་ དང་ རྣམ་པའི་ མ་
 དེས་པ་ ཡིན་ནོ།།

ཆུལ་ གཉིས་ཀྱི་ ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་ གྲུབ་པ་ ཉི་ འགལ་བ་ ཡིན་ནོ།། 164
 གཉིས་པོ་ གང་དགག་ ཞེ་ན་། མཐུན་པའི་ རྒྱལ་པོ་ ཡོད་པ་ དང་།
 མི་མཐུན་པའི་ རྒྱལ་པོ་ མེད་པའོ།། བྱས་པ་ཉིད་ དང་ བཅུལ་མ་ཐག་དུ་
 བྱང་བ་ཉིད་དུ་ ཉག་པ་ཉིད་ སྤང་བ་ལ་ འགལ་བའི་ གཏན་ཆོགས་ལྟར་ སྤང་བ་

1 T. kho-ua-ste.
 2 V. med-pai.
 3 T. rtogs ma yin-no.
 4 T. sogs-pa yañ.
 5 gyi wanting in T.
 6 T. gñis-po gañ zhe-na.
 7 T. yod-pao ; V. med-pa-la.
 8 T. baal-ba ; brtsal, see rtsol-ba.
 9 T. byun-ba-fñid sgrub-pai hgal-bai.

ཡིན་ནོ།། འདི་ གཞིས་ ཅི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ [352^b] མེད་པ་ དང་།
མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ ཡོད་པས་ བྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ བྱུང་པ་ ཡིན་ལ།
དེ་ གཞིས་ ཅི་ བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་ བྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ བྱུང་པའི་ཕྱིར་ འགལ་བ
དག་ ཡིན་ནོ།།

16¹

འདོད་པ་ལ་ གཞོད་པ་ བྱེད་པ་ འགལ་བ་ གསུམ་པ་ ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་ འདུས་པ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ མིག་ལ་སོགས་པ་ ཅི་
གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་དེ། མལ་ཆ་ དང་ ལྷན་ལ་སོགས་པའི་ ཡན་ལག
བཞིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ།། དེ་ནི་ འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ གཞན་གྱི་
རོན་ བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་ འདོད་དེ། བྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ བྱུང་པའི་ཕྱིར་ འགལ་བའོ།།
དེ་ ཅིའི་ཕྱིར་ མ་ ལྷས་ ཤེན། འདི་ གཞིས་ ཁོ་ཅིའི་ ཆང་ཏུ་ འདུས་པའི་
ཕྱིར་རོ།། དེ་ ཅི་ བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་¹⁰ ཡོག་པར་ བྱུང་བས་ འདི་ གཞིས་
དང་ ཐད་དང་པ་ མ་ ཡིན་ནོ།། འདོད་པ་ དང་ ལྷས་པ་ གཞིས་ལ་
བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ ཅི་ བྱི་བྱུག་ ཅི་ ཡང་ མེད་དོ།།

¹ V. hdi gñis-kyi.

² T. yod-pas phyir phyin (Query: yod-pai-phyir.)

³ T. bsgrub-bya-ba.

⁴ T. sgrub-pai hgal-ba.

⁵ T. gnod-pa byed-pai-phyir.

⁶ T. omits pa.

⁷ V. gsum-pa yañ ma yin-nam.

⁸ T. omits phyir.

⁹ T. byed-par hdod-de.

¹⁰ V. bsgrub-par-bya-ba.

ཚུལ་གཏིས་ལས་ གཅིག་ནི་ མ་ གུལ་ལ་། ཅིག་ཤོས་ལ་་ནི་ ཐེ་ཚོམ་ཟ་ 171
ན་ ཡང་ མངས་པ་ ཡིན་ནོ། དཔེར་ན་ སྤྱུ་བའི་ཕྱིར་ འདོད་ཆགས་ སང་
བུལ་བ་འཇམ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ། འདི་ལ་
ལྷོག་པ་ ནི་ མ་གུལ་ལ། ཇེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ལ་ ནི་ ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ ཡིན་དེ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ སང་ འདོད་ཆགས་ སང་ བུལ་བ་དག་ ནི་ བསྐལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ ཡོད་དམ་ མེད་ ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཕྱིར་རོ།

ཚུལ་ དེ་ གཏིས་ཏིང་ལ་་ ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ མངས་པ་ ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ 172
སྤྱོག་ལ་སོགས་པ་ སང་ ལྷན་བའི་ཕྱིར་། གསོན་པོའི་ ལུས་ ནི་ བདག་ སང་
བཅས་པ་ ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ། བདག་སང་བཅས་པ་ སང་ བདག་
མེད་པ་ལས་་ གང་ལ་ སྤྱོག་ལ་སོགས་པ་ གནས་པར་ འགྱུར་བའི་ བྱང་པོ་
གཞན་ ནི་ མེད་དེ། བདག་ གནས་པ་ སང་ རྣམ་པར་གཏོད་པ་དག་གིས་
ཐམས་ཅད་ བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ གཏིས་ལས་ གཅིག་ལ་ གནས་པར་
ཡང་ ཇེས་པ་ མེད་དེ། བདག་སང་བཅས་པ་འཇམ་ བདག་མེད་པར་
སྤྱུལ་བ་ལ་ སྤྱོག་ལ་སོགས་པ་་ མ་གུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ གསོན་པོའི་

- 1 V. ma grub-na.
- 2 la, wanting in V.
- 3 T. hdi-la ni.
- 4 ni, wanting in T.
- 5 T. gñis-la.
- 6 V. ldan-pa fñid-kyi phyir.
- 7 T. med-pa-la-sogs-pa gañ-la.
- 8 T. omits pa.

ལུས་ དང་ འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ རྫོགས་ལ་སོགས་པ་¹ ནི་ [858²] བདག་དང་
བཅས་པ་ དང་ བདག་མེད་པ་ ཐམས་ཅད་ལས་ རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་ མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། དེ་ གཉིས་ དང་ མ་གྲུབ་པའོ་³॥ བདག་ གཅིག་ལ་ ཡང་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ དེ་ལ་ རྩེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ མེད་དོ། བདག་དང་བཅས་པ་
དང་ བདག་མེད་པ་ལས་ དེའི་ རྩེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ དང་ རྫོགས་པ་ གཉིས་
མེད་པར་ དེས་པ་ མེད་དེ། རྩེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ དང་ རྫོགས་པ་ གཉིས་ ནི་
ཕན་ཚུན་ རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ ངོ་བོ་ཉིད་⁴ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་ མེད་
པར་ དེས་ན་ ཅིག་ཤོས་ ཡོད་པར་ གདོན་མི་རབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྩེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ དང་ རྫོགས་པ་ གཉིས་ལ་ ཐོ་ཚོས་རབ་པའི་ མ་ངེས་པ་ཡིན་དེ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ དང་ ཅིག་ཤོས་ལ་ དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ ཚུལ་ གསུམ་པོ་དག་ལས་ ཚུལ་ རེ་རེ་ འམ་⁵ གཉིས་གཉིས་
ལ་ལ་⁶ མ་གྲུབ་པ་འམ་ ཐོ་ཚོས་རབ་པ་ཡིན་དེ། ཅི་རིགས་པར་ གདོན་ཚོགས་ལྟར་
18 རྒྱང་བ་ གསུམ་པོ་⁷ མ་གྲུབ་པ་ དང་། འགལ་བ་ དང་། མ་ངེས་པ་དག་
ཡིན་ནོ།

འགལ་བ་མི་ཁྲུལ་བ་ཅན་ ཡང་ ཐོ་ཚོས་ཀྱི་ ལྷན་ བཤད་ན། དེ་ འདིར་

¹ T. srogs-pa-la.

² V. ma-bral-lo.

³ T. bdag-la goig.—V. bdag-goig-yul-yañ.

⁴ T. phan-tshun-gñis-pai ño-bo kho-na yin-pai phyir-ro.

⁵ T. tshul re-re dañ.

⁶ V. gñis-gñis-la.

⁷ gsum-po, wanting in T.

ནི་ མ་ སྒྲོམ་དེ། རྒྱུ་སྤྱད་པའི་པའི་ ཡུལ་ལ་ མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བུ་
 འམ་¹ རང་བཞིན་ནས་ མི་དམིགས་པའི་ མཚན་ཉིད་ སྒྲོམ་པ་ལ་² འགལ་བ་
 མི་སྤྱད་ལ། མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ གཞན་ ནི་ མེད་དོ། དེ་ལྟ་བུ་ས་ན་ དངོས་པོ་
 མ་ མཐོང་བའི་ སྒྲོམ་གྱིས་ ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ ན་ ལུང་ལ་ བརྟེན་པའི་
 རྒྱུ་སྤྱད་པའི་པའི་ བརྟེན་དེ། དེའི་ རོན་ དབྱེད་པ་དག་ལ་ འགལ་བ་མི་འབྲུལ་
 བ་ཅན་ ནི་ སྒྲུབ་པའི་ སྒྲོན་དུ་ བཤད་དོ། བཟུན་བཅོས་ བྱེད་པ་ནས་ ནི་³ 186
 རོན་ནས་ལ་ འབྲུལ་བས་ རང་བཞིན་ ལོག་པར་ སྒྲོན་པ་ སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དངོས་པོ་ ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ གནས་པར་ འདུག་པ་ བདག་ དང་ འབྲས་བུ་
 དང་ མི་དམིགས་པ་དག་ལ་ ནི་ དེ་ མི་ སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདིར་
 དཔེ་ ནི་ གང་ཞིག་ ཡུལ་ཐོས་མཚན་ཅན་ གནས་པ་ རང་ དང་ འབྲེལ་བ་
 ཅན་དག་ དང་། ཅིག་ཅན་དུ་ མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ དེ་ ནི་ ཐོས་མཚན་ཅན་
 གནས་པ་ ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ མ་མཐའ་ བཞིན་ནོ། སྤྱི་ ཡང་ ཡུལ་^[358]
 ཐོས་མཚན་ཅན་ གནས་པ་ རང་ དང་ འབྲེལ་བ་ཅན་དག་ དང་། ཅིག་ཅན་དུ་
 མངོན་པར་འབྲེལ་དེ། དེ་ དང་ འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ རང་བཞིན་ཅན་གྱི་

- 1 V. rjes-su-hgal-bai.
- 2 T. hbras-bu dañ.
- 3 T. smos-pa-las.
- 4 T. logs-par.
- 5 V. mi srid ces bya-ba.
- 6 T. omits ni de.
- 7 T. spyi dañ.
- 8 V. cig-car-du hbrel-te.

ཐུགས་འདུག་པའི་ རང་བཞིན་ཙན་ དེའི་ ཡུལ་ན་ འདུག་པའི་ རང་བཞིན་ཉིད་
ཡིན་ནོ།། གང་ན་ གང་ མེད་པ་ དེ་ ནི་ དེའི་ ཡུལ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་
ཐུབ་པར་བྱེད་པ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ ཡིན་ནོ།། སྤྱོད་པ་ གཉིས་པ་ ཡང་ དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་
གང་ཞིག་ གང་ན་ མི་དམིགས་པ་ དེ་ ནི་ དེ་ན་ མེད་དེ། དཔེར་ན་
འགའ་ཞིག་ན་ བྱམས་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ་། བསམ་པའི་ བར་
ནས་སུ་ ཡང་ དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ སྤྱི་ མི་ དམིགས་སོ་
ཞེས་བྱའོ།། མི་དམིགས་པ་ འདི་ དང་ རང་བཞིན་ དེ་ ནི་ བཅུ་ལྟ་བུའི་
དོན་དུ་ སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ གཅིག་ལ་ ཐེ་ཚོམ་ སྤྱོད་པར་ བྱེད་དོ།།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ གསུམ་ སྒྲོས་པ་ དེ་ཙམ་གྱིས་ དོན་
ཉིགས་པས། དཔེ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྐྱབ་པའི་ ཡན་ལམ་ ནི་ འོགས་ཡིག་དུ་
ཅེ་ ཡང་ མེད་དོ། དེས་ན་ དེའི་ མཚན་ཉིད་ འོགས་ཡིག་དུ་ མ་ བཟོད་དེ་
དོན་ གོ་བའི་བྱེད་ཅོ།། གཏན་ཚིགས་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ཉིད་ལ་

1 V. rañ tshul-can.
2 T. gtan-tshigs-gyis.
3 T. omits yañ.
4 V. hgan-zhig-na.
5 T. lta-bu yin la.
6 V. rñams-la na.
7 V. don agrub-pas.
8 V. omits don.
9 V. logs-cig-na.

ཡོད་པ་ རང་། མི་མཐུན་པའི་ རྒྱལ་ས་ ཐམས་ཅད་ལས་ རྒྱལ་པའི་ རྒྱལ་དུ་
 བྱེད་པའི་པར་ བཤད་པ་ལ། ཡང་ བྱེད་པ་དུ་ ཅི་ འབྲས་བུ་ རང་
 རང་བཞིན་ གཞིས་ ཅི་ རྒྱེ་པ་ རང་། དེ་ཅམ་གྱི་ རིས་སུ་འཇུག་པ་ ཡིན་པར་
 བཟུན་པར་བྱ་བར་ བཤད་དེ། དེ་ ཡང་ རྟོན་པར་བྱེད་པས་ གང་ན་ རྩ་བ་
 ཡོད་པ་ དེ་ན་ མེ་ ཡོད་ལ། མེ་ མེད་ན་ རྩ་བ་ གང་ན་ ཡང་ མེད་དོ།
 དཔེར་ན་ མཛ་མཛ་ རང་ གཞན་པ་ ལྟ་བུའོ། གང་ན་ བྱས་པ་ཉིད་
 ཡོད་པ་ དེ་ན་ མི་དྲག་པ་ཉིད་ ཡོད་ལ། མི་དྲག་པ་ཉིད་ མེད་ན་ བྱས་པ་
 [ཉིད་]་ ཡང་ མི་ རྟོན་དེ། དཔེར་ན་ བྱས་པ་ རང་ བས་མཁའ་ ལྟ་བུའོ།
 ཞེས་ བཟུན་པར་བྱའོ། གཞན་དུ་ན་ མཐུན་པའི་ རྒྱལ་ས་ རང་
 མི་མཐུན་པའི་ རྒྱལ་ས་དག་ལ་ ཡོད་པ་ རང་ མེད་པ་ རི་རྒྱུད་དུ་ རྒྱུ་པའི་
 རྒྱལ་པ་དག་ བཟུན་པར་ མི་ རྒྱལ་སོ་ [354] ། འབྲས་བུའི་ རྒྱལ་ས་ ཅི་
 དེའི་ འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ དེས་པ་འཇུག་ རང་བཞིན་གྱི་ རྒྱལ་ས་ ཅི་ རང་བཞིན་
 གྱིས་ ཁུབ་པ་ ཡིན་ལ། དེའི་ རྒྱལ་ ཅི་ དེ་ཅམ་དུ་ ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིས་ ཅི་ དཔེའི་ རིས་པ་རྣམས་ གྲང་ བསལ་པ་ ཡིན་ དེ།

¹ T. omits tshul-du.

² T. batan-par ges-par-bya-bar bpad-de.

³ T. omits gañ-na.

⁴ V. omits mañ.

⁵ T. gañ byas-pa ñid.

⁶ ñid, omitted by T. V.

⁷ T. bpad-par.

⁸ T. ji-skad-smos.

དཔེར་ན་ ལྷ་ རི་ རྒྱལ་པ་ ལྷེ་ ལྷ་མ་ཙན་ མ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ དང་
རྒྱལ་པ་ལ་ དང་ ལྷ་མ་པ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ རི། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ དང་
ལྷ་མ་པའི་ ཆོས་ དང་ གཞིས་ཀ་ མེད་པ་ ཡིན་ནོ།

701

དེ་བཞིན་དུ་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ ཆོས་ལ་ ཐེ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ རྒྱུ་ལྡན་པ་
ཡང་། དཔེར་ན་ ལྷ་མ་པའི་ཕྱིར་ རི། འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ དང་ ལྷ་མ་པ་
ཡིན་དེ། ལས་པོ་ ཆེད་ མི་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ དང་། མི་ འདི་ རི་
འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ དང་ ལྷ་མ་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་ ཆོས་ཙན་ ཡིན་དེ་
ལས་པོ་ ཆེད་ མི་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ དང་། འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་
དང་ ལྷ་མ་པའི་ཕྱིར་ ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ མ་ ཡིན་དེ། ལས་པོ་ ཆེད་ མི་
བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷ་ཕྱེད་འོ།

ཇིས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ མེད་པ་ དང་། ཇིས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ རབ་དུ་མ་བཅུན་པ་
ནི། དཔེར་ན་ ལྷ་མ་པ་ དེ་ རི་ འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ དང་ ལྷ་མ་པ་
ལྷེ། འདོད་པའི་ མི་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ དང་། ལྷ་མ་པའི་ཕྱིར་ ལྷ་ རི་
མི་ རྒྱལ་པ་ ལྷེ། ལྷ་མ་པ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷ་ཕྱེད་འོ།

དེ་བཞིན་དུ་ ཇིས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ རི། ལྷ་མ་ མི་ རྒྱལ་པ་
དེ་ནི་ ལྷ་མ་པའི་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷ་ཕྱེད་འོ། ཆོས་ མཐུན་པས་ ཡིན་ནོ།

ཆོས་ མི་ མཐུན་པས་ ཀྱང་། རྒྱལ་པ་ དང་ ལས་ དང་ ལྷ་
མ་པའི་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ རི། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ལས་ མི་

¹ V. adds sgra ni.

ལྷོག་པ་ཅན་དག་ ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ ལྷོག་པ་པར་བྱ་བ་ལས་ ལྷོག་པ་ལ་
 བྲོའོ་མ་རྩ་བ་ལ་སྟོན་པ་ ནི། དཔེར་ན་ སེང་སྒྲུལ་སྟོན་པ་ ནི་ བསམས་
 ཅན་མཁྱེན་པ་ལས་ ཡིན་ཆེས་པ་ མ་ཡིན་དེ། བསམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ དང་
 འདྲོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བའི་ དྲགས་སྒྲུ་ བྱུང་བ་ [354^b] ཚད་མ་
 ལྷོག་པ་ལྷོན་པ་ བཟུན་པ་ སེང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུ་འོ།།
 འདིར་ ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ དཔེ་ ནི་ ལང་ཞིག་ བསམས་ཅན་
 མཁྱེན་པ་ལས་། འདྲོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཡིན་པ་ དེས་ ནི་ སྐར་མ་
 ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པ་ བཟུན་དེ། དཔེར་ན་ བྱུ་མཚོག་ དང་ ལྷོད་རིས་ལ་
 སྟོན་པ་ ལྟ་བུ་ ལྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ དཔེ་ལ་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ བསམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ མ་ ཡིན་པ་ དང་། ཡིན་ཆེས་པ་ མ་ ཡིན་པ་
 བཞིས་ ལྷོག་པ་ལ་ བྲོའོ་མ་རྩ་བ་ ཡིན་ནོ།།

ལྷོག་པ་ལས་ ལྷོག་པ་ལ་ བྲོའོ་མ་རྩ་བ་ ནི། དཔེར་ན་ ལམ་སྒྲུལ་རིག་པའི་
 ལྷོག་པ་ལ་ ནི་ མི་ འགའ་ཞིག་གི་ བཞེད་པར་འདྲོད་པའི་ ཆོག་ ལཱུང་བར་
 མི་ བྱ་ ལྟེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པ་ དང་ ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་

- 1 V. gyur-pai tshad-mai.
- 2 V. bstan-pa-la.
- 3 T. V. phul-du (Jäschke: phul-tu).
- 4 V. omits yin pa.
- 5 V. sdod-ris—T. shon-res.
- 6 V. mkyen-pa-fiid dañ.
- 7 T. yid-ches ma.
- 8 T. bram-ze ni.

ཞོག་པ་ཅན་དག་ ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ ལྷུ་བ་པར་བྱ་བ་ལས་ ཞོག་པ་ལ་
 ཐོཾ་མ་ར་པ་ལ་སོགས་པ་ ནི། དཔེར་ན་ སེར་སྤྱལ་སོགས་པ་ ནི་ ཐམས་
 ཅན་མཁྱེན་པ་ལས་ ཡིད་ཆེས་པ་ མ་ཡིན་དེ། ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ དང་
 འདྲོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བའི་ ཉགས་སུ་ བྱུང་བ་ [354^b] ཚད་མ་
 བྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་¹ བཟུན་པ་² མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟ་བུ་འོ།།
 འདིར་ ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ དཔེ་ ནི་ ལང་ཞིག་ ཐམས་ཅན་
 མཁྱེན་པ་ལས་། འདྲོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཡིན་པ་³ དེས་ ནི་ སྐར་མ་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ བཟུན་དེ། དཔེར་ན་ བྱ་མཚོ་ག་ དང་ རྩོད་རིས་ལ་
 སོགས་པ་ ལྟ་བུ་ ཟུ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ དཔེ་ལ་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་⁴ མ་ ཡིན་པ་ དང་། ཡིད་ཆེས་པ་⁵ མ་ ཡིན་པ་
 བཞིས་ ཞོག་པ་ལ་ ཐོཾ་མ་ར་པ་ ཡིན་ནོ།།

ལྷུ་བ་པས་ ཞོག་པ་ལ་ ཐོཾ་མ་ར་པ་ ནི། དཔེར་ན་ ལ་སྤྱུ་མ་རིག་པའི་
 སྤྱུ་མ་རེས་⁶ ནི་ མི་ འགའ་ཞིག་གི་ བཟོད་པར་འདྲོད་པའི་ ཆོག་ ལ་རྒྱུང་བར་
 མི་ བྱ་ ཟུ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་

¹ V. gyur-pai tshad-mai.

² V. bstan-pa-la.

³ T. V. phul-du (Jäschke: phul-tu).

⁴ V. omits yin pa.

⁵ V. sdod-ris—T. shon-res.

⁶ V. mkyen-pa-nid daa.

⁷ T. yid-ches ma.

⁸ T. bram-ze ni.

ལྷ་བུའོ།། འདིར་ ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ དཔེ་ ནི་ ཆོག་ གཞུང་པར་བྱ་བ་
གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི་ འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ དང་ མི་
ལྷན་པ་ ལྟེ། དཔེར་ན་ ལོ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་¹ ཆོས་ཀྱི་ བཟུང་བཅོས་རྣམས་
བྱེད་པ་ ལྷ་བུ་ ལྟེ། ལོ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལས་² སྐྱུ་བའི་ ཆོས་ འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ རྒྱུག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་རྩལ་ ཡིན་ནོ།།

211

གཉི་གཤམ་ རྒྱུག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་རྩལ་ ནི། དཔེར་ན་ མེར་སྐྱུ་ལ་
སོགས་པ་ ནི་ ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ དང་ ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་ དང་ ལྷན་པའི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷ་བུའོ།། འདིར་
ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ དཔེ་ནི། གང་ཞིག་ འདོད་ཆགས་ དང་ འབྲལ་བ་ དེ་ལ་
ནི་ ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ དང་ ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་ མེད་དོ། དཔེར་ན་ བྱུ་མཆོག་
ལ་སོགས་པ་ ལྷ་བུ་ ལྟེ། སྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ དང་ སྐྱུ་བའི་ ཆོས་ འདོད་ཆགས་
དང་ བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་³ དང་ ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ དང་ ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་
ལ་ལྷན་པ་དག་ བྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལས་ རྒྱུག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་རྩལ་
ཡིན་ནོ།།

རྒྱུག་པ་ མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་ སྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ འདོད་ཆགས་ དང་

¹ T. de ni.

² V. go-u-ta-ma.

³ V. lta-buo.

⁴ V. gau-ta-ma.

⁵ T. gñi-ga-la.

⁶ T. sgrub-par-byed-pa dan bsgrub-byai.

⁷ T. bral ba-ñid.

⁸ V. omits kun-tu.—T. omits la ldan-pa-dag.

བྲལ་བ་¹ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྲལ་ ལྟ་བུའོ། གང་ལ་ འདོད་ཆགས་ ནང་
མ་བྲལ་བའི་ མེད་ན་² དེ་ ནི་ སྒྲུབ་ མ་ ཡིན་ནོ། དཔེར་ན་ [355³]
དེ་འི་ ཏུ་མ་བྲལ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་བྲལ་ ལྟ་བུའོ། ། གཤམ་དེ་ དེ་འི་ ཏུ་མ་བྲལ་ལས་
གཉི་ག་ རྒྱུ་པ་ ཡོད་⁴ མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ འདོད་ཆགས་ ནང་ བྲལ་བ་
ཐམས་ཅད་ སྒྲུབ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྲལ་བར་ ཁུབ་པར་ རྒྱུ་པ་ མ་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ རྒྱུ་པ་ མེད་པ་ ཡིན་ནོ།⁵

རྒྱུ་པ་ རབ་ཏུ་མ་བཟུགས་ ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པ་⁶ དཔེར་ན་ 211
སྒྲུབ་ ནི་ ཏུ་མ་བའི་ཕྱིར་ མི་ ཏུག་པ་ ཟེ། དཔེར་ན་ ཆམ་མཁའ་ བཞིན་ནོ་
ཞེས་བྲལ་ ལྟ་བུའོ།

རྒྱུ་པ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ནི། དཔེར་ན་ གང་ མ་བྲལ་པ་ དེ་ ནི་ ཏུག་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་བྲལ་ ལྟ་བུའོ། 216

དཔེ་ལྟར་ སྒྲུབ་ དེ་དག་གིས་ ནི་ གཏན་ཆོགས་ཀྱི་⁷ སྤྱིའི་ མཚན་ཉིད་
མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ ཡོད་པ་ ནང་། མི་མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ མེད་པ་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་ མཚན་ཉིད་ བཟུགས་པར་ 217

¹ T. bral-bai ma.

² V. med-pa.

³ V. log-pa yin.

⁴ V. ldog-pa med oes-bya-ba.

⁵ V. mi-mthun-par dper-na.

⁶ mi wanting in V.

⁷ V. gtan-thsigs-kyis.

མི་ ལུས་ ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ དོན་གྱི་ དབང་གིས་ དེ་དག་ བསལ་བར་
རིག་པར་བྱའོ།།

21 / མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་' ལྷས་པ་ ནི་ སུན་འབྱེན་པ་དག་ ཡིན་ནོ།།

སྤར་ བསྐྱབ་པའི་ ལྷོན་ མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་' ལྷོས་པ་ གང་དག་
ཡིན་པ་ དེ་དག་ བཟོད་པ་ ནི་ སུན་འབྱེན་པ་ ཡིན་ཏེ། དེས་ ང་ལོ་ལོ་འོ་

220 འདོད་པའི་ དོན་ འགྲུབ་པ་ལ་ བཤམས་ བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སུན་འབྱེན་པ་ལྟར་
སྤང་བ་དག་ ནི་ ལྷག་གཞོན་ལྷས་ ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ལྷོན་ བཟོད་པ་དག་ ནི་ ལྷག་གཞོན་ལྷས་ ཡིན་ནོ།།

།། གཞན་གྱི་ དོན་ ཇེས་སྤྱད་པ་པའི་ ལེའུ་ལྷེ་ གསུམ་པའོ།།

།། རིག་པའི་ བྱིས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ རས་དུ་བྱེད་པ་ ཇོགས་སོ།།

གྲུ་གྲུབ་པས་ བདུད་ཀྱི་ སྤེ་བོ་ཆེ་།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ ལྷ་ལྷེགས་ མ་ལུས་པ།

221 ཉི་མས་ དམག་ཅུམ་ རིག་པའི་ བྱིས་པ་ཡིས།

བདག་གི་ ལྷ་བ་ དུངས་ལྷུང་ངོ་ མཚར་ཉིད།།

¹ V. sog-a-par.

² ni, wanting in V.

³ nid, wanting in T.

⁴ dag, wanting in T.

⁵ V. pha-rol-pa hdod.

⁶ V. ltag-ohod, ltag-ohos.

⁷ V. rjod.

⁸ T. sde-be-che.

༡༣། རིགས་ཐིག་གི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་དུ་ལ་བ་སྒྲུབ་མཛད་པ་བཞུགས།

༥༥། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ ། རྒྱ་ཡ་བོན་དུ་ཀྲ་ཀྲ། བོད་སྐད་དུ་
རིགས་པའི་ ཐིགས་པ་ རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ།

།འཇམ་དབལ་ གཞོན་ཀྱང་ བྱར་པ་ལ་ ཕྱག་འཚལ་ལོ།

།གང་ཞིག་ རིགས་ལས་ རྣམ་པར་དག་པ་ དང་།

།རིགས་མཐུས་ བསྐྱབ་བྱ་ དག་པ་ མཚོག་ གསུང་བ།

།ཐུབ་པ་ སྤྱོ་མཚོག་ དེ་ལ་ ཕྱག་འཚལ་དྲེ།

།རིགས་ཐིགས་ ཚོག་རེ་ནས་ ནི་ རྣམ་པར་དབྱེ།

།ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ནི་ སྤྱིས་བྱའི་ དོན་ཐུས་ཅན་ འབྱུབ་པའི་

སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ ཡིན་པས་ན། དེ་བཞུན་དོ་ ཞེས་བྱ་^[21] པའི་ ཚོག་ དང་

པོ་འདིས་ ནི་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ འདིའི་ འབྲེལ་བ་ དང་། དགོས་པ་ དང་།

བཞེད་པར་བྱ་བ་ དང་། དགོས་པའི་ ཡང་ དགོས་པ་ བཞུན་དོ། ། འདི་ལྟར་

འབྲེལ་བ་མེད་པ་ དང་། དགོས་པ་མེད་པ་ དང་། བཞེད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་

བཞུན་བཅོས་སམ་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ ནི་ དོག་པ་ སྤྱོན་དུ་ གཏོང་བ་ནས་ ཁས་

མི་ལེན་དྲེ། འདི་ལྟར་ འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ ནི་ ཅི་ཞིག་ ཡིན་ ལྷམ་པའི་

ཚོངས་པ་ དེ་ བསལ་བའི་ཕྱིར་ བཞེད་པར་བྱ་བ་ བསྐྱད་དོ། ། འབྲས་བྱ་མེད་དུ་

དོགས་པ་ བསལ་བའི་ཕྱིར་ དགོས་པ་ བཞེད་དོ། ཐུབས་ མ་ཡིན་དུ་ དོགས་

པ་ བསལ་བའི་ཕྱིར་ ^[22] འབྲེལ་བ་ བསྐྱད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ ཉན་པ་པོ་ སློབ་

སྤྱི་པའི་དོན་དུ་ འབྲེལ་བཤམས་པ་ བཅོམ་དོ། ། དེ་ལ་ དེ་བཟུན་དོ་ ཞེས་
 བྱ་བ་ འདིས་ནི་ བཅོམ་པར་བྱ་བ་ དང་། དགོས་པ་ སྤོན་དུ་ བཟུན་དོ།
 ། འབྲེལ་བ་ ནི་ འགྲུལ་གྱིས་ བཟུན་དོ། ། དེ་ལ་ འགྲུལ་ནི་ འདི་ ཡིན་དེ།
 འདི་ལྟར་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ བཟུན་པའི་ཕྱིར། རབ་དུ་བྱེད་པ་ ཚུམ་བས།
 དོན་གྱིས་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ ནི་ ཐབས་ཉིད་དུ་ ཉུག་དོ། ། དེ་ལྟ་ མ་ ཡིན་ན་
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ ཇི་ལྟར་ འཇུག་པར་ འགྱུར་དེ། དེ་བས་ན་ འབྲེལ་བ་ནི་
 དོན་གྱིས་བཟུན་དོ། ། འདིར་ ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ བཟུན་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ དེ་ནི་
 བཅོམ་པར་བྱ་བ་ ཡིན་ནོ། ། ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ བཟུན་པ་ ནི་ དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ བཟུན་པ་ དེ་ནི་ ཁྲོད་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་
 རང་བཞིན་ ཡིན་ལ། རབ་དུ་བྱེད་པ་ འདིས་ བྱེད་པས་ན། རབ་དུ་བྱེད་པ་ འདི་ནི་
 དགོས་པ་ དེའི་ ཐབས་ ཡིན་ནོ། ། [ཉ་] དེ་ལྟ་བས་ ན་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ དང་།
 དགོས་པར་ ཐབས་ དང་ ཐབས་གྱིས་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ མཚན་ཉིད་གྱིས་
 འབྲེལ་བ་ ཡིན་ དེ། འདི་ལྟར་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ འདི་ ཐོས་པ་ལས་ ཡང་དག་
 པའི་ ཤེས་པའི་ རང་གི་ངོ་བོ་ མ་ཞོར་པར་ ཤེས་པར་ འགྱུར་བས། དེའི་
 ཕྱིར་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ ནི་ ཐབས་ ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ཡོངས་
 གུ་ཤེས་པ་ ནི་ ཐབས་གྱིས་ བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ ཡིན་པར་ གནས་སོ། ། དེ་ཉིད་
 བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ དང་། བསྐྱུ་བ་པའི་ མཚན་ཉིད་ དང་། བྱ་བ་ དང་ བྱེད་པའི་
 ངོ་བོའི་ མཚན་ཉིད་གྱིས་ འབྲེལ་བ་ ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ བསྐྱུ་བ་པ་ ནི་
 རབ་དུ་བྱེད་པའོ། ། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ ནི་ འབྲས་བུའོ། ། བྱེད་པ་ ནི་ རབ་དུ་བྱེད་
 པའོ། ། བྱ་བ་ ནི་ འབྲས་བུ་ ཡིན་པས་ དེའི་ཕྱིར་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ འདི་ བརྩམ་མོ་ ཞེས་བྱ་
བར་ གནས་སོ།

།དེ་ལྟར་ གནས་སུ་ ཟེན་ ཀྱང་ ཅི་ལྟེ་ ལ་ལ་ཞིག་ ཡང་དག་པའི་ [34]
ཤེས་པ་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ ཅི་ཞིག་ བྱ་ལྟེ་ དེ་ནི་ གང་དུ་ ཡང་ མཁོ་བ་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ དེ་ནི་ བྱ་རྒྱུ་གི་སོ་ བདག་པ་ བཞིན་དུ་ གནས་པ་མ་ཡིན་
པར་ ཁྱོད་ ཡོངས་སུ་ལཱ་བར་ འགྱུར་རོ་ ཞེས་ འདྲི་བར་ འགྱུར་བ་ དེའི་
ཕྱིར་ སྤྲོས་བུའི་ དོན་ ཐམས་ཅད་ འགྱུར་བ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ སྤྲོན་
དུ་འགྲོ་བ་ཙན་ ཡིན་ ཞེས་བྱ་བ་ འདི་ སྤྲོས་ཏེ་ དེས་ ནི་ དགོས་ པའི་
ཡང་ དགོས་པ་ བཟུན་དོ། །དེ་བས་ན་ ཚོགས་གི་ དོན་ ནི་ འདི་ ཡིན་དེ།
གང་གི་ཕྱིར་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ སྤྲོས་བུའི་ དོན་ ཐམས་ཅད་ འགྱུར་
པ་ལ་ མཁོ་བར་གྱུར་བ་ དེའི་ཕྱིར་ བསྐྱེད་སྤྲོད་ དེ་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
།དེ་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ ནི་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ འགྱུར་ངོ། །དེ་བས་ན་
ཡང་དག་ པའི་ ཤེས་པ་ མཁོ་བར་གྱུར་བ་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རབ་དུ་ བྱེད་པ་ འདི་ བརྩམ་པར་བྱའོ་ ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ རེ་ཞིག་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ ཡིན་ནོ།

།ཡན་ལམ་གི་ དོན་ནི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ སྤྲོན་དུ་ འགྲོ་བ་ཙན་
ཡིན་པས་ ན་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ འདིར་ མི་སྤྲུ་བའི་ ཤེས་པ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ལྟེ། གང་ དོན་བྱེད་པ་ལ་ སྤྲུ་བར་ མི་ བྱེད་པ་ ཡིན་གྱི་ མ་ཞོར་བ་
གང་ ཡིན་པ་ དེ་ནི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ མ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ ནི་
རབ་དུ་བྱེད་པ་ ནལ་འབྱོར་སྤྲོད་པའི་ བྱུགས་ མེལ་བར་བྱེད་པར་ འགྱུར་དེ།

རབ་དྲུག་པ་ ཅི་ མདོ་^[4] མེ་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ ལུགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྟ་སྟེགས་པར་ འཇུག་པར་ འདོད་དོ། ། དེ་ལྟ་བུས་ ཅི་ གཉི་གའི་
 ལུགས་ བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་། མི་བསྐྱུ་བའི་ ཤེས་པ་ ཅི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་ ཁྲིའི་དྲུག་པར་བྱའོ།

།གང་ལ་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པའི་ སྟོན་དུ་ འགྲོ་བ་ ཡོད་པ་ ཅི་
 ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ སྟོན་དུ་ འགྲོ་བ་ཙམ་ནོ། །སྟོན་གྱི་ སྒྲ་ ཅི་ འདི་ ལྷ་
 ཡིན་པར་ བཟོད་དེ་ གང་གི་ཕྱིར་ འབྲས་བྱ་བས་ ལྷ་ སྤྲ་བ་ དའི་ཕྱིར་
 དེ་སྟོན་དུ་ ཞེས་བཟོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པའི་ ལྷ་ཙམ་ ཞེས་བྱ་བའི་
 བཅོམ་གོ།

།སྦྱིས་བྱའི་ དོན་ བསམས་ཅད་ འབྱུང་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ ཅི་ སྦྱིས་བྱའི་
 དོན་ ཡིན་པས་ ཅི་ སྦྱིས་བྱའི་ དོན་དོ། །དོན་ ཞེས་བྱ་བའི་ སྒྲ་ ཅི་
 དགོས་པ་ ཡིན་པར་ བཟོད་དེ། སྦྱིས་བྱའི་ དགོས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ བཅོམ་གོ།
 །དེ་ནི་ བསམས་ཅད་ཀྱང་ ཡིན་ལ་ སྦྱིས་བྱའི་ དོན་ ཡང་ ཡིན་པས་ སྦྱིས་བྱའི་
 དོན་ བསམས་ཅད་དེ། བསམས་ཅད་ ཅེས་བྱ་བ་ ཅི་ བཤམ་ཉེ་བ་ དང་།
 རྒྱུང་རིང་བ་ དང་། དེ་བཞིན་དུ་ འཛིག་ཉེན་པ་ དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་
 འདས་པ་ དང་། དེ་བཞིན་དུ་ རྟོར་བར་བྱ་བ་ དང་། རྒྱང་བར་བྱ་བ་ དང་།
 བདང་སྟོམས་སྤྱུ་བའོ། །དེ་ལ་ བཤམ་ཉེ་བ་ ཅི་ གང་ ལུལ་ བཤམ་ཉེ་བ་ན་
 ཡོད་པའོ། །རྒྱུང་རིང་བ་ ཅི་ གང་ ལུལ་ བཤམ་རིང་པོ་ན་ ཡོད་པའོ།
 །འཛིག་ཉེན་པ་ ཅི་ གང་འཁོར་བའི་ ཁོངས་སྤྱུ་གཏོགས་པའོ། །འཛིག་ཉེན་ལས་
 འདས་པ་ ཅི་ བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟོར་བར་བྱ་བ་ ཅི་

མི་འདོད་པ་ མཉེ་ སྤྱལ་ དང་། ཚེར་མ་ དང་། དུག་ དང་། མཚོན་¹ 40] ཆ་ལ་ སོགས་པའི་ མཚན་ཉིད་དོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་ ནི་ འདོད་པ་མཉེ། མེ་དྲོག་སྤྱང་ དང་། ཚན་ནན་དང་། གོས་དང་། བཟའ་བ་དང་། བདུང་བ་དང་། མལ་ཆ་དང་། ལྷན་གྱི་ མཚན་ཉིད་དོ། །འདོད་པ་ དང་ མི་འདོད་པ་ གཉི་ གཤམ་ བསྐྱོག་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ བདང་སྟོམས་སྤྱུ་བའོ། །སྤྱིས་བྱའི་ དོན་ དེ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རྩ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ ཤེས་པ་ས་ དམིགས་ནས་ མཚོན་ཆ་ དང་། དུག་ དང་། ཚེར་མ་ལ་སོགས་པ་ ནི་ ཡོངས་སྤྱོད་པོ་། །མེ་དྲོག་ འབྱེང་ལ་སོགས་པ་ ནི་ ལེན་དོ། །དེ་མ་ཡིན་པ་ གཞན་དག་ལ་ ནི་ བདང་སྟོམས་ སྤྱུ་བའོ། །སྤྱིས་བྱའི་ དོན་ ཐམས་ཅད་ འབྲུག་པ་ནི་ སྤྱིས་བྱའི་ དོན་ ཐམས་ཅད་ བྱུ་བར་བྱེད་པའོ། །འབྲུག་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ རྩ་ ནི་ འདིར་ བྱུ་བར་བྱེད་པ་ ཞེས་བྱ་བར་ བརྗོད་དོ། །དེས་ ནི་ འདི་སྐད་དུ་ སྤྱིས་བྱའི་ དོན་ འབྲུག་པར་ དེས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ གང་ ཇི་སྟེད་པ་ དེ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རྩ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ཡིན་མོ་ ཞེས་བསྟན་པར་ འགྱུར་འོ། །ཡིན་པས་ ན་ ཞེས་བྱ་བའི་ རྩ་ ནི་ དེའི་ཕྱིར་ ཞེས་བྱ་བའི་ དོན་ ཡིན་ལ། གང་ དང་ དེ་ ནི་ ཉག་དུ་ འབྱེད་དེ། དེས་ ནི་ འདི་སྐད་དུ་ གང་གི་ཕྱིར་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ནི་ སྤྱིས་བྱའི་ དོན་ཐམས་ཅད་ འབྲུག་པའི་ རྩ་ན་དུ་ བདང་བ་ཅན་ ཡིན་པ་ དེའི་ཕྱིར་ དེ་ བསྟན་དོ་ ཞེས་བྱ་བར་ བསྟན་པར་

¹ Xyl. rjon-du.

འབྲེལ་རོ། །དེ་ བཟུན་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ དེ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་ དང་ སྦྲར་ཟར་བྱ་ ཟེ། མཉིང་གི་ དྲགས་ཀྱིས་ བཟུན་པ་
དང་ གཏོ་བོ་¹ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་ མ་ཐག་པ་ ཡིན་ ཡང་ སྦྲེས་བྱའི་
དོན་ ཐམས་ཅད་ འབྲེལ་བ་ ནི་ མ་ཡིན་དེ། དངོས་སུ་ ན་ གཏོ་བོ་ མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

།ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ དེ་ ནི་ རྟོག་པར་ རྟོག་པ་ རྣམ་པ་ བཞི་བསལ་
བས་ མཐོང་བར་ ཤེས་པར་བྱེད་དེ། རྟོག་པར་རྟོག་པ་ རྣམ་པ་ བཞི་ ནི་
གྲངས་ལ་ རྟོག་པར་ རྟོག་པ་ དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ རྟོག་པར་རྟོག་པ་
དང་། སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ རྟོག་པར་རྟོག་པ་ དང་། འབྲས་བྱ་ལ་ རྟོག་པར་རྟོག་པའོ།

།དེ་ལ་ གྲངས་ལ་ རྟོག་པར་རྟོག་པ་ ནི་ ཁ་ཅིག་གི་ ནི་ གཏོག་ ཟེ།
འདི་ལྟ་ཟེ། སྦྲར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ ལྟ་བུའོ། ^[5.] ཁ་ཅིག་གི་ ནི་ གསུམ་ ཟེ།
འདི་ལྟ་ཟེ། གྲངས་ཅན་བ་རྣམས་ཀྱི་ ལྟ་བུའོ། །རིགས་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ ནི་
བཞིའོ། །དཔྱོད་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ ནི་ རྩལ་གོ།

།རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ རྟོག་པར་རྟོག་པ་ ནི་ འདི་ལྟ་ཟེ། ཁ་ཅིག་གི་ ནི་
མངོན་སུམ་ རྣམ་པར་རྟོག་པ་ དང་ བཅས་པས་ ཁ་ཅིག་ ནི་ རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པ་ ལྟ་བུའོ།

།ཡུལ་ལ་ རྟོག་པར་རྟོག་པ་ ནི་ འདི་ལྟ་ཟེ། ཁ་ཅིག་གི་ མངོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་ ནི་ རང་གི་མཚན་ཉིད་ ཁོ་ནའོ། །ཇེས་སུ་དཔག་པའི་ ཡུལ་ ནི་

¹ Xyl. gtse-bo.

སྤྱི་མཚན་ཉིད་ ཁོ་ནའོ་ ཞེས་ བཛྲིད་ལ་ གཞན་དག་གིས་ གཞན་དུ་
བཛྲིད་པ་ ལྟ་བུ་འོ།

། འབྲས་བུ་ལ་ ལོག་པར་རྟོག་པ་ ནི་ འདི་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་ ནི་ ཚད་མ་ལས་
འབྲས་བུ་ བྲད་པར་ ཁས་ལེན་པ། ཁ་ཅིག་ ནི་ བྲད་པ་མ་ལེན་པར་
ཁས་ལེན་པ་ ལྟ་བུ་འོ།

། དེ་ལྟ་བུས་ ན་ དེ་ལྟ་བུའི་ ལོག་པར་རྟོག་པ་ རྣམ་པ་ བཞི་བ་ བསལ་བས
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ མ་ཞོར་བར་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པའི་ རོ་བོ་ བཟུན་པ་
ཡིན་ནོ།

། དེ་ལ་ དེ་ཞིག་ དང་པོ་ ཁོ་ནར་ བྲངས་ལ་ ལོག་པར་རྟོག་པ་ བསལ་
བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ནི་ རྣམ་པ་ གཉིས་ཏེ་ ཞེས་བུ་བ་
སྒྲིམ་སོ། ། འདི་ རྣམ་པ་ གཉིས་ ཡོད་པས་ ན་ འདི་ ནི་ རྣམ་པ་ གཉིས།
བྲངས་ཀྱི་ ཚོག་ སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ ན་ རྣམ་པ་ གཉིས་ ཁོ་ནའོ་ ཞེས་བཟུན་པར་
མངོན་ཏེ། དེས་ན་ རྣམ་པ་ གཉིས་ དང་། རྣམ་པ་ གཉིས་ལ་སོགས་པ་
བསལ་བ་ ཡིན་ནོ། ། བྲངས་ཅམ་གྱིས་ རྣམ་པ་ གཉིས་སུ་ བཟུན་གྱི།
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ གང་གང་གིས་ ཡིན་པཞི་ མི་ ཤེས་པས་ དེའི་ཕྱིར་
མངོན་སུམ་ དང་ རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ ཞེས་ བྱེད་པ་གིས་ བཟུན་ཏོ།

། དབང་པོ་ལ་ བརྟེན་པ་ ནི་ མངོན་སུམ་ ལྟེ། དེས་པའི་ ཚོག་ འདི་ནི་
ཡུལ་ལ་ ཤེས་པས་ མངོན་སུམ་དུ་ བྱེད་པ་ཉིད་ མཚན་པར་བྱེད་པ་ ལྟེ།

¹ Xyl. bsan.

² So Xyl.

དབེན་ན་ འགྲོ་བས་ ན་ བ་ལང་ངོ་ ཞེས་བྱ་བ་ དེ་ལ་ འགྲོ་བས་ ནི་
བ་ལང་ཉིད་ ཉེ་བར་མཚོན་པར་ བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་ བ་ལང་ཉིད་ དང་
ལྷན་པའི་ རིལ་པོ་ལ་ བ་ལང་གི་ སྒྲིམ་¹ བཟོད་པར་བྱ་བ་ ཡིན་པར་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ དེ་བཞིན་དུ་ འདིར་ ཡང་ དབང་པོ་ལ་ བཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་ ཡུལ་ལ་ ཤེས་པས་ [5th] མངོན་སུམ་དུ་ བྱེད་པ་ཉིད་ མཚོན་ནས།
མངོན་སུམ་ རྣམ་པ་ བཞི་ ཆར་ ཡང་ མངོན་སུམ་དུ་ བཟོད་པར་ བསྟན་དོ།
།འདིས་ དཔོག་པས་ ན་ དཔག་པ་ ལྟེ། ཡོངས་སུ་གཞི་བཟོད་པར་བྱེད་
ཅིས་བྱ་བའི་ བཞི་གཤམ་། །ཇིས་སུ་ ཞེས་བྱ་བའི་ སྒྲི་ ནི་ བྱིར་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ དོན་དེ། བྱིས་ དཔོག་པ་ ནི་ ཇིས་སུ་དཔག་པ་ ལྟེ། བྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་ འཛིན་པ་ དང་། འབྲེལ་བ་ རུན་པ་ སྟོན་དུ་² བཏང་བ་ཙན་ ཞེས་བྱ་བའི་
བཞི་གཤམ་།

།མངོན་སུམ་ དང་ ཇིས་སུ་དཔག་པའོ་ ཞེས་ རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ བཅད་པར་
བསྟན་པ་ ནི། དོན་གྱིས་ ན་ ཡུལ་ བཅད་པར་ སྟོན་དོ། ཇི་ལྟར་ དེ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ བཅད་པ་ དེ་བཞིན་དུ་ ཡུལ་ ཡང་ བཅད་དོ་ ཞེས་བྱ་བའི་
བཞི་གཤམ་།

།དང་ ཞེས་བྱ་བའི་ སྒྲི་ནི་ བསྟུ་བའི་ དོན་དེ། ཇིས་སུ་དཔག་པ་ དང་
མངོན་སུམ་ སྟོབས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ ལྟེད་དོ། ཇི་ལྟར་ མངོན་སུམ་ དོན་
གྱིས་ སྟོབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ མི་སྒྲུབ་ ལྟེ། དེའི་བྱིར་ ཆད་མ་ ཡིན་པ་

¹ Xyl. sgrag—Or sgrar.

² The prefixed letter illegible.

དེ་བཞིན་དུ་ རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ ཡང་ དེའི་བདག་ཉིད་ དང་། དེ་ལས་ བྱང་བ་
གཉིས་ཀྱིས་ དོན་དང་འབྲེལ་བས་ མི་སྦྲུབ་ ཟེ། དེའི་ཕྱིར་ ཚད་མ་ ཡིན་ནོ།
། དེ་ལྟ་ ཡིན་ན་ གང་ལ་ལ་དག་ ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ གཙོ་བོ་ ནི་ མངོན་སུམ་
ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བརྗོད་པ་ དེ་ བསལ་བ་¹ ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ ཡང་ མི་སྦྲུབ་
ཁོ་ནར་ནི་ འདྲ་ན། མངོན་སུམ་ གཙོ་བོ་ཉིད་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ སྤྲིག་གིས་
བྱོས། རང་གི་ རོ་བོ་ལ་ ལོག་པར་རྟོག་པ་ བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
མངོན་སུམ་ ནི་ རྟོག་པ་དང་བྲལ་ ཞིང་ མ་ འབྲུལ་བའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་སོ།

། དེ་ལ་ ཞེས་བྱ་བའི་ སྒྲ་ནི་ དགར་བའི་ དོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་
གཉིས་ལས་ འོག་ནས་ འབྱུང་བའི་ མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ མངོན་སུམ་ དགར་བར་
བྱེད་དོ། །མངོན་སུམ་ ཞེས་བྱ་བས་ ནི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ གཞི་² བསྟན་ཏེ།
རྟོག་པ་དང་བྲལ་ ཞིང་ མ་འབྲུལ་བའོ་ ཞེས་བྱ་བས་ ནི་ མཚན་ཉིད་ བསྟན་ཏེ།
དེས་ན་ འདི་སྐད་དུ་ རྟོག་པ་དང་བྲལ་ ཞིང་ མ་འབྲུལ་བ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ནི་
མངོན་སུམ་ ཡིན་པར་ རིག་པར་བྱའོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་
རེ་ཞིག་ བསྟུས་པའི་ དོན་ ཡིན་ནོ།

། ཡན་ལག་གི་ དོན་ ནི་ རྟོག་པ་རྣམས་ དང་ བྲལ་བ་ ནི་ རྟོག་པ་
དང་ [6^a] འབྲལ་བ་ ཟེ། རྟོག་པ་ དང་ བྱེ་ ཞེས་བྱ་བའི་ ཐོ་ཚིག་གོ།
། ཡང་ ན་ རྟོག་པར་ བྲལ་བ་ ནི་ རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ ཟེ། རྟོག་པས་

¹ Xyl. bail.

² Xyl. bzhi.

སྤངས་ ཞེས་བྱ་བའི་ ཐོག་གོ། །འབྲུལ་བ་ མེད་པ་ ནི་ མ་འབྲུལ་བ་ ཟུ།
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ ཡུལ་ལ་ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ ཅེས་བྱ་བའི་ ཐོག་གོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ བྱེད་ཀྱི་ གཉིས་ སྒྲོས་ ཤིན། སྒྲོས་པ་ མ་འབྲུལ་བ་ སྒྲོས་པ་
ནི་ དེ་ཞིག་ རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ ཤེས་པ་ འབྲུལ་བ་ རྣམ་པར་བཅད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། རྟོག་པ་ དང་ བྲལ་བ་ སྒྲོས་པ་ ནི་ རྗེས་སྤྱད་པའི་བྲལ་བ་
བའི་ཕྱིར།

།འདི་ལྟར་ མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ ནི་ ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ ཡུལ་ལ་ ཁས་སྤྲོད་
བར་བྱའི། དམིགས་པའི་ ཡུལ་ལ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། །གཡ་དེ་ དམིགས་པའི་
ཡུལ་ལ་ མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ ཁས་ལེན་ན། དེས་ན་ འདིར་ རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་
ལྷགས་ བསལ་བར་ བྱས་པར་འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་ རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་
ནི་ དམིགས་པའི་ ཤེས་པ་ ཐམས་ཅད་ ནི་ འབྲུལ་བ་ ཡིན་པར་ འདོད་དེ།
དེ་བས་ན་ དེའི་ལྷགས་ བསལ་བར་ རབ་དུ་བྱེད་པ་ རྩོམ་པར་འགྱུར་དེ།
རབ་དུ་བྱེད་པ་ ནི་ མདོ་སྤེལ་ དང་། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ རྗེས་སྤྱད་སྒྲིགས་པར་
རྩོམ་པར་ འདོད་ལ། གཉི་ག་ ཡང་ ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ ཡུལ་ལ་ མི་བསྐྱུ་བའི་
མཚན་ཉིད་ ནི་ མ་འབྲུལ་བ་ ཡིན་པར་ ཁས་ལེན་དོ།

།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ བོ། རྗེས་སྤྱད་པའི་ ཡང་ མཛོད་སྐུམ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་དེ། དེ་ ཡང་ མི་ བསྐྱུ་བ་ཉིད་དུ་ མ་འབྲུལ་བར་ འདོད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་ རྗེས་སྤྱད་པའི་ བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། དེ་ལྟ་བས་ ན་ བྱེད་ཀྱི་ གཉིས་ སྒྲོས་ དགོས་སོ།

།གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ གྲགས་པའི་ རྟོག་པ་ བསལ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་

རྟོག་པ་ བསྟན་པའི་ ཕྱིར་ རྟོག་པ་ ནི་ ཤེས་པ་ལ་ རྟོག་པ་ དང་ འབྲེར་
 ཅུང་པ་ རྒྱང་པ་ ཅེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟོས་སོ། །འདིས་ རྟོག་པར་བྱེད་པས་ ན་
 རྟོག་པ་ ཅེ་ སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ སྟོབ་པ་ སྟོབ་པ་ རོ་བོ་ ཡིན་ནོ། །བརྟོག་པ་ དང་
 འབྲེ་པ་ ནི་ རྟོག་པ་ དང་ འབྲེ་པ་ ཅེ་ འབྲེ་པ་ ནི་ འབྲེ་པ་ལ་ བྱེད།
 །རྟོག་པ་ དང་ འབྲེར་ ཅུང་པ་ ནི་ རྟོག་པ་ དང་ འབྲེར་ ཅུང་པ་ ཅེ་ རོན་
 གྱི་ སྟོ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ རྟོས་སུ་འགོ་བ་ དང་ རྟོག་པ་ དང་ རྟོན་^[6]
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ བྱ་བ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ བརྟོག་པར་ རྟོས་གྱི། རོན་གྱི་
 བྱ་བ་ལ་ རང་གི་ རོ་བོའི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ རོ་བོ་ ནི་ བརྟོག་པར་ བཞུས་ཏེ་
 དེ་ བྱ་བ་པར་ བྱེད་པ་ མ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ ལང་ལ་ རྟོག་པ་ དང་
 འབྲེར་ ཅུང་པ་ རྒྱང་པ་ ཡིན་ དེ། རོན་གྱི་ སྟོབ་པ་ ནི་ རོན་གྱི་ རྟོས་པ་ ཤེས་
 བྱ་བའི་ ཐོག་ལ་གོ། །ལེན་ ཡང་ དེ་ ནི་ བརྟོག་པར་ བྱ་བའི་ ཡིན་པས་
 རྟོག་པ་ ཅེ། བསྟན་པར་ བྱ་བ་ རོན་གྱི་ སྟོ་ ལང་ ཡིན་པའོ། །རྟོག་པ་ དང་
 འབྲེ་པ་ ནི་ རྟོག་པ་ དང་ འབྲེ་པའོ། །རྟོག་པ་ དང་ འབྲེ་ ཅུང་པ་ ནི་ རྟོག་པ་ དང་
 འབྲེར་ ཅུང་པ་ ཅེ་ སྟོབ་པ་ ཡིན་ནོ། དེས་ རྟོས་སུ་འགོ་བ་ དང་ རྟོག་པ་
 འཕྲད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ རོན་ རྟོག་པར་ རྟོས་གྱི། སྟོབ་པ་ བྱ་བ་ལ་ ནི་ མི་ རྟོས་ཏེ་
 དེ་ ཐུན་མོང་ མ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ ལང་ལ་ རྟོག་པ་ དང་ འབྲེར་
 ཅུང་པ་ རྒྱང་པ་ དེ་ ནི་ རྟོག་པ་དང་འབྲེར་ཅུང་པ་རྒྱང་པ་ ཡིན་དེ། སྟོབ་པ་ སྟོབ་པ་
 རྟོས་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐོག་ལ་གོ། ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྱུར་རོ། །རྟོས་པར་ རྟོག་པ་
 རྟོས་པ་ དེ་ བཞུག་ ཡང་ རྟོག་པ་ དང་ འབྲེར་ ཅུང་པ་ རྒྱང་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་
 རྟོག་ རྟོས་ བཞུག་སུ་ བཞུག་པ་ འདིས་ བསྟན་པར་ རྟོག་པར་ བྱེད།

དང་། ལྷན་དུ་ བསྐྱོར་བ་ དང་། ལྷན་ ཞུགས་པ་ དང་། འབྲུགས་པ་དག་གིས་
 འབྲུལ་པ་ མ་ སྦྱོར་པ་ ནི་ རབ་རིལ་ དང་། ལྷན་དུ་ བསྐྱོར་བ་ དང་།
 ལྷན་ ཞུགས་པ་ དང་། འབྲུགས་པ་དག་གིས་ མ་ སྦྱོར་པ་འོ།¹ །འདི་ལྷན་
 རབ་རིལ་གྱི་ གཞོན་པ་ ནི་ རྒྱ་བ་ལ་ གཉིས་སུ་ མཐོང་བར་ འགྱུར་རོ། །ལྷན་དུ་
 བསྐྱོར་བ་ ནི་ མགལ་མེལ་ འཁོར་ལའི་ རྫོ་ འབྱུང་ངོ། །ལྷན་ཞུགས་ ཏི་
 འགྲོ་བས་ ནི་ རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ ཤིང་ འགྲོ་བར་ མཐོང་ངོ།² །རྒྱུང་ དང་
 མཁྲིས་པ་ལ་ སོགས་པ་ འབྲུགས་པས་ ནི་ དངོས་པོ་ འབར་བ་ལ་ སོགས་
 བར་ མཐོང་ངོ།

།ཤེས་པ་ ནི་ མངོན་སུམ་མོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ མདོ་ལས་ ཤེས་པ་ མ་
 སྦྱོས་པར་ ཇི་ལྷན་ རྗེད་ ཅེན། རྟོག་པ་ ནི་ ཤེས་པ་ ཁོ་ན་ དང་ འབྲེལ་བ་ལ་
 འབྲུལ་པ་ ཡང་ ཤེས་པའི་ ཆོས་ ཡིན་པས་ མཐོང་ མེ། དེ་ལྷ་བས་ ན་
 རྟོག་པ་ དང་ བྲལ་བ་ དང་ མ་འབྲུལ་པ་ ནི་ ཤེས་པ་ ཁོ་ན་ལ་ བྱེད། །དཔེར་ན་
 བེའུ་མེད་པའི་ རྩམ་མ་ བྲིད་དེ་ ཤོག་ཅིག་ ཅེས་ བྲས་ན། དཀོན་མ་ བྲིད་དེ་
 མི་ འོང་གི་ བ་ རྩམ་མ་ བྲིད་དེ་ འོང་བས། འདི་ལྷན་ དེ་ ཉིང་
 བེའུ་ དང་ འབྲེལ་བར་ མཐོང་བ་ དེ་ བཞིན་དུ། འདིར་ ཡང་ རྟོག་པ་ དང་
 འབྲུལ་པ་ ནི་ ཤེས་པ་ ཁོ་ན་ དང་ འབྲེལ་བར་ མཐོང་གི་ གཞན་ དང་ ནི་
 མ་ཡིན་པས་ ཤེས་པ་ ཁོ་ན་ མངོན་སུམ་དུ་ འདོད་དོ།

¹ So.—[hkhrul-pa] ma skyed-pao.

² Xyl. thoñ. no.

།དེ་ནི་ རྣམ་པ་ བཞི་ ཟེ་ ཞེས་ བྱ་བས་ ནི་ མངོན་སུམ་ ཞེས་
བསྟན་པ་ ཁང་ ཡིན་པ་ ཟེ། དེ་ནི་ དབང་པོ་ལས་ བྱང་བ་ དང་། ཡིད་
དང་། རང་རིག་པ་ དང་། རྣམ་འབྱོར་བའི་ ཤེས་པ་ དང་། རྣམ་པ་ བཞིར་
རིག་པར་ བྱའོ། །ལོག་པར་ རྟོགས་པ་ བསལ་བའི་ཕྱིར་ རབ་དུ་དབྱེ་བ་ འདི་
བསྟན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ ནི་ དབང་པོ་ ཉིད་ མཐོང་བ་པོ་ ཡིན་པར་ འདོད་པས་
དེ་ བསལ་བའི་ ཕྱིར་ ནི་ དང་པོ་ ཟེ། དབང་པོ་ལས་ བྱང་བའི་ ཤེས་པ་
མངོན་སུམ་ ཡིན་གྱི་ དབང་པོ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་ ནི་ ཡིད་གྱིས་
མངོན་^[7]སུམ་ལ་ རྟོན་ འདོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ རྟོན་ དེ་ ཡོངས་སུ་སྤང་
བའི་ ཆེད་དུ་ གཉིས་པའོ། ཁ་ཅིག་ ནི་ སེམས་ དང་ སེམས་ལས་བྱང་བ་
རྣམས་ཀྱི་ རང་རིག་པ་ ཁས་ མི་ ཡིན་ཏེ། དེ་ བསལ་བའི་ཕྱིར་ ག་སུམ་པའོ།
ཁ་ཅིག་ ནི་ རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ མངོན་སུམ་ ཁས་ མི་ ཡིན་ཏེ། དེ་
བསལ་བའི་ ཕྱིར་ མངོན་སུམ་ བཞི་པ་ རྟོས་སོ།

།དབང་པོའི་ ཤེས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ མིག་ལ་ སོགས་པའི་ དབང་པོ་ ལྟ་
རྣམས་ལ་ དབང་པོར་ འདོད་གྱི་ ཡིད་ཀྱི་ དབང་པོ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ།
།ཡིད་ཀྱི་ མངོན་སུམ་ ནི་ ལོགས་ཤིག་དུ་ བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
མིག་ལ་ སོགས་པའི་ དབང་པོ་ལ་ བརྟན་པའི་ ཤེས་པ་ ནི་ དབང་པོ་ལས་
བྱང་བའི་ མངོན་སུམ་ ཡིན་ནོ།

།རང་གི་ ཡུལ་གྱི་ དེ་མ་ཐག་པ་ ཡུལ་ ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཙན་

¹ So Xyl.—dan seems incorrect.

² See p. 45, l. 4.

དབང་པོའི་ ཤེས་པ་ མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ ཀྱེན་གྱིས་ བསྐྱེད་པ་
 ཡིད་ཀྱི་ རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དེར་ རང་གི་ ཡང་ ཡིན་ལ་
 ཡུལ་ ཡང་ ཡིན་པས་ རང་གི་ ཡུལ་དེ། བདག་གི་ དམིགས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་
 ཐོག་མཐུག་གོ། རང་གི་ ཡུལ་གྱིས་ དེ་མ་ཐག་པ་ ནི་ རང་གི་ ཡུལ་གྱི་
 དེ་མ་ཐག་པ་ ཟེ། རྟེན་ཅིག་མ་ གཉིས་པ་ལས་ བྱུང་བ་ ཉིད་ དང་ འབྲ་བ་ལ་
 ནི་ དེ་མ་ཐག་པའི་ སྒྲར་ བཞེད་དོ། །དེ་ ནི་ རང་གི་ ཡུལ་གྱི་ དེ་མ་ཐག་པ་
 ཡང་ ཡིན་ལ་ ཡུལ་ ཡང་ ཡིན་པས་ རང་གི་ ཡུལ་གྱི་ དེ་མ་ཐག་པ་
 ཡུལ་ལོ། །དབང་པོའི་ ཤེས་པ་ གང་ལ་ དེ་ རྟེན་ཅིག་བྱེད་པ་ ཡོད་པ་ དེ་
 ནི་ རང་གི་ ཡུལ་གྱི་ དེ་མ་ཐག་པ་ ཡུལ་ རྟེན་ཅིག་བྱེད་པ་ཙམ་ དབང་པོའི་
 ཤེས་པ་ ཟེ། དབང་པོའི་ ཤེས་པ་ མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ ཀྱེན་དུ་
 བྱུང་བ་ དེས་ བསྐྱེད་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ ཡིད་ཅམ་ལ་ བཞེན་པའི་ ཕྱིར་
 ཡིད་ཀྱི་ མངོན་སུམ་ ཞེས་ བྱའོ། །འདིར་ རང་གི་ ཡུལ་གྱི་ དེ་མ་ཐག་པ་
 ཡུལ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ སྒྲས་ ནི་ བརྒྱུང་[བ་] འཛིན་པའི་ ཕྱིར་ རྟོགས་པར་ བྱེད་པ་
 མ་ ཡིན་པའི་ སྒྱུན་ དང་། རིགས་ མི་མཐུན་པའི་ ཡུལ་ལ་ འཛིན་པའི་
 སྒྱུན་ ཡང་ ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་ རིག་པར་ བྱ་ ཟེ། འདི་ལྟར་ ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་ དེ་ ནི་ དབང་པོའི་ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ ཡུལ་གྱི་ དེ་མ་ཐག་པ་
 རྟེན་ཅིག་མ་ [8] གཉིས་པ་ལ་ སྐྱེ་བ་ གང་ ཡིན་པ་ དེའི་ ཡུལ་ དེ་
 ཡིན་པར་ འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་ བརྒྱུང་བ་ འཛིན་པར་ ལྟ་ གཤམ་ འབྱུར།
 གང་གི་ ཚོ་ དེ་མ་ཐག་པའི་ སྒྲ་ རིགས་མཐུན་པ་ལ་ ཡང་ བྱ་བ་ དེའི་ཚོ་
 རིགས་མི་མཐུན་པའི་ ཡུལ་ལ་ འཛིན་པར་ ཡང་ ཐམ་པར་ གཤམ་ འབྱུར།

དབང་པོའི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཚོགས་ དེས་ ནི་ ལོང་བ་ དང་ འོན་པ་ལ་ སོགས་པ་
མེད་པར་ ཐལ་བའི་ ཉེས་པ་ ཡང་ ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ ཡིན་ཏེ། ལོང་བ་
དང་ འོན་པ་ གཉིས་ཀྱི་ ཡིད་ཀྱི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ ནི་ མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་པའི་ རྒྱུན་ དབང་པོའི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ མེད་དོ། །དེ་བས་ན་
གང་ལ་ལ་དག་ བ་རེ་ ཡིད་ཀྱི་ རྣམ་པར་ཤེས་པས་ ཕྱི་རོལ་གྱི་ ཡུལ་
མངོན་སུམ་དུ་ བྱེད་པར་ ཁས་ ལེན་ན། འདི་ལྟར་ ལོང་བ་ དང་ འོན་པ་ལ་
སོགས་པ་ མེད་པར་ ཐལ་བར་ འགྱུར་རོ་ ཞེས་ སྒྲ་བ་ དེ་ ཡོངས་སུ་
སྤངས་པར་ རིག་པར་ བྱེད།

།སེམས་ དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བ་ ཐམས་ཅད་ རང་རིག་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་
ནི་ དེ་དག་ ཐམས་ཅད་ གྲང་ ཡིན་ལ་ སེམས་ དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཡང་ ཡིན་པས་ སེམས་ དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བ་ ཐམས་ཅད་དོ། །ཐམས་ཅད་
ཅེས་ སྒྲོས་པ་ ནི་ ཞོར་བའི་ ཤེས་པ་རྣམས་ གྲང་ ཡོངས་སུ་ བསྐྱེས་ཏེ།
དེ་དག་གི་ རང་གི་ རོ་བོ་ རབ་དུ་གསལ་བ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་
རང་གི་ རིག་པ་ ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ སེམས་ དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ ནི་ རོགས་པའི་ རང་བཞིན་ཅན་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ རང་གི་ རོ་བོ་
རིག་པར་ བྱེད་བཞིན་དུ་ སྐྱེ་ སྐྱེ། དཔེར་ན་ མར་མེ་ ནི་ རབ་དུ་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ བདག་ཉིད་ རབ་དུ་གསལ་བར་ བྱེད་བཞིན་དུ་
སྐྱེ་འོ། །རང་གི་ རོ་བོ་ རབ་དུ་གསལ་བར་ བྱ་བ་ལ་ མར་མེ་ གཞན་ལ་ མི་
ལྟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ སེམས་ དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ གྲང་ རང་གི་

ངོ་བོ་ རྟོག་པར་ བྱ་བ་ལ་ ཤེས་པ་ གཞན་ལ་ མི་ ལྟོས་པ་ ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་གྲུབ་པའི་ ངོ་བོ་རྣམས་ ནི་ བདག་ཉིད་ལ་ མངོན་སུམ་གྱི་ ཚད་མ་ ཡིན་ནོ།

། ཡང་དག་པའི་ དོན་བསྟོམས་པའི་ རབ་ཀྱི་ མཐའ་ལས་ བྱང་བ་
རྣལ་འབྱོར་པའི་ ཤེས་པའོ་ ཞེས་^[8] བྱ་བ་ལ་ ཡང་དག་པ་ ནི་ ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ དོན་ ཏེ། འཕགས་པའི་ བདེན་པ་ བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་
བསྟོམས་པ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ དོན་ བསྟོམས་པ་ ལྟེ། བསྟོམས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་
ནི་ གོམས་པའོ། །དེའི་ རབ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ དོན་ བསྟོམས་པའི་ རབ་
ལྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ དང་། རྟོ་བར་གྱུར་པ་ དང་། ཅེ་མོ་ དང་།
བཟོད་པའི་ གནས་སྐབས་སོ། །དེའི་ མཐའ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ དོན་
བསྟོམས་པའི་ རབ་ཀྱི་ མཐའ་ ལྟེ། མཐའ་ ནི་ ཆོས་ཀྱི་ མཆོག་རྣམས་སོ།
། དེ་ལས་ སྐྱེས་པ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ དོན་ བསྟོམས་པའི་ རབ་ཀྱི་ མཐའ་ལས་
བྱང་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་ ནི་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ བྱའོ། །དེ་ གང་དག་ལ་ ཡོད་པ་
དེ་དག་ ནི་ རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ དག་གི་ ཤེས་པ་ ནི་ རྣལ་འབྱོར་པའི་
ཤེས་པ་ ལྟེ། འདི་ལྟར་ དེ་ བསྟོམས་པའི་ ལྟོ་བས་ཀྱིས་ འབྱུང་བ་ ནི་
བྱང་བ་ དང་། འབྱུང་བ་ དང་། འབྱུང་བར་ འབྱུར་བའི་ དངོས་པོ་རྣམས་
གསལ་བར་ ལྷང་བ་ དང་། མ་ཞོར་བའི་ རྣམ་པ་ དང་ ལྷན་པར་ འབྱུང་
ལྟེ། དཔེར་ན་ ལྷ་ལ་ སོགས་པའི་ ཕྱིན་གྱིས་ བརྒྱབས་ཀྱི་ མཐུས་ མི་ལས་
བདེན་པར་ མིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཤེས་པ་ བྱང་བ་ དང་། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་

¹ Xyl. has hbyun.

² Xyl. has kyis.

དངོས་པོའི་ རྣམ་པ་ཅན་ མཐོང་བར་ འབྱུང་བ་ དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་
མཐུས་ བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཤེས་པ་ འདས་པ་ དང་། མ་འོངས་པ་
དང་། བཤེད་ དང་། བར་དུ་ཚོད་པ་ དང་། ལྷ་མོའི་ དངོས་པོ་ ཡུལ་
གསལ་བར་ ལྷང་ ཞིང་ མཐོང་བའི་ རྣམ་པ་ དང་། ལྷན་པ་ འབྱུང་ ཟེ།
དེ་ལྟ་བུས་ ཉ་ མའོན་སུམ་གྱི་ ཚད་མར་ འདོད་དོ།

།འདིར་ སྦྱོར་བ་ ཉི་ སེམས་ ཅེ་གཞིག་པ་ ལྷག་པ་ མེད་པ་ ཐོབ་པ་
རྣམ་འབྱོར་བའི་ དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་ ཤེས་པ་ དངོས་པོ་ བྱུང་བ་ དང་
འབྱུང་བར་ འབྱུར་བའི་ ཡུལ་ དང་ ལྷན་པ་ ཉི་ བྱུང་བ་ དང་
འབྱུང་བར་ འབྱུར་བའི་ དངོས་པོ་ དབག་དུ་མེད་པ་དག་ མཐོང་བར་
སྦྱོན་པའི་ རྒྱ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ ཚད་མ་ ཡིན་ཏེ་ འབྱུང་པོ་ དང་ གཏོན་
ཁྲད་པར་ཅན་ བབས་པའི་ ཤེས་པ་ བཞིན་ནོ། །གང་དག་ ཚད་མར་ མི་རུང་བ་
དེ་ ཉི་ བྱུང་བ་ དང་། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ དངོས་པོ་ དབག་དུ་མེད་པ་དག་
མཐོང་བར་ སྦྱོན་པའི་ རྒྱར་ ཡོད་ མི་ འབྱུར་ ཟེ། དཔེར་ན་ སྦྱོན་པའི་
[90] ཤེས་པ་ བཞིན་ནོ། །ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ མེད་ན་ བྱུང་བ་ དང་ འབྱུང་བར་
འབྱུར་བའི་ དངོས་པོ་ དབག་དུ་མེད་པ་དག་ མཐོང་བར་ སྦྱོན་པའི་ རྒྱ་ཉིད་དུ་
མི་ འཕྲད་པ་ ཉི་ གཏོན་པར་བྱེད་པའི་ ཚད་མ་ ཡིན་ནོ། །འདོད་རྒྱལ་གྱིས་
ནི་ དབག་དུ་མེད་པ་ མཐོང་བར་ སྦྱོན་ མི་ སྤྲོད་དོ། །དེའི་ རྣམ་པར་བཤད་པ་
ནི། དཔེར་ན་ འབྱུང་པོ་ དང་། གཏོན་ཁྲད་པར་ཅན་ བབས་ན་ བྱུང་བ་
དང་། འབྱུང་བར་ འབྱུར་བའི་ དངོས་པོ་རྣམས་ ལྷང་ ལྷན་པར་བྱེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ བྱུང་བ་ དང་། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་

དངོས་པོ་ མཛོར་བར་ ལུང་ རྩོན་པར་ དམིགས་སོ། །དཔེར་ན་ ཨ་རུ་ར་
ལ་ སོགས་པ་ མ་འོངས་པའི་ ཅན་ བརྒྱུག་པ་ལ་ ལུས་པ་ དང་།
སྤྲོན་པ་ལ་ སོགས་པ་ དང་སྤོང་ནམས་ཀྱིས་¹ མཛོར་བར་ ལུང་ བརྒྱུན་པ་
དམིགས་པ་ བཞིན་ནོ། །ཡང་ དཔེར་ན་ བཙུང་ལྷན་འདས་ རྒྱུ་ཐུབ་པའི་
བརྒྱུན་པ་ལ་ མ་འོངས་པའི་ ལུས་ བཙུང་ ལུང་ བརྒྱུན་པ་ བདེན་པར་
དམིགས་པ་ དང་། མ་ཁོལ་ ལུང་ བརྒྱུན་པ་ དང་། དུས་ འགྲིལ་བར་
ལུང་ བརྒྱུན་པ་ དང་། ཐུལ་པོ་ བྱང་ན་མེད་ལ་² སོགས་པ་ ལུང་ བརྒྱུན་པ་
དང་། དེ་བའི་ ཚལ་ དང་། ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ ཡུལ་ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
ལུང་ བརྒྱུན་པར་ དམིགས་པ་ ལྟ་བུའོ།

། ཡུལ་ལ་ ལོག་པར་རྟོག་པ་ བསལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ ཡུལ་ ནི་
རང་གི་ མཚན་ཉིད་ ཡིན་ཏེ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ ཚད་མ་
བརྒྱུན་པ་ ཁང་ ཡིན་པ་ དེའི་ ཡུལ་ ནི་ རང་གི་མཚན་ཉིད་ ཁོ་ན་ ཡིན་པར་
བརྟུབ་པར་བྱུང་། སྤྱིའི་ མཚན་ཉིད་ ནི་ མ་ ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ ནི་ དངོས་པོ་
མེད་པ་ ཡིན་པ་ དང་། མངོན་སུམ་ ནི་ དངོས་པོའི་ རང་གི་ རོ་བོ་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ མཚན་ཉིད་ ཀྱང་ རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ ཡིན་པར་
ཁོ་དུ་ཆད་པར་བྱ་ ཞེན། དེའི་ཕྱིར་ དོན་ ཁང་ ཉིད་ དང་། མི་ ཉིད་དགལས་
ཤེས་པ་ལ་ སྒྲུང་བ་ བཤད་པ་ དེ་ ནི་ རང་གི་ མཚན་ཉིད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲིམ་སོ། །ཉིད་ ནི་ ཡུལ་ ཅུང་བ་ན་ འདུག་པའོ། མི་ཉིད་ ནི་ ཡུལ་

¹ Xyl. sogs-par dan ston.

² Xyl. bdon.

³ Xyl. mdo-la.

བྱང་བ་ མ་ ཡིན་པ་ན་ འདུག་པ་ དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ཐམས་ཅད་དུ་
མེད་པ་ལོ། ། ཉི་ལ་ དང་ ཉི་ལ་ མ་ ཡིན་པ་ན་ ཉི་ལ་ དང་ མི་ ཉི་ལ་ལོ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ ནི་ ཤེས་པ་ལ་ ལྷན་པར་གསལ་བ་ དང་། མི་ གསལ་བར་
བྱེད་པ་དུ་ ^[༡] བྱེད་དེ། ཉི་ལ་ན་ ནི་ གསལ་བར་ ལྷན་པའི་ ཤེས་པ་
འབྱུང་ངོ། ཉི་ལ་མ་ཡིན་ན་ ནི་ གསལ་བ་ མ་ཡིན་པའི་ ཤེས་པ་ འབྱུང་ངོ།
། དོན་ གང་ ཤེས་པ་ལ་ ལྷན་པ་ བྱེད་པ་དུ་ བྱེད་པ་ དེ་ནི་ རང་གི་
མཚན་ཉིད་ ཡིན་ནོ།

། དངོས་པོ་ དོན་དམ་པར་ ཡོད་པ་ མངོན་སྲུང་གི་ ཡུལ་ མ་ ཡིན་ནས།
ཇི་ལྟར་ན་ རང་གི་ མཚན་ཉིད་ ཡུལ་ ཞེས་བྱ་ ཞེན། དེའི་ཕྱིར་ དེ་ ཉི་
དོན་དམ་པར་ ཡོད་པ་ལྟེ་ ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་དེ། དེ་ནི་ དོན་ ཡང་ ཡིན་ལ་ དམ་པ་
ཡང་ ཡིན་པས་ དོན་དམ་པའོ། ། དམ་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ བཅོས་མ་ མ་ ཡིན་པ་
ལྟེ་ བདག་སེལ་བ་ མ་ ཡིན་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ བཅོམ་གཤོ། ། དོན་དམ་པར་ ཡོད་པ་
ནི་ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ ལྟེ། རང་གི་ མཚན་ཉིད་ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
ཞེས་བྱའོ། ། དེ་བས་ ཇི་སྐད་བཞིན་པའི་ ལྷན་དུ་ མི་ འབྱུང་ངོ།

། ཅིའི་ཕྱིར་ རང་གི་ མཚན་ཉིད་ ཉིད་ དོན་དམ་པར་ ཡོད་པ་ ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་ ཞེན། དེའི་ཕྱིར་ དངོས་པོ་ ནི་ དོན་ བྱེད་ ལུས་པའི་ མཚན་ཉིད་
ཁོ་ན་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙེ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟོས་དེ། དོན་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ དགོས་
པའོ། ། བྱེད་པ་ ནི་ བྱ་བའོ། ། དོན་ བྱེད་པ་ ནི་ དོན་ བྱེད་པ་ ལྟེ། དགོས་པ་

བྱེད་ ཅེས་བྱ་བའི་ བཞུགས། །དེར་ ལུས་པ་ བློ་ རོན་བྱེད་ལུས་པ་ ལྷ།
 དངོས་པོ་ ལང་ རོན་བྱེད་ལུས་པའི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ རང་བཞིན་ ཡིན་པ་ དེ་
 བློ་ རོན་བྱེད་ལུས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་ རང་བློ་ བློ་ རོན་བྱེད་ལུས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ ཁོ་ལོ། །དེ་ལྷ་བས་ བློ་ རོན་བྱེད་ལུས་པའི་ མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་དུ་ ལང་ རོན་བྱེད་ལུས་པ་ དེ་ བློ་ རོན་བྱེད་
 ཞེས་བྱ་ལ། རང་གི་ མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ རོན་ བྱེད་དོ་ ཞེས་ བཟུང་བར་འགྱུར་དེ།
 དེའི་ཕྱིར་ རང་གི་ མཚན་ཉིད་ ཉིད་ རོན་དཔེ་པར་ ཡོད་པའོ།

།གཞན་ བློ་ རོན་པོ་ མཚན་ཉིད་དེ་ ཞེས་བྱ་བ་ བློ་ རོན་པོ་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ བཤད་པ་ལས་ བཞུགས་པའི་ བཞུགས་བྱ་ ལང་ ཡིན་པ་ དེ་ བློ་
 རོན་པོ་ མཚན་ཉིད་དེ། རོན་ ལང་ ཉིད་ ཡང་ ཅུང་ མི་ ཉིད་ ཡང་ ཅུང་
 ཤེས་པ་ ལྷས་པ་ བཞུགས་ ཁོ་ལོ། འགྱུར་བའོ།

།དེ་ བློ་ རོན་སྲུང་དཔེ་པར་ ལུ་ ཡིན་པོ་ ཞེས་བྱ་བ་ བློ་ རོན་པོ་
 མཚན་ཉིད་ བློ་ རོན་སྲུང་དཔེ་པར་ ལུ་ ཁོ་ ལྷ། རོན་སྲུང་འགྲོ་བ་ དང་
 རོན་པོ་ རོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིར་ བློ་ རོན་སྲུང་ མ་ ཡིན་
 [10] ཡང་ ཞོག་ མང་པོར་ འགྱུར་དུ་ རོན་སྲུང་བས་ བཤད་དེ། འདི་ལྷ་
 འདིར་ བློ་ རོན་པོ་ མཚན་ཉིད་ བཞུགས་པའི་ རོན་སྲུང་ བཞུགས་པས་ མཚན་ཉིད་
 དེ་ལས་ བཞུགས་ བློ་ རོན་སྲུང་བར་ རོན་སྲུང་ བློ་ རོན་པོ་ རོན་སྲུང་ རོན་སྲུང་ རོན་
 རོན་སྲུང་དཔེ་པར་ ལུ་ ཡིན་པོ་ ཞེས་ ཞོག་ ཉུང་ཅུང་ བྱ་བའི་ཕྱིར་
 བཞུགས་དོ། བཞུགས་དུ་ བློ་ རོན་སྲུང་དཔེ་པར་ ལུ་ རོན་སྲུང་ ཞོག་
 འདི་དག་ བཞུགས་པར་ ཡང་ བཞུགས་ རོན་སྲུང་བར་ འགྱུར་དོ།

[10th] རང་བཞིན་ ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་ རིག་པར་བྱའོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་
འགྲུར་རོ།

།གཤམ་དེ་ མངོན་སུམ་ཉིད་ འབྲས་བུའི་ རང་བཞིན་ ཡིན་ན་ འོ་ན་
ཚད་མ་ གང་ཞིག་ ཡིན་པར་ རིག་པར་བྱ་ ལྷ་མ་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ དོན་
དང་ འདྲ་བ་ ནི་ འདིའི་ ཚད་མ་ ལྷ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷོས་དེ། འདྲ་བ་ ནི་
མཐུན་པ་ལ་ བྱའོ། འདིའི་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ མངོན་སུམ་གྱི་ ལྷ་ དོན་གྱི་
རྣམ་པ་ ཅན་གྱི་ མངོན་སུམ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ཉིད་ ཚད་མ་ ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ ཐུགས་གྲོ་ །དོན་ དང་ འདྲ་བ་ ཚད་མ་ ཡིན་པར་ ཅི་
མངོན་སུམ་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ དེའི་ དབང་གིས་ དོན་ རྟོགས་པར་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷོས་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ དོན་ དང་ འདྲ་བའི་
དབང་གིས་ གཏན་ལ་ ཐེགས་པ་ དེའི་ཕྱིར་ འདྲ་བ་ དེ་ ཉིད་ ཚད་མ་ ཡིན་དེ།
འདི་ལྟར་ འདི་ ནི་ ལྷོན་པོར་ རྟོགས་པ་ ཡིན་གྱི། སེར་པོ་ ནི་ མ་
ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བར་ རྣམ་པར་བཞག་པ་ དེའི་ ལྷ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་
ཚད་མ་ ཡིན་པར་ འདོད་དོ།

།རབང་པོ་ ནི་ རྣམ་པར་བཞག་པ་ འདི་ བྱེད་པ་ མི་ ལུས་ དེ།
འདི་ལྟར་ དབང་པོ་ དེ་ ནི་ ཤེས་པ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ཐུན་མོང་གི་ ལྷ་
ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ སྟོང་མོང་ངེས་པའི་ རྣམ་པར་བཞག་པ་ བྱེད་ ལུས་པར་

¹ Xyl. yin-na o || na.

² Xyl. mñon-stam.

³ Xyl. dban | po.

༥༧ རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ འགྲེལ་བ་ལས་ ལུ་ དང་པོ་འོ།

རི་ལྟར་ འགྱུར། གཤམ་ཏེ་ དབང་པོ་ རེ་ རྩོན་པོར་ ཤེས་པ་ ཁོ་ནར་
སྦྱང་པར་ བྱེད་ལ། སེར་པོ་ལ་ སོགས་པར་ ཤེས་པ་ ནི་ མི་ སྦྱང་ན་ ནི།
དེའི་ ཚེ་ རྣམ་པར་བཞག་པ་ བྱེད་ རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བ་ ཡང་
ཐུན་མོང་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ དབང་པོ་ བཞིན་ ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་པའི་ རྒྱ་
མ་ ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་ ནི་ ཐུན་མོང་ མ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ སོ་སོར་ངེས་པའི་
རྣམ་པར་བཞག་པའི་ རྒྱར་ འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ རྩོན་པོའི་ རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་ རྩོན་པོའི་ རྣམ་པ་ གང་ ཡིན་པ་ ནི་ སེར་པོ་ལ་ སོགས་པར་
ཤེས་པ་ལ་ མེད་པས་ རྣམ་པར་བཞག་པ་ བྱེད་པར་ འགྱུར་རོ། གང་གི་ ཚེ་
རྩོན་པོའི་ རྣམ་པ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ འདི་ ནི་ རྩོན་པོར་ རྟོགས་པ་ ཡིན་གྱི།
སེར་པོ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ་ རྣམ་པ་ དེའི་ཕྱིར་ དོན་ དང་ འདྲ་ཉིད་ ཚད་མ་
ཡིན་ནོ།

༥༥ རིགས་པའི་ ཐིགས་པ་ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བ་ རྟོབ་མཁའ་ཕན་བཤས་
ལུ་ དང་པོ་འོ།

॥ རིགས་པའི་ ཐིགས་པའི་ གྱུ་ཆེར་ འབྲེལ་པ་ལས་ རང་གི་ རོན་གྱི་

ལྷོ་སྤྲུང་པ་པའི་ ལེའུ་ཕྱེ་ གཉིས་པའོ།།

མངོན་སུམ་ རང་ ལྷོ་སྤྲུང་པ་པའི་ བྱེད་པ་གིས་ ཡང་དཔལ་པའི་
ཤེས་^[11]པ་ རྣམ་པ་ གཉིས་སྤྱུ་ བཟུང་པ་ རེ་ལ་ མངོན་སུམ་ བྱི་
སྒྲོམ་པ་ རང་ བཅས་ཏེ་ བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལྷོ་སྤྲུང་པ་པའི་ བཤད་པར་
བཞེད་ནས། ལྷོ་སྤྲུང་པ་པའི་ བྱི་ རྣམ་པ་ གཉིས་ཏེ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྒྲོམ་ཏེ།
ལྷོ་སྤྲུང་པ་པའི་ བྱི་ རྣམ་པ་ གཉིས་སྤྱུ་ རྟོག་པར་བྱའོ། །ཤེས་པ་ རང་
བཟོད་པའི་ རོ་ལོ་ ཁྲོ་ནས་ རང་ རང་ གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ ལྷོ་སྤྲུང་པ་པའི་
གཉིས་ བྱིན་ཏུ་ བཅད་པའི་ཕྱིར་ བཅད་པའི་ མཚན་ཉིད་ བྱི་ ཅུང་རྩ་
ཀྱང་ མེད་ན། གང་གིས་ བྱི་ སྤྱར་ མཚན་ཉིད་ བཟོད་པར་བྱ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
བྱ་བ་ བྱི་ སྤྱོད་པའི་ མཚན་ཉིད་ བཅད་སྤྲུལ་ཏུ་ བཟོད་པར་ ལུས་པས་
བཅི་ཕྱིར་ སྤྱར་ རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ བཟུང་ཏོ།

། རང་གི་ རོན་ རང་ གཞན་གྱི་ རོན་ ཏེ་ ཞེས་བྱ་བ་ བྱི་ བྱེད་པ་གིས་
རྣམ་པ་གཉིས་ ཁྲོ་ནས་ སྤྱོད་པར་ བྱེད་ཏོ། །འདིར་ རོན་ ཞེས་བྱ་བ་ བྱི་
དགོས་པ་ལ་ བྱེད་ཏེ། རང་གི་ དགོས་པ་ རང་ གཞན་གྱི་ དགོས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ བཅོམ་གྱི་ གང་གིས་ བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ རྟོག་པར་ འབྱུང་བ་
དེ་ བྱི་ རང་གི་ རོན་ ཡིན་ལ། གང་གི་སྤྱུ་ གཞན་ལ་ བོ་བར་ བྱེད་པ་ དེ་
བྱི་ གཞན་གྱི་ རོན་ ཡིན་པར་ ཁྲོ་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།

བདག་དོན་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡོད་པའི་ མཁའ་མཁོ་ བཅོམ་པ་ལོ། །

རང་བཞིན་ལས་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། །ཞི་ལུང་ མཛོད་སྤྱུལ་གྱི་ རོན་ རང་ ལྟ་བུ་
 ཚན་ལས་ ཡིན་པ་ནི་མཛོད་ཀྱི་ རྟེན་སྤྱུང་པ་གཤམ་ནི་ རོན་ རང་ ལྟ་བུ་རོན་ ཚན་ལས་
 ཡིན་ནེ། ཅུང་ དབང་གསལ་ རོན་ ཡན་ལས་ལུ་མཛོད་པ་ལས་ ལྟ་བུ་པའི་ ཕྱིར་རེ།

[illegible]

ནི་ བཅང་ མྱོས་པའི་ ཕྱིར་དོ། །གསུམ་ཆང་ལ་ ཡང་ དེས་པ་ ཉིད་
རིག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་ རི་^[12]དག་ ནི་ བདག་ཉིད་ཀྱི་ ཆོང་མ་
རི་ལྟ་བུ་དག་གིས་ དེས་པ་ ཡིན་པར་ གཞུང་བར་ བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ ནི་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་ བྱ་བ་ལ་ ཡིད་ཆེས་པར་ བྱའང་ མི་ ལྷན་པ་ ཉིད་དོ།

ཇེས་སྤྲུལ་པ་ལ་ བྱ་བ་ ཡང་ གང་ ཡིན་ ལྷན་པ་ལ་ དེའི་ བྱིར་
 ཇེས་སྤྲུལ་པ་ལ་ བྱ་བ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ འདིར་ ཤེས་པར་ འདོད་པའི་ བྱིབྱལ་
 དང་ ལྷན་པའི་ ཆོས་ཙན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྷོས་དེ། འདིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
 གཤན་ཆོགས་ཀྱི་ བཅོམ་ཉིད་ལའོ། །ཤེས་པར་ འདོད་པ་ ནི་ རྟོགས་པར་
 འདོད་པའོ། །བྱིབྱལ་ ཅེས་ བྱ་བ་ ནི་ བྱུང་པར་ལ་ བྱའོ། །གང་ལ་
 ཤེས་པར་ འདོད་པའི་ བྱིབྱལ་ ཡོད་པ་ དེ་ ནི་ ཤེས་པར་ འདོད་པའི་ བྱིབྱལ་
 དང་ ལྷན་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ གང་ལ་ ཡོད་པ་ དེ་ ནི་ ཆོས་ཙན་ནོ།
 །དེས་ན་ འདི་སྐད་དུ་ ཆོས་ཙན་ གང་གི་ བྱིབྱལ་ འགའ་ཞིག་ རྟོགས་པར་
 འདོད་པའི་ ཆོས་ཙན་ དེ་ ནི་ ཇེས་སྤྲུལ་པ་ལ་ བྱ་བ་ ཡིན་ལ། དེ་ ནི་
 གཤན་ཆོགས་ཀྱི་ བཅོམ་ཉིད་ཀྱི་ ལྷན་པ་སྤྱི་ ཡིན་པར་ ཁོང་དུ་ཚུད་པར་ བྱའོ་
 ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྲུར་རོ། །གཞན་དུ་ ནི་ ཆོས་ཀྱིས་ བྱུང་པར་དུ་ བྱས་པའི་
 ཆོས་ཙན་ ནི་ ཇེས་སྤྲུལ་པ་ལ་ བྱ་བ་ ཡིན་ནོ།

।འོན་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ བང་ ཡིན་ ལྷན་པ་ལ། མཐུན་པའི་
 རྩོགས་ ནི་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ཀྱི་ སྤྱི་ ནང་ [དོན་] མཐུན་པའོ་
 ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། མཐུན་པར་ དཔག་པ་ ནི་ མཐུན་པའོ། །ཤེས་པ་
 འདྲ་བས་ ཡོངས་སུ་བཅད་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་དེ། འདྲ་བ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐོ་ཆོག་

མྱེ། དོན་ འདྲ་བ་ ཁང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ ཡིན་ནོ།
 |ནམ་པ་ ཁང་གིས་ མཐུན་ ཞེན། དེའི་ རྩུ་ འདི་རྒྱ་དྲུ་ བསྐྱུ་བ་པར་
 རྩུ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ སྤྱི་ དང་ ཞེས་ རྩུ་བ་ སྤྱིས་སོ། དེ་ ནི་ བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་བ་ ཡང་
 ཡིན་ལ། ཆོས་ ཀྱང་ ཡིན་པས་ བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་པའི་ ཆོས་དེ། དེའི་ སྤྱི་ ནི་
 བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ སྤྱིའོ། |བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ རྩོ་བྲག་ ནི་
 དོན་ སོ་སོར་ངོས་པའི་ རྩུ་། དེ་ དང་ ནི་ འགལ་ ཡང་ མཐུན་པ་ མ་
 ཡིན་པས། བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ སྤྱི་ དང་ ཞེས་ རྩུ་བ་ སྤྱིས་སོ།

།མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ ཀྱང་ [12¹] ཁང་ ཡིན་ ལྷན་པ་ལ།
 དེ་[འི་ རྩུ་ མི་]མཐུན་པའི་ རྩོགས་ ནི་མཐུན་པའི་རྩོགས་ མ་
 ཡིན་པ། མྱེ། ཞེས་ རྩུ་བ་ སྤྱིས་དེ། ཁང་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ མ་
 ཡིན་པ་ དེ་ བསམས་ཙང་ ནི་ མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ ཞེས་ རྩུའོ། |དེ་ལ[ས།]
 གཞན་པ་ ཞེས་ རྩུ་བ་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལས་ གཞན་པ་ ཁང་
 ཡིན་པ་ མྱེ། དཔེར་ ན་ ཆ་བའི་ དེག་པ་ བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་བ་ལ་ ཆ་བ་ ཡང་
 མ་ཡིན་ བྱང་བ་ ཡང་ མ་ཡིན་པའི་ དངོས་པོ་ ལྷ་བྱའོ། |དེ་ དང་ འགལ་བ་
 ཞེས་ རྩུ་བ་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ དེ་དང་ འགལ་བ་ མྱེ། དཔེར་ན་ ཆ་བའི་
 དེག་པ་ ཁོན་ བསྐྱུ་བ་པར་ རྩུ་བ་ལ་ བྱང་བའི་ དངོས་པོ་ ལྷ་བྱའོ།
 |དེ་ མེད་པའི་ ཞེས་ རྩུ་བ་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ མེད་པ་ མྱེ། དཔེར་ན་
 མེད་པའི་ མི་དག་པ་ཉིད་ ལྷུ་བ་པར་ རྩུ་བ་ལ་ མི་དག་པ་ཉིད་ མེད་པ་ ཅས་
 ཞིག་ མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ ཡིན་པ་ ལྷ་བྱ་ མྱེ། ལས་མཁའ་ལ་ སོགས་པ་ལ་

¹ No lacuna in Xyl.

དཔྱོད་པར་ དེ་ བའ་ ཡང་ ཁས་ མི་ ལེན་པའི་ ཕྱིར་དོ། །དོན་ ལྟ་བུ་
གསུམ་ཅན་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ མ་ ཡིན་པས་ མི་མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་ མེད་པ་ ནི་ དངོས་སུ་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ མ་ ཡིན་ནོ། །གཞན་པ་
དང་ འགལ་བ་ བཅིས་ ནི་ བརྒྱད་པས་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ མེད་པ་ ཉིད་དོ།

།ཇི་སྐད་དུ་ བཤད་པའི་ བཅད་ཚོགས་ཀྱིས་ མཚན་ཉིད་ དང་ ཐུན་པའི་
བཅད་ཚོགས་ ནི་ དུ་ཉི་ལ་ ལྷན་པ་ལ་ དེའི་ ཕྱིར་ ལུང་ གསུམ་[པོ་]
དག་ ནི་ དགས་ གསུམ་ ཁོན་ དང་ ཐུན་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྷོས་ནེ། ཇི་སྐད་
བཅད་པའི་ ལུང་ གསུམ་ནི་ གསུམ་ ཁོན་ལ་ སྤྱི་དེ་ ལྷག་པ་ མེད་དོ་ ནི་
ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ བཅད་པའི་ དོན་དེ་ དགས་ གསུམ་ ཅན་ལ་ ཡང་ གསུམ་མོད་ག
བཅད་པར་བྱའི། ལུང་ [རི་]དཔེས། ལུང་ བཅིས་བཅིས་པར་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ།

།དགས་གསུམ་ ཡང་ བའ་དག་ ཡིན་ ལྷན་པ་ལ། མི་དམིགས་པ་
དང་ རང་བཞིན་ དང་ འབྲས་བུའི་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷོས་ནེ། རང་རང་གི་ མིང་གིས་
དགས་ གསུམ་ ལྷོན་པར་ བྱེད་དོ།

།དེ་ལ་ མི་དམིགས་པ་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རེ་ཞིག་ མི་དམིགས་པའི་
རང་གི་ རོ་བོ་ ལྷོན་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ ཉེ་བར་མཚན་པའི་
ཚོགས་ལོ། ཕྱོགས་ཀྱི་ བྱེད་ག་ འགའ་ཞིག་ན་ བྱས་པ་ མེད་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་
ནི་ ཕྱོགས་ ཉེ་བར་བཞག་པའི་ ཚོག་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ འབྲེལ་ [18] པ་ ནི་
འདི་ལྟར་ བྱ་བྱ། ཕྱོགས་ཀྱི་ བྱེད་ག་ འགའ་ཞིག་ན་ བྱས་པ་ མེད་དེ་ ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ འགའ་ཞིག་ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེས་ ནི་ ཚོས་ཅན་བཅད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་

¹ Xyl. gsum hdag.

² Xyl. re-çig.

བྱེད་པ་ཅིས་བྱས་པས་ནི་དེ་ཉིད་ བྱེད་པ་དུ་ བྱས་པ་ལྟེ། རྟོག་པ་ འདོད་པ་ནི་
 རྟོག་པ་ན་ བྱས་པ་ མེད་དོ། །ས་ བསྟན་པར་ འགྱུར་གྱི་ རྟོག་པ་
 བསྟན་པར་ན་ བྱས་པ་ མེད་པར་ ལྟུང་པ་ ཡང་ མ་ཡིན་ལ། ལང་ ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ན་ ཡང་ མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་ རིག་ཕྱར་ ལུང་པ་ལས་
 ཞེས་ བྱ་བ་ དེས་ནི་ ལུང་ཕྱོང་ཞིག་གི་ བྱེད་པ་ རྟོན་དོ། །དམིགས་པ་
 ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རེས་པ་ ཡིན་པར་ རྟོན་དོ། །དེ་ནི་ རིག་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་པས་
རིག་ཕྱར་ ལྟེ་ ལྟུང་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བརྩོག་གོ། དམིགས་པའི་ རིགས་ཕྱར་
ནི་ དམིགས་པའི་ རིག་ཕྱལོ། །དེར་ ལུང་པ་ ནི་ དམིགས་པའི་ རིགས་ཕྱར་
ལུང་པ་ ལྟེ། དམིགས་པའི་ ལྟུང་ཉིད་དུ་ རུང་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བརྩོག་གོ།
མི་ དམིགས་པའི་ ལྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟུང་ལོ། ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ མི་
རྣམ་པའི་ ལྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ དོན་དོ། །འདི་ལྟར་དུ་ རྟོགས་པ་ རྟོགས་པ་
ནི་ རྣམ་པ་ མཚུངས་པར་ རུང་བའི་ རོ་བོ་ ལུང་པ་ལ་ རྟོགས་པ་ ནི་
མི་རྣམ་པའི་ ལྱིར་དོ། ལུང་པས་ རྟོང་བའི་ མ་གཞི་ རྣམ་པའི་ ལྱིར་རོ་
ཞེས་ བྱ་བའི་ བརྩོག་གོ། །དོན་ དམིགས་པའི་ རིག་ཕྱར་ ལུང་པ་ དེ་ ཡང་
ལང་ ཡིན་ ལྟུང་པ་ལ་ དེའི་ལྱིར་ དམིགས་པའི་ རིག་ཕྱར་ ལུང་པ་ ནི་
དམིགས་པའི་ རྟེན་ ལེན་ རུང་བ་ཉིད་ ལང་། ལང་བ་ཞིན་ ལུང་པར་ཚན་
ཞེས་བྱ་བ་ རྟོག་དོ། དམིགས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རེས་པ་ལོ། །དེའི་ རྟེན་
ལེན་ ནི་ དམིགས་པའི་ རྟེན་ ལེན་དག་གོ། དམིགས་པའི་ རྟེན་ ནི་
དེར་ ལུང་པ་ ཉིད་དོ། །དེ་ལས་ ལེན་པ་དག་ ནི་ དེ་མ་ཐག་པའི་ རྟེན་ལ་
རྟོགས་པ་དག་གོ། །དེ་དག་ རུང་པ་ ནི་ དམིགས་པའི་ རྟེན་ ལེན་ རུང་

བ་ ཉིད་དེ། ཚོགས་པ་ བློ་ ཚང་བའི་ སྒྲ་ བཟོད་དོ། །ཁྱད་པར་ཙན་གྱི་
རང་བཞིན་ བློ་ རང་བཞིན་ ཁྱད་པར་ཙན་དེ། དེ་གཉིས་ བློ་ དམིགས་པའི་
རིག་བྱར་ བྱར་པའི་ སྒྲ་ བཟོད་དོ།

།འདི་ན་ རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཙན་ གང་ ཡིན་ སྒྲམ་བཤམ། རང་བཞིན་
གང་ ཡོད་ལ་ དམིགས་པའི་ རྒྱུ་ གཞན་དག་ གང་ ཡོད་ན་ མཛོད་སྒྲམ་
ཁོ་ནར་ ^[18b] འགྲུར་བའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། །དངོས་པོ་ གང་ཞིག་
ཡོད་ཅིང་ མིག་ལ་ མིགས་པ་ ཉི་བར་བྱུར་ལ་ བསྐྱེད་པ་ རྣམ་པ་ གསུམ་གྱིས་
མ་ བསྐྱེད་ན་ མཐོང་བར་ རྣམ་པ་ དེ་ བློ་ འདིར་ རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཙན་དུ་
བཞེད་དེ། དེས་ན་ འདི་སྒྲ་དུ། མིག་ལ་ མིགས་པ་ལ་ ཚོགས་ གང་
བསྐྱར་ རུང་བ་ བྱམ་པ་ མི་ དམིགས་པའི་ བྱིར། འདི་ན་ བྱམ་པ་ མཛོད་
ཞེས་ བྱ་བར་ བསྐྱར་བར་ འགྲུར་རོ།

།རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚོགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ བསྐྱར་བར་ བྱ་བའི་བྱིར།
རང་བཞིན་ བློ་ རང་ཡོད་པ་ ཅམ་དུ་ བྱུར་པ་ བསྐྱེད་པར་ བྱ་བའི་ ཚོས་ཀྱི་
གཏན་ཚོགས་ དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། ཡོད་པ་ ཅམ་ ཞེས་བྱ་བ་ བློ་ བསྐྱེད་པ་
ཡོད་པ་ ཅམ་ལ་ བྱའོ། །ཡོད་པ་ ཅམ་དུ་ བྱུར་པའི་ དང་ རྒྱལ་ཙན་ གང་
ཡིན་པ་ དེ་ བློ་ ཡོད་པ་ ཅམ་དུ་ བྱུར་པའོ། །ཡོད་པ་ ཅམ་དུ་ བྱུར་པ་
བསྐྱེད་པར་ བྱ་བའི་ ཚོས་ དེ་ལ་ རང་གི་ གཏན་ཚོགས་ ཡིན་པར་
ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་ བྱའོ། །དཔེར་ན་ ཤིང་ཤ་པ་ ཡིན་པའི་ བྱིར། འདི་ བློ་
ཤིང་པོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ ཤིང་ བློ་ ཤིང་ཤ་པ་ཅམ་
དང་ འབྲེལ་པ་ ཡིན་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ བློ་ བྱེད་པར་བྱེད་དོ།

བདག་དོན་གྱི རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་པའི་ ལེའུ་ལྷ་ གཉིས་པའོ། ༤༢

། འབྲས་བྱ་ནི་ དཔེར་ན་ ཏུ་བ་ ཡོད་པའི་ སྤྱིར། དེ་ན་ མེ་ ཡོད་དོ་
ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ འབྲས་བྱའི་ གཏན་ཚིགས་ ལྷོན་པར་བྱེད་དེ།
མེལ་ རག་ལུས་ཏེ་ སྤྱི་བའི་ ཏུ་བ་ གང་ན་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ མེ་ ཡོད་པར་
ཁོང་ཏུ་ཆད་པར་ བྱེད་དོ།

། འོ་ན་ མེའི་ སྤྱིར་ རྟགས་ གསུམ་དུ་ རྣམ་པར་བཞག་ ལྷམ་པ་
དེའི་སྤྱིར་ འདི་ལ་ གཞིས་ ནི་ དངོས་པོ་ སྤྱབ་པའོ། །གཅིག་ནི་ དགམ་པའི་
གཏན་ཚིགས་སོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷོས་ཏེ། གང་གི་ སྤྱིར་ དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པའི་ རོ་བོས་ རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་པར་ བྱ་བ་ རྣམ་པ་ གཉིས་ ཡིན་པའི་ སྤྱིར།
དངོས་པོ་ སྤྱབ་པ་ དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ སྤྱབ་པའི་ གཏན་ཚིགས་ ཀྱང་
གཉིས་སོ། །རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་པར་ བྱ་བ་ལ་ དངོས་པའི་ རོ་བོ་ ཡང་ རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ དང་། ཐ་དད་པ་ དང་། ཐ་མི་དད་པའོ། །རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་
པར་ བྱ་བའི་ དངོས་པོའི་ རོ་བོ་ རྣམ་པ་ གཉིས་ ཡོད་པས་ དངོས་པོ་ སྤྱབ་པ་
ཡང་ རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱ་ འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་
གཏན་ཚིགས་ དངོས་པོ་ དང་། ཐ་དད་པས་ ཀྱང་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་^[14]པ་
ཐ་མི་དད་པ་ སྤྱབ་པར་ མི་རུས་ལ། བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ གཏན་ཚིགས་
ཐ་མི་དད་པས་ ཀྱང་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཐ་དད་པ་ སྤྱབ་པར་ མི་ རུས་ཏེ། དེ་ལ་
བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ དང་། སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ ཐ་མི་དད་པ་ ནི་ རང་བཞིན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་ ཡིན་ནོ། །[[བ]སྤྱབ་པར་ བྱ་བ་ དང་། སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ ཐ་དད་པ་
ནི་ འབྲས་བྱའི་ གཏན་ཚིགས་ ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ ནི་ དངོས་པོ་ མེད་པའི་
གཏན་ཚིགས་ ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ ན་ གང་གི་ སྤྱིར་ གཉིས་ ནི་ དངོས་པོ་

སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། གཅིག་ ནི་ དགལ་པ་ སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ དེའི་ ཕྱིར་ ཉགས་
 གསུམ་ལྟེ། གཅིས་ ནི་ དངོས་པོ་ སྐྱབ་པ་ ཡིན་ལ། གཅིག་ ནི་ དགལ་པའི་
 བཅའ་ཚེགས་ ཁོ་ན་ ཡིན་པར་ བཤད་པར་བྱའོ།

།འོ་ན་ ཅེའི་ ཕྱིར་ དངོས་པོ་ སྐྱབ་པར་ བྱེད་པ་ གཅིས་ ཁོ་ན་ ཡིན་
 སྐུམ་པ་ལ། དེའི་ ཕྱིར་ རང་བཞིན་ འབྲེལ་པ་ ཡོད་ན། དོན་གྱིས་ དོན་ ལོ་བར་
བྱེད་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་ རང་ འབྲེལ་པ་ རང་། རང་བཞིན་གྱི་
 རོ་བོས་ འབྲེལ་པ་ ནི་ རང་བཞིན་གྱི་ འབྲེལ་པ་ ལྟེ། དེ་ ཡོད་ན་ ཉགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ དོན་གྱིས་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ དོན་ ཡིད་ཆེས་
 པར་ བྱེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཅོམ་ལོ། །ཅེའི་ ཕྱིར་ རང་བཞིན་ འབྲེལ་པ་
 ཁོ་ན་ ཡོད་ན། དོན་གྱིས་ དོན་ ལོ་བར་ བྱེད་ ཅེན་ དེའི་ ཕྱིར་ ནི་ རང་
 ས་ འབྲེལ་ན་ དེར་ མི་འབྲུལ་པར་ དེས་པ་ མེད་པའི་ ཕྱིར་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྟོས་ཏེ།
 ལང་གི་ ཕྱིར་ ལང་ཞིག་ རང་ ས་ འབྲེལ་པ་ དེན། དེར་ མི་འབྲུལ་པར་
 ལའོན་མི་ཟུག་ མ་ཡིན་པ་ དེའི་ ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ ཡོད་ན་ ལོ་བར་བྱེད་པ་ རང་།
 ལོ་བར་ བྱ་བ་ ཡིན་པར་ རིག་པར་བྱའོ། །ལམ་ནས་ ནི་ མ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་ ལང་ཞིག་ ལང་ རང་ འབྲེལ་པ་ རང་། རོ་བོས་ འབྲེལ་པ་
 ལང་ ཡིན་པ་ དེ་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ དོན་ལས་
 ཉགས་ འབྲེལ་པ་ ནི་ ལང་ རང་མཉམ་ལྟ་ ན་ འབྲུལ་པར་ བྱ་བའི་ དོན་གྱི་
རང་བཞིན་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་ཏེ། ལང་གི་ཕྱིར་ དོན་དམ་པར་

1 So Xyl.— bagrub-par.

ན། དགས་ འགའ་ཞིག་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ དོན་གྱི་ རང་བཞིན་ ཡིན་པ་
 དེའི་ ཕྱིར་ དེ་ ནི་ དེ་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཡིན་ནོ། །ཁ་སྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་
དོན་ལས་ བྱང་བའི་ ཕྱིར་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཁང་གི་ ཕྱིར། དགས་ འགའ་ཞིག་
 བསྐྱབ་[147]པར་ བྱ་བའི་ དོན་ལས་ འབྱུང་བ་ ཡིན་པ་ དེའི་ ཕྱིར། དེ་ ནི་
 དེ་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཡིན་ནོ།

།ཅེའི་ ཕྱིར་ ན། བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ དོན་གྱི་ རང་བཞིན་ དང་། བསྐྱབ་
 པར་ བྱ་བའི་ དོན་ལས་ བྱང་བ་ ཁོ་ན་ དགས་གྱི་ འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ བཟོད་
 ཅེན། དེའི་ ཕྱིར། དེའི་ རང་བཞིན་ མ་ཡིན་པ་ དང་། དེ་ལས་ འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ དེ་ དང་ འབྲེལ་པ་ མེད་པའི་ རང་བཞིན་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་
ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་དེ། ཁང་ཞིག་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ དང་ ལྷན་ཅིག་ཀྱི་ རང་
 བཞིན་ གཅིག་པ་ མ་ཡིན་པ་ དང་། ཁང་ ཡང་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་
 དོན་ལས་ བྱང་བ་ མ་ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ དེ་ དང་ ལྷན་པ་ ཁང་གིས་ འབྲེལ་
 པར་ བཟོད། མ་འབྲེལ་པ་ ནི་ དགས་ མ་ཡིན་དེ། ལྷ་ཅང་ཐམ་པར་ འབྱུར་
 པའི་ ཕྱིར་རོ། །དེ་པས་ ན་ དེའི་ བདག་ཉིད་ དང་། དེ་ལས་ བྱང་བ་ཉིད་
 ཁོ་ནས་ འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ བཟོད་པར་ བྱེད། །གཞན་ཀྱི་ ནི་ མ་ཡིན་ནོ།

།གཤམ་དེ་ དེ་ལྟ་ ཡིན་ཀྱི་ ཟེན་ ཀྱང་། དེ་ལས་ ཅི་ཞིག་ཀྱི་ འབྱུར་ ཞེན།
 དེའི་ བདག་ཉིད་ དང་། དེ་ལས་ བྱང་བ་ དེ་ གཏིས་ཀྱི་ རང་བཞིན་ དང་
འབྲས་བུ་ ཁོ་ན་ ཡིན་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་དེ། དེའི་ བདག་ཉིད་ ནི་ རང་
 བཞིན་གྱི་ ཁྱད་ཆོགས་གྱི་ འབྲེལ་པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ བྱང་བ་ ནི་
འབྲས་བུའི་ ཁྱད་ཆོགས་གྱི་ འབྲེལ་པ་ ཡིན་དེ། དེའི་ ཕྱིར། དེ་གཏིས་ཁོ་ནས་

དངོས་པོ་ འགྲེལ་བའི་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་སོ། །གང་གི་ བྱིར་ དེའི་ བདག་ཉི་
དང་། དེ་ལས་ བྱང་བ་ བཅིས་ རང་བཞིན་ དང་ འབྲས་བུ་ ཁོན་ ཡིན་པ་
དེའི་ བྱིར་ དེ་བཅིས་ ཁོན་ས་ དངོས་པོ་ འགྲེལ་བར་ རུས་ཀྱི། འབྲེལ་བ་ མེད་
པ་ བཞུགས་ཀྱིས་ བྱི་ མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ བྱ་ དངོས་པོ་ སྐྱབ་པ་ བྱི་ བཅིས་
ཁོན་པོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ བཅས་སོ།

།གཞིག་ བྱི་ དགའ་བའི་ བཞུགས་ཀྱིས་སོ་ ཞེས་ བཤད་པ་ བཞུགས་
ཡིན་པ་ དེ་ བཞུགས་ ཞེན། དེའི་ བྱིར་ དགའ་བ་ སྐྱབ་པ་ ཡང་ མི་དམིགས་པ་
ཇི་སྐད་ སྒྲིམ་པ་ ཁོན་ས་ འགྲེལ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་ཏེ། དམིགས་པའི་ རིག་
བྱར་ བྱར་བ་ལ་ མི་དམིགས་པ་ ཞེས་ བཤད་པ་ བཞུགས་ ཡིན་པ་ བཅིག་པོ་
དེ་ བཅིས་ དགའ་བའི་ བཞུགས་ཀྱིས་ ཡིན་ནོ། །ཚིའི་ བྱིར་ ཞེན་ དེའི་
བྱིར་ དངོས་པོ་ ཡོད་ན་ བྱི་ དེ་ མི་ སྤྱད་པའི་ བྱིར་རོ། ཞེས་ བྱ་[115་]

བ་ སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལྟར་ དངོས་པོ་ ཡོད་པར་ བྱར་ན་ དེ་ མི་ སྤྱད་པ་ཉིད་དོ།
།མི་དམིགས་པ་ ཇི་སྐད་དུ་ བཤད་པ་ཉིད་ དངོས་པོ་ མེད་པའི་ བཞུགས་
སྐྱབ་པར་ བྱེད་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེ་ བཞུགས་ ཞེན། བཞུགས་ བྱི་ བྱི་
ཡུལ་ དང་ དུས་ དང་ རང་བཞིན་གྱིས་ བསྐྱེད་པའི་ དོན་ དམིགས་པའི་
རིག་བྱར་ མ་ བྱར་བ་རྣམས་ལ་ རང་གི་ མཛོད་སྐྱུམ་ ཡོག་ ཀྱང་ དངོས་པོ་
མེད་པར་ དེས་པ་ མེད་པའི་ བྱིར་རོ། ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་ཏེ། བཞུགས་ ཇི་སྐད་
སྒྲིམ་པའི་ བྱེད་པར་ལ་ མི་ བཞུགས་ དེའི་ཚོ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་བ་
མ་ ཡིན་པ་ ཡུལ་ དང་། དུས་ དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ བསྐྱེད་པ་དག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་ དོན་ བཞུགས་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ལ་ སྐྱབ་པ་བའི་ མཛོད་སྐྱུམ་

བདག་དོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲོད་པ་ལ་ ལེ་ཕྱི་ཕྱི་ གཉིས་པ་ལོ། ༩༧

ཡོག་པ་ བཀ་ ཡིན་པ་ དེས་ དངོས་པོ་ མེད་པར་ དེས་པར་ བྱེད་ མི་ ལྷན་སོ།
།ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ བཀ་ལྷི་ ཕྱིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དོན་ ཡིན་པར་ ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་ བྱེད། །ཡུལ་ དང་ སྤུས་ དང་ རང་བཞིན་རྣམས་ ནི་ ཡུལ་ དང་
སྤུས་ དང་ རང་བཞིན་དག་ ཟླ། དེ་དག་གིས་ བསྐྱེད་པ་ལ་ ནི་ དེ་རྒྱན་ ཅེས་
བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ ཡུལ་ དབལ་དུ་ མེད་པས་ བར་དུ་ ཆོད་པ་ ནི་ ཡུལ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ མི་ ཉུང་བ་ ཞིག་གིས་ བར་དུ་ཆོད་པར་
དག་ ནི་ སྤུས་གྱིས་ བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དབང་པོས་ མི་ སོད་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་ བསྐྱེད་པ་དག་ ཡིན་པར་ ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་ བྱེད། །དེའི་ ཕྱིར་ འདིར་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ མ་གྱུར་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་
དེས་ ནི་ དམིགས་པའི་ རྒྱུན་ ཆོང་པ་ མེད་པར་ ཟློན་དོ། །ཡུལ་ དང་
སྤུས་ དང་ རང་བཞིན་གྱིས་ བསྐྱེད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེས་ ནི་ རང་བཞིན་
ཁྱད་པར་ཆད་གྱིས་ དངོས་པོ་ མེད་པར་ ཟློན་པར་ བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ ཅ
མི་ དམིགས་པ་ རི་རྒྱན་ བཤད་པ་ཉིད་ དགལ་པ་ ལྷུ་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བར་
གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ རེ་ཞིག་ སྤུས་གྱི་ བྱི་བྱུག་ ཁས་ མི་ རྒྱང་པར་
རི་རྒྱན་ ཟློས་པའི་ མི་ དམིགས་པ་ ནི་ དགལ་པ་ ལྷུ་པ་ཉིད་ ཡིན་པར་
བཞེད་དོ།

།དེ་ནི་ སྤུས་གྱི་ བྱི་བྱུག་ ཡོངས་སུ་ཟློས་པས་ དེ་ བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་
བསྐྱེད་པར་ བྱ་བའི་ ཕྱིར། མི་ རྒྱངས་པར་ དྲན་པའི་ འདུ་བྱེད་ ཅེས་ བྱ་བ་

¹ So Xyl. chod-pa de-dag.

² So Xyl. mi-soñ-bai ?

བསྟན་ འཇུག་ཕྱི་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ དངོས་པོ་ མེད་པའི་ བསྟན་ ནི་
 འདིན་ བྱམ་པ་ མེད་དོ་ ལྷན་པ་ དེ་ལྟ་བུའི་ ལྷན་པར་གཤམ་པ་ དང་།
 རྩོམ་ དེ་ བཟློབ་པ་ དང་ དོགས་པ་ མེད་པས་ རྩོགས་ལ་ རོགས་
 པ་ དེར་ འགོ་བའི་ མཚན་ཉིད་ འཇུག་པའོ། །གཤམ་པ་ དང་། རྩོད་པ་
 དང་། འཇུག་པའི་ མཚན་ཉིད་ དངོས་པོ་ མེད་པའི་ བསྟན་ དེ་ ནི་ དེས་
 འཇུག་པར་ བྱེད་པས་ ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ བསྟན་ འཇུག་གོ། །དེ་ ནི་
 འདི་རྟེན་དུ་ འདས་པ་ དང་། ད་ལྟར་ བྱུང་བའི་ ལུལ་ མི་དམིགས་པ་ ཁོ་ན་
 དངོས་པོ་ མེད་པའི་ བསྟན་ ལྷན་པ་ ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པའི་ ལུལ་ ནི་
 མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྱུར་རོ། [16*] འདི་ལྟར་ མ་འོངས་པའི་
 དུས་ཀྱི་ རྩོགས་ལ་ རོགས་པ་ ཚོས་ཅན་ ནི་ མངོན་སུམ་ མ་ ཡིན་དེ། རྩོད་པའི་
 རྩོགས་ཀྱི་ རྩོམ་ དམིགས་པའི་ མཚན་ཉིད་ ཀྱང་ དམིགས་པར་ མི་
 འགྲུབ་པོ། །འདས་པའི་ དུས་ལ་ ནི་ ཚོས་ཅན་ ཡང་ མངོན་སུམ་དུ་
 འགྱུར་ལ། བྱམ་པས་ རྩོད་པའི་ རྩོམ་འི་ རྩོགས་ ཀྱང་ དན་པས།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ བྱིར་ མི་མོངས་པར་ དན་པའི་ འདུ་བྱེད་ ཅེས་ བྱ་བ་ ལྷོས་སོ།
 །དེ་བས་ན་ ཁ་རྩལ་ རོགས་པའི་ ཉི་མ་དག་ལ་ བྱམ་པ་ལ་ རོགས་པས་
 རྩོད་པའི་ རྩོམ་འི་ རྩོགས་ལ་ རོགས་པ་ དན་པ་ལ་ དངོས་པོ་མེད་པའི་
 བསྟན་ འཇུག་པར་ འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་ དུས་ལ་ ནི་ ཚོས་ཅན་
 བྱམ་པ་ལ་ རོགས་པས་ དཔེན་པའི་ རྩོགས་ ཀྱང་ མངོན་སུམ་དུ་ འགྲུབ་ཕྱི།
 དེ་ལྟ་བུས་ ན་ དེར་ ནི་ དངོས་པོ་ མེད་པའི་ བསྟན་ བདགས་པར་ ཡང་
 ལྷོས་སོ། །མི་མོངས་པའི་ དན་པའི་ འདུ་བྱེད་ ཅེས་ བྱ་བ་ ལྷོས་པས་ ནི་

གཏན་ཚིགས་ མ་གྲུབ་པ་ ཡོངས་སུ་བསལ་བ་ ཡིན་དེ། གཞན་དུ་ན་ བོ་
 རྩོད་པའི་ རོ་བོའི་ རྩོགས་ལ་ མོགས་པ་ མི་ རྟན་ན། མི་ དམིགས་པ་
 རྩོད་ འགྲུབ་པར་ མི་འགྱུར་རོ། །འདས་པ་ དང་། ད་ལྟར་ ཞེས་ བྱ་བས་
 བོ་ དུས་ཀྱི་ བྱེ་བྱུག་ ཡོངས་སུ་སྒྲོམ་པར་ བཟུང་དེ། །སྐྱབ་པ་བོའི་
 མངོན་སུམ་ ཞེས་ སྒྲོམ་པས་ ཀྱང་ སྐྱབ་པ་པོ་ མ་ལུས་པའི་ མངོན་སུམ་
 བསལ་བ་ ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་པོ་ མ་ལུས་པའི་ མངོན་སུམ་ སྒྲོམ་པས་
 བོ་ གཏན་ཚིགས་ འགྲུབ་པར་ མི་ འགྱུར་བཞིན་དེ། སྐྱབ་པ་པོ་
 བསམས་ཅད་ཀྱི་ མངོན་སུམ་ ཡོག་པ་ བོ་ ཕྱིར་ཞོལ་བཤམ་ མི་ འགྲུབ་པོ།

།བཤད་མ་ཐོག་པའི་ མི་དམིགས་པ་ རྩོད་ དངོས་པོ་མེད་པའི་ བཟུང་
 འཇུག་པ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེ་ གང་ལས་ ཤེན་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ དངོས་པོ་
 མེད་པར་ དེས་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོམ་དེ། རྟན་པ་ མ་ཉམས་པའི་
 ས་བོན་ སྐྱབ་པ་པོའི་ མངོན་སུམ་ འདས་པ་ དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
 དུལ་གྱི་ དངོས་པོ་ ཡོག་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ དངོས་པོ་ མེད་པར་
 དེས་པར་ བྱེད་ རུས་ཀྱི། གཞན་ མ་འོངས་པའི་ དུལ་གྱིས་ བོ་ མ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ལྟར་ རེ་ཞིག་ སྤར་བཤད་པའི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ མི་དམིགས་པའི་
 རོ་བོ་ དང་། དུས་ཀྱི་ བྱེ་བྱུག་ ^[16] བཤད་ཟིན་དོ། །དེ་ནི་ སྐྱོར་པའི་
 བྱེ་བྱུག་ བཟུང་བའི་ ཕྱིར་། དེ་ནི་ སྐྱོར་པའི་ བྱེ་བྱུག་གིས་ རྣམ་པ་ བཅུ་གཅིག་
 ལྟ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོམ་སོ། །སྐྱོར་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ བོ་ མཚན་ཉིད་ གསུམ་
 སྐྱབ་པར་ བྱེད་པའི་ ཚོག་ བཟོད་པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ བྱེ་བྱུག་གིས་ མི་དམིགས་པ་
 རྣམ་པ་ བཅུ་གཅིག་དུ་ འགྱུར་རོ།

། རྣམ་པའི་ བྱེད་པ་ བཟུངས་པའི་ ཕྱིར། རང་བཞིན་ མི་ དམིགས་པ་
 ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ དངོས་པོ་ རང་གི་ རོ་བོ་ མི་
དམིགས་པའོ། །དཔེ་ བཟུངས་པའི་ ཕྱིར། དཔེར་ན་ འདི་ན་ ཏུ་བ་ མེད་དོ་
 ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། དཔེར་ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དཔེའི་ ཚོག་ ཡིན་དེ། འདིར་
 བསམས་ཅད་ཏུ་ བཟུངས་པའོ། །འདི་ན་ ཞེས་ བྱ་བས་ ནི་ ཚོས་ཅན་
བཟུངས་དོ། །ཏུ་བ་ མེད་ ཞེས་བྱ་བས་ ནི་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ ཚོས་ བཟུངས་དོ།
། དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ གྱུར་བ་ལས་ མི་ དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ དམིགས་པའི་ རྒྱུན་ བཞུགས་པ་ ནི་ ཡོད་ན་ བཟུངས་
ཅུང་པའི་ རང་བཞིན་ ཏུ་བ་ མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བའི་ བཞུགས་པོ།

། འབྲས་བུ་ མི་ དམིགས་པ་ ནི་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ འབྲས་བུ་ མི་ དམིགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བར་ ཚོག་ རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དཔེ་ནི་ དཔེར་ན་ འདི་ན་ ཏུ་བའི་ ལྷ་
རྒྱལ་བ་ཤོགས་པ་མེད་པ་དག་ མེད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། རྒྱལ་བ་ཤོགས་པ་
མེད་པ་ མེ་ དང་ བྱད་ཤིང་ལ་ སོགས་པ་ ཏུ་བའི་ ལྷ་ བཤད་པ་ལ་ ཡོད་པ་
དོ་དག་ལ་ དེ་སྐད་ ཅེས་ བྱའོ། །འདི་ན་ ཞེས་བྱ་བས་ ནི་ ཚོས་ཅན་
བཟུངས་དོ། ཏུ་བའི་ ལྷ་ རྒྱལ་བ་ཤོགས་པ་མེད་པ་དག་ མེད་ ཅེས་བྱ་བས་
 ནི་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ ཚོས་ བཟུངས་དོ། །ཏུ་བ་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ བཤད་པའི་ཕྱིར་ འདི་ན་ འཏུ་བ་ མེད་པ་ ཁོ་ན་
ཡིན་པ་ དེའི་ཕྱིར་ ཞེས་བྱ་བའི་ བཞུགས་པོ། བཤད་དེ་ འདི་ན་ ཏུ་བའི་
ལྷ་ རྒྱལ་བ་ཤོགས་པ་མེད་པ་དག་ ཡོད་ན་ ནི་ ཏུ་བ་ ཡང་ འབྲུང་བ་
ཁོ་ནར་ འབྱུང་རོ།

དུ་བ་ ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ གཏན་ཚིགས་ ཡིན་ནོ། གང་བའི་
 རེག་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ ཚོས་ ཡིན་ནོ། གང་བའི་
 རེག་པ་ ནང་ འགམ་པ་ ནི་ མེ་ ཡིན་ལ། དེའི་ འབྲས་བུ་ ནི་ དུ་བ་
 ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་ གང་ན་ དུ་བ་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ མེ་ ཡོད་པ་ ཡིན་ལ།
 གང་ན་ མེ་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ གང་བའི་ རེག་པ་ གཤམ་ ཡོད།

འགམ་པ་ བྱ་བ་ དམིགས་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ འགམ་པས་ བྱ་བ་
 ནི་ འགམ་པ་བྱ་བ་ མེ། དེ་ དམིགས་པ་ལ་ དེ་སྐད་ ཅེས་བྱ་བའོ། །དཔེ་ནི་
དཔེར་ན་ དངོས་པོ་ འགྱུར་བ་ ཡང་ འཛིག་པར་ དེས་པར་ འགྱུར་བ་
མེད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྟོས་དེ། དེས་པར་ འགྱུར་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་
གཏོན་མི་ཟུང་པར་ འགྱུར་བའི་ ཚོས་ ཤེས་བྱ་བའི་ བཅོམ་གོ། །དངོས་པོ་
བྱུང་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ དངོས་པོ་ སྟོས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ བཅོམ་གོ།
དངོས་པོ་ བྱུང་བ་ འཛིག་ [170]པ་ ཞེས་བྱ་བས་ ཚོས་ཅན་ བསྟན་དེ།
 །དེས་པར་ འགྱུར་བ་ མེད་དེ་ ཞེས་བྱ་བས་ ནི་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཚོས་ བསྟན་དེ། །དེས་ ནི་ འདི་སྐད་དུ་ དངོས་པོ་ སྟོས་པ་ གང་
 གཏོན་མི་ཟུང་པར་ འཛིག་པར་ འགྱུར་བ་ མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྱུར་རོ།
 །འདི་ གང་ལས་ ཤེན། གྱུ་ གཞན་ལ་ བཞེས་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་
 སྟོས་དེ། འདི་ལྟར་ འདི་ལྟར་ གྱུ་ གཞན་ལས་ ཞེས་པར་
 ཁས་ལེན་དེ། གྱུ་ གཞན་ལ་ ཞེས་པ་ གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི་
 གཏོན་མི་ཟུང་པ་ མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ རས་ལ་ ཚོན་ ལྟ་བུའོ། །འདིར་ ཡང་
 དེས་པར་ འགྱུར་བ་ཉིད་ ནང་ ནི་ དེས་པར་ འགྱུར་བ་ མ་ ཡིན་པ་ཉིད་དུ་

ལྷན་ཅིག་པར་ འགྲམ་པ། དེས་ བོ་གྱུ་ གཞན་ ལྷོས་པ་ལ་ རྒྱལ་པས།
 དེ་པས་ བོ་གང་ག་གྱུ་ གཞན་ག་ བལྷོས་པ་ཉིད་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ དེས་པར་ འགྱུར་པ་
 མ་ ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གང་ག་ དེས་པར་ འགྱུར་པ་ མ་ ཡིན་པ་ཉིད་ ཡོད་པ་
 དེ་ན་ དེས་པར་ འགྱུར་པ་ཉིད་ ལྷ་ག་ ཡོད།

॥ འབྲས་བུ་འགམ་པ་ དམིགས་པ་ ཞེས་ཀྱང་ བོ་ འབྲས་བུ་ དང་
 འགམ་པ་ བོ་ འབྲས་བུ་ དང་ འགམ་པ་ ལྟེ། དེ་ དམིགས་པ་ལ་
 དེ་སྐར་ ཅེས་ཀྱངོ། །དཔེ་ནི་ དཔེར་ན་ འདི་ན་ མི་ ཡོད་པའི་ སྤར་
གང་པའི་ རྒྱ་ རྩ་པ་ བོགས་པ་ མེད་པ་དག་ མེད་དོ་ ཞེས་ཀྱང་ ལྟ་བུའོ་
 ཞེས་ཀྱང་ སྒྲེས་པའོ། །འདི་ན་ ཞེས་ཀྱང་ བོ་ ཆོས་ཙན་ ཡིན་ནོ། །མི་
 ཡོད་པའི་ སྤར་ ཞེས་ཀྱང་ བོ་ གཏན་ཆོགས་ བསྟན་པའོ། །གང་པའི་ རྒྱའི་
 རྩ་པ་ བོགས་པ་ མེད་པ་དག་ མེད་དོ་ ཞེས་ཀྱང་ བོ་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ བསྟན་པའོ། །འདིར་ ཡང་ གང་པའི་ རྒྱ་རྩ་པ་ཀྱི་ འབྲས་བུ་ བོ་
 གང་པ་ ཡིན་ལ། གང་པ་ བོ་ མེར་ ལྷན་ཅིག་པར་ འགམ་དེ། གང་ན་
 མི་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ གང་པའི་ དེག་པ་ གཤམ་ ཡོད་། གང་ན་ གང་པའི་
 དེག་པ་ མེད་པ་ དེ་ན་ གང་པའི་ རྒྱའི་ རྩ་པ་ བོགས་པ་ མེད་པ་དག་
 ཀྱང་ ཡོད་ དེ་སྐོར། གཤམ་དེ་ དེ་ལྟ་བུའི་ རྩ་པ་དག་ ཡོད་ན་ བོ་
 གཤམ་མི་རབས་ གང་པར་ ཡང་ འབྱུང་རོ།

༥ རྒྱལ་པོ་ཕྱིད་པ་འགའ་པ་ དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ ཅི་ རྒྱལ་པོ་ ཕྱིད་པ་

¹ Xyl. grań-ba ni.

• **Xyl. cus.**

བདག་དོན་གྱི་ རྒྱུ་ལྟར་དཔག་པའི་ ཡེ་ཤུ་ཉེ་ བཅིས་པའོ། ༥༡

དང་ འགལ་བ་ ནི་ རྩལ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་ ཟེ། དེ་ དམིགས་པལ་
དེསྒྲུང་ མེས་བུའོ། དཔེ་ནི་ དཔེར་ན་ འདི་ན་ མི་ ཡོད་པའི་ བྱིར་ བ་མོའི་
རིག་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་བུ་བ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་བུ་བ་ ལྟོས་སོ། འདི་ན་
ཞེས་བུ་བས་ ནི་ ཆོས་^[18]ཅན་ བཟུན་དོ། །མི་ ཡོད་པའི་བྱིར་ ཞེས་བུ་བས་
ནི་ བཀྲ་ཤོགས་ བཟུན་དོ། །བ་མོའི་ རིག་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་བུ་བས་ ནི་
སྐུ་བར་བུ་བའི་ ཆོས་ བཟུན་དོ། །བ་མོའི་ རིག་པ་ ནི་ ཁ་བའི་
རིག་པའོ། །དེ་ལ་ རྩལ་པར་ བྱེད་པ་ ནི་ བྲུང་བའི་ རིག་པའོ། །དེ་ དང་
ལྷན་ཅིག་པར་ འགལ་བ་ ནི་ མེ་ ཟེ། དེ་བས་ན་ བཀའ་ལ་ མི་ ཡོད་པ་ དེ་ན་
བྲུང་བའི་ རིག་པ་ བཀའ་ ཡོད། བཀའ་ན་ བྲུང་བའི་ རིག་པ་ མེད་པ་ དེ་ན་
བ་མོའི་ རིག་པ་ ཡང་ ཡོད་ རེསྒྲུན།

། རྩུ་ མི་ དམིགས་པ་ ཞེས་བུ་བ་ ནི་ རྩུའི་ མི་ དམིགས་པ་ ནི་
རྩུའི་ མི་ དམིགས་པའོ་ ཞེས་ ཆོགས་ ལྷས་པར་ ལྷུར་འོ། །དཔེ་ནི་
དཔེར་ན་ འདི་ན་ མི་ མེད་པའི་ བྱིར་ རྩལ་ མེད་དོ་ ཞེས་བུ་བ་ ལྟ་བུའོ་
ཞེས་བུ་བལ། འདི་ན་ ཞེས་བུ་བས་ ནི་ ཆོས་ཅན་ བཟུན་དོ། །མི་
མེད་པའི་ བྱིར་ ཞེས་བུ་བས་ ནི་ བཀྲ་ཤོགས་ ཡང་དག་པར་ བསྒྲགས་སོ།
། རྩལ་ མེད་དོ་ ཞེས་བུ་བས་ ནི་ བསྐུ་བར་བུ་བའི་ ཆོས་ བཟུན་དོ།
། འདིར་ ཡང་ མེད་ འབྲས་བུ་ ནི་ རྩལ་ ཡིན་པས། བཀའ་ན་ མི་
མེད་པ་ དེ་ན་ རྩལ་ ཡོད་ རེསྒྲུན།

། རྩུ་འགལ་བ་ དམིགས་པ་ ཞེས་བུ་བ་ ནི་ རྩུ་ དང་ འགལ་བ་ ནི་

¹ Xyl. hdi ni.

རྒྱ་འགལ་བ་ ཟླ། དེ་ དམིགས་པ་ལ་ དེ་རྒྱ་ ཅེས་བྱའོ། །དཔེ་ནི།
 དཔོན་ན་ འདི་ན་ སྤྱོད་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེད་པ་དག་ མེད་དེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ ཟླ། །འདི་ན་ ཞེས་བྱ་བས་ བྱི་ ཆོས་ཅན་ བཟུན་པའོ། སྤྱོད་
 ཞེས་བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པ་ མེད་དེ་ ཞེས་བྱ་བས་ བྱི་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ བཟུན་པའོ། སྤྱོད་ཞེས་བྱེད་པ་ བྱི་ སྤྱ་ བྱིན་དུ་ ཡངས་པའོ། །དེ་ལ་
 སོགས་པ་ གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ བྱི་ སྤྱ་ ཡོང་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཟླ། སོགས་པ་ སྤོས་པས་ བྱི། སོ་ཐམས་ཐམས་ བྱེད་པ་ དང་། ལུས་
 འདར་བ་ལ་ སོགས་པ་ ཡོངས་སྤྱ་བསྤྱ་བའོ། དེ་དག་ བྱི་ སྤྱོད་ ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པ་ ཡང་ ཡིན་ལ་ བྱེད་པ་ ཀྱང་ ཡིན་པས། སྤྱོད་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེད་པ་དག་ ཟླ། སྤྱ་པ་ དང་ དགའ་བ་ལ་ སོགས་པ་
 དག་ ཀྱང་ སྤྱོད་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པར་ འགྱུར་བས། དེ་བསལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ བྱེད་པ་ ཅེས་ སྤོས་དེ། འདི་ལ་ བྱི་ བྱི་ གང་དག་ ^[18b] སྤྱ་གསལ་བས་
 ཉིན་པ་ དེ་དག་ ཡིན་པར་ ཉོགས་པར་བྱའོ། །གཏུང་བར་ བྱེད་པའི་
 བྱེད་པ་ ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ གཏུང་བར་བྱེད་པའི་ བྱེད་པ་
 བྱི་ མའི་ བྱེད་པ་གོ། ཉེ་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ བྱི་ ཐམས་ཉེ་བ་ ཟླ། དེ་ བྱི་
 གཏུང་བར་ བྱེད་པའི་ བྱེད་པ་ ཀྱང་ ཡིན་ལ་ ཉེ་བ་ ཡང་ ཡིན་པས་
 གཏུང་བར་ བྱེད་པའི་ བྱེད་པ་ ཉེ་ ཟླ། དེའི་ དངོས་པོ་ བྱི་ དེ་ཉིད་དོ།
 །དེ་བས་ བྱི་ གཏུང་བར་ བྱེད་པའི་ བྱེད་པ་ ཉེ་བའི་ ཕྱིར་ མའི་
 བྱི་པ་ ཇི་ལྟ་བུས་ གང་པ་ སྤོག་པར་ བྱེད་ བྱི་པ་ དེ་ལྟ་བུའི་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ ཕྱིར་ བྱེད་པ་ ཅེས་ སྤོས་སོ། །དེ་བས་ན་ འདིར་ སྤྱོད་

vv

ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ནི་གྲང་པའི་རེག་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འགལ་པ་ནི་མེ་ཡིན་ལ། མེ་ཉིན་གྲང་པའི་རེག་པ་
རྒྱུ་ལས་བྱེད་དོ། །གྲང་པ་ལོག་ན་སྤྱོད་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡོད་རེ་སྟེན།

༡ ལྷ་འགལ་པ་ འབྲས་བུ་ དམིགས་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ཅི་ ལྷ་ དང་
 འགལ་པ་ ཅི་ ལྷ་འགལ་པ་ ཡིན་ལ། དེའི་ འབྲས་བུ་ ཅི་ ལྷ་འགལ་པའི་
 འབྲས་བུ་ ཟླ། དེ་ དམིགས་པ་ ཅི་ ལྷ་འགལ་པའི་ འབྲས་བུ་ དམིགས་པའོ།
 །དཔེ་ནི། དཔེར་ན་ ཕྱགས་ འདི་ན་ ཏུ་བ་ ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱལོང་ ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་ དང་ ལྷན་པའི་ མི་ དང་ ལྷན་པ་ མ་
 ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལྷོས་པའོ། །ཕྱོགས་ འདི་ན་
 ཞེས་བྱ་བས་ ཅི་ ཆོས་ཙན་ བསྟན་ནོ། །ཏུ་བ་ ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་བྱ་བས་
 ཅི་ གཏན་ཆོགས་ བསྟན་ནོ། །སྤྱལོང་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་
 དང་ ལྷན་པའི་ མི་ དང་ ལྷན་པ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བས་ ཅི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ ཆོས་ བསྟན་ནོ། སྤྱལོང་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་
 བྱེ་བྲག་ དང་ ལྷན་པ་ ཅི། །སྤྱལོང་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་
 དང་ ལྷན་པ་ ཟླ། འདི་ ཅི་ སྤྱལོང་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་
 དང་ ལྷན་པ་ ཡང་ ཡིན་ལ་ མི་ ཡང་ ཡིན་པས་ སྤྱལོང་ ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་ དང་ ལྷན་པའི་ མི་ ཟླ། །དེ་ ཕྱོགས་

¹ Petersburg edition has: phyogs hdi ni.

ལང་ན་ ཡོད་པ་ དེ་ནི་ སྤྱི་ཁོང་ ཞེས་ བྱེད་པ་ལ་ སོགས་སྐུ་ལོ་ བྱེད་ཀྱི་ དང་
 རྒན་པའི་ མི་ དང་ རྒན་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདིར་ སྤྱི་ཁོང་ ཞེས་
 བྱེད་པ་^[10] ལ་ སོགས་སྐུ་ལོ་ བྱེད་ཀྱི་ སྤྱི་ ནི་ ལང་པའི་ རེག་པ་
 ཡིན་ནོ། དེ་ དང་ འགམ་པ་ ནི་ མེ་ ཡིན་ལ། མེའི་ འབྲས་སུ་ ནི་
 དུ་པ་ ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་ ལང་ན་ དུ་པ་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ མེ་ ཡོད་ལ།
 །ལང་ན་ མེ་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ ལང་པའི་ རེག་པ་ མེད་དོ། །ལང་ན་
 ལང་པའི་ རེག་པ་ མེད་པ་ དེ་ན་ ལང་པའི་ འབྲས་སུ་ སྤྱི་ཁོང་ ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་ སོགས་སྐུ་ལོ་ ལྟ་ ཡོད་པར་ ལམ་ འབྱུང་།

ལྷན་ནི་ རྟེན་གསལ་པའི་ རིག་ཕྱར་ གྱུར་པ་ལས་ མི་ རྟེན་གསལ་པ་
གཅིག་པོ་ རྟེན་གསལ་པའི་ བཞུར་ཆོག་སྟེ་ བཞུར་པ་ མ་ ཡིན་ནམ། འོ་ན་
ཇི་ལྟར་ འབྲས་ཕྱུ་ མི་རྟེན་གསལ་པ་ལ་ རིག་སྟེ་པ་དང་། རང་བཞིན་ འགལ་པ་
རྟེན་གསལ་པ་ལ་ རིག་སྟེ་པ་དགག་གིས་ རྟེན་གསལ་པར་ བྱེད་ ཅེན། དེའི་ཕྱིར་
འབྲས་ཕྱུ་ མི་རྟེན་གསལ་པ་ལ་ རིག་སྟེ་པ་ མི་རྟེན་གསལ་པའི་ རྟེན་པ་ བཅུ་པོ་
དེ་དག་ བསྟན་ཅན་ ནི་ རང་བཞིན་ མི་རྟེན་གསལ་པའི་ རང་དུ་ བསྐྱུ་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ རྟེན་ཏེ། དེ་དག་ ཅེས་བྱ་བ་ ནི་ བཞུར་ མ་ཐུག་པ་
ནམས་སོ། ། བསྟན་ཅན་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ བྱངས་ བཅུར་ ཡོངས་སྟེ་ཆད་པ་
ནམས་ མ་ བྱས་པ་ ལྟེ། མི་རྟེན་གསལ་པའི་ རྟེན་པ་ནམས་ ནི་ རང་བཞིན་ མི་
རྟེན་གསལ་པའི་ རང་དུ་ འབྱུ་བར་ འགྱུར་རོ། ། རང་བཞིན་ མི་རྟེན་གསལ་པའི་

¹ Xyl. mi-dmigs-pa-la-sogs-pai.

སྒྲིབ་པ་ ཡང་ བཞུགས། འབྲས་ཕུ་ མི་ དམིགས་པ་ལ་ སོགས་པ་ ཡང་
 བཞུགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ འབྲས་ཕུ་ མི་ དམིགས་པ་ལ་ སོགས་པ་དག་ལ་ ཅི་ དོན་
 བཞུགས་ དག་ལ་ ཡིན་ལ། རང་བཞིན་འགལ་བ་ དམིགས་པ་ལ་ སོགས་པ་ལ་
 ཅི་ དོན་ བཞུགས་ ཡོད་པ་ མ་ ཡིན་ནས། འོ་ན་ རི་ལྟར་ན་ དེའི་ ཀང་དུ་ འདུ་
 ཞིན། དེའི་ཕྱིར་ དོན་ བཞུགས་ ཡོད་པ་ དང་ དག་ལ་བ་དག་གིས་ སྒྲིབ་པ་
ཐ་དང་ ཀྱང་ བརྒྱད་པའི་ མྱོ་ནས་ ཞེས་ཕུ་ མྱོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ དོན་ བཞུགས་
 ཡོད་པ་ དང་ དག་ལ་བ་དག་གིས་ སྒྲིབ་པ་ ཐ་དང་དུ་ ཟུར་ ཀྱང་། བརྒྱད་
 པས་ འདིའི་ ཀང་དུ་ འདུ་བར་ དཔོངས་ཀྱི། དཔོངས་སྤྱི་ ཅི་ མ་ ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ རི་ཞིག་ འབྲས་ཕུ་ མི་ དམིགས་པ་དག་ལ་ ཅི་ ཏུ་བ་ མེད་པས་
 བ། ཏུ་བའི་ རྩུ་ རྣམ་པ་ སོགས་པ་མེད་པ་དག་ མེད་པར་ རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ལ། བཟང་ན་ ཏུ་^[19]བ་ མེད་པ་ དེ་ན་ དེའི་ རྩུ་¹ དམིགས་
 པའི་རིག་ཕྱར་ཟུར་པ་ ཁོན་དག་ མི་ དམིགས་པས། རང་བཞིན་ མི་དམིགས་
 པར་ འདུས་སོ། །སྤྱུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ པས་མ་པ་ ཐ་དང་པའི་མིར་རོ།
 །ལ་ལ་ནི་ འབྲས་ཕུ་ མེད་པའི་ མྱོ་ནས་ རྩུ་ མེད་པར་ རྟོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ལ་ལ་ནི་ རང་བཞིན་ མེད་པའི་ མྱོ་ནས་ ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཁྲིང་དུ་ ཁྱུ་བ་པར་ བྱེད་པ་ མི་ དམིགས་པ་ དང་། རྩུ་ མི་ དམིགས་པར་
 བརྒྱད་པར་ རྩུ་པར་བྱའོ། རང་བཞིན་ འགལ་བ་ དམིགས་པ་ལ་ ཡང་ མི་
 ཡོད་པས་ བྱང་བ་ མེད་པར་ རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། བཟང་ན་ མི་ ཡོད་པ་

¹ Xyl. rgyud.

དེ་ན་ དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ བྱང་བའི་ རིག་པ་ མི་དམིགས་པས་
 རང་ བཞིན་ མི་ དམིགས་པའི་ ཅང་དུ་ འདུ་བ་ཉིད་དོ། །འགལ་བ་ལྟ་བུ་
 མི་ དམིགས་པ་ལ་ ཡང་ རྒྱ་གཞན་ལ་ བཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ ཚན་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྒྱང་དུ་ རུང་བའི་ རང་བཞིན་ ཡིན་ ཡང་ མི་ དམིགས་པ་ བཞིན་ནོ།
 །དེ་བཞིན་དུ་ རྒྱ་འགལ་བའི་ འབྲས་བུ་ དམིགས་པའི་ བར་ལ་ ཡང་ རྩ་བས་
 མི་ བསྐྱབས་དེ། བྱང་བ་ རྒྱུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ རོག་ན་ བཤ་ན་ ཡང་
 རྒྱ་ཡོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་ རོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་ དང་ རྩ་ན་པའི་ མི་ མེད་པར་
 རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ ཡང་ དེར་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་གྱུར་པའི་
 མི་ དེ་ལྟ་བུ་ ཁས་ནས་ མི་ དམིགས་པས། རང་བཞིན་ མི་དམིགས་པའི་
 ཅང་དུ་ འདུ་བ་ཉིད་དོ།

།གང་དག་ འབྲས་བུ་ དང་ རྒྱ་ བཞིན་ རྩུབ་པ་ དང་ ཐམི་དད་པ་
 དག་གིས་ བྱེ་བྲག་ མེད་པར་ ཉེ་བར་བདག་སྐྱོན་ནས། རང་བཞིན་ མི་ དམིགས་
 [20]པའི་ ཅང་དུ་ འདུ་འོ་ ཞེས་ བཟོད་པ་ དེ་དག་གི་ དེ་ནི་ བདག་སྐྱོན་པས་
 འདུ་བ་ ཡིན་གྱི་ རོན་དམ་པར་ བྱི་ མ་ ཡིན་ནོ། །དམ་བཅས་པའི་ རྩོགས་
 བཞིན་ གྲང་ བཞིན་ཚོགས་སུ་ འགྱུར་ལ། བརྒྱད་པའི་ རོན་ ཡང་ མི་
 འཐད་དོ། །རང་བཞིན་ འགལ་བ་ དམིགས་པ་ལ་ རོགས་པ་དག་ལ་ ཡང་
 མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་ ཚད་མས་ བཞེས་པར་ བཟོད་པར་ འདུ་འོ་ ཞེས་བྱ་བ་
 ནི། བཤ་ ཞིག་ བཤ་ དང་ མཐུན་པར་འགྱུར། རང་གི་ རོན་གྱི་
 རྩོགས་སུ་དཔག་པ་ལ་ བྱི་ སྤྱིར་བ་ བྱི་ སྤྱིར་བ་ མ་ ཡིན་ནས། དེར་
 མི་དམིགས་པར་ སྤྱིར་བའི་ བྱེ་བྲག་ལས་ རྣམ་པ་ བཅུ་གཅིག་གོ་ ཞེས་བྱ་བ་

བདག་དོན་གྱི་ ཇེས་སྤྲུང་བཀའ་པའི་ ལེའུ་མེ་ གཉིས་པའོ། ༥༡

གཤམ་ འེན་ ཡང་ དེའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་བ་ མཐོང་བ་ གོམས་པ་ལས་
བདག་ཉིད་ གྲང་ དེ་བཞིན་དུ་ རྣམ་པར་བཅད་པ་ རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
བདག་གི་ དོན་གྱི་ ཇེས་སྤྲུང་བཀའ་པའ་ ཡང་ བྱེ་བྲག་ བལྟན་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་
སྟོས་དེ། སྦྱོར་བ་རྣམས་ མཐོང་བ་ ནི་ རྟོགས་པའོ། །དེ་ ཡང་དང་དུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ ནི་ གོམས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ ན་ སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ འེན་
དུ་གོམས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ གྲང་ གང་གི་ ཚོ་ འགའ་ཞིག་ རྣམ་པར་
བཅད་པ་ རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ དེའི་ ཚོ། སྦྱོར་བའི་ རྩལ་ཁོ་ནས་ རྟོགས་
པར་ འགྱུར་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ ན་ བདག་གི་ དོན་གྱི་ ཇེས་སྤྲུང་བཀའ་པའ་
ཡང་ མི་དམིགས་པའི་ སྦྱོར་བའི་ བྱེ་བྲག་ བལྟན་དོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
རྟོགས་པ་ ནི་ དགག་པ་ ཡིད་ཆེས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ བཅོམ་གོ། །ཡང་ན་
རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ རྟོགས་པ་ མེ་ བྱེ་བྲག་དུ་ རྟོགས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་
བཅོམ་གོ།

།རང་བཞིན་ མི་དམིགས་པ་ལ་ བྱེ་བྲག་ སྟོས་གྱི། འབྲས་བུ་ མི་
དམིགས་པ་ལ་ རོགས་པ་ལ་ ནི་ དེ་ མེད་པས་ དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་ན་ དེ་དག་
མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ ཡིན་ ཞེན། དེའི་ཕྱིར། མེད་པའི་ བརྩན་ སྦྱུང་བའི་
མི་དམིགས་པ་ དེ་ བམས་ཅད་ལ་ རང་བཞིན་ འགལ་བ་ལ་ རོགས་པ་
དམིགས་པ་ དང་། ལྷུ་ལ་ རོགས་པ་ མི་དམིགས་པས་ དགག་པར་
བཤད་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ནི་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱུར་ བྱུར་བ་
ཁོ་ན་དགལ་མ་ དམིགས་པ་ དང་། མི་ དམིགས་པར་ རིག་བྱུར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ སྟོས་དེ། བྱེ་བྲག་ དེ་^[20] ནི་ མེད་པའི་ བརྩན་ སྦྱུང་བ་

མི་དམིགས་པ་ རྣམ་པ་ མང་པོ་ བཤད་པ་ ཁང་ ཡིན་པ་ དེ་ ཐམས་ཅད་དུ་
བཟུངས་བར་བྱ་ཞེ། ཁལ་དེ་ ལྷུ་ལ་ སོགས་པ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ ལྷུར་པ་
ལས་ མི་དམིགས་པ་ ཞིག་ ཡིན་ན་ ནི། དེའི་ཚོ་ འབྲས་བུ་ལ་ སོགས་པ་
དགག་པ་ ལྷུ་པ་ ལྷུ་ཀྱི་ གཞན་དུ་ན་ མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་
སོགས་པ་ ཡང་ ཁལ་དེ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ ལྷུར་པ་ ཞིག་ ཡིན་ན་
ནི། དེའི་ཚོ་ མི་མཐུན་པ་ཅན་ དགག་པར་ ལྷུ་ཀྱིས་ གཞན་དུ་ན་ ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ གཞན་དགལ་ནི་ འགལ་བ་
དང་། ལྷུ་དང་། འབྲས་བུ་ ཡོད་པ་ དང་། མེད་པ་ མི་ འགྲེལ་བའི་ ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ ལྷོས་དེ། འགལ་བ་ དང་། ལྷུ་ དང་། འབྲས་བུ་ ཡོད་པ་
དང་། མེད་པ་ ནི་ འགལ་བ་ དང་། ལྷུ་ དང་། འབྲས་བུ་ ཡོད་པ་ དང་
མེད་པ་དག་ ཞེ། དེ་དག་ མི་ འགྲེལ་བ་ལ་ ནི་ དེ་སྐད་ ཅེས་ བཤྲོད་དོ།
།དེ་ ནི་ འདི་སྐད་དུ་ ཁང་དག་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ ལྷུར་པ་ མ་ཡིན་པ་
དེ་དགལ་ནི་ འགལ་བ་ ཡང་ མི་ འགྲེལ་ལ། འགལ་བ་ མེད་པ་ ཡང་
མི་ འགྲེལ་པོ། །ལྷུ་ དང་ འབྲས་བུ་ ཡོད་པར་ ཡང་ མི་ འགྲེལ་ལ།
ལྷུ་ དང་ འབྲས་བུ་ཉིད་ མེད་པར་ ཡང་ མི་ འགྲེལ་པོ་ ཞེས་ བཟུན་པར་
འགྱུར་ཞེ། འདི་ལྟར་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ ལྷུར་པ་ ལྷུ་མཆགས་སུ་
འཇུག་པ་ ཁང་དག་ མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ ནི་ འགའ་ཞིག་ ཉེ་བས་ མི་
སྤངན་ ནི་ དེ་དང་འགལ་བར་ ཡོད་ཅེས་པར་ ཡང་ ལྷུ་ལ། ཁང་དག་
འགའ་ཞིག་ ཉེ་ན་ ཡང་ དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ འདུག་ཞེ། དམིགས་པ་ དེ་ལ་ ནི་

¹ Above : nus-kyi.

བདག་དོན་གྱི་ རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ ལེའུ་ལྷ་ གཉིས་པའོ། ༥

འགལ་བ་ མེད་དོ་ ཞེས་ དེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ དམིགས་པའི་
རིག་བྱར་ བྱར་པ་ བཤ་ ཡོད་ན། དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ སྤོན་ས་
མཐོང་བ་ བཤ་ཞིག་ དམིགས་པ། དེ་ མེད་ན་ མི་ དམིགས་ན། དེ་ ནི་
དེ་ལས་ བྱང་ངོ་ ཞེས། དེ་གཉིས་ རྒྱ་ དང་ འབྲས་བུའི་ དངོས་པོར་ དེས་
པར་བྱེད་པ། བཤ་ མེད་ ཀྱང་ བཤ་ཞིག་ དམིགས་པ་ དེ་གཉིས་ ནི་ རྒྱ་
དང་ འབྲས་བུའི་དུ་ མེད་པར་ དེགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ རེ་ཞིག་
མེད་པའི་ ཐ་སྙད་ སྒྲུབ་པ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ལས་ མི་དམིགས་
བརྒྱུ་པར་བཞག་པ་ བཤད་^[21]ཟེན་དེ།

།དོན་ དེ་ལས་ བཞག་པས་ ཅི་ཞིག་ སྒྲུབ་ ཅན། བསྐྱེད་པའི་ ཡུལ་
མི་དམིགས་པ་ མངོན་སུམ་ དང་། རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ ལོག་པའི་ མཚན་ཉིད་
ནི་ ཐོཾ་མ་གྱི་ རྒྱ་ ཡིན་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ སྤོས་དེ། བསྐྱེད་པའི་ ཡུལ་
མངོན་སུམ་ དང་། རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ ལོག་པའི་ རང་བཞིན་ བཤ་ ཡིན་པ་
དེ་ནི་ ཐོཾ་མ་གྱི་ རྒྱ་ ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ ཐ་སྙད་ཀྱི་ བཤད་ཚིགས་
ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། དེ་ ཅིའི་ཕྱིར་ ཞེ་ན། ཚད་མ་ ལོག་ ཀྱང་ དོན་ མེད་པར་
མི་ འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྤོས་དེ། ཚད་མ་ ལོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ ནི་ བསྐྱེད་པའི་ ཡུལ་ མི་དམིགས་པ་ ལྟེ། ཚད་མ་ ལོག་
ཀྱང་ དོན་ མེད་པར་ མི་ འགྲུབ་པོ། །ཚད་མ་ ནི་ དོན་གྱི་ འབྲས་བུ་
ཡིན་པས་ ཚད་མ་ ལོག་པས་ རྒྱ་ཙམ་ ལོག་པར་ མི་ འགྲུབ་པོ།

༥ རིགས་པའི་ ཐེགས་པའི་ རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ སྒྲུབ་མཁའ་ པན་པ་ལས་
ལེའུ་ གཉིས་པའོ།

॥ གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་འདི་ ལེགས་པ་ཞི་ ॥

ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ བསྟན་པའི་ ཞུང་ལ། རང་གི་ རོན་ རང་།
གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ བྱེད་པ་གིས་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ རྣམ་པ་ བཞིས་སྤྲད་
ཁས་སྤངས་པ་ དེ་ལས་ རང་གི་ རོན་ ནི་ སྤྱོད་པ་ རང་ བཅས་ཏེ་ བཤད་
ཟེན་ཏེ། གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ བཤད་པར་ བཞེད་ནས།
འདི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ ནི་ རྩལ་ གསུམ་པའི་
དཔལ་ བཟོད་པ་ ལྟེ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྤྱོད་སོ། །འདིས་ ཟོད་པར་ བྱེད་པས་ ན
ཟོད་པ་ ལྟེ་ ཚོག་ ཅེས་ བྱའོ། །འདི་ རྩལ་ གསུམ་པ་ ཅན་ ཡིན་པས་
ན་ འདི་ ནི་ རྩལ་གསུམ་པའོ། །འདི་ ནི་ རྩལ་གསུམ་པ་ ཡང་ ཡིན་པ་
དཔལ་ ཀྱང་ ཡིན་པས་ རྩལ་གསུམ་པའི་ དཔལ་ཏེ། དེ་ བཟོད་པ་ལ་
ནི་ དེ་སྐད་ ཅེས་ བྱའོ།

།རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་
བཤད་ན། ཇི་ལྟར་ན་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ ཚོག་ ཡིན་ ཞེན། དེའི་ཕྱིར།
རྩལ་ འབྲས་བུ་ བདལ་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྱོད་ཏེ། རྩལ་ ནི་ ཚོག་
ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ ནི་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ ཡིན་པས། ཚོག་ལ་ རྗེས་སྤྲད་
པ་ལ་ དེར་ སྤྱོད་པལ་ནས། ཚོག་ དེ་ཉིད་ལ་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་
ཞེས་ བཤད་ཏེ། རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་ རྩལ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ རྗེས་སྤྲད་པ་ལ་
ཞེས་ བྱའོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཅུག་གོ།

¹ Xyl. gzhan-gyis.

² Xyl. tshigs.

དེ་ ནི་ ནམ་པ་ བཞིས་དེ^[21] ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ དེ་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་པ་ དང་ སྤྲུང་རོ། །ཚུལ་ བསུམ་པའི་
དཀའ་ས་ བརྗོད་པ་ ཡིན་ན། རི་ལྟར་ ནམ་པ་ བཞིས་ ཞེས་ བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་
བའི་ བྱ་བཀའ་གིས་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་སོ། །སྤྱིར་བ་ ནི་ ཚོགས་ཏུ་ འགོད་པ་
མྱེ་ དེའི་ བྱ་བཀའ་གིས་ ནམ་པ་ བཞིས་ ཉིད་རོ།

། ནམ་པ་ བཞིས་པོ་ བཀང་ ཞེ་ན། ཚོས་ མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་ དང་།
ཚོས་ མི་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་ལོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་སོ། །འདི་ ནི་ ཚོས་
མཐུན་པ་ ཡིན་པས་ འདི་ ནི་ ཚོས་མཐུན་པའོ། །ཚོས་ དེའི་ དངོས་པོ་
ནི་ ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་རོ། །དེ་ བཀང་ལ་ ཡོད་པ་ དེ་ ནི་ ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་
ཅན་ ཞེས་ བྱའོ། །འདི་ ཚོས་ མི་ མཐུན་པ་ ཡིན་པས་ ཚོས་ མི་མཐུན་པའོ།
།ཚོས་ མི་མཐུན་པའི་ དངོས་པོ་ ནི་ ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་རོ། །དེ་ བཀང་ལ་
ཡོད་པ་ དེ་ ནི་ ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དེ། རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་པ་ དང་ རྣམ་པ་
དང་། རྒྱུག་པ་ དང་ རྣམ་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐུགས་ལོ། །ལམ་དེ་ རྗེས་སྤྲུང་
འགོ་བ་ དང་ རྣམ་པ་ ནི་ ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ སྤྱིར་བ་ ཡིན་ལ། རྒྱུག་པ་
དང་ རྣམ་པ་ ནི་ ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ སྤྱིར་བ་ ཡིན་ན། རོན་ཏུ་ ཡང་
བྱ་བཀའ་ ཡོད་ན། དེ་ ཅིའི་ སྤྱིར་ སྤྱིར་བའི་ བྱ་བཀའ་གིས་ ནམ་པ་ བཞིས་དེ་
ཞེས་ བརྗོད་ ཅན། །དེའི་ སྤྱིར་ འདི་ བཞིས་ རོན་ཏུ་ ནི་ བྱ་བཀའ་ ཅི་
ཡང་ མེད་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ ཡང་ ཚུལ་

¹ Xyl. yin-no / / don-d: yañ...

གསུམ་ལ་ བཞུས་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་བཤིང་ཅན་ ཡང་
 ཚུལ་ གསུམ་ལ་ བཞུས་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་དེ། དེ་བས་ ཅ་ ཐམས་ཅད་ལ་
 ཚུལ་ གསུམ་ ཡོད་པའི་ བྱིར། རོན་ལ་ ཅི་ བྱེ་བྱུག་ ཐུ་མོ་ ཡང་ མེད་དོ།
 །སྤྱོར་བའི་ བྱེ་བྱུག་ མ་གཏོགས་པར་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཅི་ འདིར་ སྤྱོར་བའི་ རྩེ་
 བཞེན་ར་ ཟད་ཀྱི་ ཞོན་ ཅི་ མ་ ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ གཅིག་ ཡིན་ ཇེས་སུ་
 འགྲོ་བ་ དངོས་སུ་ བཞེད་པར་ བྱེད་ལ། རྩོག་པ་ ཅི་ རྒྱལ་ཀྱིས་ མོ་བར་
 བྱིར་ དོ། །གཉིས་པ་ལ་ ཡང་ རྩོག་པ་ ཅི་ དངོས་སུ་[བ]ཞེད་པར་ བྱེད་ལ།
 ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ ཅི་ རོན་གྱིས་ ཤེས་པར་ བྱེད་དོ།

།དེ་ལ་ ཆོས་མཐུན་བཤིང་ཅན་ ཅི་ རེ་ཞིག་ དང་བོར་ ཉེ་བར་
 འགོད་པའོ།

དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱུར་པ་ བཤ་ མ་ དམིགས་པ་ དེ་ ཅི་
 མེད་པའི་ ཐ་སྙད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་ བྱུབ་ ཟེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདི་ ཅི་ མི་^[22]
 དམིགས་པའི་ ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ བསྟན་པ་ ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ རི་བོང་གི་ རྩ་ལ་
 མོགས་པ་ གཞན་ འགའ་ཞིག་ མཐོང་བ་ བཞིན་དུ་¹ ཞེས་ བྱ་བ་ལ། མེད་
 པའི་ ཐ་སྙད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་ མཐོང་བ་ དེ་ཅི་ དཔེར་ན་ རི་བོང་གི་ རྩ་ལ་
 མོགས་པ་ ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཅི་ བྱུབ་པ་ ཟེ་ རྩོག་པ་
 ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐ་མོག་གོ། །དེས་ ཅི་ དཔེ་ བསྟན་དོ། །སྤྱོགས་ཀྱི་ བྱེ་བྱུག་
 བཤ་ན་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱུར་པ་ བྱམ་པ་ མི་ དམིགས་པ་

¹ The text has *bzhin-te*.

ཞེས་ བྱ་བ་ འདིས་ ནི་ རྩོགས་ཀྱི་ ཚོས་ བཟུན་རྟོ། །རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་
 ཚིགས་ཀྱི་ སྦྱོར་བ་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ གཏན་ཚིགས་ གཉིས་པའི་ སྦྱོར་བ་
 ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཙམ་ སྦྱོན་པའོ། །གང་ ཡོད་པ་ དེ་ ཐམས་ཅད་ ནི་
 མི་ ཉག་པ་' ཟེ། དཔེར་ན་ བྱམ་པ་ལ་ རོགས་པ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 གང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དངོས་པོ་ ཅི་ ཡང་ རུང་བ་ ཡོད་པ་ དེ་ ཐམས་ཅད་
 ནི་ རིལ་གྱིས་ མི་ ཉག་པ་ ཟེ། དེས་ ནི་ རྩོམ་སྤྲུལ་གྱོ་བ་ ཅིས་
 བརྟུན་རྟོ། །རང་བཞིན་ ཉག་པའི་ སྦྱོར་བའོ་ ཞེས་བྱ་བ། རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ སྦྱོར་བ་ བྱེ་བྲག་ དང་ བྲལ་བ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་
 ཐམས་ཅད་ །གང་ སྦྱོར་ དང་ ལྷན་པ་ དེ་ནི་ མི་ ཉག་པའོ། ཞེས་ བྱ་བའི་
 ཚོག་ འདི་ ནི་ རང་བཞིན་ གཏན་ཚིགས་ གཉིས་པའི་ རྩོམ་སྤྲུལ་གྱོ་བ་
 ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དུ་ བྱུར་པའི་ ཚོས་ཀྱི་ བྱེ་བྲག་གིས་ རང་བཞིན་གྱི་
 སྦྱོར་བའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ བདག་ཉིད་དུ་ བྱུར་པའི་ ཚོས་ ཁོ་ནས་ བྱེ་བྲག་དུ་
 བྱས་ནས། རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ སྦྱོར་བར་ བྱས་པ་ ཟེ།
 འདི་ལྟར་ སྦྱོར་ ནི་ དངོས་སུ་ སྦྱོར་ དང་ ལྷན་པ་ དང་ ཐམི་དད་
 མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ གང་ལ་ སྦྱོར་ ཡོད་པ་ དེ་ སྦྱོར་ དང་ ལྷན་པའོ་
 ཞེས་ བྱེ་བྲག་དུ་ བཟུན་རྟོ། །གང་ བྱས་པ་ དེ་ ནི་ མི་ ཉག་པའོ་
 ཞེས་ བྱ་བས་ ནི་ རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ གསུམ་པའི་ རྩོམ་སྤྲུལ་གྱོ་བ་
 བཟུན་རྟོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ བྱེ་བྲག་གིས་ དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ ཁྱད་པར་ ནི་

¹ Xyl. rtaga-pu.

² Xyl. yañ-ba.

བྱེ་བྲག་ ལྷེ། རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ སྤྱིར་བ་ བྱེ་བྲག་ མི་
 མངོན་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐ་ཚོགས་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་ བྱེ་བྲག་ མི་ མངོན་
 ཞེན། རང་གི་ རོ་བོ་ འབྲུག་པར་ བྱ་བའི་ ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ བྱེད་པ་ལ་
 བཟློས་པའི་ རོ་བོ་ ནི་ བྱས་པ་ ཞེས་ བྱའོ་ ཞེས་^[22b] བྱ་བ་ ཟློས་དེ།
 གང་ཞིག་ ཡ་ཤེས་གྱི་ བྱེད་པ་ལ་ བཟློས་པ་ ཞེས་ བྱ་བར་ ཚོག་ རྣམ་པར་
 སྦྱར་དེ། དངོས་པོ་ གང་ཞིག་གིས་ རང་གི་ རོ་བོ་ སྦྱབ་པའི་ཕྱིར།
 སྦྱ་རྣམས་ཀྱི་ བྱེད་པ་ལ་ བཟློས་པ་ དེ། གང་ གི་ཕྱིར་ བྱས་པ་ ཞེས་
 བཟློས་པ་ དེའི་ ཕྱིར་ བྱེ་བྲག་ མི་ མངོན་པ་ ལྷེ། རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་
 ཚིགས་ གཞན་ ཡིན་ནོ། །བརྩལ་ མ་ཐག་དུ་ འབྱུང་བ་ དང་། རྒྱུན་གྱི་
 བྱེ་བྲག་གིས་ ཐ་དད་པ་ ཅན་ཉིད་ལ་ སོགས་པ་¹ ཡང་ དེ་བཞིན་དུ་ ལྟ་བར་
 བྱའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ དེ་དག་ ཀྱང་ བྱེད་པར་གྱི་
 བྱེ་བྲག་ལ་ བཟློས་པ་ ཁོ་ནས་ ཡིན་པར་ བཟླ་བར་བྱ་ ལྷེ། འདི་ལྟར་
 བརྩལ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྱིའི་ བྱེད་པ་ལ་ ཟློས་དེ་ གྲུབ་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་
 ནི་ བརྩལ་ མ་ཐག་དུ་ འབྱུང་བ་ ཞེས་བྱ་ལྷེ། དེའི་ ཕྱིར་ བརྩལ་མ་ཐག་དུ་
 འབྱུང་བའི་ ཕྱིར་ མི་ ཉག་པའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདི་ ཡང་ རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཚིགས་ བྱེ་བྲག་ མི་ མངོན་པ་ ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་གྱི་ བྱེ་བྲག་ ནི་
 རྒྱུན་གྱི་ བྱེ་བྲག་གོ། །འདི་ རྒྱུན་གྱི་ བྱེ་བྲག་ལས་ ཐ་དད་པའི་ དང་² རྩལ་
 ཅན་ ཡིན་པས་ འདི་ ནི་ རྒྱུན་གྱི་ བྱེ་བྲག་གི་ ཐ་དད་པ་ ཅན་ནོ། དེའི་

¹ The text has *sogs-pa-la yan*.

² So Xyl.

དངོས་པོ་ ནི་ རྩོམ་གྱི་ རྩོམ་གསལ་ བཤད་པ་ ཅན་ ཉིད་དོ། །ཐུའི་
 རྩོམ་གསལ་ རྩོམ་སྤྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་ ཅེས་བྱ་བའི་ བཞུགས་པོ་ །འདི་ལྟར་
 འཛིན་བའི་ བོད་བྱ་ རྩུང་ལས་ ནི་ བུམ་པ་ རྩུང་ལྟར་ འགྱུར་ལ།
 ཆེན་པོ་ལས་ ནི་ ཆེན་པོར་ འགྱུར་བ་ དང་། རྩ་ མཁན་ མཁས་པས་
 རྩོད་ན་ ནི་ རྩུག་གུར་ འགྱུར་ལ། མི་མཁས་པ་ རྩོད་ ན་ ནི་ མི་ རྩུག་པར་
 འགྱུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་ རྩོམ་གྱི་ རྩོམ་གསལ་ བཤད་པ་ཅན་ཉིད་ ཡིན་
 པའི་ ཕྱིར་ མི་ རྩུག་པའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ འདི་ ཡང་ རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་
 རྩོགས་ རྩོམ་གསལ་ མི་མཁས་པ་ ཁོ་ན་ ཡིན་ནོ།

།ཡོད་པའམ་ རྩོམ་ དང་ རྩོད་པའམ་ བུམ་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ རྩོ་
 ནི་ རྩོགས་གྱི་ ཆོས་ ཉི་བར་སྟོན་པའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ རྩུར་ ནི་ རང་
 བཞིན་གྱི་ གཏན་འཛིན་ གསུམ་ཅན་གྱི་ རྩོམ་སྤྲུལ་པོ་ ཅེས་ བཞུགས་དོ།
 །ད་ ནི་ བོད་མི་ བཞིན་དུ་ རྩོགས་གྱི་ ཆོས་རྣམས་ བཞུགས་ ལྟེ།
 འམ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཡོད་པའི་ རྩོ་ དང་ རྩོམ་ དང་ རྩོད་པའི་ རྩོ་ དང་།
 བུམ་པའི་ རྩོ་ རྩོར་བ་ བཤད་པར་ བཞུགས་པའི་ ཕྱིར་རོ། །དེ་ ཅེས་ དང་
 [28] རྩོམ་སྤྲུལ་པའི་ ཅན་གྱི་ བཞུགས་པར་བྱ་བའི་ ཆོས་ལ་ རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་འཛིན་སོ་ ཞེས་ རྩུར་ རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་འཛིན་གྱི་ བཞུགས་ཉིད་
 བཤད་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ དང་ རྩུར་བའི་ ཕྱིར། རྩུབ་པའི་ ཆོས་
 དེ་དག་ བམས་ཅན་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ རྩོགས་སོ། །རུར་ རང་བཞིན་གྱི་

¹ So Xyl.

ཅེ་ རིགས་པའི་ རིགས་པའི་ ཀྱ་ཆེར་ འབྲེལ་པ་ལས།

གཏན་ཚིགས་ རྣམ་པ་ གསུམ་ཅར་གྱི་ རྟོགས་ཀྱི་ ཆོས་ བསྟན་པ་
གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི། རང་གི་ བསྐྱབ་པ་¹ ཇི་ལྟ་བུ་དགགས་
ཞེས་ བྱ་བ་ ཟེ། གང་གི་ བདག་གི་ ཆད་མ་ གང་ ཡིན་པ་ རང་གི་
ཆད་མ་ དེ་དག་གིས། སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་ དང་། བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་
ཆོས་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པར་ བྱ་བ་པ་ ཁོ་ནར་ ཁོང་དུ་ཆད་པར་བྱ་ ཟེ།
སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ རང་གི་ ཇོ་བོ་ ནི་ སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་མོ།
སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་ དང་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པ་ ནི་ བསྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་
དང་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པའོ། །ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པ་ ནི་ མཐུན་པར་ འབྲེལ་པ་
ཟེ། ཇེས་སྤྱུ་འགོ་བ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཙུག་གོ། །བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་
གང་ལ་ སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་ དང་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པར་ བྱ་བ་པ་ ཡོད་པ་
དེ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ སྐྱབ་པ་ ཇི་ལྟ་བུ་ དགགས་ཀྱི་ སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་
དང་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པའི་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ ཁོ་ན་ལ་ རྟོགས་ཀྱི་
ཆོས་ དེ་དག་ གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ བཟློལ་པར་ བྱའོ།

།ཅིའི་ རྟེན་ བསྐྱབ་པའི་² བྱ་བའི་ ཆོས་ དེ་ སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ ཅམ་
དང་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་ ཅེན། དེའི་རྟེན་། དངོས་སྤྱུ་ ན་ དེ་ ཉིད་ དེའི་
རང་བཞིན་ ཡིན་པའི་ རྟེན་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ དོན་དམ་པར་
ནི་ མི་ དྲག་པའི་ རང་བཞིན་ ཉིད་ བྱས་པ་ ཡིན་གྱི། བྱས་པ་ ཡང་
གཞན་པ་ མི་དྲག་པ་ ཡང་ གཞན་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན།

¹ Text: tshad-ma.

² Text: dag-gia.

³ So Xyl.—Read: bsgrub-par.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩོམ་སྤྲུང་བཀའ་པའི་ ལེན་གསུམ་པ་ནི། ༩༡

གྱི་ དང་ རྒྱུ་རྩམས་ཀྱིས་ བྱས་པ་ བཤ་ ཡིན་པ་ དེ་ ཉིད་ འཇིག་པའི་
རང་ རྩོམ་ ཅན་གྱི་ རང་བཞིན་ ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ ཡང་ བཀྲན་ཚིགས་
ཡིན་པའི་ སྤྱིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ བློ། འདིར་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ རང་བཞིན་
ཉིད་ བཀྲན་ཚིགས་ ཁོ་ནར་ བསྐྱབ་པ་ ཡིན་ནོ། ^[23b] །ཅི་ལྟར་ན་ བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ དང་ རྩོམ་སྤྲུང་ མ་ འབྲེལ་པར་ འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་ དེ་ ཅམ་ དང་
རྩོམ་སྤྲུང་ འབྲེལ་པ་ལ་ རང་བཞིན་ ཞེས་ བྱའོ། །དེ་ ཅིའི་ སྤྱིར་ ཞེན།
དེ་ བྱུལ་ལ་ དེ་ མ་ བྱུལ་ན། དེའི་ རང་བཞིན་ཉིད་ མེད་པའི་ སྤྱིར་
ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྱོས་དེ། བཤ་དེ་ སྐྱབ་པའི་ ཚེས་ བྱས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་ སོགས་པ་
ནི་ བྱུལ་ལ། བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ མི་དགའ་བ་ཉིད་ལ་ སོགས་པ་ བློ་ མ་ བྱུལ་ན།
དེའི་ ཚོ་ བྱས་པ་ཉིད་ དང་། མི་དགའ་བ་ཉིད་ བཀྲིས་ རོན་དམ་པར་ བ་
རང་བཞིན་ཉིད་ བཅའ་བ་ཉིད་ མ་ ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་པ་ ཡང་ སྤྱིད་པའི་
སྤྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ བློ། བཤ་དེ་ བྱས་པ་ཉིད་ བྱུལ་ཅིན་པ་ལ་ སྤྱིས་
དབྱུག་པ་ལ་ སོགས་པ་ གྱི་ བཞན་གྱིས་ མི་ དགའ་བ་ཉིད་དུ་ བྱེད་ན།
དེའི་ ཚོ་ འབྲུལ་པ་ སྤྱིད་དེ། དབྱུག་པ་ལ་ སོགས་པ་ ཡང་ རང་གི་
རྒྱུ་ལ་ རག་ ལྷས་པས་ འབྱུང་བའི་ སྤྱིར། དེ་ལ་ བཞོན་མི་རྩལ་པར་ འབྱུང་བ་
མ་ ཡིན་པས་ འབའ་ཞིག་ མི་ འཇིགས་ ཀྱང་ སྤྱིད་དོ།

། འབྲས་བུའི་ བཀྲན་ཚིགས་ཀྱི་ སྤྱིར་པ་ བློ་ ཞེས་ བྱ་བས་ བློ་ ཚེས་
མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་གྱི་ རྩོམ་སྤྲུང་བཀའ་པ་ ཁོ་ནའི་ འབྲས་བུའི་ བཀྲན་ཚིགས་ཀྱི་

1 See above, p. 10, l. 3.

2 Text: *de grub-pa-la*.

༩༨ རིགས་པའི་ རིགས་པའི་ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བཤས།

སྒྲིབ་པ་ རྩོན་པར་ བྱེད་དོ། །གང་ན་ རྩལ་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ མེ་ ཡོད་ དེ་
ཞེས་ བྱ་བལ་ གང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྩོགས་ གང་ ན་ རྩལ་ ཡོད་པ་ དེ་
ཐམས་ཅད་ན་ མེ་ ཡོད་ དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྩོགས་འགྲོ་བ་ ཞེས་ བྱ་བའོ།
། དཔེར་ན་ ཆང་མང་ལ་ མོགས་པ་ བཞིན་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དཔེ་ རྩོན་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ ཡང་ རྩལ་ ཡོད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ འདོད་པའི་
ཡུལ་དུ་ རྩལ་ རྩོན་པར་ བྱེད་པ་ ན་ རྩོགས་ཀྱི་ ཆོས་ རྩོན་པར་ བྱེད་དོ།
། འདིར་ ཡང་ རྒྱ་ དང་ འབྲས་བུ་ [ནི་] དངོས་པོར་ ལྷུ་བ་ ཁོན་ལ་
རྒྱ་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བར་¹ འབྲས་བུ་² གཏན་ཆོགས་སུ་ བཟོད་པར་ བྱེད་
ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། འབྲས་བུའི་ གཏན་ཆོགས་ལ་ ཡང་ སྤར་ རྒྱ་ དང་
འབྲས་བུའི་ རོ་བོ་ བསྐྱབ་པར་ བྱེད་དོ། །ཕྱིས་ ནི་ རྒྱ་ ལྷུ་བ་པར་ བྱ་བའི་
ཕྱིར་ འབྲས་བུ་ གཏན་ཆོགས་ ཉིད་དུ་ བཟོད་པར་ བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་
རང་གི་ རོ་བོས་ ཉགས་སུ་ དེས་ ན་ གོ་བར་ བྱེད་པ་ ཡིན་གྱི་ མ་
དེས་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ།

ཆོས་ མི་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་གྱི་ སྒྲིབ་པ་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། ཆོས་
མི་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་གྱི་ རྩོགས་སུ་དབལ་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། གང་ ཡོད་ལ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ ལྟར་པ་ དེ་ ནི་ དམིགས་
[24]པ་ ཁོན་ར་ འགྱུར་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དངོས་པོ་ གང་ཞིག་ ཡོད་ལ།
གལ་དེ་ དེ་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ ལྟར་པ་ ཡིན་ན། དེའི་ ཆོ་

¹ Text : bya-ba-la.

² Text : hbras-bui.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲོད་པ་པོ་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༩༩

གདོན་མིང་པར་ དམིགས་པར་ འགྱུར་དེ། རོན་ ནི་ རྩོག་པ་ བསྟན་དོ།
|དཔེར་ན་ སྟོན་པོ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་ ལ་བྱ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
ཆོས་ མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ དཔེ་ ཡིན་ནོ། |འདི་ན་ ནི་ དམིགས་པའི་
རིག་བྱར་ བྱར་པ་ བྱས་པ་ དེ་ལྟར་ མི་ དམིགས་སོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི།
རི་ལྟར་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ སྟོན་པོ་ལ་ སོགས་པའི་ བྱེ་བྲག་
དམིགས་པ་ལྟར་ འདི་ན་ བྱས་པ་ ནི་ དེ་ལྟ་ མ་ ཡིན་ནོ། |འདི་ན་
ཞེས་ བྱ་བས་ ནི་ འདོད་པའི་ བྱོགས་ བསྟན་དོ། |མི་ དམིགས་པའི་
སྟོར་པའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ འདི་ མི་ དམིགས་པའི་ ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་
ཅན་གྱི་ སྟོར་པ་ ཡིན་ནོ། |མི་ དཔག་པ་ཉིད་ མེད་ན་ ཡོད་པའམ་ སྟེ་བ་
དང་ ལྟན་པའམ། བྱས་པ་ཉིད་ མེད་པ་ ཡིན་ན་ ཞེས་ བྱ་བས་ ནི།
རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཆོགས་ གསུམ་ ཅར་གྱི་ ཡང་ རྩོག་པ་ སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། སྟོན་ ནི་ ཡོད་པའམ་ སྟེ་བ་ དང་ ལྟན་པའམ་ བྱས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་
ནི་ བྱོགས་ཀྱི་ ཆོས་རྣམས་ བསྟན་དོ། |རང་བཞིན་གྱི་ སྟོར་པའོ་ ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ དེ་དག་ ནི་ རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ སྟོར་པ་ ཆོས་མི་མཐུན་
པ་ཉིད་ ཅན་དག་ ཡིན་ནོ།

། མི་ མེད་ན་ དུ་བ་ མི་ འབྱུང་པ་ ཉིད་ ཅེས་ བྱ་བས་ ནི་ རྩོག་པ་
བསྟན་དོ། |འདི་ན་ ནི་ ཡོད་ ཅེས་ བྱ་བས་ ནི་ བྱོགས་ཀྱི་ ཆོས་ བསྟན་དོ།
|འབྲས་བུའི་ གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ སྟོར་པའི་ ཞེས་ བྱ་བས་ ནི་ འབྲས་བུའི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ སྟོར་པ་ ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་ སྟོན་པར་ བྱེད་དོ།

¹ Xyl. na.

² Text: sbyor-bao.

༩༩ དེགས་པའི་ རྟོགས་པའི་ གྲུ་ཆེར་ འགྲོལ་པ་ལས།

། ཆོས་མཐུན་པ་ ཅན་གྱི་ ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ ཡང་ ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་། རྟོགས་ཀྱི་ ཆོས་ དང་ རྟོག་པ་ དང་། རྩོལ་ བཞིས་སུ་ མངོན་པ་
མ་ ཡིན་ནས། ཇི་ལྟར་ན་ བཞུགས་ཀྱི་ དོན་ ཇེས་སུ་དཔག་པ་ རྩོལ་ བསྐྱུ་
པའི་ དཔགས་ བཟོད་པ་ ཡིན་ ཞེན། དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱིས་ བློ་ ཆོས་
མཐུན་པས་ ཀྱང་ སྦྱར་བ་ལ་ ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ དྲོགས་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་
སློམ་སོ། ། བཀའ་གྱི་ ཕྱིར་ རྟུས་པའི་ སློན་ནས་ ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་གྱི་
སྦྱར་བ་ལ་ ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ དྲོགས་^[24b]པར་ འགྱུར་བ་ དེའི་
ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ སྒྲུས་པའི་ སློན་དུ་ ཐལ་བར་ འགྱུར་བ་ མེད་དོ།

། རྟུས་པ་ ཡང་ ཅི་ཞིག་ ཅེན། དེ་ མེད་ན་ བློ་བཟང་ བྱ་བས་
ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་ ཇེས་སུ་ འགྲོ་བ་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སློམ་དེ།
ཤལ་དེ་ རྟོག་པ་ མེད་ན་ དེའི་ ཆོ་ བསྐྱུ་བར་ བྱ་བས་ ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་
ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ མི་ འགྱུ་བ་པར་ འགྱུར་བ་ ཉིད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ ཆོས་
མི་མཐུན་པས་ [ཀྱང་] ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ དྲོགས་དེ་ ཞེས་ བྱ་བས་ བློ་
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་གྱི་ སྦྱར་བ་ལ་ ཡང་ རྟུས་པས་ ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་
དྲོགས་པར་ འགྱུར་རོ། ། དེ་ན་ རྟུས་པ་ དེ་ ཡང་ ཅི་ཞིག་ ཅེན།
དེ་ མེད་ན་ བློ་བཟང་ བྱ་བ་ མེད་ན་ ཤུན་ཆོགས་ མེད་པར་ མི་
འགྱུ་བ་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སློམ་དེ། ཤལ་དེ་ སྐུ་བ་པར་ བྱ་བས་
ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་ ཇེས་སུ་འགྲོ་བ་ མ་ ཡིན་ན། དེའི་ ཆོ་ བསྐྱུ་བར་ བྱ་བ་

¹ Xyl. na.

² Text: bya-ba-la.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲོད་པ་པོ་ ལེན་ གསུམ་པ་ནི། ༩༥

མེད་པར་ ཡང་ ཅིའི་ སྤྱར་ ཡོད་པར་ མི་ འགྱུར། རྩིས་སྤྲོད་ལྟོ་བ་
མེད་ན་ རྩོག་པ་ མི་ འགྱུར་བོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདི་ གཤམ་ ཤེན།
རང་བཞིན་ འབྲེལ་པ་ མེད་ན་ [ནི་] གཅིག་ ལོག་པས་ གཞན་ རེས་པར་
ལྟོག་པ་ མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་དེ། གཤམ་དེ་ རང་བཞིན་ དང་ འབྲེལ་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱི་ རོ་བོས་ འབྲེལ་པ་ མ་ ཡིན་ན། དེའི་ ཚོ་ གཅིག་
ལོག་ ཀྱང་ གཞན་ ལྟོག་པར་ རེས་པ་ མེད་དོ། །འགའ་ཞིག་ལ་ ཅ་ མེད་
ཅས་དེ་ བ་ལང་དག་ ཀྱང་ མེད་པ་ མ་ཡིན་པ་ བཞིན་ནོ།

དེ་ ཡང་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རྣམ་པ་ གཉིས་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ འབྲེལ་པ་ ཅི་ ཡང་ རྩང་བ་ ཅི་སྟེན་པ་ དེ་ ཐམས་ཅད་
ནི་ རྣམ་པ་ གཉིས་ཀྱི་ བང་དུ་ འདུས་དེ། དེའི་ བདག་ཉིད་ དང་ དེ་ལས་
འབྱུང་བ་ ཞེས་ ལྟོས་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ དེའི་ བདག་ཉིད་ ནི་
དེའི་ བདག་གོ། །དེའི་ བདག་གི་ དངོས་པོ་ ནི་ དེའི་ བདག་ཉིད་དོ།
།འདི་ དེའི་ བདག་ཉིད་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ ཡིན་པས་ འདི་ ནི་ དེའི་ བདག་
ཉིད་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་ ལྟོས་པ་ ནི་ དེ་ལས་ རྩང་བའོ།
།འདི་ ནི་ དེ་ལས་ རྩང་བའི་ མཚན་ཉིད་ ཡིན་པས་ ཞེས་ བྱ་བར་ ཚིག་
རྣམ་པར་སྤྱར་དེ་ འདི་ ནི་ ལྟར་ བཤད་ཟིན་དོ།

།དེས་ ནི་ ལྟོག་པ་ བཟོད་པས་ འབྲེལ་པར་ བརྟན་པར་ བྱའོ་
ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ གང་གི་ སྤྱར་ འབྲེལ་པ་ ཡོད་དེ་ གཅིག་ ལོག་པས་ [25*]
གཞན་ ལྟོག་པར་ འགྱུར་གྱི། མེད་ན་ མ་ ཡིན་པའི་ གཏན་ཚིགས་ དེས་

¹ Xyl. ma yin-no.

གང་ འགའ་ཞིག་ ཡོག་པས་ བཞན་ རྒྱུ་པར་ བཟོད་དོ། །དེས་ ནི་
བརྒྱུ་པར་ བྱ་བ་ དང་ རྒྱུ་པར་ བྱེད་པ་ དེ་གཉིས་ དང་ འབྲེལ་པར་
བཟོད་དོ།

དེ་ལྟ་བུས་ ན་ རྒྱུ་པའི་ ཚོགས་ཀྱི་ འབྲེལ་པ་ བཟུན་པ་ བསྐྱས་པ་
ཁོ་ན་ ཡིན་ལ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། རྒྱུ་པའི་ ཚོགས་ ཁོ་ནས་ འབྲེལ་པ་
སྐྱེད་པར་ བྱེད་དོ། །གཤམ་དེ་ དེ་ལྟ་ ཡིན་དུ་ ཟིན་ ཀྱང་ དེས་ ཅིར་
འགྱུར་ ཞེན། འབྲེལ་པ་ བཟུན་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ ཡང་ རྩེས་སྤྱེལ་གྱོ་བ་
ཞེས་ བྱ་ཉེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྲོས་དེ། འབྲེལ་པ་ བཟུན་པ་ གང་ ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་ རྩེས་སྤྱེལ་གྱོ་བ་ ཞེས་ བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུས་ ན་ རྩེས་སྤྱེལ་གྱོ་བའི་ སྒོ་ ཡང་ ཅུང་ རྒྱུ་པའི་ སྒོ་
ཡང་ ཅུང་ཉེ། ཚོགས་ བཅིག་ བཟོད་པས་ ཀྱང་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ དང་
མི་མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ ཉགས་ ཡོད་པ་ དང་ མེད་པ་ བཟུན་པར་
འགྱུར་བས་ ཞེས་ བྱ་བས་ ནི་ གཤམ་དེ་ རྩེས་སྤྱེལ་གྱོ་བའི་ སྒོ་ནས་ སྤྱིར་
བར་ བྱེད་དམ། འོན་དེ་ རྒྱུ་པའི་ སྒོ་ནས་ བྱེད་ ཀྱང་ ཅུང་ཉེ། འོན་
ཀྱང་ བཤད་པའི་ ཚུལ་གྱིས་ ན་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ དང་ མི་མཐུན་པའི་
རྩོགས་ བཅིགས་ལ་ ཡོད་པ་ དང་ མེད་པ་ བཤད་པ་ ནི་ ཡོད་པ་ དང་
མེད་པ་ རབ་དུ་ བཟུན་པ་ ཡིན་ནོ། །གཉིས་གས་ ཀྱང་ ཉགས་ ནི་ སོ་སོར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་རུ་ ཚོགས་ བཅིགས་ཀྱི་ སྤྱིར་བ་ དེས་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་
བྱ་བ་ ནི། དེའི་ སྤྱིར་ སྤྱིར་བ་ བཅིགས་ལ་ ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་ དང་
ཚོས་ མི་མཐུན་པ་ཉིད་ ཅན་གྱི་ ཚོགས་ བཅིགས་ སྤྱིར་ དེས་པ་ མེད་དོ།

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་པའི་ ལེའུ་ ལམ་སྤྲུལ་པ་ནི། 20

རེ་ཞིག་ དེ་ལྟར་ འབྲས་བུ་ དང་ རང་བཞིན་གྱི་ ལམ་སྤྲུལ་པ་གྱི་
རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་ དང་ རྗེས་པ་ གཉིས་ གཉིས་ཀྱིས་ ལམ་སྤྲུལ་པ་ནི་ བཤད་
མི་ནོ། །ལམ་སྤྲུལ་པ་ ལམ་སྤྲུལ་ བཤད་པའི་ ལྷན་ མི་ དམིགས་པ་ལ་
ཡང་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྲོས་ན། འབྲས་བུ་ དང་ རང་བཞིན་གྱི་ ལམ་སྤྲུལ་པ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་ མ་ ཟད་གྱི་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐོག་མཐོང་། ལང་ ཡོད་ལ་
དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ དེ་ མི་ དམིགས་པ་ ཁོ་ནར་ འགྱུར་རོ་
ཞེས་ བཤད་པར་ མི་ དམིགས་ ན་ ^[25] དེ་ལྟར་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བར་
དོགས་པའི་ ལྷན་རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་ འགྱུར་བོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ལང་གི་ ཚོ་
དམིགས་ པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ ཡོད་ན་ ལམ་སྤྲུལ་པ་ བར་ དམིགས་པར་
འགྱུར་རོ་ ཞེས་ རྗེས་པར་ བཤད་པ་ དེའི་ ཚོ། དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་
བྱར་པ་ མི་ དམིགས་ན་ ལྷན་གྱིས་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ དོགས་པར་
འགྱུར་ན། དེའི་ ལྷན་ རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་ ལྷན་པ་ ཁོ་ན་ ཡིན་ནོ།
།དེ་ལྟར་ན་ རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་ ལྷན་པ་ རྗེས་པ་ ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ལ་
རྗེས་པ་ ལྷན་པ་ནི་ བདག་ཉིད་གྱིས་ བདགས་པར་ བྱའོ།

།ཚོས་ མཐུན་པ་ དང་ ཚོས་ མི་ མཐུན་པ་ ཅན་གྱི་ རྗེས་སྤྲུང་བཀའ་
གཉི་གཤམ་ ཡང་ རྗེས་པ་ མ་ བཤད་པ་ མ་ ཡིན་ནམ། རྗེས་པ་ རྗེས་པ་
བཤད་པ་ མེད་པར་ དེ་ དོགས་པར་ འགྱུར་ཞེན། དེའི་ ལྷན་ ལྷན་པ་
འདི་ གཉི་གཤམ་ ཡང་ རྗེས་པ་ བཤད་པར་ རེས་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་

ⁱ Xyl. de tog-par.

༡༤   དེགས་པའི་ རྟོགས་པའི་ རྟུ་ཆེར་ འབྲེལ་བ་ལས།

སྒྲིལ་དེ། གདོན་མི་ཟ་བར་ རྟོགས་ བསྟན་པར་ བྱ་བའི་ དེས་པ་ བའ་
 ཡིན་པའི་ དེས་པ་ འདི་ ནི་ མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ ཆོས་ མཐུན་པ་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ སྒྲིལ་བ་ལ་ ཡང་ དེགས་པའི་ དེག་བྱར་ བྱར་བ་ བའ་ མི་
 དེགས་པ་ དེ་ནི་ མེད་པའི་ བསྟན་གྱི་ ཡུལ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
 དེགས་པའི་ དེག་བྱར་ བྱར་བ་ མི་ དེགས་པ་ བའ་ ཇི་སྟེད་པ་ དེ་
 བསམས་ཅད་¹ མེད་པའི་ བསྟན་གྱི་ ཡུལ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ དངོས་པོ་ མ་ལུས་པ་
 བསྟུ་བས་ ཇེས་སྤྱེའགྲོ་བ་ བྱས་ན། འདི་ན་ ཡང་ དེགས་པའི་ དེག་བྱར་
 བྱར་བ་ བྱས་པ་ མི་ དེགས་པ་སོ་ ཞེས་ རྟོགས་གྱི་ ཆོས་ བསྟན་པར་
 རྟུགས་གྱིས་ འདི་ན་ བྱས་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ འབྱར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་
 ནི་ དངོས་པོ་ མ་ ལུས་པ་ བསྟུ་བས་ ཇེས་སྤྱེའགྲོ་བ་ བའ་ དང་ བའ་ན་
 རྟོགས་གྱི་ ཆོས་ བསྟན་པ་ དེ་ དང་ དེ་ན་ བསྟུ་བ་པར་ བྱ་བ་ སྟོབས་གྱིས་
 འབྱུང་བར་ འབྱར་ན་ རྟོགས་ བསྟན་ ཅི་ དགོས། དེ་བཞིན་ཏུ་ ཆོས་མི་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ སྒྲིལ་བ་ལ་ ཡང་ ཡོད་པའི་ བསྟན་གྱི་ ཡུལ་ བའ་
 ཡོད་ལ་² དེགས་པའི་ དེག་བྱར་ བྱར་བ་ དེ་ནི། དེགས་པ་ ཁྲོན་ར་
 འབྱར་ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཡོད་པའི་ བསྟན་གྱི་ ཡུལ་ དངོས་པོ་ བའ་
 ཇི་སྟེད་པ་ དེ་ བསམས་ཅད་ དེགས་པའི་ དེག་བྱར་ བྱར་བ་ གདོན་ མི་

¹ See p. 12, n. 5.

² Xyl. thams-cad-kyi.

³ Xyl. sbyor-ba-las.

⁴ See below p. 99 l. 3 and p. 13, l. 1 and 5.

⁵ Xyl. yod-pa.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སུ་དཔག་པའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༦༦

ཟ་བར་ དམིགས་པར་ འགྱུར་ ཞེས་ རྟོག་པ་ བཟློན་ན། འདི་ན་ མི་ རི་
འདྲ་བའི་ བྱས་པ་ རི་ལྟར་ ^[26^a] མི་ དམིགས་ ཤེས་ ཕྱོགས་ཀྱི་ ཆོས་
བསྟན་པར་ བྱགས་ཀྱིས་ འདིར་ ཡོད་པའི་ བྲ་སྟངས་ཀྱི་ ཡུལ་ མེད་དོ་ ཞེས་
བྱུང་རོ་ འགྱུར་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ མི་ དངོས་པོ་ མ་ བྱས་པ་ བསྟུ་བས་
རྟོག་པ་ བསྟན་པ་ ཁང་ ཡིན་པ་ རི་ དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ ཆོས་ ཞེས་ བྱ་བ་
རི་ བཞི་གའི་ རྟོགས་ཀྱིས་ དམ་བཅས་པ་ རྟོགས་པས་ དམ་བཅས་པ་ མ་
བསྟན་དེ། གཞན་དུ་ མ་ ཁང་ རྟོགས་པ་ མེད་པ་ རི་ བསྟན་དོ།

།གལ་དེ་ བྱགས་ཀྱིས་ དམ་བཅས་པའི་ རོན་ རྟོགས་པར་ འགྱུར་ན།
དེའི་ ཆོ་ དམ་བཅས་པའི་ ཆོག་ལ་ ངོ་མི་ མེད་པ་ ཅི་ ཡོད་ འདི་ལྟར་
སྐབས་ཀྱི་ བྱགས་ཀྱིས་ རྟོག་པར་ རྟོག་པའི་ ཡུལ་གྱི་ རོན་ རིས་པར་
ཤེས་པ་ དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ ཆོས་ དང་ ཁྱབ་པ་ བསྟན་པའི་ རྟོགས་ཀྱིས་
དམ་བཅས་པའི་ རོན་ ཁྲིའི་དུ་ཆུད་པ་ རི་ལ་ ཕྱོགས་ བསྟན་པས་ ཅི་ ཞིག་
བྱ། རི་ མི་ རྣམ་པར་ངེས་པའི་ ཆོག་ བཟློན་པ་ལ་ ལྟ་བར་ བྱའོ། །སྟོས་པ་
བཟློན་པར་ མི་ ཕྱོགས་ བསྟན་ ཀྱང་ རྩིས་པ་ འགའ་ ཡང་ མེད་དོ།
།དེའི་དུ་ ཕྱིར་ རིས་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ རྟོས་སོ། །ཅི་སྟེ་ རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ ཕྱོགས་ བསྟན་པ་ དགག་པར་ དགོངས་པ་ ཁོ་ན་ ཞིག་
ཡིན་པར་ བྱུར་ན་ མི། དེའི་ ཆོ་ འདི་ སྐད་དུ་ བཞོན་ མི་ ཟ་བར་
བསྟན་པར་ མི་ བྱའོ་ ཞེས་ བཤད་པར་ འགྱུར་དོ།

¹ Xyl. yad.

།གལ་ནེ་ རྣམ་པར་ངེས་པའི་ ཚིག་ བཟློང་པར་ ཕྱོགས་ མི་ བཟུང་པར་
 རྒྱལ་ན། ཕྱོགས་པ་ བཟློང་པ་ གང་དུ་ བཟུང་པ་ དེར་ བྱི་ ཕྱོགས་ ཅི་ ལྟ་བུ
 ཞིག་ ཅེས་ བཟུང་པར་ བྱ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ ཅི་ ལྟ་བུ་ དང་
 ལྟན་པའི་ ཕྱོགས་ ཞིག་ བཟུང་པར་ བྱ་ ཞེན། རང་གི་ རོ་བོ་ ཁོ་ན་ལས།
 དང་། བདག་ཉིད་ དང་། འདོད་པ་ དང་། མ་ བསལ་བས་ བཟུང་པར་ བྱ་བ་
 བྱི་ ཕྱོགས་སོ་ ཞེས་ བཟུང་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་ནེ། དོན་
 གང་ ཞིག་ རྟོག་པའི་ འདོད་པས་ ཡུལ་དུ་ བྱས་ནས་ བསྐྱུབ་པར་ བྱ་
 པའི་ རོ་བོ་ ཁོ་ནར་ ལྟོན་ ཅིང་། མངོན་སུམ་ལ་ སོགས་པས་ སེལ་བར་
 མི་ བྱེད་པ་ དེ་ ལྟ་བུའི་ དོན་ བྱི་ ཕྱོགས་ ཤེས་ བཟློང་པར་ བྱ་སྟེ། དེ་
 བྱི་ རེ་ཞིག་ བསྐྱུས་པའི་ དོན་ ཡིན་ནོ།

།ཡན་ལག་གི་ དོན་ བྱི། [26°] རང་གི་ རོ་བོས་ ཤེས་ བྱ་བ་ བྱི་
 བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བ་ ཁོ་ནར་ འདོད་ པའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ བྱི་ བསྐྱུབ་པར་
 བྱ་བའི་ རོ་བོ་ མ་ གཏོགས་པ་ རོ་བོ་ གཞན་དུ་ འེས་པ་ མ་ ཡིན་པས།
 དེའི་ ཕྱིར་ རང་གི་ རོ་བོས་ ཞེས་ བཤད་ མོད་གྱི། བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བ་
 ཁོ་ན་ ཡིན་པར་ ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རང་གི་ རོ་བོ་ ཁོ་ནས་ ཤེས་
 བྱ་བ་ བྱི་ བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བ་ ཁོ་ནར་ འདོད་པ་ ཡིན་གྱི། ལྷུ་བ་ ཉིད་
 ཡིན་ ཡང་ རུང་བ་ བྱི་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ བཟུང་པས་ བྱི་ བསྐྱུབ་པར་
 བྱ་བའི་ རོ་བོ་ ཁོ་ན་ འབའ་ ཞིག་དུ་ བཟུང་པར་ བྱ་བ་ལ་ ཕྱོགས་ ཁོ་ནར་

¹ See below l. 11 no-bos.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲུང་པ་གཤམ་པའི་ ཡེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༡

བཟོད་ཀྱི། རོ་བོ་ གཞན་ ཡང་ ཡིན་པ་ མ་ ཡིན་ནོ། བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ རོ་བོ་ གཞན་ དང་ ཡང་ རྩོན་པར་ བསྐྱབ་པ་ བཤང་ ཞེན།
དཔེར་ན་ སྐྱ་ མི་ རྟག་པ་ཉིད་དུ་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ལ་ གཏན་ཚིགས་ མིག་
གིས་ གཟུང་བ་ཉིད་ ནི་ སྐྱ་ལ་ མ་ བྱུང་བའི་ སྤྱིར་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་
ཡིན་ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྲོས་དེ། གང་ཞིག་ སྐྱ་ ནི་ མི་ རྟག་པ་ དེ། མིག་གིས་
བཟུང་བ་ ཡིན་པའི་ སྤྱིར་རོ་ ཞེས་ སྐྱ་བར་ བྱེད་པ་ དེའི་ མིག་གིས་
གཟུང་བ་ དེ་ ནི་ སྐྱ་ལ་ མ་ བྱུང་བས་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྤྱིར་ བསྐྱབ་པ་ མེད་ན་ མིག་གིས་ གཟུང་བ་ བསྐྱབ་པ་ ཡང་ རྩོགས་ཉིད་དུ་
ཐལ་པར་ འགྱུར་རོ། །གལ་དེ་ དེ་ལས་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ རོ་བོ་ ཡོད་
ཀྱང་ ཅིའི་ སྤྱིར་ རྩོགས་ མ་ ཡིན་ ཞེན། དེ་ འདྲིར་ ནི་ སྐྱུ་པ་
ཁོན་ར་ བཟོད་པའི་ སྤྱིར་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཉིད་ ཁོན་ར་ [ནི་] མི་
འདྲོད་ ཅེས་བྱ་བ་ སྤྲོས་དེ། མིག་གིས་ གཟུང་བ་ ཉིད་ལ་ བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ རོ་བོ་ཉིད་ ཡོད་ མོད་ཀྱི། འོན་ ཀྱང་ གཏན་ཚིགས་ ཉིད་དུ་
ཞོན་པ་ ན་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ རང་གི་ རོ་བོ་ ཁོན་ འབའ་ཞིག་ ནི་
མ་ ཡིན་དེ། སྐྱུ་པའི་ རོ་བོ་ཉིད་ ཀྱང་ ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ ན་ བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ ཡིན་ ཡང་ སྐྱུ་པའི་ རོ་བོ་ རྟག་པར་ ཡོད་པའི་ སྤྱིར་
བསྐྱབ་པའི་ ཚིག་གི་ རྩོགས་ཉིད་ ཡིན་པ་ བརྗོད་གོ།

།བདག་ཉིད་ ཅེས་བྱ་བ་ ནི་ དེའི་ ཚེ། རྟོལ་བས་ སྐྱུ་པ་ སྐྱས་པ་

¹ Xyl. bsgrub-pai.

² Xyl. ces-pa-ba.

གང་ ཡིན་པའི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ལྷུབ་པ་ ལྷུབ་སུ། འདག་ཉིད་ཀྱིས་
 བཟུང་པར་ བྱ་བའི་ དོན་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ ཕྱོགས་ ཁོ་ན་ ཡིན་གྱི།
 བཟུང་བཅོས་ བྱེད་པས་ བཟུང་པར་ བྱ་བའི་ དོན་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་
 བྱ་བའི་ ཐོཾ་གཤེན་། དེས་ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྟོག་པས་ བཟུང་པར་
 བྱ་བ་ལ་ ཕྱོགས་ ^[27] ཁོ་ནས་ བརྟེན་པས་སོ། །གལ་དེ་ བཟུང་བཅོས་
 འགའ་ཞིག་ལ་ བརྟེན་དེ་ ལྷུབ་པ་ ལྷུན་ ཡང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དེ་ཞིག་
 བཟུང་བཅོས་ འགའ་ཞིག་ལ་ བརྟེན་དེ། ཕྱོགས་སུ་ བྱ་བའི་ དེས་པ་ གང་
 ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ དེས་པ་ མེད་ཀྱི། འོན་ ཀྱང་ གལ་དེ་ བཟུང་བཅོས་ལས་
 གྲངས་དེ། ཚད་མར་ བྱེད་ན་ ཡང་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐོཾ་གཤེན་། བཟུང་བཅོས་
 དེ་ བྱེད་པས་ བཟུང་བཅོས་ དེ་ལ་ ཚོས་ མང་ ཞིག་ ཁས་ ལེན་དུ་ ཟེན་
 ཀྱང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྟོག་པ་ བཟུང་བཅོས་ གང་ལ་ བརྟེན་དེ་ ལྷུབ་པ་
 ལྷུབ་འི་ བཟུང་བཅོས་ དེ་ གང་གིས་ བྱས་པའི་ བཟུང་བཅོས་ དེ་ བྱེད་པ་
 དེས། ལོག་པར་ དོག་པའི་ ལུལ་ ཚོས་ཙན་ལ་ གལ་དེ་ ཚོས་ མང་ཞིག་
 ཁས་ གྲངས་པར་ འགྱུར་ ཀྱང་ འོན་ ཀྱང་། དེའི་ ཚེ་ རྟོག་པ་ དེས་
 ཚོས་ གང་ བསྐྱབ་པར་ འདོད་པ་ དེ་ཉིད་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ ཀྱི།
 ཅིག་ ཤོས་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བཟུང་པར་ འགྱུར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
 རྟོག་པ་ ཁོ་ནས་ ཚོས་ གང་ བསྐྱབ་པར་ འདོད་པ་ དེ་ ཉིད་ བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་ ཡིན་གྱི། བཟུང་བཅོས་ བྱེད་པའི་ འདོད་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་དེ།

¹ Xyl. bstan-bcos ; read : chos-can.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲོད་པ་ལ་པའི་ ཡེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༠༩

འདི་སྐད་དུ་ གང་གི་ ཚེ་ རྒྱལ་པས་ བསྟན་པར་ བྱ་བའི་ རྩོགས་ ཉིད་
ཁས་ ཡོན་པ་ དེའི་ ཚེ། རྒྱལ་པས་ བསྟན་བཅོས་ ཁས་ ཡོན་པའི་ སྒོ་ནས་
སྟན་ དང་ འདག་ཉིད་ འདོད་པའི་ ཚེས་ ཁོ་ན་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་
ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་ བྱེད་པས་ ཁས་ སྤངས་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་
བསྟན་པར་ འགྱུར་རོ།

། འདོད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རོན་ གང་ལ་ ཚུད་པས་ སྐྱབ་པ་ བཞེད་པ་
དེ་ བྱུ་བ་པར་ འདོད་པའི་ ཞེས་ བྱ་བའི་ སྐྱའི་ རོན་ འཆད་དེ། དངོས་པོ་
གང་ལ་ ཚུད་པ་ བྱུང་བའི་ ཚུད་པའི་ གཞིའི་ དངོས་པོ་ ཉིད་ བྱུ་བ་པར་
འདོད་པས་ བསྐྱབ་པ་ བཞེད་པའི་ རོན་ དེ་ ནི་ འདོད་པ་ ཞེས་ བྱའོ། །དེ་
ནི་ ཚོགས་དུ་ མ་ སྐྱས་ ཀྱང་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཡིན་དེ།
གཤམ་དེ་ རྟོགས་པར་ རྟོགས་པའི་ དུལ་ རོན་ དེ་ ཚོགས་གིས་ མ་ བཟྱེད་ ཀྱང་།
འོན་ ཀྱང་ དེ་ ནི་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཁོ་ན་ ཡིན་ནོ། །དེ་ ཅིའི་ སྤྱིར་ ཞེན།
དེ་ ནི་ ཚུད་པའི་ གཞི་ ཡིན་པའི་ སྤྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟོས་དེ། དེའི་ སྤྱིར་
ཁོ་ནར་ ཚུད་པ་ གང་གི་ སྤྱིར་ ཚུད་པ་ དེ་ རི་ལྟར་ ན། བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་
ཁོ་ན་ མ་ ཡིན། ཚུད་ [27"] པའི་ གཞི་ གང་ལ་ དེ་ ཚོགས་དུ་ མ་
བཟྱེད་ ཀྱང་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ འདོད་ ཅན། དེའི་ སྤྱིར། དཔེར་
ན་ འདུས་པ་ ཡིན་པའི་ སྤྱིར་ མི་གཤམ་ རྟོགས་པ་ ནི་ གཞན་གྱི་ རོན་
ཡིན་དེ། མལ་ ཆ་ དང་ ལྷན་ལ་ རྟོགས་པའི་ ཡན་ལལ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་
བྱ་བ་ སྟོས་དེ། དཔེར་ ན་ མལ་ཆ་ དང་ ལྷན་ལ་ རྟོགས་པའི་ ཡན་ལལ་
ནས་ འདུས་པའི་ རོ་བོ་ ཡིན་པས། གཞན་གྱི་ རོན་དུ་ མཐོང་བ་ ལྟར་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩེ་སྤྲད་པ་པའི་ ལཱུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༠༥

དང་། རང་གི་ མོག་གིས་ སེལ་བར་ བྱེད་ན་ དེའི་ མོ་ དོན་ དེ་ སྤྱོགས་ མ་
ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ བརྟན་པའི་ སྤྱིར་ མ་ བསལ་བ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྱོས་སོ།

|དེལ་ མངོན་སུམ་གྱིས་ བསལ་བ་ ནི་ དཔེར་ ན་ གླེ་ ནི་ མཉན་དུ་
 མི་ [28^a] ཅུང་ངོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལ་ ཐོས་པ་ ནི་
 ཉན་པ་ ཟེ། རྣ་བའི་ རྣམ་པར་ ཤེས་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཙུགས་པོ། ཉན་པ་ལ་
 བྲགས་པ་ འཇམ། ཉན་པས་ བཟུང་བར་ བྱ་བ་ ནི་ མཉན་དུ་ ཅུང་བའོ།
 མཉན་པར་ བྱ་བ་ མ་ ཡིན་པ་ ནི་ མཉན་དུ་ མི་ ཅུང་བ་ ཟེ། རྣ་བའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ བྲགས་པར་ མི་ འགྱུར་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཙུགས་པོ།
 |དེ་ལྟ་བུས་ ན་ འདིར་ གླེ་ ནི་ ཆོས་ཙན་ ཡིན་ནོ། །མཉན་དུ་ མི་ ཅུང་བ་
 ཉིད་ ནི་ བསྐྱེད་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ ཡིན་ནོ། །གླེ་ ནི་ མཉན་དུ་ མི་ ཅུང་བ་
 ཉིད་ ནི་ ཞེས་ དམ་ འཆའ་ ན། དེ་ ནི་ མངོན་སུམ་གྱིས་ སེལ་བར་
 བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་ རྣ་བའི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ གླེའི་ རྣམ་པར་ གླུང་བ་ན་
 སྟོག་ཆགས་ སྟོ་ཙྟེ་གྱིས་ རང་གྱི་སྤྱོད་ དེ་གཟེ། དེས་ ན་ མཉན་པར་
 བྱ་བ་ ཉིད་དུ་ རང་གིས་ དེ་གཟེའི་ བྲགས་པས་ མཉན་དུ་ མི་ ཅུང་བ་
 ཉིད་ སེལ་བར་ བྱེད་དོ།

༥༥ ། ཇེས་སྤྱད་པ་ལ་ བསལ་བ་ ཞི་ དཔེར་ ཅ་ བྱམ་པ་ ཞི་ ཉལ་པ་འོ་
 ཇེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ་ ཇེས་ བྱ་བ་ལ་ བྱམ་པ་ ཉལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ དམ་འཆའ་ན།
 བྱམ་པ་ལ་ སོགས་པའི་ ཇེས་སྤྱད་པ་ལ་ སེལ་བར་ བྱེད་ནི། འཛིན་ལུང་
 བྱམ་པ་ ཞི་ མི་ ཉལ་པར་ མཐོང་ལ་ བྱམ་པ་ ཡང་ བྱམ་པ་ ཡིན་ནེ།
 དེས་ན་ ཉལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ ལལ་ འབྱུང་།

|གུགས་པས་ བསལ་བ་ རི་ དཔེར་ ན་ རི་བོང་ཙན་ རི་ སྐྱབ་ མ་

ཡིན་ནོ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ ཞེས་ བྱ་བ་ ཟེ། ལ་ལ་ཞིག་ རི་བོང་ཙན་
ནི་ རྒྱ་བའི་ ལྷ་ར་ བཟོད་པར་ བྱ་བ་ མ་ ཡིན་ནོ ཞེས་ དམ་འཆའ་བར་
ཁྱེད་ན། དེ་ ནི་ རི་བོང་ཙན་ རྒྱ་བའི་ ལྷ་ར་ བཟོད་པ་ཉིད་དུ་ གནས་ཤིང་
ཆད་ གསལ་པས་ སེལ་བར་ ཁྱེད་དོ། །ཡང་ན་ དོན་ ཐོས་མཉམ་ལ་ ལྷ་
ཐོས་མཉམ་གྱི་ བཟོད་པར་ བྱར་ རུང་བས་ སེལ་བར་ ཁྱེད་དོ། ལྷ་ དང་
དོན་དུ་ འབྲེལ་བ་ ནི་ བཟོད་པ་ རིགས་པ་ ཡིན་པའི་ ཟུར་ དཔེར་ ན
བྱས་པ་ལ་ ཡང་ རྒྱ་བའི་ ལྷ་ར་ བཟོད་པར་ བྱ་བ་ཉིད་དུ་ རུང་ངོ།

།རང་གི་ ཚོགས་ལས་ བསལ་བ་ ནི་ དཔེར་ ན རིས་སྤྲུང་བཤམ་པ་ ནི་
ཆད་མ་ མ་ ཡིན་ནོ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ ཞེས་ བྱ་བ་ ཟེ། གང་ཞིག་
རིས་སྤྲུང་བཤམ་པ་ ནི་ ཆད་མ་ མ་ ཡིན་ནོ ཞེས་ ལྷན་ ཡང་། དེ་ ནི་
རང་གི་ ཚོགས་ དང་ འགལ་དེ། རིས་སྤྲུང་བཤམ་པ་ ཆད་མ་ ཉིད་ མ་
ཡིན་ན་ ཚོགས་ དེ་ ཉིད་ ཀྱང་ བཟོད་པར་ བྱ་བར་ མི་ འགྱུར་ [རོ། འདི།
[28^b] ལྷ་ར་ ཚོགས་ ནི་ རིས་སྤྲུང་བཤམ་པའི་ ཁྲིམས་སྤྱུ་ འདུས་ལ།
རིས་སྤྲུང་བཤམ་པ་ ཡང་ ཆད་མ་ མ་ ཡིན་ན་ ཚོགས་ ཀྱང་ ཆད་མར་ གཤམ་
འགྱུར། ཚོགས་ དེ་ ཆད་མ་ མ་ ཡིན་ན་ མེད་ ཟུར་ བཟོད་ ཙམ་ རང་གི་
ཚོགས་ དང་ འགལ་ལོ།

།ཕྱོགས་ ལྷ་ར་ ལྷང་བ་ བཞི་ བསལ་བ་ ཡིན་ནོ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ ལྷང་
དང་ འགལ་བ་ ནི་ རང་གི་ ཚོགས་ དང་ འགལ་བའི་ ཁྲིམས་སྤྱུ་ འདུས་པར་

¹ Xyl. brdan.

² Xyl. lta bu ste.

གཞན་གྱི་ དོན་གྱི་ རྒྱུ་ལྟར་བཤད་པའི་ ལཱ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༧

མཁའ་མཁས། རྩོགས་ ལྟར་ སྒྲུབ་པ་ བཞི་ ཞེས་ བཤད་དོ། །ཡང་ ན་
ལཱ་ ནི་ རྒྱུ་ལྟར་བཤད་པ་ དངོས་པོའི་ སྒྲོམས་ཀྱིས་ ལྷགས་པ་ལ་
བརྟེན་པར་ བྱ་བ་ མ་ ཡིན་པ་ ཉིད་ཀྱིས་ མི་ འགལ་བའི་ སྤྱིར་ ན་
ཡང་ བཞི་ ཞེས་ བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ བཤད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ བཤོ།

།གྲུབ་པ་ རང་, མགྲུབ་པ་ ཀྱང་ སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ འདོད་པ་ རང་། དེའི་
ཚེ་ ཆོལ་པ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ སྒྲུབ་པར་ མི་ འདོད་པ་ རང་། སྒྲུབ་པ་
ཅམ་ རང་ བསལ་བ་ལས་ བརྟེན་པ་ལ་ ནི་ བསྒྲུབ་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ནོ་
ཞེས་ བྱ་བ་ ལ། འདིར་ བརྟེན་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རེ་རེ་ལ་ ཡང་
སྒྲུབ་པར་ བྱའོ།། དཔེར་ན་ འདི་ སྒྲུབ་པ་ལས་ སྒྲོག་པ་ རང་།
མ་ བྱ་བ་ ཀྱང་ སྒྲུབ་པ་ ཉིད་ཀྱི་ འདོད་པ་ལས་ བརྟེན་པ་ རང་། དེའི་
ཚེ་ ཆོལ་པ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ བསྒྲུབ་པར་ མི་ འདོད་པ་ལས་ བརྟེན་པ་
རང་། སྒྲུབ་པ་ ཅལ་ལས་ བརྟེན་པ་རང་། བསམ་པ་ ཅལ་ལས་ བརྟེན་པ་
ནི་ རྩོགས་ ཡིན་པར་ བརྟེན་པར་ བྱའོ་ ཞེས་ བརྟེན་པར་ འགྱུར་དེ།
དེ་ལྟར་ རེ་ཞིག་ དེ་ ནི་ བརྟེན་པའི་ སྒྲོན་ས་ རྩོགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་
བརྟེན་པ་ ཡིན་ནོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་¹ རོ་པོར་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ བསྒྲུབ་པར་ བྱ་བ་ ཉིད་ ཁོ་ནར་
ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐམོག་གོ། །ཆོལ་པའི་ འདོད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
བརྟེན་པ་ཅམ་ བྱེད་པའི་ འདོད་པ་ སེལ་བའོ། །འདོད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་

¹ Xyl. de gñis-kyts ño-bor.

220 རིགས་པའི་ སྒྲིགས་པའི་ གྲུ་ཆེར་ འགྲེལ་པ་ལས།

ཁས་ ཡེན་གྱི། སྒྲིགས་པ་ ཅམ་ལ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ ཡང་ རྒྱུ་དགལ་
མི་ སྒྲིག་པའི་ བྱེར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དེ་ འདྲ་བའི་ འཆི་བ་ རྒྱུ་དགལ་
མི་ སྒྲིག་པའོ།

།བདེ་བ་ལ་ སྒྲིགས་པ་ སེམས་པ་ མེད་པར་ སྒྲུབ་པ་ལ་ སྒྱེ་བ་¹ ཅན་མས་
མི་ དྲག་པ་ཉིད་ ནི་ བྲངས་ཅན་ མེད་པ་ བདག་ཉིད་ལ་ མ་ བྱུབ་པའོ་ ཞེས་
བྱ་བ་ ནི་ བཤགྱི་ ཆོ། བྲངས་ཅན་ ནར་ བདེ་བ་ལ་ སྒྲིགས་པ་ ནི་
སེམས་པ་ མེད་པ་ ལྟེ། སྒྱེ་བའི་ བྱེར་རམ་ མི་ དྲག་པའི་ བྱེར་རོ་ ཞེས་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ ཚད་མར་ བྱེད་པ་ དེའི་ ཆོ། བདེ་བ་ལ་ སྒྲིགས་པ་དགལ་
སྒྱེ་བའས་ མི་ དྲག་པར་ ནི་ བྲངས་ཅན་ བདག་ཉིད་ལ་ མ་ བྱུབ་པ་ ལྟེ།
དེའི་ ནི་ ཅི་ ཡང་ སྒྱེ་བ་ མེད་ ཅིང་ འཇིག་པ་ མེད་དོ།

།དེ་བཞིན་དུ་ དེའི་ བདག་ཉིད་དམ། དེའི་ བཞིལ་ ཐེཛོམ་ ཟན་ མ་
བྱུབ་ ཅེས་ བྱ་བ་ ནི་ བཤགྱི་ ཆོ། བཤན་ཆོགས་ བདག་ཉིད་དམ། དེའི་
བཞིལ་ ཐེཛོམ་ ཟབར་ བྱུར་ན། དེའི་ ཆོ་ མ་ བྱུབ་པའི་ བཤན་ཆོགས་
ལྟར་ སྒྲུང་བ་ ཡིན་ནོ། །འདྲིར་ དཔེ་ ནི། དཔེར་ན་ མེ་ འགྲུབ་པར་
བྱ་བ་ལ་ སྒྲུངས་པ་ལ་ སྒྲིགས་པའི་ དངོས་པོར་ ཐེཛོམ་ ཟབའི་ འབྲུང་བ་
འདུས་པ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟེ། སྒྲུངས་པ་ལ་ སྒྲིགས་པ་ བཤད་ག་
ཡིན་པ་ དེད་ག་ ནི་ སྒྲུངས་པ་ལ་ སྒྲིགས་པའོ། །དེད་ག་གི་ དངོས་པོ་ ནི་
སྒྲུངས་པ་ལ་ སྒྲིགས་པའི་ དངོས་པོ་ ལྟེ། སྒྲུངས་པ་ལ་ སྒྲིགས་པའི་
ངོ་བོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ ཐེཛོམ་གྱོ། །འབྲུང་བ་ནམས་ འདུས་པ་ ནི་ འབྲུང་བ་

¹ Xyl. skye skye ba.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྱད་པ་ལའི་ ལུ་ གསུམ་པ་ནི། 222

འདུས་པ་ ཟླ། མི་ གྲུབ་པར་ བྱ་བ་ལ་ དེ་ གཏན་ཚིགས་སུ་ བྱེད་ན་ གང་གི་
ཚེ་ འདི་ ནི་ རྒྱངས་པ་འམ། [30] རུལ་ལམ། རུ་བ་འམ། རྒྱལ་ན་ ཡིན་
ཞེས་ རྒྱངས་པ་ལ་ སོགས་པའི་ དངོས་པོར་ བེ་ཚོས་ ཟུ་བའི་ མ་ གྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་ ལྟར་ རྒྱང་བ་ ཡིན་ནོ།

། དེའི་ གཞི་ལ་ བེ་ཚོས་ ཟུ་བ་ བསྟན་པའི་ སྤྱིར། དཔེར་ན་ མ་བྱའི་
སྒྲ་ གྲགས་པའི་ སྤྱིར། རི་སྤྱལ་ འདི་ན་ མ་བྱ་ ཡོད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་
ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། མ་བྱའི་ སྒྲ་ འབྲིན་པ་ ནི་ མ་བྱའི་ སྒྲ་འོ། ། རི་སྤྱལ་
ནི་ རིའི་ རྩོགས་ གཅིག་གོ། ། གལ་དེ་ ལ་ལ་ཞིག་ འདི་སྒྲ་ད་དུ་ མ་བྱའི་ སྒྲ་
གྲགས་པའི་ སྤྱིར། རི་སྤྱལ་ འདི་ན་ མ་བྱ་ ཡོད་དོ་ ཞེས་ ཚད་མར་ བྱེད་ན།
དེ་ན་ མ་བྱའི་ སྒྲ་ གྲགས་པ་ ནི་ དེ་ལ་ དེས་ ན་ འདོད་པ་ དང་
འབྲེལ་བའི་ རི་སྤྱལ་ལ་ ནི་ བེ་ཚོས་ ཟུ་བོ། ། རི་ལྟར་ བེ་ཚོས་ ཟུ་ ཞེན།
དེ་ གྲགས་པའི་ དུལ་ མི་ རོགས་པ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། མ་བྱའི་
སྒྲ་ དེ་ གྲགས་པའི་ དུལ་ལ་ བེ་ཚོས་ ཟུ་བུ། མ་བྱའི་ སྒྲ་ འདི་ རི་སྤྱལ་
གང་ནས་ གྲགས་ ཅེས་ དེ་ལ་ བེ་ཚོས་ ཟུ་བ་ ཡིན་ནོ།

། ཚེས་ཚན་ མ་གྲུབ་ན་ ཡང་ མ་ གྲུབ་པ་ ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ བདག་
ཐོས་སྙན་གྱི་ གནས་པར་ རྒྱུ་བ་ལ་ ཐོས་སྙན་གྱི་ དམིགས་པའི་ ཡོན་
དན་ ཉིད་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། ཀུན་ན་ གནས་པ་ ནི་ ཐོས་སྙན་གྱི་
གནས་པ་ ཟླ། ཐོས་སྙན་གྱི་ ཡོད་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཅོམ་གོ། ། ཐོས་སྙན་གྱི་
དམིགས་པའི་ ཡོན་དན་ནས་ གང་ལ་ ཡོད་པ་ ཞེས་ ཚིག་

ནས་པར་སྤྱར་རོ། །དེའི་ དངོས་པོ་ ནི་ ཐམས་ཅད་ [ན] དམིགས་ པའི་
ཡོན་ཏན་ ཉིད་དོ། །སྤྱི་ཞིག་ ཐམས་ཅད་ན་ དམིགས་པའི་ ཡོན་ཏན་ ཉིད་ཀྱི་
བདག་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ ཉིད་དུ་ སྦྱུང་བར་ བྱེད་པ་ དེ་ལ་ གཞི་
མ་ གྲུབ་པའི་ གཏན་ཚིགས་སུ་ འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་ གང་ན་ ཐམས་ཅད་ན་
དམིགས་པའི་ ཡོན་ཏན་ ཉིད་ཀྱི་ ཆོས་ ཡོད་པར་ བཤྲོད་པའི་ བདག་ དེ་
ཉིད་ མ་ གྲུབ་པོ།

།ཕ་རོལ་པོའི་ ཡོ་རྒྱས་ ནི་ འདི་ ཡིན་དེ། བདེ་བ་ལ་ སོགས་པ་
ནི་ བདག་གི་ ཡོན་ཏན་ནམས་ ཡིན་ ཞེས་ གྲགས་ལ་ དེ་དག་ ཀྱང་ ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པའི་ ལྷས་བྱིན་ལ་ དམིགས་སོ། །བྱ་བ་ མེད་པའི་
ཕྱིར་ བདག་ལ་ ནི་ འགྲོ་བ་ དང་ འོང་བ་ མེད་དེ། གང་གི་ ཕྱིར་ དེའི་
ཡོན་ཏན་ ཐམས་ཅད་ན་ དམིགས་པ་ དེའི་ ཕྱིར། བདག་ ནི་ ཐམས་ཅད་ན་
གནས་པར་ དེས་སོ་ ཞེའོ།། [30]

།དེ་ བཞིན་དུ་ མི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ མེད་པའི་ རྩལ་ གཞིག་
མ་ གྲུབ་ན་ ཡང་ མ་ དེས་པའི་ གཏན་ཚིགས་ ལྟར་ ལྟང་བ་ ཡིན་དེ།
ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྩོགས་པ་ལ་ མ་ གྲུབ་ན་ མ་ དེས་པའི་ གཏན་ཚིགས་ ལྟར་
ལྟང་བ་ ཡིན་པར་ བལྟ་བར་ བྱེའོ། །དཔེ་ བཟུན་པའི་ ཕྱིར་ དཔེར་ ན་
སྒྲི་ ཉག་པ་ ཉིད་ལ་ སོགས་པའི་ ཆོས་སུ་ བསྒྲུབ་པ་ལ་ གཞལ་བུ་ ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་ ཆོས་ ནི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ དང་། མི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇམ། རྩོགས་ གཞིག་ལ་ ཡོད་པ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ན་
ཉག་པ་ ཉིད་ལ་ སོགས་པའི་ ཆོས་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ ཉག་པ་ ཉིད་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་ བཞིན་དུ་ གཞལ་བུ་ ཉིད་ལ་ སོགས་པའི་ ཆོས་ གང་

ཡིན་པ་ དེ་ རི་ གཞན་གྱི་ ཉིད་ལ་ རོགས་པ་ ཟེ། གཞན་གྱི་ ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ གླེ་ རི་ རྟག་གོ་ ཞེས་ གླུ་པ་ལ་ གཞན་གྱི་ ཉིད་ རི་ མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ རང་། མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ཐམས་ཅད་ལ་ ཡོད་དོ། །མི་
 རྟག་པའི་ ཕྱིར་ གླེ་ རི་ བརྩལ་ མ་ ཐག་ཏུ་ འབྱུང་བ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་
 གླུ་པ་ལ་ མི་ རྟག་པ་ ཉིད་ རི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ཀྱི་ ཕྱོགས་ གཅིག་ལ་
 ཡིན་ ལ། མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ཐམས་ཅད་ལ་ ཡོད་དོ། །མི་ རྟག་པའི་
 ཕྱིར་ གླེ་ རི་ བརྩལ་ མ་ ཐག་ཏུ་ འབྱུང་བ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བསྐྱུ་པ་ལ་
 མི་ རྟག་པ་ ཉིད་ རི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ཐམས་ཅད་ལ། མི་ མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ ཕྱོགས་ གཅིག་ལ་ ཡོད་དོ། །རེག་པ་ མ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་
 གླེ་ རི་ རྟག་གོ་ ཞེས་ གླུ་པ་ལ་ རེག་པ་ མ་ ཡིན་པ་ ཉིད་ རི་ མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ རང་། མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ གཉི་གའི་ ཕྱོགས་ གཅིག་ལ་
 ཡོད་དོ། །དེས་ནི་ བྱམ་མོང་གི་ མ་ རེས་པ་ རྣམས་པ་ བཞི་ བསྟན་ཏེ།

།དེ་བཞིན་དུ་ ཚུལ་ དེ་ ཉིད་ལ་ ཐེ་ཚོས་ ཟན་ ཡང་ མ་ རེས་པ་
 ཁོ་ན་ ཟེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ རི་ མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལ་ མེད་པ་ ཉིད་ལ།
 བཤ་གི་ ཚེ་ ཐེ་ཚོས་དུ་ བྱུང་བ་ དེའི་ ཚེ་ ཡང་ མ་ རེས་པ་ ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །དཔེ་ བསྟན་པའི་ ཕྱིར་ དཔེར་ན་ [བ]རྫོང་པར་ འདོད་པའི་ མི་
 ལ་ལ་ ཞིག་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་ མ་ ཡིན་པའམ། འདོད་ཆགས་ལ་
 རོགས་པ་ རང་ རུན་པར་ གླུ་པ་ལ་ གླུ་པ་ལ་ རོགས་པའི་ ཚོས་
 རྩ་བུ་^[31]ཟེ་ ཞེས་བྱ་བ་ གློས་ཏེ། བཤ་ཞིག་ རྫོང་པར་ འདོད་པའི་ མི་ལ་ལ་
 ཞིག་ གླུ་པའི་ ཕྱིར་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ གླུ་པར་

ཕྱིད་པ་ དང་། དེ་ བཞིན་དུ་ སྤྱོད་ ཁོན་པོ་ ཕྱིར་ འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ སྤྱོད་། དེའི་ སྤྱོད་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་ ཆོས་ ནི་ མ་ རེས་པ་ ཁོན་ ཡིན་ནོ། །མ་ རེས་པ་ དེ་
 མིང་ ཅི་ ཞེས་བྱ་ ཞེན། མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལས་ རྒྱུག་པ་ ལ་' བེ་ཆོས་
 ཟུང་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྱོད་ དེ། འདི་ལ་ མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལས་
 རྒྱུག་པ་ལ་ བེ་ཆོས་ ཟུང་ ཡོད་པས་ འདི་ ནི་ མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལས་
 རྒྱུག་པ་ལ་ བེ་ཆོས་ ཟུང་ ཡིན་དེ། རྒྱུག་པ་ལ་ བེ་ཆོས་ ཟུང་ ཞེས་
 བྱ་བའི་ བེ་ཆོས་གོ། །ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ལ་ལ་ ཞིག་ སྤྱོད་པར་ མ་
 མཐོང་བ་ལ། མ་ མཐོང་བའི་ ཕྱིར་ ན་ རྒྱུག་པ་ བྱུང་བ་ མ་
 ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ འདི་ མ་ རེས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ན་ དེའི་ ཕྱིར་།
 ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ སྤྱོད་ མ་ དམིགས་སོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ མི་
 དམིགས་པའི་ རྣམ་པ་ དེ་ལྟ་བུ་ ནི་ དུལ་ བལྟར་ མི་ རྣང་བ་
 [བདག་] ཉིད་ཀྱིས་ བེ་ཆོས་གྱི་ རྒྱ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་
 སྤྱོད་དེ། ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ སྤྱོད་པར་ མ་ མཐོང་དུ་ ཟིན་ ཀྱང་ མི་
 དམིགས་པ་ འདི་ ནི་ དུལ་ བལྟར་ མི་ རྣང་བའི་ བདག་ཉིད་ ཡིན་ལ།
 དུལ་ བལྟར་ རྣང་བའི་ བདག་ཉིད་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ ཡང་ བེ་ཆོས་གྱི་
 རྒྱ་ ཡིན་གྱི། རྒྱུག་པ་ སྤྱོད་པར་ བཟོད་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ ན་
 ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ མ་ ཡིན་པ་ལས་ བཟློག་པ་ལ་ སྤྱོད་པ་ སོགས་པ་

¹ Xyl. ldog-pa-de.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲོད་པ་པོའི་ ལཱུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༡

ལྷོག་པ་ ནི་ བེ་ཚོས་དུ་ འགྱུར་བ་ ཡིན་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཡུལ་ བལྟར་
མི་ སྤང་བའི་ མི་ དམིགས་པ་ ནི་ བེ་ཚོས་གྱི་ རྩུ་ ཁོན་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར།
ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ མ་ ཡིན་པ་ལས་ བརྒྱུག་པ་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་
ཉིད་ལས་ སྦྲ་བའི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ གནད་ཚིགས་ ལོག་པ་ ནི་ བེ་ཚོས་དུ་
འགྱུར་བ་ ཡིན་ནོ།

།མི་ དམིགས་པ་ ནི་ ཡུལ་ [བཀྟར་ མི་ སྤང་བའི་ བདག་ཉིད་
ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ ལྷོག་པ་ སྦྲ་བ་ མ་ ཡིན་དུ་ ཟེན་ ཀྱང་། རང་བཞིན་
འགལ་བ་ དམིགས་པས་ སྦྲ་བ་པར་ བྱེད་དོ་ ཞེན། དེའི་ ཕྱིར་ སྦྲ་བ་ཉིད་
དང་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ^[31b] ཉིད་ལ་ འགལ་བ་ མེད་པའི་ ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། སྦྲ་བ་ ཉིད་ དང་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ ནི་
འགལ་བ་ མེད་དེ། དེ་བས་ ན་ མ་ མཐོང་དུ་ ཟེན་ ཀྱང་ ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ གང་ ཡིན་པ་' དེ་ སྦྲ་བ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བའི་ ལྷོག་པ་ ནི་
མི་ འགྲུབ་མེ། བེ་ཚོས་ ཟ་བའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ སྦྲ་བར་ [མ་] མཐོང་དུ་ ཟེན་ ཀྱང་ སྦྲ་བ་ ཉིད་ དང་།
ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ འགལ་བ་ མེད་པས་ སྦྲ་བ་ཉིད་ནི་ ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ ཉིད་ལས་ ལྷོག་པར་ མི་ འགྲུབ་ མེ། བེ་ཚོས་ ཟ་བར་
འགྱུར་བའི་ ཕྱིར་རོ།

།དེ་ གཉིས་ ཅི་ལྟར་ འགལ་བ་ མེད་ ཅེན། དེའི་ ཕྱིར་ དངོས་པོ་
ནམས་ཀྱི་ འགལ་བ་ ནམ་པ་ གཉིས་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། གང་ལ་

¹ Xyl. gañ smra-ba de smra-ba.

༡༧ རེགས་པའི་ རེགས་པའི་ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་པ་ལས།

འགལ་བ་ གང་ ཅི་སྟེང་པ་ དེ་ བསམ་ཅད་ ནི་ རྣམ་པ་ གཉིས་ཀྱི་ རང་དུ་
འདུས་དེ། གཅིག་ ནི་ དངོས་པོ་ལས་ བྱུང་པའི་ འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་
ནི་ མཚན་ཉིད་ལས་ བྱུང་པའི་ འགལ་བའོ།

། དངོས་པོ་ལས་ བྱུང་པའི་ འགལ་བ་ བཟུང་བའི་ སྤྱིར་ རྒྱ་ མ་
ཚང་བ་ མེད་པར་ འབྱུང་བ་ལ་ གཞན་ ཡོད་ན་ མེད་པའི་ སྤྱིར་ འགལ་བ་
ལྟེ། གང་པ་ དང་ མ་པའི་ རེག་པ་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟོས་དེ།
གང་གི་ ཚོ་ དངོས་པོའི་ རྒྱུའི་ ཚོགས་ མ་ ཉམས་པར་ རྒྱ་ ཆགས་སུ་
འཇུག་པ་ནི། དངོས་པོ་ གཞན་ ཞིག་ ཉེ་བར་བྱུང་ན་ རྟོག་པར་ བྱུང་པ་
དེའི་ ཚོ་ འགལ་བར་ རྟོགས་པར་ འབྱུང་དེ། དཔེར་ན་ གང་པ་ དང་
མ་པའི་ རེག་པ་ གཉིས་ལ་ གང་པའི་ རྒྱ་ མ་ ཚང་བ་ མེད་པར་ འབྱུང་བ་
ན། གང་གི་ ཚོ་ མ་པ་ ཉེ་བར་བྱུང་པ་ དེའི་ ཚོ་ གང་པ་ རྟོག་པར་
འབྱུང་བ་ ལྷ་བུ་ ལྟེ། དེ་ གཉིས་ ནི་ འཇིག་རྟེན་ན་ འགལ་བར་ རྟོགས་སོ།

། གཅིག་གིས་ གཅིག་ སྤངས་དེ་ གནས་པའི་ མཚན་ཉིད་ ཁོ་ནས་ དེ།
ཡོད་པ་ དང་ མེད་པ་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ གང་ གཅིག་གིས་ གཅིག་
སྤངས་དེ་ གནས་པའི་ མཚན་ཉིད་ དེ་དག་ ནི་ གཅིག་གིས་ གཅིག་
སྤངས་དེ་ གནས་པའི་ མཚན་ཉིད་དག་གོ། དེའི་ དངོས་པོ་ ནི་ གཅིག་གིས་
གཅིག་ སྤངས་དེ་ གནས་པའི་ མཚན་ཉིད་ ཁོ་ན་ ལྟེ། དེས་ འགལ་བ་ལོ།
། དཔེར་ན་ ཡོད་པ་ དང་ མེད་པ་ གཉིས་པ་ ཡོད་པ་ནི་ མེད་པ་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲོད་པ་ལའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། 220

སྤངས་པས་ རྣམ་པར་བཞག་གོ། མེད་པ་ ནི་ ཡོད་པ་ སྤངས་པས་ [324]
རྣམ་པར་བཞག་གོ།

། འགལ་བ་ རྣམ་པ་ དེ་ གཉིས་ ཡང་ སྦྲ་བ་ཉིད་ དང་ ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ མི་ སྤྲོད་ ཅེས་ བྱ་བ་ ནི་ འགལ་བ་ རྣམ་པ་ དེ་
གཉིས་ཀ་ ཡང་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་ པ་ ཉིད་ དང་། སྦྲ་བ་ ཉིད་ཀྱི་
ལྷན་པ་ལ་ མི་ སྤྲོད་དེ། སྦྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ ལྷ་ མ་ ཚང་བ་ མེད་པར་ འབྱུང་བ་ལ་
ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ ཉེ་བར་གྱུར་ན་ རྟོག་པ་ ཡང་ མ་ མཐོང་ངོ་།
སྦྲ་བ་ ཉིད་ སྤངས་པས་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཡང་ མ་ ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ སྤངས་པས་ སྦྲ་བ་ ཉིད་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ ཡང་ མ་ ཡིན་ནོ།

། འགལ་བ་ མེད་ཀྱི་ རྩོམ་ ཀྱང་ འགལ་བ་ མེད་ བཞིན་ཀྱི་ སྦྲ་བ་
ཉིད་ ནི་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ རྟོག་པ་པོར་ འབྱུར་རེ་ ཞེན།
དེའི་ཕྱིར། མི་ འགལ་བ་ ཡོད་པའི་ ཕྱིར། མི་ དམིགས་ ཀྱང་
མེད་པའི་ དེགས་པ་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟོས་དེ། གང་ཀྱི་
འགལ་བར་ མི་ བཟློན་པར་ དེར་ དངོས་པོ་ གཉིས་ མི་ དམིགས་ ཀྱང་
མེད་པར་ ཡོད་ཆེས་པར་ མི་ ལྷས་སོ། །ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་
མ་ ཡིན་པར་ སྦྲ་བ་པའི་ ཕྱིར། སྦྲ་བ་ ཉིད་ཀྱི་ རྟོག་པ་ལ་ ཐེ་ཚོས་
ཟུམ་ ནི། རེ་ཞིག་ དེ་ལྟ་བུ་ ཡིན་ནོ།

། འདོད་ཆགས་ལ་ སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པར་ རྟོན་པ་ལ་ ཡང་

¹ Xyl. na.

² Xyl. kyiñ.

ལྷོག་པར་ བེཾྱ་ ཟ་བར་ བལྟན་པའི་ ཕྱིར། འདྲོད་ཆགས་ལ་ སློགས་པ་
 དང་། ཚྱོག་ལ་ སློགས་པ་ལ་ ཡང་ རྒྱ་ དང་ འབྲས་བུའི་ དངོས་པོར་
 མ་ ལྷུང་པའི་ ཕྱིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ སློམ་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་ སློགས་པ་
 ནི་ ཚྱོག་གི་ རྒྱ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེ་ ནི་ མ་ ལྷུང་པོ། འདྲོད་ཆགས་ལ་
 སློགས་པ་ དང་། ཚྱོག་ རྒྱ་ དང་ འབྲས་བུའི་ དངོས་པོར་ མ་ ལྷུང་ན
 དེ་ལ་ ཅིར་ འབྱུར་ ཞེན། དོན་ གཞན་ རྒྱ་ མ་ ཡིན་པ་ ལྷོག་པས་
 ཚྱོག་ལ་ སློགས་པ་ ལྷོག་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ སློམ་སོ། དོན་
 གཞན་ ནི་ འདྲོད་ཆགས་ལ་ སློགས་པ་ ལྷོ། རྒྱར་ མ་ ལྷུང་པ་ དེ་ལས་
 ལྷོག་པས་ ཅིའི་ ཕྱིར་ ཚྱོག་ལ་ སློགས་པ་ ལྷོག་པར་ འབྱུར། དེ་ལྟར་ན་
 ཚྱོག་ལ་ སློགས་པ་ ལྷོག་པ་ལ་ བེཾྱ་ ཟ་བ་ དང་ ལྟན་པའི་ མ་ དེས་པ་
 ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་[329]བ་ ནི་ གང་གི་ ཕྱིར་ དེ་ལྟར་ སླུབ་ ཉིད་ དང་།
 བསམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ འགལ་བ་ ཅི་ ཡང་ མེད་ལ། འདྲོད་ཆགས་ལ་
 སློགས་པ་ དང་ ཚྱོག་ ཀྱང་ རྒྱ་ དང་ འབྲས་བུའི་ དངོས་པོ་ མ་ ཡིན་པ་
 དེའི་ ཕྱིར། བསམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ མ་ ཡིན་པ་ ལྷོག་པ་ དང་
 འདྲོད་ཆགས་ལ་ སློགས་པ་ ལྷོག་པས་ ཚྱོག་ ལྷོག་པ་ལ་ བེཾྱ་
 ཟ་བ་ ལྷོ། དེའི་ ཕྱིར་ ལྷོག་པ་ལ་ བེཾྱ་ ཟ་བ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ མ་
 དེས་པ་ ཡིན།

། རྒྱལ་ གཉིས་ཀྱི་ ཕྱིན་ཅི་ལྷོག་ཏུ་ ལྷུང་པ་ ནི་ འགལ་བ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་
 བྱ་བ་ ནི་ གང་གི་ ཚེ་ རྒྱལ་ གཉིས་ཀྱི་ ཕྱིན་ཅི་ལྷོག་ཏུ་ ལྷུང་པ་ དེའི་ ཚེ་
 འགལ་བའི་ གདན་ཚུགས་ ལྟར་ སླུང་བ་ ཡིན་ནོ།

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༡༩

།གཉིས་པོ་ གང་དག་གི་ ཞེན་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ ཚུལ་ གཉིས་པོ་
གང་དག་ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དུ་ རྟོགས་པ་ན། གཏན་ཚིགས་ འགལ་བ་
སྟོན་པར་ བྱེད་པའོ། །མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལ་ ཡོད་པ་ དང་། མི་ མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ མེད་པའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི་ རྒྱུ་སྤྲུལ་ དང་ རྟོགས་ ཞེས་
བྱ་བའི་ བཞོན་ཏེ། རེ་ ནི་ རེ་ཞིག་ འགལ་བའི་ མཚན་ཉིད་ སྤྱིར་
བཏུན་པ་ ཡིན་ནོ།

།བྱེད་པ་དུ་ བཏུན་པར་ བྱ་བའི་ ཕྱིར། བྱས་པ་ ཉིད་ དང་ བཅུལ་
མ་ བྱ་དུ་ འབྱུང་བ་ ཉིད་ རྟོགས་པ་ ཉིད་དུ་ སྐྱབ་པ་ལ་ འགལ་བའི་
གཏན་ཚིགས་ ལྟར་ སྤང་བ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟོས་ཏེ། གང་གི་ [ཚོ]
བྱས་པ་ ཉིད་དམ། བཅུལ་ མ་ བྱ་དུ་ འབྱུང་བ་ ཉིད་ཀྱིས་ རྟོགས་པ་ ཉིད་
སྐྱབ་པར་ བྱེད་པ་ རེའི་ ཚེ་ འགལ་བའི་ གཏན་ཚིགས་ ལྟར་ སྤང་བ་
ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ འདྲིར་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུབ་པ་ ཡིན་ ཞེན། འདི་
གཉིས་ཀྱི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལ་ མེད་པ་ དང་། མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལ་
ཡོད་པས་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུབ་ ཅས་ བྱ་བ་ སྟོས་ཏེ། རྟོགས་པ་ ཉིད་དུ་
བསྐྱབ་པ་ལ་ ཅམ་མཁའ་ལ་ སོགས་པ་ ནི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ཡིན་ནོ།
།དེ་ལ་ ནི་ བྱས་པ་ ཉིད་ དང་། བཅུལ་ མ་ བྱ་དུ་ འབྱུང་བ་ གཉི་ག་
མི་ སྤྱིད་དོ། །མི་ རྟོགས་པ་ བྱས་པ་ལ་ སོགས་པ་ ནི་ མི་ མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ ཡིན་ན། དེ་ལ་ ནི་ རེ་ གཉི་ག་ ཡོད་པ་ ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ རེ་

¹ Xyl ñid-du.

གཉིས་ཀྱི་ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དུ་ བྱུང་བ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ གཉིས་ ནི་ བསྐྱུབ་པར་
བྱ་བ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུབ་པའི་ ཕྱིར་ འགལ་ [33a] བ་དག་ ཡིན་ ཞེས་
བྱ་བ་ ནི། གང་གི་ ཕྱིར་ རྒྱལ་ དེ་ གཉིས་ཀྱི་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུང་བ་ དེའི་
ཕྱིར། བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུབ་པ་ ནི་ བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུབ་པའི་ ཕྱིར་ ཡང་ འགལ་བའི་ གདམ་ཆོགས་ ལྷར་
སྒྲུང་བ་ ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་ གཞོད་པ་ བྱེད་པ་ འགལ་བ་ གསུམ་པ་ ཡང་
མ་ ཡིན་ནམ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ འདོད་པ་ལ་ གཞོད་པ་ བྱེད་པས་ ན་
འདོད་པ་ལ་ གཞོད་པ་ བྱེད་པ་ ཟེ། འགལ་བ་ གསུམ་པ་ ནི་ བསྐྱུར་བཅོས་
མཛོད་པས་ བསྐྱུར་ནོ། །དཔེ་ བསྐྱུར་པའི་ ཕྱིར། དཔེར་ ན་ འདུས་པ་
ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ མིག་ལ་ སོགས་པ་ ནི་ གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་དེ། མལ་ཆ་
དང་ ལྷན་ལ་ སོགས་པའི་ ཡན་ལག་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཟེ། དེའི་ རོན་
ནི་ རྣམ་པར་བཤད་ ཟེན་ནོ། །འགལ་བ་ འདི་ ཡང་ ཅི་ ལྷ་བྱ་ ཞིག་
ཅན། དེ་ ནི་ འདུས་པ་ མ་ ཡིན་པ་ གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་པ་ ཉིད་དུ་
འདོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ བྱུབ་པའི་ ཕྱིར་ འགལ་བའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་
སྒྲུལ་དེ། གཞན་དག་གི་ རོན་ བྱེད་པ་ ནི་ གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་པའོ།
།དེའི་ དངོས་པོ་ ནི་ གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་པ་ ཉིད་དོ། འདུས་པ་ མ་
ཡིན་པ་ལ་ གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་པ་ ནི་ འདུས་པ་ མ་ ཡིན་པ་ གཞན་གྱི་
རོན་ བྱེད་པའོ། །དེ་ ནི་ དེའི་ འདོད་པ་ ཡང་ ཡིན་ལ་ འདུས་པ་ མ་
ཡིན་པ་ གཞན་གྱི་ རོན་ བྱེད་པ་ ཡང་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ ཆོག་
རྣམ་པར་སྐྱར་རོ། དེ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ ནི་ འདུས་པ་ མ་ ཡིན་པ་ གཞན་གྱི་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲོད་པ་པོའི་ ལུ་ གསུམ་པ་ནི། 232

རོན་ བྱེད་པར་ རེའི་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ ཟེ། དེ་ སྐྱབ་པ་ལ་ མི་ དེ་ སྐད་
ཅེས་ བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ ན་ རེའི་ འདུས་པ་ མ་ ཡིན་པ་ གཞན་གྱི་
རོན་ བྱེད་པར་ འདོད་པ་ མི་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ སྐྱབ་པའི་ ཕྱིར་ དེ་ འགལ་བ་
ཉིད་ ཡིན་པར་ བཟུང་བར་ བྱའོ།

།དེ་ ཅེའི་ ཕྱིར་ མ་ སྐྱས་ ཤེན་ ཞེས་ བྱ་བ་ མི་ བསྟན་བཅོས་ བྱེད་པས་
ཁས་ སྒྲངས་པ་ ཡང་ ཡིན་ལ། འགལ་བའི་ མཚན་ཉིད་ དང་ ཡང་
ལྷན་ ན་ ཞེས་ བསམས་པའོ། འདི་ གཉིས་ ཁོ་ནའི་ མང་ཏུ་ འདུས་པའི་
ཕྱིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ མི་ འགལ་བ་ འདི་ གཉིས་ བཤད་པ་ བང་ ཡིན་པ་
དེ་ ཉིད་ཀྱི་ མང་ཏུ་ འདུས་པས་ ལོགས་ཤིག་ཏུ་ མ་ བཟོད་དོ། །མང་ཏུ་
[33^b] འདུས་པ་ དེ་ ཉིད་ བསྟན་པའི་ ཕྱིར། དེ་ མི་ བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ ལོག་ཏུ་ སྐྱབ་པས་ འདི་ གཉིས་ དང་ བཤད་པ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་
བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། བྱས་པ་ ཉིད་ དང་ བརྟེན་མ་ བཟུ་ཏུ་ འབྱུང་བའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ གདམན་ཚོགས་དག་ མི་ དགལ་ཉིད་ བསྐྱབ་པ་ལ་ བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ སྐྱབ་པའི་ ཕྱིར་ འགལ་བ་དག་ཏུ་ བཤད་ལ། འདི་
ཡང་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ སྐྱབ་པས་ དེ་ གཉིས་ དང་
འགལ་བ་ ཉིད་ཏུ་ འདའོ། །ལྷ་མ་ དེ་ མི་ ཚོག་ཏུ་ སྐྱས་པའི་ བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ལ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ སྐྱབ་པ། འདིར་ མི་ འདོད་པའི་ རོན་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ སྐྱབ་པ་ མ་ ཡིན་ནས། རེའི་ ཕྱིར་ རི་ལྟར་ དེ་ གཉིས་
དང་ འདི་ འདྲ་ ཞེ་ ན་ རེའི་ ཕྱིར། འདོད་པ་ དང་ སྐྱས་པ་ གཉིས་ལ་
བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ ཉིད་ཏུ་ མི་ བྱེད་པ་ ཅི་ ཡང་ མེད་ ཅེས་ བྱ་བ་

སྒྲིམ་དེ། འདོད་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དང་ ལྷན་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་
གཉིས་ ནི་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་ བྱེད་པ་ ཅི་ ཡང་ མེད་དོ་ ཞེས་ དེ་ ནི་
སྤར་ བཟུན་ ཟིན་དོ།

། རྒྱལ་ གཉིས་ལས་ གཅིག་ ནི་ མ་ བྱུང་ན་ ཅིག་ཤོས་ལ་ ནི་ ཐེ་ཚོམ་
ཟ་ན་ ཡང་ མ་ དེས་པ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྗེས་སུ་ འགྲོ་བ་ དང་
ཁྲོག་པ་ ཁོ་ན་ལ་ གཅིག་ ནི་ མ་ བྱུང་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ ཐེ་ཚོམ་ ཟ་ན་
གཤམ་ཆོགས་ མ་ དེས་པ་ ཉིད་ ཡིན་ནོ། །དཔེ་ བཟུན་པའི་ ཕྱིར།
དཔེར་ ན་ ལྷན་པའི་ ཕྱིར་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་འཇམ། ཐམས་ཅད་
མཁྲིན་པ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟེ། དེའི་ དོན་ ནི་ བཤད་ ཟིན་དོ། །འདི་ལ་
ཁྲོག་པ་ ནི་ མ་ བྱུང་ལ་ རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ ནི་ ཐེ་ཚོམ་ ཟ་བ་ ཡིན་
ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ སྦྱོར་བ་ འདི་ལ་ ཁྲོག་པ་ ནི་ མེད་ལ་ རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
ནི་ ཐེ་ཚོམ་ ཟ་བ་ ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ ཐམས་ཅད་ མཁྲིན་པ་ཉིད་
སྦྱུང་བ་ལ་ མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ནི་ ཐམས་ཅད་ མཁྲིན་པ་ ཉིད་ མ་
ཡིན་པ་ ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ མཁྲིན་པ་ མ་ ཡིན་པ་དག་ལས་ ཀྱང་ ཆོག་ ནི་
ཁྲོག་པ་ མ་ ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ ཐེ་ཚོམ་ ཟ་བ་ བཟུན་པའི་
ཕྱིར་ །ཐམས་ཅད་ མཁྲིན་པ་ དང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་དག་ ནི་
བསྐྱེད་པ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ དེ་ལ་ ཆོག་ལ་ སོགས་པ་ ཡོད་དམ་ མེད་པར་
ཐེ་ཚོམ་ ཟ་བ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་^[84]བ་ ལྷོས་དེ། གང་ གི་ ཕྱིར་

¹ Xyl. lóg-pa.

ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་། འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཉིད་ ཉི་
དབང་པོའི་ སྤྱོད་ལུལ་ མ་ ཡིན་པ་ དེའི་ ཕྱིར། ཅི་ དེ་ལ་ ཚོགས་
ཡོད་དམ་ མེད་ ཅེས་ བེ་ཚོས་ ཟ་ ཟྱེ། འདི་ལྟར་ དཔེ་ ཉིད་ཀྱི་ བསྟན་པའི་
མི་ གང་ ཡིན་པ་ དེ། ཅི་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཞིག་ ཡིན་ཏེ་ སྤྱི་འཇུག་
འོན་ཏེ་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ མ་ ཡིན་ ལ་ སྤྱི་ སྟུང་པ་ ཟྱེ། དེ་ལ་
ངེས་པ་ མེད་དོ།

། ཚུལ་ དེ་ གཉིས་ ཉིད་ལ་ བེ་ཚོས་ ཟན་ མ་ ངེས་པ་ ཡིན་ཏེ་ ཞེས་
བྱ་བ་ ཉི་ གང་གི་ ཚོ་ རྗེས་སྤྲོད་པ་ལོ་ རྟོགས་པ་ གཉིས་ལ་ ཡང་
བེ་ཚོས་ ཟ་བར་ འགྱུར་པ་ དེའི་ ཚོ། ཡང་ མ་ ངེས་པ་ ཁོན་ཏེ་
གཏན་ཚིགས་ ལྟར་ སྤང་བ་ ཡིན་ནོ། །དཔེ་ བསྟན་པའི་ ཕྱིར་ དཔེར་
ན་ སྟོགས་ལ་ སྟོགས་པ་ དང་ ལུན་པ་ ཉིད་ཀྱི་ ཕྱིར། གསོན་པོའི་ ལྷས་
ནི་ བདག་ དང་ བཅས་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟ་བུ་ ཟྱེ་ ཞེས་ བྱ་བ་
སྟོས་སོ། །སྟོགས་ལ་ སྟོགས་པ་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ཉི་ སྟོགས་
སྟོགས་པ་ ཟྱེ། སྟོགས་པའི་ སྤྱིས་ ཉི། འབྱེད་པ་ དང་། འཇུགས་པ་
དང་། བརྒྱུད་པ་ དང་། བསྐྱུང་པ་ལ་ སྟོགས་པ་ ཡོངས་སྤྱོད་པའོ།
། བདག་ དང་ བཅས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཉི། བདག་ ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ རྟོན་
ཉིད་ཀྱི་ གཞན་པའོ། །གསོན་པོའི་ ལྷས་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེས་ ཉི་ ལོ་བའི་
ལྷས་ བསལ་དོ། །འདིར་ རེ་ཞིག་ རྟོགས་པ་ལ་ བེ་ཚོས་ ཟ་བ་ བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བདག་ དང་ བཅས་པ་ དང་། བདག་ མེད་པལས་ གང་ལ་
སྟོགས་ལ་ སྟོགས་པ་ གཞན་པར་ འགྱུར་ བའི་ བྱུང་པོ་ གཞན་ ཉི་ མེད་དོ་

ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། སྤང་པོ་ ནི་ གཉིས་དེ། བདག་ དང་ བཅས་པ་ དང་
 བདག་ མེད་པ་ ཟླ། དེ་ལ་ མ་ གཏོགས་པ་ གཞན་ ནི་ མེད་དོ། །སློབ་ལ་
 སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ཉིད་ ནི་ དངོས་པོའི་ ཆོས་ ཡིན་ན། དེ་ བདག་
 དང་ བཅས་པ་ དང་། བདག་ མེད་པ་ གཉིས་ལས་ འོག་ ཟླ། གཞན་
 གང་དུ་ གནས་པར་ འགྱུར། ཅིའི་ སྤྱིར་ སྤང་པོ་ གསུམ་པོ་ མི་ སྤྱད་ ཅེ་ན།
 བདག་ གནས་པ་ དང་། རྣམ་པར་གཅོད་པ་དག་གིས་ ཐམས་ཅད་ བསྐྱུས་པའི་
 སྤྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། གནས་པ་ ^[346] དང་ རྣམ་པར་གཅོད་པ་
 ནི་ གནས་པ་ དང་ རྣམ་པར་གཅོད་པ་དག་ ཟླ། གནས་པ་ ནི་
 ཡོད་པའོ། །རྣམ་པར་གཅོད་པ་ ནི་ མེད་པའོ། །བདག་གི་ གནས་པ་ དང་
 རྣམ་པར་གཅོད་པ་ ནི་ བདག་ གནས་པ་ དང་ རྣམ་པར་གཅོད་པ་དག་གོ།
 །དེ་ གཉིས་ཀྱིས་ ནི་ དངོས་པོ་ ཐམས་ཅད་ བསྐྱུས་དེ། འདི་ལྟར་ གང་ལ་
 བདག་ གནས་པ་ དེ་ ནི་ བདག་ དང་ བཅས་པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ མ་
 གཏོགས་པ་ གཞན་ ཐམས་ཅད་ ནི་ བདག་ མེད་པ་ ཡིན་ནོ། །དེའི་ སྤྱིར་
 སྤང་པོ་ གསུམ་པ་ ལྟ་ ག་ལ་ སྤྱད་དེ། དེ་ལྟར་ རེ་ཞིག་ སློབ་ལ་
 སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ནི་ བདག་ དང་ བཅས་པ་ དང་ བདག་
 མེད་པ་དག་ལས་ རྒྱུ་པར་ མ་ བྱུང་བོ། །གཡ་དེ་ དེ་ གཉིས་ལས་
 རྒྱུ་པ་ མ་ བྱུང་ན་ འོན་ དེ་ལ་ ཇེས་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ ཡོད་པར་ འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། དེའི་ སྤྱིར་ དེ་ གཉིས་ལས་ གཅིག་ལ་ གནས་པར་ ཡང་ དེས་པ་
 མེད་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། སློབ་ལ་ སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ནི་ བདག་
 དང་ བཅས་པའམ་ བདག་ མེད་པ་ལ་ ཡོད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེས་པར་ བྱ་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲོད་པ་པོའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༣༥

མི་ ཉུས་སོ། །དེ་ ཅིའི་ ཕྱིར་ ཞེན། བདག་ དང་ བཅས་པའམ་
བདག་མེད་པར་ སྦྱབ་པ་ལ་ སློག་ལ་ སོགས་པ་ མ་ བྱུང་པའི་ ཕྱིར་རོ་
ཞེས་ བྱ་བ་ སློས་ཏེ། བདག་ དང་ བཅས་པ་ ཉིད་ཏུ་ རེས་པའི་
དངོས་པོའམ། བདག་ མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ རེས་པའི་ དངོས་པོ་ལ་ སློག་ལ་
སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ཉིད་ ནི་ མ་ མཐོང་ངོ་། །དེའི་ ཕྱིར་ གནས་པར་
རེས་པ་ ལྷ་ ག་ལ་ ཡོད། དེ་བས་ ན་ གསོན་པོའི་ ལུས་ དང་ འབྲེལ་པ་
ཅན་གྱི་ སློག་ལ་ སོགས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ མཆུག་ སྤྲད་པར་ བྱེད་པ་
ན་ ཕྱོགས་གྱི་ ཆོས་ ལྷོན་པར་ བྱེད་པ་ ལྷ། གསོན་པོའི་ ལུས་ དང་
འབྲེལ་པ་ ཞེས་ བྱ་བར་ ཆོག་ རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ གང་ལ་ ཡོད་པ་
དེ་ ནི་ གསོན་པོའི་ ལུས་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་ཏོ། །ཕྱོགས་གྱི་ ཆོས་
ཤེས་ བྱ་བའི་ ཐོག་གོ། །བདག་ དང་ བཅས་པ་ དང་། བདག་
མེད་པ་ ཐམས་ཅད་ལས་ རློག་པ་ ཉིད་ཏུ་ མ་ བྱུང་པའི་ ཕྱིར་ དེ་ གཉིས་
དང་ མ་ བྲལ་ལོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདིས་ ནི་ མཆུག་བསྐྱས་ཏེ་ རློག་པ་
མེད་པར་ ལྷོན་ཏོ། །བདག་ གཅིག་ ལ་ ཡང་ མ་ བྱུང་པའི་ ཕྱིར།
དེ་ལ་ རྗེས་སྤྲོད་འགྲོ་བ་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདིས་ ནི་ མཆུག་ [35^a]
བསྐྱས་ནས་ རྗེས་སྤྲོད་འགྲོ་བ་ མེད་པར་ ལྷོན་ཏོ། དེ་ལྟར་ དེ་ཞིག་
རྗེས་སྤྲོད་འགྲོ་བ་ དང་ རློག་པ་ གཉིས་ ཡོད་པར་ མ་ བྱུང་པ་ ཡིན་ནོ།
།འོན་ དེ་ལ་ དེ་ གཉིས་ མེད་པར་ རེས་པ་ ཡོད་དོ་ ཞེན། དེའི་

ཕྱིར་ བདག་ དང་ བཅས་པ་ དང་། བདག་ མེད་པ་ལས་ དེའི་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་
 དང་ རྩོག་པ་ བཞིས་ མེད་པར་ དེས་པ་ མེད་དེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ།
 རི་ལྷར་ བདག་ དང་ བཅས་པ་ལ་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ དང་ རྩོག་པ་ བཞིས་
 ཡོད་པར་ མ་ དེས་པ་ དེ་ལྷར་ མེད་པར་ ཡང་ མ་ དེས་དེ། དེ་ བཞིན་དུ་
 བདག་ མེད་པ་ལ་ ཡང་ བཞིན་པར་ བྱའོ། །ཡོད་པར་ དེས་པ་ མེད་དུ་
 ཟློན་ ཀྱང་ མེད་པར་ དེས་པར་ གོ་ མིའི་ ཕྱིར་ མི་ འགྱུར་ ཞེན། དེའི་
 ཕྱིར་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ དང་ རྩོག་པ་ བཞིས་ བྱི་ གཞུ་ལྷན་ ལྷས་པར་བཞུད་པའི་
 རོ་བོ་ རྩི་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་སོ། །རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་
 དང་ རྩོག་པ་དག་ བྱི་ བཞིས་ལ་ བཞིས་ མེད་པའི་ རོ་བོར་ བཞུས་པ་དག་
 ཡིན་དེ། འདི་ལྷར་ བཟང་ན་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ མེད་པ་ དེ་ན་ རྩོག་པ་
 ཡོད་པ་ལས། བཟང་ན་ རྩོག་པ་ མེད་པ་ དེ་ན་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ ཡོད་པའོ།
 །དེ་ བཞིས་ གཞུ་ལྷན་དུ་ ལྷས་པར་བཞུད་པའི་ རོ་བོར་ བཞུས་པ་ ཡིན་དུ་
 རྒྱལ་ན་ དེས་ ཅིར་ འགྱུར་ ཞེན། བཞིས་ མེད་པར་ དེས་ ན་ ཅིག་ཤོས་
 ཡོད་པར་ བཞིན་ མི་ ཟུག་ ཕྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། བཟང་གི་
 ཆོ་ དེ་ བཞིས་ བཞིས་ལ་ བཞིས་ མེད་པའི་ རོ་བོར་ བཞུས་པ་ དེའི་
 ཆོ་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ མེད་པར་ དེས་པ་ བཟང་ ཡིན་པ་ དེས། རྩོག་པ་
 ཡོད་པར་ དེས་པར་ བཞིན་ མི་ ཟུག་ འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ རྩོག་པ་
 མེད་པར་ དེས་པས་ ཀྱང་ རྩེ་སྤྱུ་འགྲོ་བ་ ཡོད་པར་ དེས་པར་ བཞིན་ མི་

¹ Xyl. med par.

ཟུམ་ འབྱུར་དེ། འདི་ལྟར་ གང་དུ་ རྩོག་ལ་ རོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ཉིད་
 ཡོད་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ རེས་པ་ དེར་ མེད་པར་ རེས་པ་ ཡིན་ལ།
 གང་དུ་ དེ་ མེད་པ་ མེད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ རེས་པ་ དེར་ ཡང་ ཡོད་པར་
 རེས་པ་ ཡིན་ནོ། །གང་གི་ བྱིར་ དེ་ལྟར་ རྩོམ་སྤྲུལ་འགྲོ་བ་ དང་ རྩོག་པ་
 གཉིས་ལ་ གཅིག་ མེད་པར་ རེས་ན། ཅིག་ཤོས་ ཡོད་པར་ རེས་པར་
 གདོན་ མི་ ཟུམ་ དེའི་ བྱིར་ བདག་¹ དང་ བཅས་པ་ དང་། བདག་
 མེད་པ་ གཉིས་^[35b] ལ་ རྩོག་ལ་ རོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ མེད་པར་
 རེས་པ་ ཡང་ མེད་པ་ ཁོན་ ཡིན་ནོ། །དེ་ ཉིད་ཀྱི་ བྱིར་ རྩོམ་སྤྲུལ་འགྲོ་བ་
 དང་ རྩོག་པ་ གཉིས་ལ་ ཐེ་ཚོས་ ཟུམ་པའི་ མ་ རེས་པ་ ཡིན་དེ་ ཞེས་
 བྱ་བ་ ནི་ གང་གི་ བྱིར་ རྩོམ་སྤྲུལ་འགྲོ་བ་ དང་ རྩོག་པ་དག་ལ་ ཐེ་ཚོས་
 ཟུམ་ ཉིད་ཀྱི་ བྱིར་ དེ་ ནི་ མ་ རེས་པ་ ཡིན་ནོ། །རྩོམ་སྤྲུལ་འགྲོ་བ་ དང་
 རྩོག་པ་དག་ལ་ ཐེ་ཚོས་ ཟུམ་ ཟིན་ཀྱང་ མ་ རེས་པར་ གོ་ ཅིའི་ བྱིར་
 འབྱུར་ ཞེན། དེའི་ བྱིར་ བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བ་ དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་
 རེས་པ་ མེད་པའི་ བྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ རྩོམ་དེ། གང་གི་ བྱིར་ བསྐྱུབ་པར་
 བྱ་བ་ དང་། བསྐྱུབ་པར་ བྱ་བའི་ མི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ རྩོག་ལ་
 རོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ རེས་པ་ མེད་པ་ དེའི་ བྱིར་ མ་ རེས་པ་ ཡིན་ནོ།
 །དེ་ལྟར་ན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ སྤྲུམ་པའི་ རྩྱལ་གྱིས་སོ། །རྩྱལ་
 གསུམ་པོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རྩོགས་ཀྱི་ ཚོས་ དང་ རྩོམ་སྤྲུལ་འགྲོ་བ་ དང་

¹ Xyl. phyir bead dan.

ཐོག་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ རྣམས་སོ། །དེ་དག་ ཅེས་ བྱ་བ་ གི་ གཏན་ཚིགས་ལྟར་
 ལྟང་བ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཏང་ སྤྱར་རོ། །ཚུལ་ རེ་རེའམ། གཉིས་ གཉིས་
 ལ་ལར་ མ་ གྲུབ་པའམ། བྲེ་ཚོས་ ཟ་བ་ ཞེས་ བྱ་བ་ གི་ ལ་ལར་ གི་
 ཚུལ་ གཅིག་ མ་ གྲུབ་པའམ། བྲེ་ཚོས་ ཟ་བ་ ཡིན་ནོ། །ལ་ལར་ གི་
 ཚུལ་ གཉིས་སོ། །ཅི་རིགས་ དར་ ཞེས་ བྱ་བ་ གི་ རི་ལྟར་ མཐུན་པར་
 སྤྱར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ ལྟར་ ལྟང་བ་ གསུམ་པོ་ མ་ གྲུབ་པ་
 ཏང་། འགལ་བ་ ཏང་། མ་ རེས་པ་དག་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ གི་ མ་
 གྲུབ་པ་དག་ ཏང་། འགལ་བ་དག་ ཏང་། མ་ རེས་པ་རྣམས་ ཞེས་ ཚིག་
 རྣམ་པར་སྤྱར་རོ།

།འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་བ་ ཅན་ ཡང་ བྲེ་ཚོས་གྱི་ ལྷར་ བཤད་ ཅེས་
 བྱ་བ་ གི་ འགལ་བ་ འབྲུལ་བ་ མེད་པ་ གི་ འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་པའོ།
 །དེ་ འདི་ལ་ ཡོད་པས་ འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་བ་ ཅན་ནོ། །ཡང་ན་ འདི་
 འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་པའི་¹ ཚུལ་ ཅན་ ཡིན་པས་ འདི་ གི་ འགལ་བ་ མི་
 འབྲུལ་བ་ ཅན་ ཟླ། དེ་ གི་ བཟུན་བཅོས་ བྱེད་པས་ མ་ རེས་པར་
 བཤད་དོ། །དེ་ འདིར་ གི་ མ་ སྒྲིམ་སོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ གི་ བདག་གིས་
 མ་ བཟུན་པའོ། །དེ་ ཅིའི་ བྱིར་ ཞེན། རིས་སྤྱད་པག་པའི་² ཡུལ་ལ་ མི་
 སྤྱད་པའི་ བྱིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། འདི་ལྟར་ དངོས་པོའི་ སྒྲེབས་ཀྱིས་
 རྒྱགས་པའི་ རིས་སྤྱད་པག་པ་ལ་ མི་ སྤྱད་དོ། །རི་ལྟར་ མི་ (36*) སྤྱད་

¹ Xyl. hkhru/-pai dan tshul

² Xyl. rjes-su lgal-bai.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲོད་པ་ལ་འདི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༢༦

ཅེན། འབྲས་བུ་འཇམ། རང་བཞིན་ ཅན། མི་ དམིགས་པའི་ མཚན་ཉིད་
སྒྲིམ་པ་ལ་ འགལ་བ་ མི་ སྤྲོད་ ཅེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། རྒྱ་ ཡོད་ན་
འབྲས་བུ་ ཡོད་པ་ ཉིད་ བྱི་ འབྲས་བུའི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་
ཡིན། དེ་ ཅན་ དང་ རྗེས་སྤྲོད་པའི་ གཏན་ཚིགས་ ཉིད་ བྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ ཡིན། དམིགས་པའི་ རིག་ བྱར་
བྱར་པ་ལ་ མི་ དམིགས་པ་ནི་ མི་ དམིགས་[གྱི་] མཚན་ཉིད་ ཡིན་ན།
འགལ་བ་དག་ བྱི་ མཚན་ཉིད་ སྒྲིམ་པ་ དང་ ལམ་པ་ དེ་དག་ལ་ མི་
སྤྲོད་དེ། །འདི་ལྟར་ ཤིང་ག་པས་ ཤིང་ ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་ མི་ མཐུན་པ་
གང་ ཤིང་ མེད་པར་ བྱུང་པར་ བྱེད་པ། ཅི་ སྐད་དུ་ སྒྲིམ་པའི་ མཚན་ཉིད་
དང་ ལམ་པ་ གཉིས་པ་ བྱི་ མི་ སྤྲོད་དོ། །གལ་དེ་ མཚན་ཉིད་ སྒྲིམ་པ་
གསུམ་ ཅར་ལ་ མི་ སྤྲོད་དུ་ ཟེན་ན། འོ་ན་ གཞན་ལ་ སྤྲོད་པར་ འགྱུར་རོ་
ཞེན། དེའི་ སྤྱིར་ མི་ འབྲུལ་པ་ ཅན་ གཞན་ བྱི་ མེད་ ཅེས་ བྱ་བ་
སྒྲོས་དེ། གཏན་ཚིགས་ གསུམ་ལ་ མ་ གཏོགས་པ་ གང་ལ་ འགལ་བ་
མི་ འབྲུལ་པ་ ཅན་ སྤྲོད་པར་ འགྱུར་བའི་ མི་ འབྲུལ་པ་ ཅན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་ གཞན་ བྱི་ མེད་དོ།

།གང་གི་ སྤྱིར་ གསུམ་པོ་ དེ་དག་ལ་ མི་ སྤྲོད་པ་ དེའི་ སྤྱིར་
དངོས་པོ་ མ་ མཐོང་བའི་ སྤྲོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ ལྷགས་པ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ བྱི་
གང་ལ་ འབྲེལ་བའི་ ཚད་མས་ གཏན་ལ་ པལ་པ་ མེད་པ་ དེ་ བྱི་ དངོས་པོ་
མ་ མཐོང་བའི་ སྤྲོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ ལྷགས་པ་ ཞེས་ བྱེད་དོ། །ལུང་ལ་ བརྟེན་པའི་
རྗེས་སྤྲོད་པ་ལ་ བརྟེན་དེ། ཞེས་ བྱ་བ་ བྱི། འདི་ལ་ ལུང་ལ་ བརྟེན་པའི་

ཡོད་པས་ འདི་ན་ ལྷང་ལ་ བརྟེན་པ་ ལྟེ། གང་དུ་ ལྷང་གི་ སྒོ་ནས་
 ཆོས་ཅན་ དང་། རྟོགས་ཀྱི་ ཆོས་ལ་ སོགས་པ་ བརྟེན་པ་ འབྲེལ་བ་
 དེ་ནི་ ལྷང་ལ་ བརྟེན་པའི་ རྗེས་སུ་ དཔག་པ་ ཞེས་ བྱའོ། །དེའི་ དོན་
 དཔྱད་པ་དག་ལ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ལྷང་གི་ དོན་ དཔྱད་པ་དག་ལའོ།
 །འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་པ་ ཅན་ ནི་ སྐུ་བའི་ སྒྲོན་དུ་ བཤད་ ཅེས་ བྱ་བ་
 དེ་ ནི་ བོ་སྐྱའོ། །གཤའ་དེ་ འདི་ རིགས་པ་ མ་ ཡིན་ན་ དེའི་ ཆོ་
 ལྷང་ལ་ བརྟེན་པའི་ རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ ཡང་ དེ་ ཅིའི་ སྤྱིར་ སྤྱིད་^[36]
 ཅན། བསྟན་བཅོས་ བྱེད་པ་རྣམས་ ནི་ དོན་རྣམས་ལ་ འབྲུལ་པས་
 རང་བཞིན་ རོགས་པར་ སྟོན་པ་ སྤྱིད་པའི་ སྤྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་
 སྒྲིམ་སོ། །བསྟན་བཅོས་ བྱེད་པ་ བསྐྱེད་ཅན་ ནི་ དེ་ ཁོ་ན་ མཐོང་བ་
 བྱུང་བ་ མ་ ཡིན་པས་ དེ་རྣམས་ ནི་ དོན་ ཁ་ཅིག་དག་ལ་ རང་བཞིན་
 རོགས་པར་ སྐྱ་བ་ ཡང་ འབྱུར་བས། དེའི་ སྤྱིར་ འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་པ་
 ཅན་གྱི་ སྐབས་སུ་ འབྱུར་རོ། །གཤའ་དེ་ ལྷང་ དང་ འབྲེལ་ བའི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ དེ་ ཡོད་པ་ ཉིད་དུ་ འདོད་ན་ བོ། །འོ་ན་ ལྟ་
 དངོས་པོའི་ ལྟོབས་ཀྱིས་ ཞུགས་པ་ལ་ ཡང་ ཅིའི་ སྤྱིར་ མི་ འདོད་
 ཅན། དེའི་ སྤྱིར་། དངོས་པོ་ ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་ བཞས་པར་ འདུག་པ་
བདག་ དང་ འབྲས་བུ་ དང་ མི་ དམིགས་པ་དག་ལ་ ནི་ དེ་ མི་ སྤྱིད་
ཅེས་ བྱ་བ་ སྒྲིམ་དེ། དངོས་པོ་ ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་ བཞས་པར་ འདུག་པ་
 གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི་ དངོས་པོ་ ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་ བཞས་པར་
 འདུག་པ་རྣམས་དེ། འདུག་པ་ ནི་ རྣམ་པར་གནས་པའོ། །བདག་ དང་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩིས་སྤྲོ་དཔག་བའི་ ལཱུ་ གསུམ་པ་ནི། 237

འབྲས་བུ་ དང་ མི་ དམིགས་པ་ ཞེས་ བྱ་བར་ ཚོག་ རྣམ་པར་སྦྲར་དྲི།
བདག་གི་ རང་བཞིན་ ཞེས་ བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ ཡང་དག་བའི་ རོན་དུ་
དངོས་པོ་ རྣམ་པར་ གནས་པ་ དེ་ལྟར་ རང་བཞིན་ དང་ འབྲས་བུ་ དང་
མི་དམིགས་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ གཏན་ཚིགས་རྣམས་ རྣམ་པར་འཛོག་པ་
གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ལ་ འགལ་བ་ མི་ འབྲུལ་པ་ ཅན་ ལྟ་ ག་ལ་
སྤྲི། འདྲིར་ དཔེ་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ལྷང་ལ་ བཞེན་ནས་ ཚད་མ་
སྟོན་པར་ བྱེད་བའོ། །གང་ཞིག་ ལྷལ་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ རང་
དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་དག་ དང་། ཅིག་ཅར་དུ་ མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ དེ་ ནི་
ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ ལྷལ་ ཐམས་ཅད་ དུ་ གནས་པ་དག་
ནི་ ལྷལ་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ ནི་ རང་ དང་
ཡང་ ཡིན་ལ་ འབྲེལ་པ་ ཅན་ ཡང་ ཡིན་པས་ རང་ དང་ འབྲེལ་པ་
ཅན་རྣམས་སོ། །དངོས་པོ་ གང་ཞིག་ ལྷལ་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ རང་
དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་རྣམས་ དང་། ཅིག་ཅར་དུ་ མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ དེ་
ནི་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ ཡིན་པར་ མཐོང་ སྟེ། དཔེར་ན་ ལྷ་མ་མཁའ་
བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ། ལྷ་མ་མཁའ་ ནི་ ལྷལ་ ཐམས་ཅད་ན་
རྣམ་པར་གནས་པ་ རང་ དང་ ^[37^a] འབྲེལ་པ་ ཅན་ བྱམ་པ་ལ་ མོགས་པ་
ཞེས་ བྱ་བ་ དག་ དང་ མངོན་པར་འབྲེལ་དྲི། དེ་ ནི་ ཐམས་ཅད་ན་
གནས་པ་ ཡིན་པར་ འདོད་དོ། །ཚོག་ དེས་ ནི་ རྩིས་སྤྲོ་འགྲོ་བ་
བསྟན་དོ། སྟེ་ ཡང་ ལྷལ་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ རང་ དང་ འབྲེལ་པ་

¹ Xyl. thams cad da gnas.

ཅན་དག་ དང་། ཅིག་ཅར་དུ་ [མངོན་པར་] འབྲེལ་དོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
 སྤྱི་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་ ལས་པའི་ བྱེ་བྲག་ ལུལ་ ཐམས་ཅད་ན་
 ཡོད་པ་ དེ་ དག་ དང་ སྤྱི་ ནི་ ཅིག་ཅར་དུ་ འབྲེལ་དོ། དེས་ ནི་
 རྩོགས་ཀྱི་ ཆོས་ བསྟན་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་ ལཱ་ཤ་ཆོགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲོང་བ་ བསྟན་པའི་ སྤྱིར། དེ་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་གྱི་ རང་བཞིན་ ཅན་གྱི་
 ཇེས་སྤྱ་འཇུག་པའི་ དང་ རྩལ་ཅན་¹ དེའི་ ལུལ་ན་ འདུག་པའི་ རང་བཞིན་
 ཉིད་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་དོ། དེ་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་ནམས་ ནི་ དེ་ དང་
 འབྲེལ་པ་ ཅན་དག་གོ། དེ་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་ནམས་ཀྱི་ རང་ བཞིན་
 ཅན་གྱི་ ཇེས་སྤྱ་འཇུག་པའི་ དང་ རྩལ་ཅན་ ལང་ ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ དེ་ དང་
 འབྲེལ་པ་ ཅན་གྱི་ རང་བཞིན་ ཅན་གྱི་ ཇེས་སྤྱ་འཇུག་པའི་ དང་ ཅན་ནོ།
 །འབྲེལ་པ་ ཅན་ དེ་དག་གི་ ལུལ་ ནི་ དེའི་ ལུལ་ལོ། །དེའི་ ལུལ་ན་
 འདུག་པ་ ནི་ དེའི་ ལུལ་ན་ འདུག་པའོ། །དེ་ ནི་ དེའི་ ལུལ་ན་ འདུག་པ་
 ཡང་ ཡིན་པ་ རང་བཞིན་ ཡང་ ཡིན་པས་ དེའི་ ལུལ་ན་ འདུག་པའི་
 རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་ དངོས་པོ་ན་ དེའི་ ལུལ་ན་ འདུག་པའི་ རང་བཞིན་
 ཉིད་དོ། །འབྲེལ་པ་ ཅན་གྱི་ ལུལ་ན་ ཉེ་བར་ ལནས་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་
 ཐོག་གོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ མོང་བ་ ཁོ་ནས་ འབྲེལ་པ་ ཅན་ནམས་ རྩད་པར་
 བྱ་བ་ ཡིན་ནོ། ཞེས་ བྱ་བ་ འདི་ ལཱ་ལས་ ཤེན། ལང་ན་ ལང་ མེད་པ་
 དེ་ ནི་ དེའི་ ལུལ་ལ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ རྩད་པར་ བྱེད་པ་ ས་ ཡིན་ ཞེས་
 བྱ་བ་ སྒྲོས་དོ། ལང་ན་ ལང་ མེད་པ་ དེས་ ནི་ དེའི་ ལུལ་ རྩལ་པར་

¹ Dharmottara :...hjug pai rañ bzhin can dei...

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲོད་པ་ལའི་ ལུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༣༢

བྱ་བར་ ཅི་ལྟར་ ལྷས། དེའི་ ཡུལ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཡུལ་ དེ་ གང་གི་
ཡིན་པ་ དེ་ ནི་ དེའི་ ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ གང་ན་ དེ་ མེད་ན་ ཡུལ་ དེ་
འབྲེལ་པ་ ཅན་ གང་ ཡིན་པ་ དེ་ བྱ་བར་ བྱ་བར་ མི་ ལྷས་སོ་ ཞེས་
བྱ་བའི་ ཐོག་གཞི་གོ། །རང་བཞིན་གྱི་ གཞན་ཚོགས་ཀྱི་ སྤྱོད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་
དེ་ ནི་ གོ་སྤྱོད།

།ད་ དེ་ཞིག་ དེ་ལྟར་ གཟེགས་ཟན་པ་ ཁ་ཅིག་ ^[37b] གིས་ སྤྱི་ ནི་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ ཡིན་པར་ བལྟ་ནོ། །གཟེགས་ཟན་པ་
གཞན་དག་ ནི་ རྟེན་ ཅམ་པ་ལ་ སྤྱི་ ཐམས་ཅད་ན་ གནས་པ་ཉིད་ ཡིན་པ་
ཁོ་ནར་ འདོད་དེ། དེའི་ ལུགས་ རབ་དུ་བལྟ་ན་པར་ བྱ་བའི་ ཕྱིར།
སྤྱོད་པ་ གཉིས་པ་ ཡང་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྤྲོས་དེ། དེ་ ནི་ གོ་སྤྱོད།
དམིགས་པའི་ རིག་ བྱར་ བྱར་པ་ གང་ཞིག་ གང་ན་ མི་ དམིགས་པ་
དེ་ ནི་ དེ་ན་ མེད་དེ། དཔེར་ན་ གང་ཞིག་ན་ བུམ་པ་ མེད་དེ་ ཞེས་
བྱ་བ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེ་ ནི་ མི་ དམིགས་པའི་ རྗེས་སྤྲོད་འགྲོ་བ་
བསྟན་པའོ། །གསལ་པའི་ བར་ནམས་ན་ ཡང་ དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་
བྱར་པ་ སྤྱི་ མི་ དམིགས་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ གསལ་པ་ གཞན་ནམས་
གསལ་པའི་ བར་ནམས་ ནི་ གསལ་པའི་ བར་ནམས་དེ། དེ་དག་ན་
དམིགས་པའི་ རིག་བྱར་ བྱར་པ་ སྤྱི་ མི་ དམིགས་སོ། །དེས་ནི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ ཚོས་ བལྟ་ནོ། །ཞོལ་པ་ དེས་ ཀྱང་ རྟེན་ ཅམ་ལ་
ཐམས་ཅད་ན་ གནས་ཉིད་དུ་ བལྟ་ནོ། །མི་ དམིགས་པ་ འདི་ རང་
རང་བཞིན་ དེ་ ནི་ ཐམས་ཅད་ འགལ་བའི་ རོན་[དུ་] སྤྱོད་པ་ ཡིན་པས་

༡༢༧ རིགས་པའི་ ཐིགས་པའི་ རྒྱ་ཆེར་ འབྲེལ་པལས།

གཅིག་ལ་ ཐོཾ་སྟེ་ སྟེང་པར་ བྱེད་ ཅེས་ བྱ་བ་ལ་ བཤད་ མ་ ཐུག་པའི་
མི་ དམིགས་པས་ བྱི་ རྟེན་ ཅེས་ལ་ སྟེ་ ཐུགས་ཅད་ན་ བཞས་པ་ཉིད་དུ་
སྟུབ་པར་ བྱེད་ལ། སྟེ་མ་ [རང་] བཞིན་གྱི་ བཞན་ཆོགས་ཀྱིས་ བྱི་
ཐུགས་ཅད་ཀྱི་ ཐུགས་ཅད་ན་ བཞས་པ་ཉིད་དུ་ སྟུབ་པར་ བྱེད་པས་ བཞུན་
འབལ་བའི་ རྟེན་ སྟུབ་པ་ དེ་ བཞིན་མི་ ཅི་ བསལ་བའི་ བར་ནམས་ན་
སྟེ་ མི་ དམིགས་པའི་ བྱིར་ རང་གི་ རྟེན་ ཅེས་ལ་ ཐུགས་ཅད་ན་ བཞས་པ་
ཉིད་ བཞིག་ ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ ཡུལ་ ཐུགས་ཅད་ ཅན་ན་ རྟེན་པར་བཞས་པ་
རང་ དང་ འབྲེལ་པ་ ཅན་གྱི་ རྟེན་སྟེ་འབྲེལ་པའི་ བྱིར་ ཐུགས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་ཅད་ན་ བཞས་པ་ ཞིག་ ཡིན་ སྟེ་མ་ན་ སྟེ་ བཞིག་ལ་ ཐོཾ་སྟེ་
ཟེར་ བྱེད་དོ།

། རི་ཞིག་ དེ་ལྟར་ བཞིན་གྱི་ རྟེན་གྱི་ རྟེན་སྟེ་འབྲེལ་པ་ འདྲ་བ་ དང་
བཅས་པ་ བཞུན་དོ།

། ཅི་སྟེ་ ཅིའི་ བྱིར་ དཔའི་ མཚན་ཉིད་ མ་ བཞུན་ ཅེན། དེའི་ བྱིར་
བཞན་ཆོགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ བསྟུམ་ སྟེ་མ་པ་ དེ་ ཅེས་ [38^a] བྱིས་
[དོན་] རྟེན་པས། དཔེ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟུབ་པའི་ ཡན་ལག་ནི་ འོགས་
ཤིག་ན་ ཅི་ ཡང་ མེད་དེ། དེས་ན་ དེའི་ མཚན་ཉིད་ འོགས་ཤིག་དུ་
མ་ བཞེད་ ཅེས་ བྱ་བ་ སྟེ་མ་སོ། །སྟེ་ བཞན་ཆོགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་
བསྟུམ་ སྟེ་མ་པ་ བང་ ཡིན་པའི་ རྒྱལ་ བསྟུམ་པོ་ འདི་ཉིད་ཀྱིས་ སྟུབ་པར་
བྱ་བ་ རྟེན་ འབྲེལ་པར་ འབྱུང་དེ། དེ་ལྟར་སུན་ དཔེ་ ཞེས་ བྱ་བ་

¹ Dharmottara : logs çig tu.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྩེ་སྤྲུལ་པ་པའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། 234

བསྐྱབ་པའི་ ཡན་ལལ་ ལོགས་ཤིག་ན་ མེད་དེ། དེའི་ རྩེ་ དེའི་
མཚན་ཉིད་ ལོགས་ཤིག་དུ་ མ་ བཟོད་དོ། །རོན་ གོ་བའི་ རྩེ་ ཞེས་
བྱ་བ་ ནི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ རོན་ ཉིད་ཀྱིས་ དཔེའི་ རོན་ ཡང་ གོ་བར་
འགྱུར་པའི་ རྩེ་རོ། །རྩི་ལྟར་ ཞེན། །གཏན་ཚིགས་ ནི་ མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ ཉིད་ལ་ ཡོད་པ་ དང་། མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ བསམ་ཅད་ལས་
ལོག་པའི་ རྩེ་དུ་ བྱེད་པ་ མེད་པར་ བཤད་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟོས་དེ།
རི་ཞིག་ ལྟུང་ན་ འདི་ ནི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ ཡིན་དེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ཉིད་ལ་ ཡོད་པ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ རྩེ་ དང་།
མི་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ལས་ཅད་ལས་ ལོག་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ རྩེ་ལོ།
།ཡང་ བྱེད་པ་[དུ་] ནི་ འབྲས་བུ་ དང་ རང་བཞིན་ གཉིས་ ནི་ ལྟེ་བ་
དང་ དེ་ ཅམ་གྱི་ རྩེ་སྤྲུལ་འཇུག་པ་ ཡིན་པར་ བསྟན་པར་ བྱ་བར་ བཤད་
ཅིས་ བྱ་བ་ ནི་ བྱེད་པ་དུ་ ནི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ འབྲས་བུའི་
གཏན་ཚིགས་ ནི་ ལྟེ་བ་ ཡིན་པར་ རབ་དུ་བསྟན་པར་ བྱའོ་ ཞེས་
བཤད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ ནི་ དེ་ཅམ་གྱི་ རྩེ་སྤྲུལ་འཇུག་པ་
ཡིན་པར་ བསྟན་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ཅོ་ ཞེས་ བཤད་དོ། །དེ་ ཡང་
ལྟོན་པར་ བྱེད་པས་ ཤེས་ བྱ་བ་ ནི་ ལྟེའི་ མཚན་ཉིད་ དམ། བྱེད་པ་གི་
མཚན་ཉིད་ ལྟོན་པར་ བྱེད་པས་ ཤེས་ བྱའི་ ཐཚོགས་ལོ། །གང་ན་ དུ་བ་
ཡོད་པ་ དེ་ན་ མེ་ ཡོད་ལ། མེ་ མེད་ན་ དུ་བ་ གང་ན་ ཡང་ མེད་དེ།
དཔེར་ན་ ཚང་བ་¹ དང་ གཞན་པ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ རི་ཞིག་

¹ So Xyl.—tshañ,mañ ?

འབྲས་བུའི་ གཏན་ཚིགས་ སྤྱིའི་ མཚན་ཉིད་དམ། རང་གི་ མཚན་ཉིད་ ཀྱང་
བྱང་། འདི་ སྐད་དུ་ རབ་དུ་བསྟན་པར་ བྱའོ་ ཞེས་ [38^b] ལྷོན་པར་
བྱེད་པར་ ལྷོ། འདི་ལྟར་ འདི་ལ་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ ཡོད་པར་
རབ་དུ་ལྷོན་པར་ བྱེད་པས་ གདོན་ མི་ ཟུམ་ ཆང་མང་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་
བཟློན་པར་ བྱའོ། །གཞན་དུ་ ཅ་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལ་ ཡོད་པ་ ཉིད་དུ་
བསྟན་པར་ མི་ ལྷས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ མི་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ལས་
ལྷོག་པར་ བཟློན་པས་ གདོན་ མི་ ཟུམ་ ཆུ་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་
བཟློན་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ ཅ་ ལྷོག་པ་ ཉིད་ མ་ བསྟན་པར་ འབྱུང་རོ།

།གང་ན་ བྱས་པ་ཉིད་ ཡོད་པ་ དེ་ན་ མི་ ཉག་པ་ཉིད་ ཡོད་ལ། མི་
ཉག་པ་ཉིད་ མེད་ན་ བྱས་པ་ ཡང་ མི་ སྤྱིད་དེ། དཔེར་ན་ བྱམ་པ་ དང་
ནམ་མཁའ་དག་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ བྱའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདིས་ ཉི
རང་བཞིན་གྱི་ གཏན་ཚིགས་ སྤྱི་ དང་ བྱེ་བྲག་གི་ མཚན་ཉིད་ ཇི་ལྟར་
བསྟན་པར་ བྱ་བར་ དེ་ལྟར་ ལྷོན་པར་ བྱེད་དེ། འདིར་ ཡང་ གཡ་དེ
བྱམ་པ་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་ མ་ བཟློན་ན་ དེའི་ ཆོ་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་
ཉིད་ལ་ ཡོད་པར་ བསྟན་པར་ མི་ ལྷས་སོ། གཡ་དེ་ ནམ་མཁའ་ ལྷ་བུའོ་
ཞེས་ མ་ བཟློན་ན། དེའི་ ཆོ་ ལྷོག་པ་ ཡང་ བསྟན་པར་ མི་ ལྷས་སོ།
།དེ་ ཅམ་གྱི་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པ་ ཡང་ དེ་བཞིན་དུ་ བསྟན་པར་ ལྷས་དེ།
འདི་ལྟར་ གཡ་དེ་ གང་ དང་ གང་ན་ བྱས་པ་ ཉིད་ ཡོད་པ་ དེ་ དང་
དེ་ན་ གདོན་ མི་ ཟུམ་ མི་ ཉག་པ་ ཉིད་ ཡོད་དེ། དཔེར་ ཅ་ བྱམ་པ་
ལྷ་བུའོ་ ཞེས་ ལྷོན་པར་ བྱེད་པ་ དེའི་ ཆོ། དེ་ ཅམ་གྱི་ ཇེས་སྤྱུ་འབྲེལ་པ་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རིས་སྤྲོད་པ་གཤམ་པའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༩༡

བསྟན་པ་ ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ ན་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་ དང་ མི་
མཐུན་པའི་ རྩོགས་དག་ལ་ ཡོད་པ་ དང་། མེད་པར་ ཇི་སྐད་དུ་ སྒྲོས་པའི་
ནམ་པ་དག་ བསྟན་པར་ མི་ རྒྱས་སོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲོས་སོ། །མཐུན་པའི་
རྩོགས་ལ་ ཡོད་པར་ སྟོན་པར་ བྱེད་པས། གཤམ་དེ་ མང་མང་ ལྟ་བུའོ། །
བྱས་པ་ ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ མ་ བཤེད་ན། དེའི་ ཚེ་ མཐུན་པའི་ རྩོགས་
ཉིད་ལ་ ཡོད་པ་ མ་ བསྟན་པ་ ཡིན་ནོ། །གཤམ་དེ་ ཡང་ མི་ མཐུན་པའི་
རྩོགས་ལ་ མེད་པར་ སྟོན་པར་ བྱེད་^[39a] པས་ ཚུ་ ལྟ་བུའོ། །ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའོ་ ཞེས་ མ་ བཤེད་ན། དེའི་ ཚེ་ རྩོགས་པ་ མ་ བསྟན་པ་ ཁོ་ན་
ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་ དེ་ཞིག་ སྤྱི་ མཚན་ཉིད་ བསྟན་པར་ མི་ རྒྱས་པར་
བཤད་དོ། །བྱེད་པ་གཤི་ མཚན་ཉིད་ མི་ རྒྱས་པ་ བསྟན་པའི་ བྱིར།
འབྲས་བུའི་ ཉགས་ ནི་ དེའི་ འབྲས་བུ་ ཉིད་དུ་ དེས་པ་འཇམ། ཞེས་
བྱ་བ་ སྒྲོས་དེ། དེའི་ འབྲས་བུ་ ནི་ དེའི་ འབྲས་བུའོ། །དེའི་ དངོས་པོ་
ནི་ དེའི་ འབྲས་བུ་ ཉིད་དོ། །དེར་ དེས་པ་ ནི་ དེའི་ འབྲས་བུ་ ཉིད་དུ་
དེས་པ་ ལྟེ། སྤྱི་ ཡོད་ན་ འབྲས་བུ་ ཡོད་པ་ ཉིད་དོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ དེས་
གང་ ཡིན་པ་ དེ་ནི་ དེའི་ འབྲས་བུ་ ཉིད་དུ་ དེས་པ་ ཞེས་ བྱུ་འོ།
།རང་བཞིན་གྱི་ ཉགས་ ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་ བྱ་བ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ་ ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་ བྱ་བ་ ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་ བྱ་བ་ ལྟེ། དེ་ ཙམ་གྱི་
རིས་སྤྲོད་འཇུག་པའོ་ ཞེས་ བྱ་བའི་ བཞུགས་པོ། །དེ་ གཉི་ག་ ཡང་ དཔེ་
བསྟན་པ་ མེད་པར་ བསྟན་པར་ མི་ རྒྱས་ལ། གང་གི་ ཚེ་ ཇི་སྐད་
སྒྲོས་པའི་ རིགས་པའི་ ཚོས་ཙན་ འགའ་ཞིག་ལ་ གཤམ་ཚོགས་

- ཀྱིས་¹ སྤྱིའི་ མཚན་ཉིད་དམ། དྲེབ་གཤིག་ མཚན་ཉིད་ བཟུང་པར་ བྱུང་བ་
 དེའི་ ཆོ་ དཔེ་ ཡང་ བཟུང་བ་ ཁོན་ ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ བྱིར་ ཞེན།
 • དེའི་བྱིར། དེའི་ ལྷལ་ནི་ དེ་ ཙམ་དུ་ ཟུང་པའི་ བྱིར་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲུ་ཤི།
 འདི་ལྟར་ དེའི་ ལྷལ་ ནི་ དེ་ ཁོན་ར་ ཟུང་དེ། འདི་ལྟ་ ལྟེ། གང་དུ་
 འགྲེལ་ཞིག་ན་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བས་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ ཇེས་སུ་འགྲོ་བར་
 ལྟོན་པར་ བྱེད་བ་ དེ་ནི་ ཆོས་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ ཡིན་ནོ། །གང་ན་
 བསྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ མེད་ན་ གཏན་ཚིགས་ མེད་པར་ ལྟོན་པར་ བྱེད་བ་
 དེ་ནི་ ཆོས་ མི་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ ཡིན་ནོ།

།འདིས་ ནི་ དཔེའི་ ཉེས་པ་ནམས་ ཀྱང་ བསལ་བ་ ཡིན་ ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ གང་གི་ ཆོ་ གང་དུ་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ སྤྱི་ མཚན་ཉིད་དམ།
 དྲེབ་གཤིག་ མཚན་ཉིད་ ལྟོན་པར་ བྱེད་བ་ དེ་ ཡང་དག་པའི་ དཔེ་ ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ བཤྲོད་བ་ དེའི་ ཆོ། གང་གི་[ས་] མཚན་ཉིད་ དེ་ གཉིས་ ལྟོན་པར་
 མི་ རྒྱས་པ་ དེ་ནི་ དཔེ་ ལྟར་ ལྟར་བ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བཤད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དཔེ་ནམས་ བཟུང་བ་ དཔེར་ན་ སྒྲུ་ནི་ དྲག་པ་ ལྟེ། [399]
 ལྷས་ ཙན་ མ་ ཡིན་པའི་ བྱིར། ལས་ དང་ རྒྱལ་ལྷ་རབ་ དང་ བྱས་པ་
 བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ སྐྱབ་པར་ བྱ་བ་ དང་། སྐྱབ་པའི་ ཆོས་ དང་།
 གཉི་ག་ མེད་བ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བའོ། །སྒྲུ་ ནི་ དྲག་པ་ལྟེ་ ལྷས་ཙན་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ལས་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་

¹ So Xyl.

ཆོས་ མེད་པ་ ཡིན་ནོ། །རྩལ་སྤྲོད་པ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ སྤྲོད་པོའི་
 ཆོས་ མེད་པ་ ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ གཉི་ག་
 མེད་པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ལ་ བྲེ་ཆོས་རྩལ་ལ་
 སྤྲོད་པ་ ཡང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། འདི་ལ་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ལ་
 བྲེ་ཆོས་ རྩལ་ ཡོད་པས་ ཞེས་ བྱ་བར་ ཆོག་ རྣམ་པར་སྤྲོད་ཏེ། བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་ ཆོས་ལ་ སྤྲོད་པ་ གང་གི་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ལ་ ནི་ དེ་ སྤྲོད་
 ཅེས་ བཞིན་དོ། །དཔེ་རྣམས་ བསྐྱབ་པ། དཔེར་ན་ སྤྲོད་པོའི་ཕྱིར་ [ན་]
 འདོད་ཆགས་ལ་ སྤྲོད་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ ཆེའི་ མི་
 བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདི་ ནི་ བསྐྱབ་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ལ་ བྲེ་ཆོས་
 རྩལ་ ཡོད་པའོ། །མི་ འདི་ ནི་ འདོད་ཆགས་ དང་ ལྷན་པའི་ ཕྱིར་
 འཆི་བའི་ ཆོས་ཅན་ ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ ཆེའི་ མི་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་
 འདི་ ནི་ སྤྲོད་པོའི་ ཆོས་ལ་ བྲེ་ཆོས་ རྩལ་ ཡོད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་
 སྤྲོད་པ་ དང་ ལྷན་པའི་ ཕྱིར་ བསམས་ཅད་ བཞིན་པ་ མ་ ཡིན་ཏེ།
 ལམ་པོ་ ཆེའི་ མི་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཆོས་ གཉི་ག་ལ་ བྲེ་ཆོས་
 རྩལ་ ཡོད་པའོ།

།རྩིས་སྤྲོད་པོའི་ མེད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ གང་ལ་ རྩིས་སྤྲོད་པོའི་
 མེད་པ་ ཉིད་དོ། །རྩིས་སྤྲོད་པོའི་ རབ་དུ་ མ་ བསྐྱབ་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
 གང་ལ་ རྩིས་སྤྲོད་པོའི་ ཡོད་ ཀྱང་ རབ་དུ་ མ་ བསྐྱབ་པའོ། །དཔེ་

བསྟན་པ། དཔེར་ན་ གང་ སྒྲུབ་ དེ་ནི་ འདོད་ཆགས་ལ་ སོགས་པ་ དང་
ལྷན་པ་ ཟེ། འདོད་པའི་ མི་ བཞིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དེ་ལ་ ནི་
ཇེས་སྒྲུབ་གྲོ་བ་ མེད་དེ། གང་གིས་ དེ་ལ་ ཆོག་ དང་ འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ནས་སྒྲུབ་པར་ བྱ་བ་ དང་། བྱེད་པའི་ དངོས་པོ་འཇ
གྱུ་ དང་ འབྲས་བུའི་ དངོས་པོར་ འབྱུང་བ་ ནི་ མེད་དོ། །སྒྲུ་ ནི་
བྱས་པའི་ བྱིར་ མི་ ཉག་ ཟེ་ བྱས་པ་ བཞིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ འདི་ལ་ ནི་
ཇེས་སྒྲུབ་གྲོ་བ་ ཡོད་ ཀྱང་ རབ་དུ་ མ་ བསྟན་པར་ ཡིན་ནོ།

།དེ་ བཞིན་དུ་ ཇེས་སྒྲུབ་གྲོ་བ་ བྱིན་ཅི་ཡོག་ ནི་ [40^མ] ཞེས་ བྱ་བ་
ནི་ དཔེ་ གང་ལ་ ཇེས་སྒྲུབ་གྲོ་བ་ བྱིན་ཅི་ཡོག་ ཡོད་པ་ ཞེས་ ཆོག་
ནས་པར་སྒྲུར་རོ། །དཔེ་ བསྟན་པ་ གང་ མི་ ཉག་པ་ དེ་ ནི་ བྱས་པའོ་
ཞེས་ བྱ་བ་ ལྷ་བུའོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྷ་བུ་ ཟེ། འདི་ལ་ ནི་ གང་ བྱས་པ་
དེ་ ནི་ མི་ ཉག་པའོ་ ཞེས་ བཟློན་པར་ བྱ་བ་ ཡིན་ན། གང་ མི་ ཉག་པ་
དེ་ ནི་ བྱས་པའོ་ ཞེས་ ཡོག་པར་ སྒྲུས་སོ།

།ཆོས་ མཐུན་པས་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། དེ་དག་ བསམས་ཅད་ ནི་
ཆོས་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ ལྷར་ ལྷང་བ་ ཡིན་ནོ། ཆོས་ མི་ མཐུན་པས་
ཀྱང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ ཆོས་ [མི་] མཐུན་པའི་ དཔེ་ ལྷར་ ལྷང་བ་
ལྷོན་ པར་ བྱེད་པའོ།

།རྟུལ་ཕྱར་པ་ དང་ ལས་ དང་ བསམ་མཁའ་ བཞིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་
བསྒྲུབ་པར་ བྱ་བ་ལ་ སོགས་པ་ལས་ མི་ རྟོག་པ་ ཅན་དག་ ཡིན་ ཞེས་
བྱ་བ་ ནི་ བསྒྲུབ་པར་ བྱ་བ་ལ་ སོགས་པ་ གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི་

གྲུར་པའི་ ཚད་མའི་ ལྷུ་ལྷུ་ ཕྱིན་པ་ བཟུན་པ་¹ མེད་པའི་ ཕྱིར་ ཞེས་
 བྱ་བ་ གི་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་
 ཉིད་ གི་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་
 ཉིད་དགགོ། ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་
 ཉིད་ གྱི་ ཉགས་སྤྱ གྲུར་པ། ཚད་མའི་ ལྷུ་ལྷུ་ ཕྱིན་པ་ བཟུན་པ་
 མེད་པ་ གང་དག ཡིན་པ་ དེ་དག་ གི་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་
 འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཉིད་གྱི་ ཉགས་སྤྱ གྲུར་པ་ ཚད་མའི་ ལྷུ་ལྷུ་
 ཕྱིན་པ་ བཟུན་པ་² མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་ དངོས་པོ་ གི་ ཉིད་དེ།
 དེ་ལྟ་བུས་ ག་ ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་ འདོད་ཆགས་ དང་
 བྲལ་བ་ ཉིད་གྱི་ ཉགས་སྤྱགྲུར་པ་ ཚད་མའི་ ལྷུ་ལྷུ་ ཕྱིན་པ་ བཟུན་པ་
 མེད་པ་ ཉིད་གྱི་ ཕྱིར་རོ། །འདིར་ མོས་ མི་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ གི་
 ཞེས་ བྱ་བ་ གི་ བདར་ རྫོང་པར་ རྫོང་། །གང་ཞིག་ ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའམ། འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་³ དེས་ཀྱི་ ལྷར་མ་ ཤེས་པ་ལ་
 རོགས་པ་ བཟུན་དེ། དཔེར་ན་ ལྷ་མཚོག་ དང་ རྫོང་རིས་ལ་ རོགས་པ་
 ལྟ་བུ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ། ལྷར་མའི་ ཤེས་པ་ གི་ ལྷར་མའི་ དབྱུང་ ཅས་
 བྱ་བའི་ གཏན་ཚུགས་ དེ། ལྷ་ལྷ་ཀུ་མ་པ་ལ་ རོགས་པ་ལ་ བྱོལ་། །དེ་གི་
 ཐམས་ཅད་ མཐུན་པ་ ཉིད་ དང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཉིད་དགགྱི་
 ཉགས་སྤྱ གྲུར་པ་ ཡིན་པར་ ལྷ་མཚོག་ དང་ རྫོང་རིས་ལ་ རོགས་པས་

¹ Xyl. bstan-pa-la.

² bral-ba yin-pa.

བསྟན་པ་ ལྟེ། དེའི་ སྤྱིར་ དེ་དག་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པའམ། འདོད་ཆགས་
 དང་ བྲལ་བ་ ཡིན་པར་ ཡིད་ཆེས་པར་ ཉུས་སོ་ ཞེས། ཆོས་ཀྱི་ མི་
མཐུན་པའི་ དཔེ་ལས་ བསྟུན་པར་ བྱ་བའི་ ཆོས་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་
ཉིད་ [མ་ ཡིན་པ་] དང་ ཡིད་ཆེས་པ་ མ་ ཡིན་པ་ གཉིས་ རྟོག་པ་ལ་
ཐོཾ་མ་ ཟུང་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། འདིར་ ཁྱུ་མཆོག་ དང་ རྟོང་རིས་ལ་
 སྟོགས་པ་ ཆོས་ མི་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ ཉིད་ཏུ་ བསྟན་ན། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ ཉིད་ མ་ ཡིན་པ་ དང་། འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཉིད་ མ་
 ཡིན་པ་ ནི་ དེ་དག་ལས་ རྟོག་པར་ རེས་པ་ མེད་དོ།

། སྟུབ་པ་ལས་ རྟོག་པ་ལ་ ཐོཾ་མ་ཟུང་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ དེའི་ [41^a]
 དོན་ ནི་ གོ་བར་ ཟུང་དོ། །དཔེ་ ནི་ དཔེར་ན་ གསུམ་ རིག་པའི་
བྲམ་ཟེས་ ནི་ [མི་] འགའ་ཞིག་གི་ བརྗོད་པར་ འདོད་པའི་ ཆོག་
གཞུང་བར་ མི་ བྱ་ ལྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་ སྟོགས་པ་ དང་ ལྟན་པའི་
སྤྱིར་རོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟེ། རེས་ བརྗོད་ཀྱི་ རིག་བྱེད་ དང་། མཆོད་སྦྱོན་གྱི་
རིག་བྱེད་ དང་། སྟན་དངགས་ཀྱི་ རིག་བྱེད་ དང་། རིག་བྱེད་ གསུམ་པོ་
 དེ་དག་ལ་ ནི་ གསུམ་གྱི་ སྒྲ་ བརྗོད་དོ། །གསུམ་ རིག་པས་ གསུམ་
 རིག་པའོ། །འདི་ལ་ གཞུང་བར་ བྱ་བའི་ ཆོག་ ཡོད་པས་ འདི་ ནི་
 གཞུང་བར་ བྱ་བའི་ ཆོག་ ལྟེ། ཚད་མར་ བྱས་པའི་ ཆོག་ ཅེས་ བྱ་བའི་
 ཐོཾ་མ་གོ། །དེས་ ནི་ འདི་ སྐད་ཏུ་ གསུམ་ རིག་པའི་ བྲམ་ཟེ་ བཀ་
 ཡིན་པ་ དེས་ ནི་ རྗོད་པར་ འདོད་པའི་ མེའི་ ཆོག་ ཉག་ཏུ་ ཚད་མར་
 མི་ བྱའོ་ ཞེས་ བསྟན་པར་ འགྱུར་རོ། །འདིར་ ཆོས་ མི་ མཐུན་པའི་

༡༠༠ རིགས་པའི་ ཐིགས་པའི་ ལྷ་ཆེར་ འགྲེལ་པ་ལས།

དཔེ་ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེའི་ རོན་ནི་ ལོ་བར་ ཟད་དོ། །ཆོག་ གཞུང་བར་
བྱ་བ་ གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི་ འདོད་ཆགས་ལ་ སོགས་པ་ དང་
མི་ ལྷན་པ་ ཟླེ། དཔེར་ ན་ གོ་བྱ་ཏ་མ་ལ་ སོགས་པ་ ཆོས་ཀྱི་ བཟུན་
བཅོས་ནམས་ བྱེད་པ་ ལྷ་བུ་འོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ གོ་ཏ་མ་ དང་ བྱང་སྤོང་
ཀྲུས་པ་ལ་ སོགས་པ་དག་གིས་ ཆོས་ཀྱི་ བཟུན་བཅོས་ནམས་ བྱས་པ་
གང་དག་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ ནི། གསུམ་ རིག་པའི་ བྲམ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་
ཆོག་ ཚད་མར་ བྱས་པ་ ཡིན་ནོ། །གོ་ཏ་མ་ལ་ སོགས་པ་ལས་ ལྷུ་བ་པའི་
ཆོས་ འདོད་ཆགས་ལ་ སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ རྒྱུག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་ ཟབ་
ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། འདོད་ཆགས་ལ་ སོགས་པ་ དང་ ལྷན་པ་ ནི་
དེ་དག་ལས་ རྟོག་པར་ དེས་པ་ མེད་དོ།

།གཉི་གལས་ རྒྱུག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་ ཟབ་ ནི་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ གང་ལ་
གཉི་གལས་ རྒྱུག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་ ཟབ་ ཡོད་པ་ ཞེས་ བཟུ་འོ། དཔེ་ ནི་
དཔེར་ན་ སེར་སྤྱུ་ལ་ སོགས་པ་ ནི་ ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ དང་ ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་
དང་ ལྷན་པའི་ ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་
ལྷ་བུ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ཟླེ། ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ ནི་ རྩས་ བདག་གིར་
བྱས་པའོ། །ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་ ནི་ བདག་གིར་ བྱས་པའི་ འོག་དུ་
ཞེན་པའོ། །ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ དང་ ཀྱན་དུ་ ^[41] འཛིན་པ་ ནི་
ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ རང་ ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་དག་ ཟླེ། དེ་དག་ དང་ ལྷན་པ་ལ་
དེ་སྐད་ ཅེས་ བྱའོ། །འདིར་ ཆོས་ མི་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ ནི་ གང་ཞིག་
འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ དེ་ལ་ ནི་ ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ དང་

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྲོད་པ་པོ་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༩༧

ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ མེད་དེ། དཔེར་ན་ བྱ་མཆོག་ལ་ སོགས་པ་ ལྷ་བུ་
ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། བྱ་མཆོག་ལ་ སོགས་པ་ ནི་ བྱེད་པ་ན་ རྩེད་ཟླ་ ཀྱང་
མི་ ལེན་དེ། དེའི་ སྤྱིར་ དེ་དག་ལ་ ཡོངས་སྤྲོད་པ་ མེད་དོ།
ཡོངས་སྤྲོད་པ་ མེད་པ་ ཉིད་ཀྱིས་ ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ མེད་དེ། དེ་དག་
ནི་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཡིན་ནོ། །འབྲུག་པར་ བྱ་བ་ དང་།
སྤྱི་བའི་ ཆོས་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ མ་ ཡིན་པ་ ཉིད་ དང་།
ཡོངས་སྤྲོད་པ་ དང་། [ཀུན་དུ་] འཛིན་པ་ ལ་ ལྷན་པ་དག་ བྱ་མཆོག་ལ་
སོགས་པ་ལས་ རྟོག་པ་ལ་ ཐེ་ཆོས་ ཟུང་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི།
འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ མ་ ཡིན་པ་ ཉིད་ ནི་ འདོད་ཆགས་ དང་
ལྷན་པ་ ཞེས་ བྱའོ། །ཡོངས་སྤྲོད་པ་ ཡང་ སེམས་གྱིས་ བདག་གིར་
བྱེད་པའོ། །ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ ཡང་ སྤྲོད་པ་ ལྟེ། དེ་ སེམས་ཅན་ ནི་
སེམས་ལ་ ཡོད་པའི་ སྤྱིར། དབང་པོའི་ སྤྱོད་ ལྱལ་ མ་ ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྤྱིར་ བྱ་མཆོག་ལ་ སོགས་པ་ལས་ རྟོག་པ་ ཉིད་དུ་ དེས་པར་ བྱ་ མི་
རྣམས་ལོ།

ལྟོག་པ་ མེད་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ འདི་ལ་ རྟོག་པ་ མེད་པས་ ན་
ཞེས་ ཆོག་ རྣམ་པར་སྤྲོད་པོ། །དཔེར་ན་ སྤྱི་བའི་ སྤྱིར་ འདོད་ཆགས་
དང་ བྲལ་བ་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེ་ ནི་ རོན་ ལོ་བར་ ཟུང་དོ།
ལང་ལ་ འདོད་ཆགས་ དང་ མ་ བྲལ་བ་ ཉིད་ མེད་པ་ དེ་ ནི་ སྤྱི་བ་

¹ So Xyl.—See Sarad Candra 885 བྱ་ན་ or བྱ་ན་ prob. vyañjana.

མ་ ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ རྩོམ་ རྩུག་ བཞིན་ ཞེས་ བྱ་བ་ དེ་ ནི་ ཆོས་
 མི་ མཐུན་པའི་ དཔེ་ ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་ རྩོམ་ རྩུག་ཡས་ གཞི་ག་
 རྩོག་པ་ ཡིན་ མོད་ཀྱི། འོན་ ཀྱང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་ ཐམས་ཅད་
 སྦྲལ་བ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ བྱ་བར་ རྩོག་པ་ མ་ བྱ་བ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྩོག་པ་ མེད་ ཅེས་ བྱ་བ་ ནི་ གཤམ་ཏེ་ རྩོམ་ རྩུག་ ལ་
 སེམས་ མེད་པའི་ ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ ལ་ རྩོགས་པ་ དང་ རྩལ་
 དང་། སྦྲལ་བ་ མ་ ཡིན་ མོད་ཀྱི། འོན་ ཀྱང་ འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ སྦྲལ་བ་ མ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བར་ བྱ་བར་ མི་ འབྱུང་ལྟེ།
 འདོད་ཆགས་ ཅན་ ཉིད་ དང་། སྦྲལ་བ་ གཞིས་ འབྲེལ་པ་ མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ ^[42] ཆགས་ ཅན་ རྩོག་པ་ ན་ སྦྲལ་བ་ དེས་པར་ རྩོག་པར་
 བྱེད་པ་ ནི་ མ་ ཡིན་ནོ། །དེའི་ ཕྱིར་ དངོས་སུ་ ན་ འདི་ལ་ རྩོག་པ་
 མེད་དོ།

།རྩོག་པ་ རབ་དུ་ མ་ བཟུན་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི། གང་ལ་ རྩོག་པ་
 ཡོད་ བཞིན་དུ་ མ་ བཟུན་པའོ། །དཔེ་ བཟུན་པ། ཆོས་ མི་ མཐུན་པར་
 དཔེར་ན་ སྦྲལ་བ་ བྱ་བའི་ ཕྱིར་ [མི་] རྟག་པ་ ལྟེ། [དཔེར་ན་]
 རྟམ་མཁའ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྷ་བྱ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ལྟེ། གང་ཞིག་
 ཆོས་ མི་ མཐུན་པའི་ དཔེར་ སྦྲལ་བ་ ནི་ བྱ་བ་ ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ མི་
 རྟག་པ་ ལྟེ། རྟམ་མཁའ་ བཞིན་ནོ་ ཞེས་ བཟོད་པར་ བྱེད་ན། དེས་ ནི་

¹ Xyl. sgra ni ma byas-pa yin-pai phyir rtag-pa ste.

གཞན་གྱི་ རོན་གྱི་ རྗེས་སྤྱད་པ་པའི་ ལེའུ་ གསུམ་པ་ནི། ༡༥༧

ལྷོག་པ་ ཡོད་ བཞིན་དུ་ མ་ བཟུན་པ་ ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་ གཤམ་དེ་
དངོས་པོ་ མ་ ལུས་པར་ སྤྱད་པ་ ཁང་དག་ ཉག་པ་ དེ་དག་ བྱི་ མ་
བྱས་པའོ་ ཞེས་ བཟློན་ན། དེའི་ ཚེ་ ལྷོག་པ་ བཟུན་པ་ ཡིན་གྱི། དཔེ་
ཙམ་གྱིས་ནི་ མ་ ཡིན་ནོ།

། ལྷོག་པ་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ཅེས་ བྱ་བ་ བྱི། འདི་ལ་ ལྷོག་པ་' ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཡོད་ ཅེས་ བྱ་བར་ ཚོག་ རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དཔེ་ བཟུན་པ། དཔེར་
ན་ ཁང་ མ་ བྱས་པ་ དེ་ བྱི་ ཉག་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྟེ། འདི་ལ་
ནི་ ཁང་ ཉག་པ་ དེ་ བྱི་ མ་ བྱས་པ་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བཟློན་པར་ བྱ་བ་
ཡིན་པ་ལས་ ལོག་པར་ སྦྱས་སོ།

། དཔེ་ ལྟར་ སྤང་བ་ དེ་དག་གིས་ བྱི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་^༡ སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ མཐུན་པའི་ ཕྱོགས་ ཉིད་ལ་ ཡོད་པ་ དང་། མི་ མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ བསམ་ཅད་ལ་ མེད་པ་ ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་ མཚན་ཉིད་ [ངེས་པར་]
བཟུན་པར་ མི་ བྱས་ ཞེས་ བྱ་བ་ བྱི། དཔེ་ ལྟར་ སྤང་བ་ དེ་དག་གིས་
ནི་ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་^༢ སྤྱིའི་ མཚན་ཉིད་ ཁང་ ཡིན་པ་ དང་། བྱེ་བྲག་གི་
མཚན་ཉིད་ ཁང་ ཡིན་པ་དག་ བཟུན་པར་ མི་ བྱས་ དེ། དེ་ ཉིད་ཀྱི་ ཕྱིར་
དེ་དག་ དཔེ་ ལྟར་ སྤང་བ་ ཞེས་ བྱའོ། །དཔེ་ དང་ འདྲ་བར་ སྤང་བས་
ན་ དཔེ་ ལྟར་ སྤང་བ་རྣམས་སོ།

། དེའི་ ཕྱིར་ རོན་གྱི་ དབང་གིས་ དེ་དག་ བསམ་ལ་བར་ རིག་པར་

¹ Xyl. log-pa.

² Xyl. gtan-tshigs-kyis.

བྱེད་ ཞེས་ བྱ་བ་ བློ་ བཤུ་ རྒྱུ་ལ་ དེ་ བཞི་གས་ ཀྱང་
བཤུ་ཆོགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ རྟོན་པར་ མི་ རྒྱུ་ལ་ དེའི་ བྱེད་ རོན་གྱི་
དབང་གིས་ ན་ དེ་དག་ བསལ་བར་ བཟུ་^[42b] བར་ བྱེད་ ། དེ་ལྟར་ན་
རེ་ཞིག་ ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ འདྲ་བ་ དང་ བཅས་པ་ བཤད་ ཟིན་དོ།

། དེ་ནི་ དེའི་ བཞི་པོ་ བཤད་པར་ བཞེད་དེ། མ་ཚང་བ་ ཉིད་ལ་
སོགས་པར་ སྒྲུ་ལ་ སུན་ འབྲིན་པ་དག་ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲུ་སོ།
མ་ ཚང་བ་ ཉིད་ལ་ སོགས་པ་ བཤད་ཀྱི་ ཡིན་པ་ དེ་དག་ བློ་ མ་ ཚང་བ་
ཉིད་ལ་ སོགས་པའོ། ། དེ་དག་ སྒྲུ་ལ་ བློ་ མ་ ཚང་བ་ ཉིད་ལ་
སོགས་པར་ སྒྲུ་ལ་ བྱེད་ དེ་ རེ་རེ་ལ་ སུན་འབྲིན་པ་རྣམས་ ཡིན་ནོ།
སྒྲུ་ བསྐྱུ་བའི་ རྟོན་ མ་ ཚང་བ་ ཉིད་ལ་ སོགས་པ་ སྒྲུ་ལ་ བཤད་ཀྱི་
ཡིན་པ་ དེ་དག་ བཞེད་པ་ བློ་ མ་ ཚང་བ་ ཉིད་ལ་ ཞེས་ བྱ་བ་ལ། འདིར་
སོགས་པ་ ཞེས་ སྒྲུ་ལས་ བློ་ མ་ བྱུ་བ་ དང་། འགལ་བ་ དང་།
མ་ རེས་པ་ དང་། རྟོན་རྣམས་ ཡོངས་སུ་ བསྐྱུ་འོ། ། འདིས་ རྟོན་པར་
བྱེད་པས་ ན་ རྟོན་པ་ བློ་ མ་ ཚང་བ་ བློ་ མ་ ཚང་བ་ བློ་ མ་ ཚང་བ་
སྒྲུ་ལས་ བྱེད་པ་ དེ་ བློ་ མ་ ཚང་བ་ ཉིད་ལ་ ཞེས་ བྱེད་ ། དེ་ མེད་
བྱེད་ ཞེན། དེའི་ བྱེད་ དེས་ བཟོ་ལ་པ་¹ འདོད་པའི་ དོན་ འགྲུ་བ་པ་ལ་
བཞགས་ བྱེད་པའི་ བྱེད་ ཞེས་ བྱ་བ་ སྒྲུ་སོ། བཤུ་གྱི་ བྱེད་ ཚོགས་ དེས་
སྒྲུ་ལ་ སྒྲུ་ལ་ བྱེད་པར་ འདོད་པའི་ དོན་ འགྲུ་བ་པ་ལ་ བཞགས་

¹ So Xyl.—pha-rol-poi, pha-rol-pos ??

བྱེད་པ་ རོའི་ བྱིར། དེ་ ནི་ སྤྱན་འབྱིན་པ་ ཞེས་ བྱེད། །རེ་ཞིག་
དེ་དག་ ནི་ ཡང་དག་པའི་ སྤྱན་འབྱིན་པ་ ཡིན་ནོ།

།སྤྱན་འབྱིན་པ་ ལྟར་ ལྷང་བ་དག་ ནི་ ལྷག་ཚེད་རྣམས་ ཏེ། ལྷག་
ཚེད་རྣམས་ ནི་ སྤྱན་འབྱིན་པ་ ལྟར་ ལྷང་བ་ ཉིད་ཏུ་ རིག་པར་ བྱེད།
།ཡང་ ལྷག་ཚེད་ དེ་དག་ ཀྱང་ གང་ ཞེན། ཡང་དག་པ་ མ་ ཡིན་
[པའི་] སྟོན་ [བ]ཇོད་པ་དག་ ནི་ ལྷག་ཚེད་རྣམས་¹ ཡིན་ནོ་ ཞེས་ བྱ་བ་
སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ ནི་ ཡང་དག་པ་ མ་ ཡིན་པ་ ཡང་ ཡིན་ལ། སྟོན་
ཡང་ ཡིན་པས་ ཡང་དག་པ་ མ་ ཡིན་པའི་ སྟོན་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པ་
མ་ ཡིན་པ་ ཞེས་ བྱ་བ་ ནི་ མི་ བདེན་པའོ། །དེ་དག་ བཇོད་པ་ ནི་
ཡང་དག་པ་ མ་ ཡིན་པའི་ སྟོན་རྣམས་ [བ]ཇོད་པ་ ལྟེ། ཚོག་
གང་དག་གིས་ སྐྱབ་པའི་ སྟོན་ མེད་ བཞིན་ཏུ་ [བ]ཇོད་པ་ དེ་དག་ ནི་
ལྷག་ཚེད་དག་ ཡིན་པར་ བལྟ་བར་ བྱེད།

།ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ བལྟན་པའི་ སྐབས་ ཡིན་ན། ཅིའི་ བྱིར་
སྤྱན་འབྱིན་པ་དག་ རང་ དེ་ ལྟར་ ལྷང་བ་ ལྟོན་ ཅེན། ལན་^[48a] བདེན་པ།
སྤྱན་འབྱིན་པ་དག་ རང་། སྤྱན་འབྱིན་པ་ ལྟར་ ལྷང་བ་དག་ བལྟན་ན།
ཡང་དག་པའི་ ཤེས་པ་ དེ་དག་ གཉིན་པོ་ རང་ བཅས་པར་ བལྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ འདི་དག་ ནི་ འདི་ལ་ སྤྱན་འབྱིན་པ་ ཡིན་པས་
དེ་དག་ ཡོངས་སྤྲོ་སྤངས་ཏེ་ བསྐྱབ་པར་ བྱེད། །གང་གི་ ཚེ་ འདི་དག་
ནི་ སྤྱན་འབྱིན་པ་ ལྟར་ ལྷང་བ་ ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་ མི་ འཇིགས་པར་

¹ Xyl. ltag-chos-rnams.

༡༠   རིགས་པའི་ ཐིགས་པའི་ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བཤས།

རིག་པར་ བྱའོ་ ཞེས་ བཤད་པ་ ཡིན་པ་ དེའི་ ཚེ། ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ཉིད་ རྣམ་པ་ ཐམས་ཅད་ཏུ་ བསྟན་པར་ འགྱུར་བས། དེའི་ ཕྱིར་
ཇི་སྐད་ ལྷན་པའི་ ཐམས་པར་ འགྱུར་བ་ མེད་དོ།

། རིགས་པའི་ ཐིགས་པ་ ཚོག་རེ་ རྣམ་ཐུབས།

། དགོ་བ་ རྒྱ་ཆེན་ དེང་ ཐོབ་ བཤ་ ཡིན་ དེས།

། འགྲོ་ ཀྱན་ རིགས་པའི་ བཏུན་ ཅི་ ཐོབ་ བྱུར་ནས།

། ཇེས་པར་ སྤྱིད་པའི་ རྟུན་པར་ རྟོག་

། རིགས་པ་ ཇི་ བཞིན་ རིགས་པ་ཡི།

། རྒྱལ་པོ་ འདོད་ནས་ རིགས་ ཐིགས་ཀྱི།

། རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བ་ ཏུལ་བའི་ ལྷས།

། སློབ་མལ་ གན་ བསྟེན་ ཕྱིར་ བྱས།

། རིགས་པའི་ ཐིགས་པ་ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བ་ སློབ་མལ་ གན་བཤས་ ལེའུ་
བསུམ་པའོ།

༥ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བའི་ བཀྲུང་ ཚང་ ནི། ། རྟོག་ ཆིག་ རྩོད་དག་
དང་ ནི། ། དེ་ བཞིན་ རྟོག་ སུམ་ཅུར་ ནི། ། ཡོངས་སུ་ བསྟེམས་ཏེ་
མངོན་པར་ བཟོད།

། རིགས་པའི་ ཐིགས་པ་ རྒྱ་ཆེར་ འགྲེལ་བ་ སློབ་མལ་ གན་བ་
ཞེས་ བྱ་བ་ སློབ་དཔོན་ ཏུལ་བའི་ ལྷས་ མཛད་པ་ རྟོག་པ་སོ།

༥ རྒྱ་གར་གྱི་ མཁའ་པོ་ ཇོ་ནམ་ཉི་ དང་། རྒྱ་ཆེན་གྱི་ ལོ་རྒྱུ་བ་ བཞུ་
ཡེ་ཤེས་ སྟེལ་ སོགས་པས་ བསྟུར་ ཅིང་ རྒྱས་ཏེ་ བཤད་ལ་ གསལ་བ།

BIBLIOTHECA INDICA:
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1408.

A BILINGUAL INDEX

OF

NYĀYA-BINDU.

न्यायबिन्दु ।

निर्वाण'दर्श'निर्वाण'दर्श ।

PREPARED AND EDITED BY

MAHAMAHOPADHYAYA SATIS CHANDRA VIDYABHUSANA, M.A., Ph.D.,
M.R.A.S., F.A.S.B.

*Principal, Sanskrit College, Calcutta ; Jt. Philological Secretary, Asiatic Society of
Bengal ; and Fellow of the Calcutta University.*

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET,
1917.

PREFACE.

The present volume contains an Index of Sanskrit and Tibetan words occurring in the original text of the Nyāya-bindu and its Tibetan version respectively. To enable scholars to interpret accurately the technical philosophical words in Sanskrit and Tibetan, I have taken great pains to show the mutual correspondence between words of the two languages as used in the two texts of the Nyāya-bindu.

The Nyāya-bindu was a stranger to Brāhmanic India until it was discovered among the palm-leaf manuscripts preserved in the Jaina temple of Śāntinātha, Cambay, and published in the Bibliotheca Indica series of Calcutta under the editorship of Professor P. Peterson in A.D. 1889. The Tibetan version which existed in the Tangyur (Mdo, Ce, leaves 347-355) has been published in the Bibliotheca Buddhica series of St. Petersburg (Petrograd) under the editorship of Professor F. J. Sherbatski. The Index presented herewith is based upon the Sanskrit text of the Nyāya-bindu as edited by Professor Peterson as also on the Tibetan version as edited by Professor Sherbatski.

Professor Peterson has also edited a Sanskrit commentary on the Nyāya-bindu called Nyāya-bindu-ṭīkā by Dharmottaracāryya, while Professor Sherbatski has edited the Tibetan version of it. A bilingual Index of this commentary is under preparation.

Another edition of the Tibetan version of the Nyāya-bindu together with the commentary of Vinīta-deva has lately been published in the Bibliotheca Indica series of Calcutta under the editorship of Professor Louis De La Vallee Poussin of Ghent, Belgium. While engaged in preparing my Index I was informed that Professor Sherbatski was publishing a new edition of the Sanskrit Nyāya-bindu. During his visit to Calcutta in 1911, the Professor very kindly asked me to publish my Index of the Nyāya-bindu in the Bibliotheca Buddhica series of St. Petersburg. When I was expecting Professor Sherbatski's Sanskrit edition and making arrangements for sending the copy of my Index to St. Petersburg, the great European War broke out on the 1st August 1914, and I

was obliged to abandon the project of having my work published in the Bibliotheca Buddhica series. The Council of the Asiatic Society of Bengal having kindly agreed to include my aforesaid Index in the Bibliotheca Indica series, I bring out the present edition without further delay.

SANSKRIT COLLEGE, CALCUTTA. }
The 15th October, 1916. } SATIS CHANDRA VIDYARHUSANA.

INTRODUCTION.

The Nyāya-bindu, called in Tibetan Rigs-paḥi-thigs-pa, is a most abstruse work on Buddhist Logic. It is divided into three chapters dealing respectively with (1) perception (མཐུན་སྒྲུབ་), (2) inference for one's self (མཁའ་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་) and (3) inference for the sake of others (ཡུལ་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་)।

The Nyāya-bindu is a work of Dharmakīrti (ཆོས་བླ་མ་) who, besides this work, wrote a number of excellent treatises on Logic such as Pramāṇa-vārtika-kārikā, Pramāṇa-vārtika-vṛtti, Pramāṇa-viniścaya, Hetubindu-vivaraṇa, Vāda-nyāya (or Tarka-nyāya), Santānāntara-siddhi, Sambandha-parikṣā and Sambandha-parikṣā-vṛtti. None of these treatises is now available in Sanskrit but the Tibetan versions of all of them are preserved in the Tangyur, Mdo, Ce.

The colophon to the Pramāṇa-vārtika-kārikā runs as follows :—

ཆོས་མ་རྒྱལ་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་।

ཡུལ་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་।

གཞུང་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་འཇུག་བ་।

སྤྲུལ་བ་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་འཇུག་བ་।

འབྲས་ཆེན་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་རྟོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་འཇུག་བ་

པ་རྟོག་སོ།།

(Tangyur, Mdo, Ce, leaf 258).

"Here is finished the Pramāṇavārtika-kārikā which is a work of Śrī Dharmakīrti who was born in a family of the Deccan, who exposed largely the errors of all the vicious texts (of the Tīrthi-

kas), whose fame filled the entire earth and who as a great sage had no rival."

Lama Tārānātha, in his History of Indian Buddhism called "Chog-byun,"¹ says that Dharmakīrti, according to all accounts of earlier sages,

Life of Dharma-kīrti. was born in the south in the kingdom of Cūḍāmaṇi which he identifies with Trimalaya. Dharmakīrti, whose father was a Tīrthika of the Brāhmaṇa caste, was well versed in the Vedas, Vedāṅgas, art of healing, etc. By occasionally attending lectures of the Buddhist preachers, he was so much impressed with the purity of Buddhism that he became a convert to it. He came to Magadha where he was received into the fraternity of Ācāryya Dharmapāla. Gradually he attained to great proficiency in the three Piṭakas and knew in all 500 sūtras and dhāraṇīs by heart.

According to some Tibetan authorities Dharmakīrti was a nephew of Kumārila Bhaṭṭa the great philosopher of the Mīmāṃsā school. Though Tārānātha does not attach much value to this tradition, he affirms that Dharmakīrti lived in disguise for a long time with Kumārila from whom he acquired all the secret doctrines of the Brāhmaṇas. Tradition goes so far as to say that Kumārila, being defeated by Dharmakīrti in a debate, adopted the Buddhistic faith at the last stage of his life. This tradition is recorded not only in the "Chog-byun" but is repeated also in the *Dpag-bsam-ljon-bzan* as follows:—

དེ་ནི་ཚེ་གཞིན་རྒྱ་རེལ་བས་གྲོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལྗོངས་བཅས་འོང་
ནས་བརྩམས་ཚེ་ཁོ་པོ་འོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་བཅས་ལྗོངས་པོ་སྐྱུན་ཐུང་ཕྱི་ནང་
པར་གཞུགས།

(*Dpag-bsam-ljon-bzan*, edited by Sarat Chandra Das, p. 106).

"Upon this Kumārila was enraged and appeared with 500 attendants for debate. Being defeated he with his attendants became, in pursuance of his extraordinary pledge, followers of Buddha."

¹ Lama Tārānātha's *Geschichte des Buddhismus* von Schiefner, pp. 175-185.

Dharmakīrti further withstood the Nirgranthas, Rāhuvratin and others, who lived within the range of the Vindhya mountains. While sojourning there he was invited by a neighbouring king who as a token of honour had the following inscription recorded at his gate:—

གཡ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བྲག་ས་བ་ཡི།
 སྤྱ་བའི་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ན།
 ཆོས་རྒྱལ་ས་གཉིད་ལོག་ཡང་ན་ཤི།
 ཆོས་ས་ཡིན་རྒྱལ་ས་ད་གཞིད་ལོངས།॥

(Dpag-bsam-ljon-bzan, p. 106).

“If Dharmakīrti, the sun among disputants, sets and his doctrines sleep or die, the false doctrines of the Tīrthikas will then rise.”

Returning to the south Dharmakīrti challenged by criers those who were ready for debate. The majority of the Tīrthikas fled; and some actually confessed that they were not equal to the fight. After defeating all his rivals in the Deccan and some parts of Northern India, he, towards the end of his life, built a monastery in the land of Kalinga where he died.

Dharmakīrti was a contemporary of the Tibetan King Sron-
 btsan-rgam-po, and must therefore have
 Age of Dharmakīrti. lived early in the 7th century A.D. This is borne out by the fact that he was a pupil of Dharmapāla who retired from the university of Nālandā by A.D. 635, when Śīlabhadra was at the head of the university. Hwen-thsang, who visited Kauśāmbī in December, A.D. 636, found there the ruins of a monastery where Dharmapāla had refuted the arguments of the heretics. It seems that in A.D. 635 Dharmakīrti was very young as Hwen-thsang does not mention him. On the other hand Itasing, who travelled over India during A.D. 671-695, declares eloquently how Dharmakīrti “made further development in Logic after Dignāga.”¹

¹ “I-tsing” translated by Takakusu, p. lviii.

Dharmakīrti, whose avowed intention was to support Dignāga, did not sometimes refrain from opposing him. Dignāga in his *Nyāya-praveśa*¹ mentions a fallacy called the "contradiction of the middle term to the *real* major term" (**समाविविबद्ध क्लेशग्री**
रदन्वर्तिनश्रुतिर्लोपादुष्णवचनश्रुतिः) and another called the "contradiction of the middle term to the *implied* major term" (**इह**
विद्यतविविबद्ध क्लेशग्रीवृत्तवचनश्रुतिर्लोपादुष्णवचनश्रुतिः) ।

The first fallacy is illustrated as follows:—

Contradiction of the middle term to the real major term.	Sound is eternal, Because it is a product of effort. Here there is contradiction between "product of effort" which is the middle term and "eternal" which is the real major term, and therefore the reasoning is fallacious.

An illustration of the second fallacy is given below:—

Contradiction of the middle term to the implied major term.	The eyes etc. are for the use of another, Because they are composite things, Like a bed, seat, etc. Here the major term "another" is ambiguous in as much as it may signify either a composite thing (e.g. the body) or a non composite thing (e.g. the soul). There would be a contradiction between the middle term and the major term if the word "another" were used by the speaker in the sense of a non-composite thing, but understood by the listener in the sense of a composite thing. This reasoning which involves a "contradiction of the middle term to the desired or implied major term," is fallacious.

Dharmakīrti in his *Nyāya-bindu*² does not recognize this second fallacy in as much as it is, in his opinion, included in the first. A word, which is the major term of a proposition, can as such admit of only one meaning, and if there is ambiguity between the meaning expressed and the meaning implied the real meaning is to be ascertained from the context.³

¹ Tangyur, *Mdo*, Co, leaf 186.

² *Nyāya-bindu*, A.S.B., Chap. III, pp. 118-114.

Dignāga¹ mentions yet another fallacy called the “non-erratic Non-erratic contradiction, contradiction” (**विरुद्धाभिप्रायी अनपेक्ष** **विरुद्धाभिप्रायी**) which he includes among the “fallacies of uncertainty.” It takes place when two contradictory conclusions are supported by what appear to be valid reasons, e.g.

A Vaiśeṣika philosopher says:—

Sound is non-eternal,
Because it is a product.

A Mīmāṃsaka replies:—

Sound is eternal,
Because it is audible.

The reasons employed in the above cases are supposed both to be correct according, respectively, to the tenets of the Vaiśeṣika and Mīmāṃsā schools, but as they lead to contradictory conclusions they are uncertain and as such fallacious.

Dharmakīrti in the Nyāya-bindu² rejects this fallacy of “non-erratic contradiction,” on the ground that it does not arise in connection with inference and is not based even on the scripture. A reason or middle term, which is valid, must stand to the major term in the relation of identity, causality or non-perception, and must lead to correct conclusion. Two conclusions which are contradictory cannot therefore be supported by reasons which are valid. Two different sets of scripture too cannot be of any help in the establishment of two contradictory conclusions inasmuch as a scripture cannot override perception and inference, and is authoritative only in the ascertainment of supersensuous objects. The non-erratic contradiction is therefore impossible.

Uddyotakara, a Brāhmanic logician and author of the Nyāya-Dharmakīrti and Uddyot-
akara criticise each other. vārtika, quotes Dharmakīrti's definition of a proposition (**प्रतिज्ञा द्वावतत्त्व**) from the Vāda-vidhi³ (same as Vāda-nyāya) and discusses at length the Bud-

¹ Nyāya-praveśa in the Tangyur, Mdo, Ce, leaf 185.

² Nyāya-bindu, Chap. III, p. 115.

³ **बद्धि बद्धिनी साक्षाभिप्रायं प्रतिज्ञेति प्रतिज्ञाद्वयमुक्तम् ।**

(Nyāya-vārtika. 1-33, p. 121, A.S.B.).

द्वावतत्त्वव्युत्पत्त्यवच्छेदः ।

(Vāda-nyāya in the Tangyur, Mdo, Ce, leaf 399).

dhist definition¹ of *sādhya* (major term). Dharmakīrti in the *Nyāya-bindu* defends his own position against the attack of Uddyotakara who is designated as a *Sāstrakāra*.² There is no doubt that Uddyotakara and Dharmakīrti were contemporaries and that the *Vāda-nyāya* preceded the *Nyāya-vārtika* which was followed by the *Nyāya-bindu*.

SANSKRIT COLLEGE, CALCUTTA. } SATIS CHANDRA VIDYABHUSANA.
The 15th October, 1916.

¹ *Nyāyavartika*, 1-33, pp. 116-121, A.S.B

Dignāga defines a "*sādhya*" or "*anumeya*" as follows:—

साधयेव विधिः
सधमिहः सधमिधि ।
प्रत्यक्षाद्यनुमानेन
साध्यासाधनिराकृतः ॥

(*Pramāṇa-samuccaya*, Chap. III).

The above Sanskrit śloka is the retranslation of the following verse of the Tibetan version:—

सद्विधिर्वाच्यः सधमिधिः ।
प्रत्यक्षाद्यनुमानेन
साध्यासाधनिराकृतः ॥

(*Pramāṇa-samuccaya*, Chap. III, in *Tangyur*, Mdo, Ce, pp. 1-13).

² *Nyāya-bindu*, Chap. III, pp. 110-111.

A BILINGUAL INDEX OF NYĀYA-BINDU.
SANSKRIT WORDS WITH TIBETAN EQUIVALENTS.

अ ।

अ	...	...	११५	...	...	མ
अज्ञातक	...	...	११८	...	...	མ་གྲས་པ
अग्नि	...	...	१०४, १०६, १०६, ११२, ११६	...	...	མེ
अग्नेः	...	...	१०५, १०६	...	...	མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར
अक्ष	...	...	१११	...	...	ཡན་ལག
अक्षवत्	...	...	११३	...	...	ཡན་ལག་བཞིན་ནོ
अचक्ष	...	...	१११	...	...	ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ
अचित्तवाः	...	...	११२	...	...	སེམས་པ་མེད་པར
अतएव	...	...	११४	...	...	དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར
अतस्त्वभावस्य	...	...	१०५	...	...	དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ
अतदुत्पत्तेः	...	...	१०५	...	...	བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི
अतिशय	...	...	११०	...	...	ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ
अतीत	...	...	१०५	...	...	འདས་པ
अत्र	...	...	१०४, १११, ११०	...	...	འདིར
अत्र	...	...	१०५, १०६, ११०	...	...	འདི་ན
अत्र	...	...	१०६	...	...	འདི་ན་ནི

अत्र	...	...	१०४	...	...	འདི་ཡ
अत्र	...	...	११४	...	...	འདི་ཡ་ནི
अत्र	...	...	१०४	...	...	དེ་ན
अदर्शन	...	...	११३	...	...	མ་མཐོང་དུ་ཟིན
अदृश्य	...	...	११३	...	...	བརྟུང་མི་སྤྲང་བ
अधिकारव्याप्तात्	...	...	१११	...	...	གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
अनन्तर	...	...	१०३	...	...	མ་ཐག་པ
अनन्तर	...	...	१०३	...	...	དེ་མ་ཐག་པ
अनन्तरीयकाल	...	...	११३	...	...	མ་ཐག་དུ་བྱུང་བ་ཉིད
अनन्वय	...	...	११६	...	...	ཇེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ
अनयोः	...	...	११०	...	...	འདི (gen.)
अनयोः	...	...	१०८	...	...	འདི་གཉིས་ (gen.)
अनयोः	...	...	११३	...	...	འདི་གཉིས་ནི (gen.)
अनयोः	...	...	११४	...	...	འདི་གཉིས་ལས
अनयोरेव	...	...	११३	...	...	འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི
अनात्मक	...	...	११४	...	...	བདག་མེད་པ
अनात्म	...	...	११७	...	...	ཡིད་ཆེས་པ་མ
अनात्मता	...	...	११७	...	...	ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ
अनाहित	...	...	१०३	...	...	མ་སྐྱེད་པའི
अनिज	...	...	११२, ११६, ११८	...	...	མི་དག་པ
अनिज	...	...	१०८	...	...	མི་དག་པའོ
अनिज	...	...	१०८	...	...	མི་དག་པ་ཕྱེ

अनिस्तव ...	...	१०६, ११६	...	...	མི་དག་པ་ཉིད
अनिस्तव ...	...	११२	...	...	མི་དག་པ་ཉིད་ནི
अनिस्तवे ...	...	११०	...	...	མི་དག་པ་ཉིད་ཏུ
अनिराक्षत	...	१११	...	...	མ་བསལ་བ
अनिराक्षत	...	११०	...	...	མ་བསལ་བས
अनिराक्षत	...	१११	...	...	མ་བསལ་བ་ནི
अनिष्ट ...	...	१११	...	...	མི་འདོད་པ
अनिष्पन्नस्य	...	१०८	...	...	མ་གྲུབ་ན
अनुक्त ...	...	१११	...	...	མ་སྦྱས
अनुक्ति ...	...	१११	...	...	མ་བརྗོད
अनुक्तौ ...	...	१११	...	...	མ་སྦྱས་ན
अनुपलब्धि	...	११३	...	...	མི་དམིགས
अनुपलब्धि	...	१०४, १०५, १०६, १०७, १०८	...	...	མི་དམིགས་པ
अनुपलब्धि	...	१०४, १०५, १०६	...	...	མི་དམིགས་པ་ནི
अनुपलब्धिकक्षय प्राप्तेषु	१०५	...	...	...	དོན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་ མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ
अनुपलब्धे:	...	१०४, १०५	...	...	མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ
अनुपलब्धौ	...	११०	...	...	མི་དམིགས་པ་ལ
अनुपलब्धौ	...	१०६	...	...	མི་དམིགས་པའི་ནང་ཏུ
अनुपलब्ध्या	...	१०७	...	...	མི་དམིགས་པས
अनुपलब्धमात्र	...	११०	...	...	མི་དམིགས་ན

अनुपलम्भ ...	...	११५	...	...	མི་དམིགས་པ
अनुपलम्भस्तु	...	११२	...	...	མི་དམིགས་པ་འི
अनुपलम्भेषु	...	११५	...	...	མི་དམིགས་པ་དག་ལ
अनुबन्ध ...	...	११६	...	...	ཇེས་སྤྱ་འཇུག་པ
अनुबन्धिनी	...	११५	...	...	ཇེས་སྤྱ་འཇུག་པ་འི
अनुबन्धे ...	...	१०८	...	...	ཇེས་སྤྱ་འབྲེལ་པར
अनुमान ...	...	१०३, १०७, १११, ११५	...	...	ཇེས་སྤྱ་དཔག་པ
अनुमान ...	...	१११	...	...	ཇེས་སྤྱ་དཔག་པས
अनुमान ...	...	१०४, १११	...	...	ཇེས་སྤྱ་དཔག་པ་ནི
अनुमाने ...	...	१०६	...	...	ཇེས་སྤྱ་དཔག་པ་ལ
अनुमेय ...	...	१०४	...	...	ཇེས་སྤྱ་དཔག་པར་བྱ་བ
अनुमेय ...	...	१०४	...	...	ཇེས་སྤྱ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི
अनेक ...	...	११०	...	...	མང་ཞིག
अनेन ...	...	१११	...	...	དེས་ན
अनेन ...	...	११२	...	...	དེ་ནི (instr.)
अनैकान्तिक	...	११२, ११३, ११४	...	...	མངས་པ
अनैकान्तिकाः	...	११५	...	...	མངས་པ་དག
अन्तर ...	...	१०४, १०६	...	...	གཞན
अन्तरालेषु	...	११५	...	...	བར་རྒྱམས་ལ
अन्तर्भावात्	...	११३	...	...	ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ
अन्य ...	...	१०४, १०८	...	...	གཞན

अन्व	...	...	१०४	...	...	གཞན་པ
अन्व	...	...	१०४, ११४, ११५	...	...	གཞན་ནི
अन्वय	...	...	१०८	...	...	མ་གཏོགས་པར
अन्वया	...	...	१०५, ११६	...	...	གཞན་དུ་ན
अन्वभाव	...	...	११३	...	...	གཞན་ཡོད་ན
अन्वेषाम्	...	...	१०७	...	...	གཞན་དག་ལ་ནི
अन्वोन्व	...	...	११४	...	...	ཕན་ཚུན
अन्वय	...	...	१०६, ११०, ११४, ११६	...	...	རྗེས་སྤྱོད་གྲོ་བ
अन्वयमुख	...	...	१०६	...	...	རྗེས་སྤྱོད་གྲོ་བའི་སྒོ
अन्वेति	...	...	११४	...	...	རྗེས་སྤྱོད་གྲོ་བ
अपर	...	...	११४	...	...	ཅིག་ཤོས
अपरस्य	...	...	१०६	...	...	གཞན (gen.)
अपरस्य	...	...	११४	...	...	ཅིག་ཤོས་ལ་ནི
अपहरणे	...	...	११२	...	...	བཤུས་ན
अपि	...	...	१०४, १०५, १०६, १०६, ११०, १११, ११२, ११३, ११४, ११५	...	...	ཡང་
अपि	...	...	१०६, १०७, १०६, ११०, १११, ११३, ११६, ११७	...	...	ཀྱང་
अपेक्षयात्	...	...	१०६	...	...	བཟོས་པའི་ཕྱིར་རོ
अपेक्षित	...	...	१०८	...	...	བཟོས་པའི

अपेक्षित पराधारा	१०८	...	...	གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི	
				པའི	
अपोक	...	...	१०३	...	བྲལ་ཞིང་
अप्रतिबद्ध	...	१०५, १०६	...	ཐོགས་པ་མེད་པ	
अप्रतिबद्ध	...	१०५	...	...	འབྲེལ་པ་མེད་པའི
अप्रतिबद्धस्य	...	१०५	...	...	མ་འབྲེལ་ན
अप्रदर्शित	...	११६, ११८	...	རབ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི	
अप्रदर्शित अतिरेक	११८	...	...	ཐོག་པ་རབ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི	
अप्रदर्शितान्यत्र	...	११६	...	...	ཇིས་སྤྱའགྲོ་བ་རབ་དུ་མ་
					བསྟན་པ་ནི
अभाव	...	...	१०४, १०६, १०७, ११३, ११४	...	མེད་པ
अभाव	...	...	१०५	...	དངོས་པོ་མེད་པ
अभावतात्	...	११७	...	...	མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ
अभाववत्	...	...	११३	...	མེད་པ་ལྟ་བུའོ
अभावस्य	...	...	१०६	...	མེད་པར
अभावात्	...	...	१०५, १०६, १०८, ११३	...	མེད་པའི་ཕྱིར
अभावात्	...	...	१०५, १०६, ११३, ११४	...	མེད་པའི་ཕྱིར་རོ
अभावे	...	...	१०६, ११६	...	མེད་ན
अभिधानात्	...	११०	...	...	བཟོད་པའི་ཕྱིར
अभिमत	...	...	१११	...	འདོད་པ

अभिषाप ...	...	१०३	...	...	བཟློན་པ
अभिसंबध्यते ...	...	११५	...	...	མངོན་པར་འབྲེལ་དྲི
अमृत ...	...	११८	...	...	མ་ཡིན་པའི
अमेदेव ...	...	११६	...	...	བྱེ་བྲག་མེད་པར
अभ्यासात् ...	...	१०६	...	...	གོས་ས་པ་ལས
अभ्युपगमात् ...	...	११२	...	...	ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དོ
अभ्युपगमे ...	...	११०	...	...	ཁས་ལེན་དུ་ཟིན
अपान्त ...	...	१०३	...	...	མ་འཁྲུལ་པ
अमूढ ...	...	१०५	...	...	མི་སྒྲོངས་པར
अमूर्त्तत्वात् ...	...	११६	...	...	ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
अयं ...	...	११५, ११६	...	...	འདི
अयं ...	...	१०८, १०६, ११६	...	...	འདི་ནི
अयं ...	...	११८	...	...	དེ་ནི
अर्थ ...	...	१०३, १०८, १०५, १०६, १०७, १११, ११५, ११६, ११८	...	...	དོན
अर्थक्रिया ...	...	१०३	...	...	དོན་བྱེད
अर्थक्रियासामर्थ्यं ...	...	१०३	...	...	དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཁོན
अर्थतः ...	...	१०८	...	...	དོན་དུ་ནི
अर्थात् ...	...	१०५	...	...	དོན་ལས
अर्थात् ...	...	१०८	...	...	དོན་གྱིས་ནི
अर्थान्तर ...	...	१०६, ११३	...	...	དོན་གཤམ་ན

अर्थापत्त्या ...	...	११८	...	...	དོན་གྱི་དབང་གིས
अर्थे ...	...	१०५	...	...	དོན་ལ
अर्थेऽर्थ ...	...	११५	...	...	དོན་ན་མས་ལ
अवगन्तव्याः ...	...	१०८	...	...	ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཕྱི
अवयव ...	...	१११	...	...	ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་མེད་པར
अवयव ...	...	११६	...	...	ཡན་ལག་ནི
अवयव ...	...	११०	...	...	ངེས་པ
अवस्थित ...	...	११५	...	...	གནས་པ
अविच्छेद ...	...	११३	...	...	མ་ཚང་བ་མེད་པར
अविच्छिन्न ...	...	११५	...	...	མེད་དོ
अविच्छिन्न ...	...	११७	...	...	བྲལ་བའི
अविच्छिन्न ...	...	११३	...	...	མི་འགལ་བ
अवीत ...	...	११७	...	...	བྲལ་བ་མ
अवीतरामाय ...	...	११७	...	...	འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ བཅིང
अव्यतिरेक ...	...	११८	...	...	ཁྲོག་པ་མེད་པ
अव्यतिरेक ...	...	११७	...	...	ཁྲོག་པ་མེད་པ་ནི
अव्यतिरेकः ...	...	११७	...	...	མི་ཁྲོག་པ་ཅན་དག
अव्यभिचार ...	...	१०५	...	...	མི་འབྲུལ་པར
अव्यभिचारी ...	...	११५	...	...	མི་འབྲུལ་པ་ཅན
अभावाच्च ...	...	१११	...	...	མཉན་དུ་མི་རྩང་ངོ་
अवच्छेद ...	...	११३	...	...	འདུས་པ་མ་ཡིན་པ

असत्	...	...	१०६, ११६	...	མེད་པ
असत्	...	...	१०८, ११०	...	མེད་པའི
असत्	...	...	११०	...	མེད་འོ
असति	...	...	१०६, ११६	...	མེད་ན
असति	...	...	१०६	...	མེད་ན་ནི
असत्त्व	...	...	११४	...	མེད
असत्त्व	...	...	१०४, ११३	...	མེད་པ
असत्त्व	...	...	११८	...	མེད་པ་ཉིད
असत्त्व	...	...	११३	...	མེད་པའོ
असत्त्वस्य	...	...	११३	...	མེད་པའི
असन्निधान	...	...	१०३	...	མི་ཉི་པ་དག
असंपक्ष	...	...	१०४, १०६, ११६		མི་མཐུན་པའི་སྟོབས
असंपक्ष	...	...	१०४	...	མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི
असंपक्षे	...	...	११२, ११३	...	མི་མཐུན་པའི་སྟོབས་ལ
असम्भव	...	...	११६	...	མི་སྤྱིད་དེ
असम्भवात्	...	...	११३	...	མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར
असम्भवात्	...	...	१०५, ११५	...	མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དོ
असर्वज्ञ	...	...	११३, ११६	...	ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ
असिद्ध	...	...	१११	...	མ་གྲུབ
असिद्ध	...	...	११२, ११५	...	མ་གྲུབ་པ
असिद्ध	...	...	११२	...	མ་གྲུབ་པའི
असिद्ध	...	...	११२	...	མ་གྲུབ་པའོ

अविज्ञ	...	...	११४	...	...	མ་གྲུབ་པ
अविज्ञ	...	...	११२	...	...	མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ
अविज्ञ	...	...	११२	...	...	མ་གྲུབ་པ་ལྟེ
अविज्ञत्वात्	...	...	११०	...	...	མ་གྲུབ་པ་འི་ཕྱིར
अविज्ञि	...	...	१११, ११२, ११४	...	...	མ་གྲུབ་པ
अविज्ञे:	...	...	११४, ११८	...	...	མ་གྲུབ་པ་འི་ཕྱིར
अविज्ञे:	...	...	१०७, १०८, ११३	...	...	མི་འགྲུབ་པ་འི་ཕྱིར་རོ
अविज्ञौ	...	...	११२	...	...	མ་གྲུབ་ན
अवि	...	...	१०८	...	...	ཡོད་ཏེ
अस्य	...	...	१०३	...	...	དེའི
अस्य	...	...	१०६	...	...	འདི་ན
अस्य	...	...	११६	...	...	དེའི

आ ।

आकाश	...	...	११५, ११६, ११७, ११८	...	...	ནམ་མཐའ
आक्षिप्त	...	...	१०८	...	...	བསྐྱུས་པ
आक्षान	...	...	१०८, १११	...	...	བཞེད་པ་ལྟེ
आगम	...	...	११५	...	...	ཕྱང་
आग्रह	...	...	११७	...	...	ཀུན་དུ་འཛིན་པ
आत्मन्	...	...	१०३, १०५	...	...	རང་
आत्मन्	...	...	१११, ११२, ११३, ११४, ११५	...	...	བདག

आत्मना ...	...	११५	...	...	བདག་ཉིད་ཀྱིས
आत्मार्थ ...	...	१११	...	...	བདག་གི་དོན
आत्मार्थता ...	...	१११	...	...	བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ
आदि ...	...	१०६, १०७, १०८, १०९, ११२, ११३, ११४, ११६, ११७, ११८	...	...	ལ་སོགས་པ
आदि ...	...	१११, ११३, ११४, ११७	...	...	ལ་སོགས་པ་ནི
आदि ...	...	१०३	...	...	ལ་སོགས་པས
आदि ...	...	१०९, १११, ११२, ११३	...	...	ལ་སོགས་པའི
आदि ...	...	१०६	...	...	ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ
आदि ...	...	१०६	...	...	ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི
आदिक ...	...	११७	...	...	ལ་སོགས་པ
आदिक ...	...	११२	...	...	ལ་སོགས་པའི
आदिमव ...	...	११४	...	...	ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི
आदात ...	...	११२	...	...	གྲག་པའི
आधा ...	...	११४	...	...	འདི་གཉིས་ (instr.)
आधु ...	...	११२	...	...	ཙ
आशु ...	...	१०३	...	...	ཐུང་དུ
आश्व ...	...	११५	...	...	བདེན་པའི (nom.)
आश्वमेध ...	...	११२	...	...	གཞི་ལ
आश्विन ...	...	११५	...	...	བདེན་དེ

ཡུལ་	...	111, 112	...	ཡུལ་
ཡུལ་	...	110	...	ཡུལ་ན
ཡུལ་	...	110	...	ཡུལ་པ
ཡུལ་འཛིན་	...	102	...	ཡུལ་འཛིན་

II.

ཡུལ་འཛིན་	...	111	...	ཡུལ་འཛིན་
ཡུལ་	...	111	...	ཡུལ་པ
ཡུལ་	...	111	...	ཡུལ་པ་ནི
ཡུལ་འཛིན་	...	111	...	ཡུལ་འཛིན་པ
ཡུལ་	...	110	...	ཡུལ་པ་ལྟེ
ཡུལ་	...	100	...	ཡུལ་པ་ལྟེ་ཡུལ་ནི
ཡུལ་	...	110, 111	...	དེ་ཡུལ་ན
ཡུལ་	...	100, 110, 111	...	ལེས
ཡུལ་	...	100	...	ལེས་པ་ཡུལ་
ཡུལ་	...	100	...	ལེས་པ་ཡུལ་པེ
ཡུལ་	...	100	...	ལེས་ཡུལ་ལྟེ
ཡུལ་	...	111, 112, 113	...	ལེས་ཡུལ་
ཡུལ་	...	100	...	ལེས་ཡུལ་པ་ཡུལ་
ཡུལ་	...	100, 100, 110, 111, 112	...	ལེས་ཡུལ་ནི
ཡུལ་	...	110	...	ལེས་ཡུལ་པ་ཡུལ་ཡིན་པ

इति	...	...	११२	...	...	ཞེས་བྱ་བ་ལ
इति	...	...	११०, ११५, ११८			ཞེས་བྱ་བར
इति	...	...	१०५, १०६, १०८, १०९, १११, ११३, ११४, ११६, ११७, ११८			ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ
इति	...	...	१०८, ११२	...		ཞེས་བྱ་བའི
इति	...	...	१०८, ११५	...		ཞེས་བྱ་བོ
इति	...	...	१०३	...	...	ཡིན་པས་ན
इन्द्रिय	...	...	१०३, ११२	...		དབང་པོ
इमे	...	...	१०६	...	...	དེ་དག
इष्ट	...	...	११३	...	...	འདོད་དེ
इष्ट	...	...	११०	...	...	འདོད་དོ
इष्ट	...	...	११०, १११, ११४			འདོད་པ
इष्ट	...	...	११०	...	...	འདོད་པ་ཡིན་གྱི
इष्ट	...	...	१११, ११६, ११८			འདོད་པའི
इष्ट	...	...	११०	...	...	འདོད་པའོ
इष्टविधातु	...	...	११३	...	...	འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་ པའི་ཐུང
इह	...	...	१०५, १०६, १०९, ११०, ११२			འདི་ན
इह	...	...	१०९, ११०, ११५			འདིར
इह	...	...	११०	...	...	འདིར་ནི

उ ।

उक्त	...	...	१०५	...	...	སྐད་སྒྲོམ་པ
उक्त	...	...	११६	...	...	སྐད་སྒྲོམ་པའི
उक्त	...	...	१११	...	...	བསྟན་པར
उक्त	...	...	११५	...	...	སྒྲོམ་དེ
उक्त	...	...	११५, ११८	...	...	སྒྲོམ་པ
उक्त	...	...	१०६	...	...	སྒྲོམ་པ་ཡི་ནོ
उक्त	...	...	११७	...	...	སྒྲོམ་པ
उक्त	...	...	११३	...	...	སྒྲོམ་གྱི་ན
उक्त	...	...	११५	...	...	བཤད་དོ
उक्त	...	...	११५	...	...	བཤད་ན
उक्त	...	...	१०७	...	...	བཤད་པ
उक्तं	...	...	११६	...	...	བཤད་པ་ལ
उक्तमात्र	...	...	१११	...	...	སྒྲོམ་པ་ཙམ
उक्ति	...	...	११८	...	...	སྒྲོམ་པ་ནི
उक्ते	...	...	११०	...	...	བསྟན་པར
उक्ते	...	...	११०	...	...	བསྟན་པམ
उक्तौ	...	...	१११	...	...	སྒྲོམ
उक्तौ	...	...	११६	...	...	བཤད་དེ
उच्यते	...	...	११६	...	...	བཏོད་དེ
उत्पत्तिमत्	...	...	११२	...	...	ཕྱེ་བ་ཙན
उत्पत्तिमत्	...	...	१०८, १०९	...	...	ཕྱེ་བ་དང་ཐུན་པ

उत्पत्तेः ...	...	१०५	...	...	བྱུང་བའི་ཕྱིར
उदाहरण ...	...	११५, ११७	...	...	དཔེ་ནི
उद्भाव ...	...	११८	...	...	བཟོད་པ་ནི
उद्भावनाभि	...	११८	...	...	བཟོད་པ་དག་ནི
उपचारात्	...	१०८	...	...	བདག་ས་བའི་ཕྱིར་རོ
उपदर्शन ...	...	१०९	...	...	བསྟན་པ
उपदर्शन ...	...	१०८	...	...	ཉེ་བར་སྟོན་པའོ
उपदिश्यमान	...	११२	...	...	བསྟེན་བས་པ
उपदिष्टवान्	...	११७	...	...	བསྟན་ཏེ
उपन्यास ...	...	१११	...	...	བཀོད་པ
उपबान्ति ...	...	१०६	...	...	འགྱུར་རོ
उपपन्न ...	...	११७	...	...	རོ
उपपत्त्य ...	...	११७	...	...	རོའི་དུས་ལྷ
उपपत्ति ...	...	१०४, १०५, १०६, १०७, १०८, १०९, ११०, ११५	...	...	དམིགས་པ
उपपत्ति ...	...	१०५, १०६	...	...	དམིགས་པ་ནི
उपपत्ति ...	...	१०९	...	...	དམིགས་སོ
उपपन्नमान	...	११२	...	...	དམིགས་པའི
उपपन्न्यते ...	...	१०८, ११०, ११५	...	...	དམིགས་པ
उपपन्न्यते ...	...	११०	...	...	དམིགས་པ་འགྱུར་ན
उपपन्न्यते ...	...	१०९	...	...	དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ
उपपन्न्यते ...	...	१०८, ११०, ११५	...	...	དམིགས་སོ

उपबन्धते ...	...	११२	...	...	ཡིན་ནོ
उपबन्ध ...	...	१०४	...	...	དམིགས་པ
उपबन्ध ...	...	१०४	...	...	ཀྱེན
उपसंहार ...	...	११५	...	...	ལྷོན་པ
उपाधि ...	...	१०८	...	...	ཁྱད་པར
उभय ...	...	११०	...	...	གཉི་ག
उभय ...	...	११६	...	...	གཉིས་ཀ
उभयव्यतिरेक ...	...	११०	...	...	གཉི་ག་ལས་ལྷོག་པ
उभयसिद्ध ...	...	११२	...	...	གཉི་ག་ལས་སྐྱུ་པ
उष्ण ...	...	११३	...	...	ཚ་བའི

क ।

कवच ...	...	११०	...	...	ཁུ་མཚོག

ख ।

एक ...	...	१०६, १११, ११२, ११४	...	...	གཅིག
एक ...	...	१०४, ११४	...	...	གཅིག་ནི
एकत्र ...	...	११४, ११५	...	...	གཅིག་ལ
एकदेशे ...	...	११२	...	...	ཕྱོགས་གཅིག་ལ
एकात्मनि ...	...	११४	...	...	བདག་གཅིག་ལ
एकादश ...	...	१०५	...	...	བརྒྱ་གཅིག
एकैकस्य ...	...	११४	...	...	རེ་རེ (gen.)
एतत् ...	...	१११	...	...	དེ

यथावभाषत्वात्	...	११६	...	...	དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ནོ
एते	...	...	१०८, ११८	...	དེ་དག
एतेन	...	...	११०	...	དེས་ན
एतेन	...	...	११६	...	འདིས་ནི
एतौ	...	...	११३	...	དེ་གཉིས་ནི
एभिः	...	...	११८	...	དེ་དག་གིས
एव	...	...	१०५, १०८, ११०, ११६	...	ཁོ་ན
एव	...	...	११२	...	ཁོ་ན་ལྟे
एव	...	...	१०७	...	ཁོ་ན་དག་ལ
एव	...	...	१०४	...	ཁོ་ན་དང་ལྟན་པ
एव	...	...	१११	...	ཁོ་ན་ནི
एव	...	...	१०५	...	ཁོ་ན་ལས
एव	...	...	१०४, १०८, १०८, ११०	...	ཁོ་ནར
एव	...	...	१०३, १०४, ११०, १११, ११२	...	ཉིད
एव	...	...	१०४	...	ཉིད་དུ
एव	...	...	१०८, ११६, ११८	...	ཉིད་ལ
एवं	...	...	१०८, ११४	...	དེ་ལྟར
एवं	...	...	१०६, १०८	...	དེ་བཞིན་དུ
एवंप्रकार	...	...	११२	...	ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི
एवेति	...	...	१०५	...	ཁོ་ན་ཡིན་དེ

क ।

कथयता	...	...	१०६	...	...	བཟློན་པས
कपिल	...	...	११७	...	...	སེར་མུ
कथो	...	...	११३	.....	...	གང་ཞེན
कर्म	...	...	११६, ११७	...	...	ལས
कल्पना	...	...	१०३	...	...	དོག་པ
कल्पना	...	...	१०३	...	...	དོག་པ་ནི
कल्पनापोङ	...	...	१०३	...	...	དོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
कश्चित्	...	...	१०८, ११७	...	...	འགའ་ཞིག
कश्चित्	...	...	१०८, ११७, ११६	...	...	ཅི་ཡང་
कश्चित्	...	...	११२	...	...	ལ་ལ་ཞིག
कस्मात्	...	...	११३	...	...	ཅིའི་ཡིང
कारण	...	...	१०५, १०६, १०७, १०८, ११३	...	...	རྒྱུ
कारणे	...	...	१०८	...	...	རྒྱུ་ལ
कारेण	...	...	११०	...	...	བྱིད་པས
कार्यं	...	...	१०७, १०५, १०६, १०७, १०८, १०९, ११३, ११५, ११६	...	...	འབྲས་བུ
कार्यं	...	...	१०७, १०८	...	...	འབྲས་བུ་ནི
कार्यला	...	...	११६	...	...	འབྲས་བུ་ཉིད
कार्यहेतु	...	...	१०८	...	...	འབྲས་བུའི་གདན་ཆོགས
काज	...	...	१०५	...	...	དུས

असिद्ध	...	...	११७	...	...	མ་གྲུབ་པ
असिद्ध	...	...	११२	...	...	མ་གྲུབ་པ་ཡིན་དེ
असिद्ध	...	...	११२	...	...	མ་གྲུབ་ཤི
असिद्धत्वात्	...	...	११०	...	...	མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར
असिद्धि	...	...	१११, ११२, ११७	...	...	མ་གྲུབ་པ
असिद्धे:	...	...	११७, ११८	...	...	མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར
असिद्धे:	...	...	१०७, १०८, ११३	...	...	མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན
असिद्धौ	...	...	११२	...	...	མ་གྲུབ་ན
असि	...	...	१०८	...	...	ཡོད་དོ
अस्य	...	...	१०३	...	...	དེའི
अस्य	...	...	१०६	...	...	འདི་ན
अस्य	...	...	११६	...	...	དེའི

आ ।

आकाश	...	...	११५, ११६, ११७, ११८	...	...	ནམ་མཐའ
आकाश	...	...	१०८	...	...	བསྐྱུས་པ
आकाश	...	...	१०८, १११	...	...	བརྗོད་པ་ཤི
आगम	...	...	११५	...	...	ལུང་
आयु	...	...	११७	...	...	ཀླན་ཏུ་འཛོལ་བ
आत्मन्	...	...	१०३, १०५	...	...	རང་
आत्मन्	...	...	१११, ११२, ११३, ११७, ११५	...	...	བདག

आत्मना ...	... ११५ ...	བདག་ཉིད་ཀྱིས
आत्माय ...	... १११ ...	བདག་གི་དོན
आत्मार्थता ...	... १११ ...	བདག་གི་དོན་ཉིད་ཏུ
आदि ...	... १०६, १०७, १०८, १०९, ११२, ११३, ११४, ११६, ११७, ११८	ལ་སྟོགས་པ
आदि ...	... १११, ११३, ११४, ११७	ལ་སྟོགས་པ་ནི
आदि ...	... १०३ ...	ལ་སྟོགས་པས
आदि ...	... १०९, १११, ११२, ११३	ལ་སྟོགས་པའི
आदि ...	... १०६ ...	ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྟོགས་པ
आदि ...	... १०६ ...	ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པའི
आदिक् ...	... ११७ ...	ལ་སྟོགས་པ
आदिक् ...	... ११२ ...	ལ་སྟོགས་པའི
आदिमव् ...	... ११४ ...	ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི
आघात ...	... ११२ ...	གྲག་པའི
आभ्यां ...	... ११४ ...	འདི་གཉིས་ (instr.)
आयुः ...	... ११२ ...	ཆ
आयु ...	... १०३ ...	ཟུར་དུ
आयय ...	... ११५ ...	བརྟེན་པའི (nom.)
आययवत्य	... ११२ ...	གཞི་ལ
आयिब ...	... ११५ ...	བརྟེན་དེ

आसन	...	...	१११, ११३	...	ཐུན
आह	...	...	११०	...	ལྷམ་ན
आह	...	...	११०	...	ལྷམ་པ
आहित	...	...	१०३	...	བསྐྱེད་པའི

इ ।

इच्छता	...	...	१११	...	འདོད་པམ
इतर	...	...	११६	...	གཞན་པ
इतर	...	...	१११	...	ཅིག་གོས་ནི
इतरयोः	...	...	११४	...	ཅིག་གོས་ལ
इति	...	...	११७	...	ན་ཀྱང་ལྟེ
इति	...	...	१०८	...	ན་ཀྱང་ཞེས་ཀྱ་བ་ནི
इति	...	...	११०, १११	...	དེ་ལྟར་ན
इति	...	...	१०६, ११०, १११	...	ཞེས
इति	...	...	१०४	...	ཞེས་པ་ན་ཀྱ
इति	...	...	१०५	...	ཞེས་པ་ན་ཀྱང་ལྟེ
इति	...	...	१०६	...	ཞེས་ཀྱ་ལྟེ
इति	...	...	१११, ११३, ११६	...	ཞེས་ཀྱ་བ
इति	...	...	१०४	...	ཞེས་ཀྱ་བ་ན་ཀྱ
इति	...	...	१०८, १०६, ११०, १११, ११६	...	ཞེས་ཀྱ་བ་ནི
इति	...	...	११५	...	ཞེས་ཀྱ་བ་ན་ཀྱ་ཡིན་ལ

इति	...	...	११२	...	...	ज्ञेयप्रवच
इति	...	...	११०, ११५, ११८			ज्ञेयप्रवर
इति	...	...	१०५, १०६, १०८, १०९, १११, ११२, ११४, ११६, ११७, ११८			ज्ञेयप्रवचप्रदे
इति	...	...	१०८, ११२	...	...	ज्ञेयप्रवर्
इति	...	...	१०८, ११५	...	...	ज्ञेयप्रदे
इति	...	...	१०२	...	...	यिज्ञासाक्ष
इन्द्रिय	...	...	१०३, ११२	...	...	द्वन्द्व
इमे	...	...	१०६	...	...	देवमा
इह	...	...	११२	...	...	अद्वैत
इह	...	...	११०	...	...	अद्वैत
इह	...	...	११०, १११, ११४			अद्वैत
इह	...	...	११०	...	...	अद्वैत-वा-यिज्ञासाक्ष
इह	...	...	१११, ११६, ११८			अद्वैत-वर्
इह	...	...	११०	...	...	अद्वैत-वर्
इहविद्यमानत्	...	...	११२	...	...	अद्वैत-वा-यिज्ञासाक्ष-वा-प्रदे वर्-प्रदे
इह	...	...	१०५, १०६, १०९, ११०, ११२			अद्वैत
इह	...	...	१०९, ११०, ११५			अद्वैत
इह	...	...	११०	...	...	अद्वैत-वर्

उ ।

उक्त	...	...	१०५	...	...	མདུན་སྒྲིལ་པ
उक्त	...	...	११६	...	...	མདུན་སྒྲིལ་པའི
उक्त	...	...	१११	...	...	བཟུན་པར
उक्त	...	...	११५	...	...	སྒྲིལ་དེ
उक्त	...	...	११५, ११८	...	...	སྒྲིལ་པ
उक्त	...	...	१०८	...	...	སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ
उक्त	...	...	११७	...	...	སྒྲིལ་པ
उक्त	...	...	११३	...	...	སྒྲིལ་ཤིན
उक्त	...	...	११५	...	...	བཤད་དེ
उक्त	...	...	११५	...	...	བཤད་ན
उक्त	...	...	१०७	...	...	བཤད་པ
उक्तां	...	...	११६	...	...	བཤད་པ་ལ
उक्तमात्र	...	...	१११	...	...	སྒྲིལ་པ་ཙམ
उक्ति	...	...	११८	...	...	སྒྲིལ་པ་ནི
उक्ते	...	...	११०	...	...	བཟུན་པར
उक्ते	...	...	११०	...	...	བཟུན་པས
उक्तौ	...	...	१११	...	...	སྒྲིལ
उक्तौ	...	...	११६	...	...	བཤད་དེ
उच्यते	...	...	११६	...	...	བཟུན་དེ
उत्पत्तिमत्	...	...	११२	...	...	ཕྱེ་བ་ཙན
उत्पत्तिमत्	...	...	१०८, १०८	...	...	ཕྱེ་བ་དང་ལྷན་པ

अत्यन्तः ...	...	१०५	...	...	བྱུང་བའི་སྤྱིར
अदाहरण ...	...	११५, ११७	...	...	དཔེ་ནི
अज्ञावन ...	...	११८	...	...	བཇོན་པ་ནི
अज्ञावनानि ...	...	११८	...	...	བཇོན་པ་དག་ནི
अपचारात् ...	...	१०८	...	...	བདག་ས་པའི་སྤྱིར་རོ
अपदर्शन ...	...	१०९	...	...	བཟླ་ན་པ
अपदर्शन ...	...	१०८	...	...	ཉེ་བར་སྟོན་པའོ
अपदिश्यमान ...	...	११२	...	...	བསྐྱབས་པ
अपदिष्टवान् ...	...	११७	...	...	བཟླ་ན་དེ
अपन्यस्त ...	...	१११	...	...	བཀོད་པ
अपबान्ति ...	...	१०६	...	...	འགྱུར་རོ
अपण ...	...	११७	...	...	རོ
अपणखण्ड ...	...	११७	...	...	རོའི་དུས་བྱ
अपणन्ति ...	...	१०४, १०५, १०६, १०७, १०८, १०९, ११०, ११५	...	...	དམིགས་པ
अपणन्ति ...	...	१०५, १०६	...	...	དམིགས་པ་ནི
अपणन्ति ...	...	१०९	...	...	དམིགས་སོ
अपणभमाण ...	...	११२	...	...	དམིགས་པའི
अपणभ्यते ...	...	१०८, ११०, ११५	...	...	དམིགས་པ
अपणभ्यते ...	...	११०	...	...	དམིགས་པ་འགྱུར་ན
अपणभ्यते ...	...	१०९	...	...	དམིགས་པར་འགྱུར་དེ
अपणभ्यते ...	...	१०८, ११०, ११५	...	...	དམིགས་སོ

उपलब्धते ...	...	११२	...	...	ཡིན་ནོ
उपलब्ध ...	...	१०४	...	...	དམིགས་པ
उपलब्ध ...	...	१०४	...	...	ཀུན
उपलब्ध ...	...	११५	...	...	ལྟོན་པ
उपाधि ...	...	१०८	...	...	ཐད་པར
उभय ...	...	११७	...	...	གཉི་ག
उभय ...	...	११६	...	...	གཉིས་ཀ
उभयव्यतिरेक ...	...	११७	...	...	གཉི་གཡས་མྲོག་པ
उभयव्यतिरेक ...	...	११२	...	...	གཉི་གཡས་མ་གུ་པ
उभय ...	...	११३	...	...	ཆ་གདི

क ।

कथम ...	...	११७	...	...	ཐུ་སྟོན་ཀ

ख ।

एक ...	...	१०६, १११, ११२, ११४	...	...	གཅིག
एक ...	...	१०४, ११४	...	...	གཅིག་ནི
एकत्र ...	...	११४, ११५	...	...	གཅིག་ལ
एकदेशे ...	...	११२	...	...	ཕྱོགས་གཅིག་ལ
एकात्मनि ...	...	११४	...	...	བདག་གཅིག་ལ
एकादश ...	...	१०५	...	...	བཅུ་གཅིག
एकैकस्य ...	...	११४	...	...	རེ་རེ (gen.)
एतत् ...	...	१११	...	...	དེ

यथावन्मात्रात्	...	११६	...	...	དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ
यते	...	...	१०८, ११८	...	དེ་དག
यतेन	...	...	११०	...	དེས་ན
यतेन	...	...	११६	...	འདིས་ནི
यतौ	...	...	११३	...	དེ་གཉིས་ནི
यमिः	...	...	११८	...	དེ་དག་གིས
यव	...	...	१०५, १०६, ११०, ११६	...	ཁོ་ན
यव	...	...	११२	...	ཁོ་ན་ལྟེ
यव	...	...	१०७	...	ཁོ་ན་དག་ལ
यव	...	...	१०४	...	ཁོ་ན་དང་ལྷན་པ
यव	...	...	१११	...	ཁོ་ན་ནི
यव	...	...	१०५	...	ཁོ་ན་ལས
यव	...	...	१०४, १०८, १०६, ११०	...	ཁོ་ནར
यव	...	...	१०६, १०४, ११०, १११, ११२	...	ཉིད
यव	...	...	१०४	...	ཉིད་དུ
यव	...	...	१०६, ११६, ११८	...	ཉིད་ལ
यवं	...	...	१०६, ११४	...	དེ་ལྟར
यवं	...	...	१०६, १०८	...	དེ་བཞིན་དུ
यवंप्रकार	...	...	११२	...	ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི
यवेति	...	...	१०५	...	ཁོ་ན་ཡིན་དེ

क ।

कथयता	...	...	१०६	...	...	བཟོད་པས
कथिष	...	...	११७	...	...	སེར་སྒྲ
कथोः	...	...	११३	.....	...	གང་ཞེ་ན
कर्म	...	...	११६, ११७	...	...	ལས
कल्पना	...	...	१०३	...	...	རྟོག་པ
कल्पना	...	...	१०३	...	...	རྟོག་པ་ནི
कल्पनापोद	...	...	१०३	...	...	རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
कश्चित्	...	...	१०८, ११०	...	...	འགའ་ཞིག
कश्चित्	...	...	१०८, ११७, ११६	...	...	ཅི་ཡང་
कश्चित्	...	...	११२	...	...	ལ་ལ་ཞིག
कस्मात्	...	...	११३	...	...	ཅིའི་ཡིང་
कारण	...	...	१०५, १०६, १०७, १०८, ११३	...	...	རྒྱ
कारणे	...	...	१०८	...	...	རྒྱ་ལ
कारेण	...	...	११०	...	...	བྱེད་པས
कार्यं	...	...	१०७, १०५, १०६, १०७, १०८, १०९, ११७, ११५, ११६	...	...	འབྲས་བུ
कार्यं	...	...	१०७, १०८	...	...	འབྲས་བུ་ནི
कार्यंता	...	...	११६	...	...	འབྲས་བུ་ཉིད
कार्यहेतु	...	...	१०८	...	...	འབྲས་བུའི་གཤམ་ཆོགས
काज	...	...	१०५	...	...	དུས

याज्ञवल्क्य	...	११७	...	...	ཚེག་གཞུང་བར་བྱ
याज्ञवल्क्य	...	११७	...	...	ཚེག་གཞུང་བར་བྱ་བ

ब ।

घट	...	...	१०७, १०८, १०९, ११०, ११५, ११६	...	གུམ་བ

ब ।

ब	...	...	१०५	...	...	ཀུང་
ब	...	...	१०३, १०४, १०५, १०७, १०८, १०९, ११६	...	...	དང་
ब	...	...	११८	...	...	དམ
ब	...	...	१०५, १०६, १०७, १०९, ११०, ११३, ११४, ११५, ११६	...	...	ཡང་
ब	...	...	१०४	...	...	ཡང་ནི
ब	...	...	११४	...	...	འམ
बभ्रुः	...	...	१११, ११३	...	...	མིག
बभ्रुः	...	...	१०३	...	...	བཞིས་ལྟེ
बभ्रुर्विष	...	...	१०३	...	...	རྣམ་པ་བཞི་ལྟེ
बभ्रुः	...	...	१११	...	...	བཞི
बाभ्रुबाल	...	...	११०, ११२	...	...	མིག་གིས་གཞུང་བ་ཉིད་ནི
बिना	...	...	१०३	...	...	སེམས
बिनाः	...	...	११२	...	...	སེམས་ཡོད་པར (nom.)
बिना	...	...	१०३	...	...	སེམས་ལས་བྱུང་བ

अ ।

अनघतः	...	...	११५	...	...	མྱེད་པར་བྱེད་དོ
अभित	...	...	१०३	...	...	བཟླེད་པའི
अक्ष	...	...	११६	...	...	མྱེ་བ
आलसः	...	...	११८	...	...	ལྷག་གཅོད་ནྐམས
आत्मसंराधि	...	...	११८	...	...	ལྷག་གཅོད་ནྐམས
अिश्वाखित	...	...	१०४	...	...	ཤེས་པར་འདོད་པའི
जीवत्	...	...	११४	...	...	གསོན་པོའི
ज्ञान	...	...	१०३, १०४, ११७	...	...	ཤེས་པ
ज्ञान	...	...	१०३	...	...	ཤེས་པ་ནི
ज्योतिः	...	...	११७	...	...	སྐར་མ

त ।

तत्	...	...	१०३, १०५, १०८, १०९, ११०, १११, ११२, ११६	...	...	དེ
तत्	...	...	१०५, ११५	...	...	དེ་དང་
तत्	...	...	१०३, १०८, १०९, ११०, १११, ११३, ११५, ११६, ११८	...	...	དེ་ནི
तत्	...	...	१०३, १०८, ११२, ११५, ११६	...	...	དེའི
तद्	...	...	११८	...	...	དེའི་ཕྱིར་
तद्	...	...	१०५	...	...	དེར་
तसः	...	...	१०४	...	...	དེ་ལས་

तत्र	...	...	१०५	...	...	དེ་ནང་
तत्र	...	...	१०६, ११५, ११६			དེ་ན
तत्र	...	...	१०७, १०८, १०९, १११, ११३			དེ་ལ
तत्र	...	...	११५	...	...	འདིར
तथा	...	...	११०	...	...	དེ་ནི
तथा	...	...	१०९, १०६, ११०, ११२, ११६, ११७			དེ་བཞིན་དུ
तथा	...	...	१०८	...	...	བཞིན་དེ
तद्भावात्	...	...	१०८	...	...	དེ་མེད་པ
तदा	...	...	११०, १११	...		དེ་འོ་ཙོ
तदुत्पत्ति	...	...	१०५, ११७	...		དེ་ལས་ཀྱང་བ
तदेव	...	...	१०७	...	...	དེ་ཉིད
तद्यथा	...	...	११५, ११७	...		དེ་པར་ན
तद्विवक्ष	...	...	१०८	...	...	དེ་དང་འགལ་བ
तन्मात्र	...	...	११६	...	...	དེ་ཙམ་གྱི
तथा	...	...	१०७	...	...	དེ་དང་
तयोः	...	...	१०८	...	...	དེ་དག (gen.)
तद्वत्	...	...	११२	...	...	མིང་ནམས
तस्मात्	...	...	१०६, ११५	...		དེ་ལྟ་བུས་ན
तस्मात्	...	...	११८	...	...	དེ་བས་ན
तस्मिन्	...	...	११०	...	...	དེ་ལ
तस्य	...	...	१०७, ११८, ११६			དེ་དོ

तस्य	...	...	११०	...	...	དེ་ལ་ནི
तस्या एव	...	...	१०५	...	...	དེ་ཉིད་ཀྱིས
तादात्म्य	...	...	१०५, १०८	...	...	དེའི་བདག་ཉིད་
तादात्म्यात्	...	...	१०८	...	...	དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ
तादात्म्यात्	...	...	१०५	...	...	རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ
तावृश्च	...	...	११०	...	...	དེ་ལྟ་བུ
तावृश्च	...	...	११०	...	...	དེ་དྲ་བའི
तावतैव	...	...	११५	...	...	དེ་ཙམ་གྱིས
ताभ्यां	...	...	११४	...	...	དེ་གཉིས་དང་
ताभ्यामेव	...	...	१०५	...	...	དེ་གཉིས་ཁོ་ནས
तिमिर	...	...	१०३	...	...	རབ་རིབ
तुभार	...	...	१०६	...	...	བ་མོ
तृतीय	...	...	११३	...	...	གསུམ་པ
तृतीय	...	...	१०८	...	...	གསུམ་པ་ནི
ते	...	...	१०५	...	...	དེ་གཉིས
ते	...	...	११८	...	...	དེ་དག
ते	...	...	१०७	...	...	དེ་དག་ནི
ते	...	...	११०	...	...	དེ་ནི
तेन	...	...	१०८, ११०, ११८	...	...	དེས
तेन	...	...	११६	...	...	དེས་ན
तथा	...	...	११४	...	...	གསུམ་པོ་དག་ལས

अवासां	...	...	१११	...	...	གཤམ་ཡས
अशीविद्	...	...	११७	...	...	གཤམ་འིག་པ
अि	...	...	११५	...	...	གཤམ
अि	...	...	१०७, १०८	...	...	གཤམ་བ
अि	...	...	१०७	...	...	གཤམ་པོ
अिह्य	...	...	१०७, १०८	...	...	ཚུལ་གཤམ་བ
अिह्य	...	...	१०७	...	...	ཚུལ་གཤམ་པོ
अिह्य	...	...	१११	...	...	ཚུལ་གཤམ་བའི
अिह्य	...	...	१०७	...	...	ཚུལ་གཤམ་བ་ཉི
अक्	...	...	११२	...	...	ཤུན་པ
आव्	...	...	१०६	...	...	ཉིང་གི་ཕྱིར་རོ
आव्	...	...	११७	...	...	ཕྱིར
आव्	...	...	१०७, १०८	...	...	ཡིན་པའི་ཕྱིར
आव्	...	...	१०५	...	...	ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
अेन	...	...	११२	...	...	ཉིང་གིས

६।

दश	...	...	१०६	...	...	བརྒྱ་པོ
दशान	...	...	१०६	...	...	མཐོང་བ
दशानीय	...	...	१०८	...	...	བཟུན་པར་བྱའོ
दशानीय	...	...	११६	...	...	བཤད་པར་བྱའོ
दशानीवी	...	...	११६	...	...	བཟུན་པར་བྱ་བར
दशान्या	...	...	११६	...	...	ཕྱོད་པར་བྱེད་བས

दशमितुम् ...	...	११६, ११८	...	བཟླན་པར
दक्षित ...	...	११६	...	བཟླན་པ
दक्षित ...	...	११९	...	བཟླན་པར
दक्षिते ...	...	११६	...	བཟླན་པ་ན
दहन ...	...	१०६	...	གཏུང་བར་བྱེད་པ
दूषणः ...	...	११८	...	སུན་འབྱིན་པ
दूषणाः ...	...	११८	...	སུན་འབྱིན་པ་དག
दूषणाभासाः ...	...	११८	...	སུན་འབྱིན་པ་ལྟར་སྒྲང་བ་ དག་ནི
दृष्ट ...	...	१०८	...	མཐོང་བ
दृष्टान्त ...	...	११५, ११६	...	དཔེ
दृष्टान्ताभास ...	...	११८	...	དཔེ་ལྟར་སྒྲང་བ
देय ...	...	१०५, ११२, ११५	...	ཡུལ
दोष ...	...	११५, ११८	...	སྒྲིན
दोषाः ...	...	११६	...	ཉེས་པ་རྣམས
दण्ड्याः ...	...	१०८	...	ལྟ་བར་བྱའོ
द्वय ...	...	११०	...	གཉིས་ཀྱིས
द्वयोः ...	...	११०	...	གཉི་གཤ
द्वयोः ...	...	११०	...	གཉིས་ལས
द्वयोः ...	...	११०	...	དེ་གཉིས་ལ
द्वयोर्द्वयोः ...	...	११०	...	གཉིས་གཉིས་ལ
द्वि ...	...	११३	...	གཉིས

द्वि	...	...	१०६	...	...	གཉིས་དེ
द्वि	...	...	१०७	...	...	གཉིས་ལྟེ
द्वि	...	...	११३	...	...	གཉིས་པ
द्वितीय	...	...	११५	...	...	གཉིས་པ
द्वितीय	...	...	१०८	...	...	གཉིས་པ་ནི
द्वितीय	...	...	१०९	...	...	གཉིས་པ་ལོ
द्विविध	...	...	१०३, १०८, ११३	...	...	རྒྱུ་པ་གཉིས་དེ
द्विविध	...	...	११३	...	...	རྒྱུ་པ་དེ་གཉི་ག
द्विधा	...	...	१०८	...	...	རྒྱུ་པ་གཉིས་དེ
द्विप्रकार	...	...	१०६	...	...	རྒྱུ་པ་གཉིས་དེ
द्वौ	...	...	१०८	...	...	གཉིས་ནི

घ ।

घमं	...	...	१०८, १०८, ११०, ११२, ११६, ११७	...	...	ཆོས་
घमं	...	...	११२	...	...	ཆོས་ནི
घमंशास्त्र	...	...	११७	...	...	ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
घमिन्	...	...	१०८, ११०, ११२	...	...	ཆོས་ཅན
घमै	...	...	११२	...	...	ཆོས་སྤྱ
घूम	...	...	१०५, १०६, १०६, ११६	...	...	དུ་བ
घूम	...	...	१०६	...	...	དུ་བ་ཡོད
घूमात्	...	...	१०८, १०६	...	...	དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར
घृण	...	...	१०६	...	...	ངེས་པར

न ।

न	...	...	१०८, ११२, ११३, ११४, ११५, ११६	न
न	...	...	१०४, ११०, ११३	न'यि'क'दे
न	...	...	१०६, १११, ११३, ११५	न'यि'क'क्
न	...	...	११३	न'यि'क'प
न	...	...	१०६, ११०, ११३, ११५, ११६, ११७, ११८	न
न	...	...	१०४, १०५, १०६, ११४, ११६, ११७	न'दे
न	...	...	१०५, १०६, १०८, ११०, ११४, ११५	न'दे
न हि	...	...	१०६	न'यि'क'क्
नाम्नरोबकात्वात्	...	...	११४	न'दे'क'सि'त्र'स'दे'धु'र'दे
नाम	...	...	११५	न'स'प'प
नास्ति	...	...	११५	न'दे
नास्ति	...	...	११७	न'दे'क
नास्ति	...	...	११५	न'दे'प
नास्ति	...	...	१०६	न'दे'प'श्रि'त'यि'क'क्
निबुद्ध	...	...	११२	नि'श्रु'त
नित्य	...	...	११६, ११८	न'प'प
नित्य	...	...	१११	न'प'स'दे
नित्यत्व	...	...	११२, ११३	न'प'स'श्रि'त

निबल	...	...	१०५, ११६	...	ངེས་པ
निबलेन	...	...	१०६	...	ངེས་པར
निराल	...	...	११६	...	བསལ་པ
निरालत	...	...	१११	...	བསལ་པ་ནི
निरालतस्य	...	...	१११	...	བསལ་པ་ལས
निरालताः	...	...	१११	...	བསལ་པ
निरालिखते	...	...	१११	...	བསལ་པ་གང་ཡིན་པ
निरालम्ब	...	...	११४	...	བདག་མེད་པ
निरालम्बत्वेन	...	...	११४	...	བདག་མེད་པར
निरालम्बात्	...	...	११४	...	བདག་མེད་པ་ལས
निराल	...	...	११८	...	བསལ་པར
निरोध	...	...	११२	...	འགགས་པ
निर्देश	...	...	१०६	...	བསྟན་དོ
निर्देश	...	...	११०	...	བསྟན་པར
निर्देश	...	...	११०	...	བསྟན་པར་བྱ་ཞིན
निवृत्ति	...	...	१०५, १०७	...	འོག
निवृत्ति	...	...	१०५	...	འོག་ན
निवृत्ति	...	...	१०७	...	འོག་པ
निवृत्ति	...	...	१०६	...	འོག་པ
निवृत्तौ	...	...	१०६, ११३	...	འོག་པས
निश्चय	...	...	१०५, ११४	...	ངེས་པ
निश्चयस्य	...	...	११४	...	ངེས་ན

निष्ठावात्	...	...	१०५	...	...	ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ
निष्ठावेन	...	...	११८	...	...	ངེས་པར
निष्ठित	...	...	१०४	...	...	ངེས་པའོ
निष्पत्तौ	...	...	१०८	...	...	གྲུབ་པ་ལ
निष्पत्तौ	...	...	१०८	...	...	འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར
नील	...	...	१०६	...	...	སྒྲོན་པོ
नी	...	...	१०३	...	...	གྲ
नीबान	...	...	१०३	...	...	གྲར་བྱས་པ
न्यायविस्तु	...	...	१०३, ११८	...	...	རྒྱུས་པའི་ཐྱིགས་པ
न्यूनता	...	...	११८	...	...	མ་ཚང་བ
न्यूनता	...	...	११८	...	...	མ་ཚང་བ་ཉིད

प ।

पक्ष	...	...	१०८, ११०, १११	...	...	ཕྱོགས
पक्ष	...	...	१११	...	...	ཕྱོགས་ཡིན་ནེ
पक्ष	...	...	११०	...	...	ཕྱོགས་སོ
पक्षाभावाः	...	...	१११	...	...	ཕྱོགས་ལྟར་སྤང་བ
पदार्थानां	...	...	११३	...	...	དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི
पद	...	...	११८	...	...	པ་རོལ་པོ
पद	...	...	१०८	...	...	གཞན་གྱི
पदमात्र	...	...	१११, ११०	...	...	རྒྱལ་ཕྱར་བ
पदमाद्यै	...	...	१०३	...	...	དོན་དམ་པ...
पदमाद्यैस्त	...	...	१०३	...	...	དོན་དམ་པར་ཡོད་པ

परस्पर	...	...	११३	...	...	གཞིག་གིས་གཞིག་
परस्पर	...	...	११५	...	...	ཕན་ཚུན་
पराधी	...	...	१०३	...	...	གཞན་གྱི་དོན་
पराधी	...	...	१११, ११३	...	...	གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ
पराधीशुमान	...	...	१०८, १११	...	...	གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཇེས་སྟེ དཔག་པ་ནི
परिग्रह	...	...	११७	...	...	ཡོངས་སྟུང་འཛིན་པ་
परिच्छेद	...	...	१०३, १०४, १०८	...	...	ལེའུ་
परिच्छेद	...	...	१०३, १०७	...	...	ལེའུ་སྟེ
परिहार	...	...	११३	...	...	སྤངས་དེ
पर्यन्त	...	...	१०३	...	...	མཐའ་
पर्यन्तान	...	...	१०३	...	...	མཐའ་ལས་བྱུང་བའི
पारमार्थिक	...	...	१०६	...	...	བརྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་
पाराधी	...	...	११३	...	...	གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
पुनः	...	...	११६	...	...	ཡང་
पुनश्च	...	...	१०३	...	...	སྐྱེས་བུ
पुनश्च	...	...	११२, ११६, ११७	...	...	མི
पुनश्चान्	...	...	१०६	...	...	མི་དང་ལྷན་པ་
पूर्वं	...	...	११८	...	...	སྔར་
पूर्विका	...	...	१०३	...	...	སྔན་དུ་འགྲོ་བ་ཙན་
पृथक्	...	...	११५, ११६	...	...	ཡོགས་ཤིག་དུ་
प्रकथं	...	...	१०३	...	...	རབ་

प्रकार	...	...	१०५, १०६	...	རྒྱུ་པ
प्रकारौ	...	...	११६	...	རྒྱུ་པ་དག
प्रवेष्ट	...	...	११७	...	བྱེད་པ
प्रतिपत्तु	...	...	१०५	...	སྒྲུབ་པ་པོ
प्रतिपादक	...	...	११२	...	གོ་བར་བྱེད་པ
प्रतिपाद्य	...	...	१११	...	གོ་བར་བྱུབ
प्रतिबन्ध	...	...	१०५, १०६	...	འབྲེལ་པ
प्रतिबन्ध	...	...	१०६	...	འབྲེལ་བ
प्रतिबन्धात्	...	...	११८	...	གཤམ་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ
प्रतिभास	...	...	१०३	...	སྒྲུང་བ
प्रतिवादि	...	...	११२	...	བྱི་ཁོལ་བ
प्रतिषेध	...	...	१००, १०५, १०६, १०७	...	དགག་པ
प्रतीति	...	...	१११	...	གྲགས་པ
प्रतीति	...	...	१०३, ११५	...	རྟོགས་པ
प्रतीति	...	...	१०६	...	རྟོགས་པར (nom.)
प्रतीति	...	...	१०३	...	ཤེས་པ
प्रतीतिः	...	...	११०	...	རྟོགས་པའི་ཕྱིར
प्रत्यक्ष	...	...	१०३, १००, १०५, १०७, १११	...	མངོན་སྲུམ
प्रत्यक्ष	...	...	१०३	...	མངོན་སྲུམ་ནི
प्रत्यक्ष	...	...	१०३	...	མངོན་སྲུམ་མོ
प्रत्यय	...	...	१०३, १००, १०८	...	ཀྱིན

प्रत्ययान्तर	...	१०४	...	...	ཀུན་གཞན
प्रथम	...	...	१०३	...	དང་པོ
प्रथम	...	...	१०३	...	དང་པོ་ནི
प्रदेश	...	...	१०४, १०८	...	ཁྱེད་ཀྱིས་
प्रवर्णनायम्	...	१११	...	...	བཟུང་བའི་ཕྱིར་དེ
प्रमाद	...	...	१०३, १०४, १०७, १०८, १११, ११७	...	ཚད་མ
प्रमेयत्व	...	...	११२	...	གཞན་པ་བྱུང་བ
प्रयत्न	...	...	११३	...	བརྗེལ
प्रयुक्त	...	...	१०६	...	བརྗེལ་བས
प्रयोग	...	...	१०५, १०६, १०८, ११०, ११५	...	སྤྱོད་བ
प्रयोग	...	...	१०६	...	སྤྱོད་བ་ནི
प्रयोग	...	...	१०८, १०९	...	སྤྱོད་བའོ
प्रयोगी	...	...	१०६, ११०	...	སྤྱོད་བ་ལ
प्रवृत्त	...	...	११५	...	ཞུགས་པ་ཡིན་བས་ན
प्रसिद्धे	...	...	११४	...	སྤྱོད་བ་ལ
प्राज्ञ	...	...	११४	...	སྤྱོད་
प्राज्ञादिमन्त्रात्	...	११४	...	...	སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་དང་ལྟན་ བའི་ཕྱིར

फ ।

पञ्च	...	...	१०३, १०४	...	འབྲས་བུ

ब ।

बल	...	...	११५	...	...	बल
बाध्य	...	...	११२	...	...	बाध्य
ब्राह्मण	...	...	११७	...	...	ब्राह्मण

भ ।

भवतः	...	...	११३	...	...	भवतः
भवति	...	...	१०६	...	...	भवति
भवति	...	...	१०८	...	...	भवति
भवति	...	...	११०, १११	...	...	भवति
भवति	...	...	१०६	...	...	भवति
भवति	...	...	११६	...	...	भवति
भवति	...	...	१०६	...	...	भवति
भवति	...	...	१११, ११३, ११७	...	...	भवति
भवन्ति	...	...	११६	...	...	भवन्ति
भवन्ति	...	...	१११	...	...	भवन्ति
भाव	...	...	१०७	...	...	भाव
भाव	...	...	१०७	...	...	भाव
भाव	...	...	१०६, ११३	...	...	भाव
भाव	...	...	१०७, ११३	...	...	भाव
भाव	...	...	११८	...	...	भाव
भावना	...	...	१०३	...	...	भावना
भाविन्	...	...	१०८	...	...	भाविन्

भावी	..	...	१०६	..	...	འགུར
भावे	...	...	१०८	...	...	དངོས་པོར
भावेन	...	..	११२	...	...	དངོས་པོར
भिद्यते (भिन्न)	..	११४	..	...	...	ཐད་དང་པ
भूत	...	...	१०८	...	...	གུར་པའི
भूत	...	...	११२	..	...	འགུར་བ
भूत	...	...	१०६	...	...	འགུར་བའི
भूत	...	...	१०३	..	...	ཡང་དག་པའི
भूतार्थ	..	...	१०३	...	...	ཡང་དག་པའི་དོན
भेद	...	...	१०६	...	...	ཐད་དང
भेद	...	...	१०८	...	...	ཁྱེ་བྱུག་
भेदात्	...	..	१०५, १०८	...	...	ཁྱེ་བྱུག་གིས
भेदित	...	...	१०८	...	...	ཐད་དང་པ་ཙམ་ཉིད
भेदेन	...	...	१०८	...	...	ཁྱེ་བྱུག་གིས
भेदेन	...	...	१०८	...	...	ཁྱེ་བྱུག་གིས་དེ
भ्या	...	...	१०६	...	...	དག་གིས
अमय	...	...	१०३	...	...	བསྐྱོར་བ
आमया	...	...	११५	...	...	འཁྱུལ་པས

म ।

मत्वा	...	...	११६	...	...	ལྷན་པའི་ཕྱིར
मत्वा	...	...	११७	...	...	ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ
मनः	...	...	१०३	...	...	ཡིད

मनोविज्ञान	...	१०३	...	ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ
मन्तः	...	११७	...	ལྷན་པ་མྱེ
मयूर	...	११२	...	མ་ཕུ
मरुत	...	११६	...	འཆི་བ
मरुत	...	११२	...	འཆི་བ་ནི
मरुत	...	११२	...	འཆི་བ་ཡིན་པར
महानस	...	१०६, ११६	...	ཚང་མང་
मात्र	...	११५	...	ཅམ་གྱི
मात्र	...	१०८	...	ཅམ་དང་
मात्र	...	१०४	...	ཅམ་དུ
मान्	...	११६, ११७	...	ལྷན་པ
मुख	...	१०६	...	མྱོ
मुखेन	...	१०६	...	མྱོ་ནས

ཡ ।

यः	...	१०४, ११०, ११५, ११६, ११८	...	པང་
यः	...	१११, ११७	...	པང་ཞིག
यः	...	११३	...	པང་ཡིན་པ
यः	...	११०	...	པང་ཡིན་པའོ
यः	...	११०	...	པང་ཡོད་པ (nom.)
यत्	...	१०३, १०४, १०८, १०६, ११०, ११६, ११८	...	པང་

यत्	...	...	११५	...	...	གང་ཞིག
यत्	...	...	१०६	...	...	གང་ཡིན་པ
यत्	...	...	१०६, ११५, ११६			གང་ན
यत्	...	...	१११, ११७, ११७			གང་ལ
यथा	...	...	१०७, १०५, १०६, १०८, १०६, ११०, १११, ११२, ११३, ११७, ११५, ११६, ११७			དཔེར་ན
यथा	...	...	१०८	...	...	ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་
यथायोगं	...	...	११७	...	...	ཇི་རིགས་པར
यथावस्थित	...	...	११५	...	...	ཇི་ལྟ་བུ་དེ་གཞིན་དུ་གནས་ པར
यथासं प्रमादोः	...	...	१०८	...	...	རང་གི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ དག་གིས་
यथोक्त	...	...	१०५	...	...	ཇི་སྟངས་སྟེ་པ
यथोक्त	...	...	११६	...	...	ཇི་སྟངས་སྟེ་པའི
यदि	...	...	११०	...	...	གཤམ་དེ
यद्यपि	...	...	११७	...	...	གཤམ་དེ
यस्मात्	...	...	११०	...	...	འདིར
यान	...	...	१०३	...	...	ལྷགས་པ
युक्त	...	...	१०६	...	...	དང་ལྡན་པའི
युगपत्	...	...	११५	...	...	ཅིག་ཅར་དུ

ये	...	...	११७	...	...	གང་དག
वे	...	...	१०६	...	...	གང་ཡིན་པ
बोम	...	...	१११	...	...	ཟླ
बोमाव्	...	...	११७	...	...	ལྷན་པའི་ཕྱིར
बोगिन्	...	...	१०३	...	...	ནྟལ་འབྱོར་པ
बोम्य	...	...	१०३	...	...	བྱང་

ར ।

रथ्या	...	...	११६	...	...	ལས་པོ་ཆེ
रहित	...	...	१०३	...	...	གྲལ་བའོ
राग	...	...	११३, ११६, ११७	...	...	འདོད་ཆགས
रागादिमान्	...	...	११२	...	...	འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ དང་ལྷན་པ
राशि	...	...	११४	...	...	ཕྱང་པོ
रूप	...	...	१०४, १०८, ११३, ११२, ११३, ११४	...	...	ཚུལ
रूप	...	...	११६	...	...	ཚུལ་ནི
रूप	...	...	११५	...	...	མཚན་ཉིད
रूपत्व	...	...	१०३	...	...	ངོ་བོ་ཁོན
रूपत्वात्	...	...	११४	...	...	ངོ་བོ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ
रोम	...	...	१०६	...	...	ལྷ
रोमहर्ष	...	...	१०६	...	...	ལྷ་ལོང་

ख ।

खद्यव	...	...	१०३, १११, ११२, ११५, ११६, ११८	མཚན་ཉིད
खद्यव	...	...	१०३	མཚན་ཉིད་དེ
खद्यव	...	...	१०३, १०७	མཚན་ཉིད་ནི
खद्यवता	...	...	११३	མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལྟེ
खद्यवप्राप्त	...	...	१०४, १०७, १०८, १०९, ११०, ११५	རིག་བྱར་བྱར་བ
खद्यवप्राप्तस्य	...	...	१०५	རིག་བྱར་བྱར་བ་ལས
खद्यवप्राप्ति	...	...	१०४	རིག་བྱར་བྱར་བ་ནི
खिन्न	...	...	१०४, १०५, १०८, १०९, १११	དགས
खिन्न	...	...	१०४, ११६	དགས་ནི
खिन्नभूत	...	...	११७	དགས་སྤྱུ་བྱར་བ

ख ।

वक्ष्य	...	...	१०९	བཟོད་པར་བྱའོ
वक्षु	...	...	११२, ११३, ११६, ११७	སྒྲ་བ
वक्षुत्व	...	...	११३	སྒྲ་བ་ཉིད
वक्षुत्वात्	...	...	११४, ११७	སྒྲ་བའི་ཕྱིར
वक्षुत्वात्	...	...	११६	སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ན
वचन	...	...	१११, ११३, ११४	ཚིག
वचन	...	...	१०९	ཚིག་གིས་ནི
वचनेन	...	...	१११	ཚིག་དྲུ

वत्	...	...	११३	...	...	ལ་བུ་འོ
वत्	...	...	१०४	...	...	འབྲེ
वत्	...	...	१११, ११६, ११७, ११८	...	...	བཞིན་ནོ
वर्त्तते	...	...	११४	...	...	བཞས་པར་འགྱུར་བ
वर्त्तमान	...	...	१०५	...	...	ད་ལྟར
वर्त्तमान	...	...	११२	...	...	ཡོད་པ་ལ་བུ་འོ
वर्धमान	...	...	११७	...	...	སྤོང་ངེས
वशात्	...	...	१०३	...	...	དབང་གིས
वस्तु	...	...	१०३, १०४, १०५, ११५	...	...	དངོས་པོ
वस्तुतः	...	...	१०८	...	...	དངོས་སྟུན
वस्तुनः	...	...	१०५	...	...	དངོས་སྟུན
वा	...	...	११२, ११४, ११८	...	...	དམ
वा	...	...	११२	...	...	ནམ
वा	...	...	१०८, १०९, १११, ११२, ११४, ११७	...	...	འམ
वा	...	...	११४	...	...	ཡང་
वाक्य	...	...	१०९, ११०	...	...	ཚིག
वादिन्	...	...	११०, १११, ११२	...	...	ཚོལ་བ
वादिनः	...	...	१११	...	...	ཚོལ་བའི
वादिना	...	...	११०	...	...	ཚོལ་བས
विकल्प	...	...	११६	...	...	མེད་པ

विचारेषु ...	...	११५	...	...	དབྱང་པ་དགལ
विज्ञान ...	...	१०३, ११२	...	...	རྣམ་པར་ཤེས་པ
विद्या ...	...	१०३	...	...	རྣམ་པ
विधि ...	...	१०६	...	...	ཡོད་པ
विद्ये ...	...	११३	...	...	ཡོད་པའི་ཕྱིར
विनाश ...	...	१०६	...	...	འཇིག་པ་ནི
विपक्ष ...	...	११२, ११८	...	...	མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས
विपक्षयोः ...	...	११६	...	...	མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དགལ
विपरीत ...	...	११६	...	...	ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ནི
विपरीत क्षतिरेक ...	...	११८	...	...	ཁྲོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ནི
विपरीतस्य ...	...	११५	...	...	ཡོག་པར
विपरीतान्तर ...	...	११६	...	...	ཇིས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་
					ཡོག་ནི
विपर्यय ...	...	११३	...	...	ཕྱིན་ཅི་ཡོག
विपर्यय ...	...	१११	...	...	བསྐྱོག་པ་ནི
विपर्यय ...	...	११४	...	...	ཡོག་པར
विपर्ययात् ...	...	११३	...	...	ཁྲོག་པ་ལས
विप्रकर्षात् ...	...	११४	...	...	བསྐྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
विप्रकाश ...	...	१०५, १०७	...	...	བསྐྱལ་བའི
विष्णु ...	...	१०३	...	...	འབྲུག་པ
विष्णु ...	...	११२	...	...	མི་དོགས་པ

विबुद्ध	...	...	१०४, १०५, १०६, ११३, ११५	འགལ་བ
विबुद्ध	...	...	१०६, ११३, ११५	འགལ་བའི
विबुद्ध	...	...	११३	འགལ་བའོ
विबुद्ध	...	...	१०६	འགལ་བས
विबुद्धाद्यभिचारो	...	११५	...	འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཙན
विबुद्धाद्यभिचारो	...	११५	...	འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཙན་ནི
विबुद्धौ	...	...	११३	འགལ་བ་དག
विरोध	...	...	१०७, ११३	འགལ་བ
विरोध	...	...	११३	འགལ་བ་ལྟ
विरोध	...	...	११३	འགལ་བ་ནི
विवक्षित	...	...	११२	བརྗོད་བར་འདོད་བའི
विवादस्य	...	...	१११	ཚུད་བའི
विवादेन	...	...	१११	ཚུད་བས
विवृत्ति	...	...	११३	ལྡོག་བ་ནི
विशेष	...	...	१०४	ཁྱད་བར་ཙན
विशेष	...	...	१०४, १०६, १०८, १०९, ११४	ཁྱེ་བྱུག
विशेष	...	...	११८	ཁྱེ་བྱུག་གི
विशेष	...	...	१०४	ཁྱེ་བྱུག་དང་ལྡན་བའི
विशेषण	...	...	११६	ཁྱེ་བྱུག་དུ་ནི
विशेषणकृत	...	११८	...	ཁྱེ་བྱུག་གི་མཚན་ཉིད
विशेष्याः	...	...	१०६	ཁྱེ་བྱུག་དག

विषय	...	...	१०३, १०७, १०८, ११०, ११३	...	ཡུལ་
विषय	...	...	१०३	...	ཡུལ་ནི
विषय	...	...	११०	...	ཡུལ་ཡིན
विषये	...	...	११५	...	ཡུལ་ལ
विषया	...	...	१०८	...	རྒྱུ
वीत	...	...	११०	...	བྲལ་བ
वीतत्व	...	...	११७	...	བྲལ་བ་ཉིད
वीतराग	...	...	११४, ११७	...	འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ
वीतरागबो:	...	...	११४	...	འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ དག་ནི
हृद्य	...	...	१०५	...	ཤིང་
हृद्य	...	...	१०४	...	ཤིང་ངོ་
हृत्ति	...	...	११४	...	གནས་པ
हृत्ति	...	...	११४	...	གནས་པར
वेदितव्य	...	...	१०७, ११८	...	རིག་པར་བྱའོ
वैधर्म्यं	...	...	११७, ११८	...	ཆོས་མི་མཐུན་པ
वैधर्म्यं	...	...	१०६, ११०	...	ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད
वैधर्म्यं	...	...	११७	...	ཆོས་མི་མཐུན་པའི
वैधर्म्यवत्	...	...	१०८	...	ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ
वैधर्म्यवतः	...	...	१०६	...	ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི
वैधर्म्ये	...	...	१०६, ११७	...	ཆོས་མི་མཐུན་པས

वैधर्म्यादाहरण	...	११७	...	...	ཚེས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི
अस्ति	...	...	११५	...	གསལ་བའི (nom.)
अतिरेक	...	...	११३, ११४, ११७,	...	ཐོག་པ
			११८		
अतिरेक	...	...	१०६	...	ཐོག་པའི
अतिरेकमुखेन	...	...	१०६	...	ཐོག་པའི་སྒོ་ནས
अतिरेकयोः	...	...	११४	...	ཐོག་པ་གཉིས (gen.)
अतिरेकयोः	...	...	११४	...	ཐོག་པ་གཉིས་ནི (gen.)
अतिरेकयोः	...	...	११४	...	ཐོག་པ་གཉིས་ལ
अभिपार	...	...	१०६	...	འབྲུག་པ
अवच्छेद	...	...	१०६	...	རྣམ་པར་བཅད་པ
अवच्छेद	...	...	११४	...	རྣམ་པར་གཅོད་པའི
अवच्छेदाभ्यां	...	...	११४	...	རྣམ་པར་གཅོད་པ་དག་གིས
अवस्था	...	...	१०४	...	རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི
अवधार	...	...	१०५, १०६, १०८,	...	ཐ་སྟེན
			११०		
आपन्न	...	...	१०५, १०६	...	ཁྱབ་པར་བྱེད་པ
आधार	...	...	१०८	...	བྱེད་པ
आप्त	...	...	१०६	...	ཁྱབ་པ
आप्ति	...	...	११६	...	ཁྱབ་པ
आप्तया	...	...	११८	...	ཁྱབ་པར
आप्नोति	...	...	११५	...	ཁྱབ་པར་བྱེད་པ
आहृत	...	...	११६	...	ཐོག་པའི

आहत्तवेन	...	११४	...	...	ཨོག་བ་ཉིད་དུ
आहत्तवा	...	...	११८	...	ཨོག་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི
आहति	...	...	११३	...	ཨོག་བ་ནི
आहतिक	...	...	११२	...	ཨོག་བ་ལ
आत्माद्यते	...	...	१०३	...	བསྐྱེད་དོ

अ ।

अक	...	...	११८	...	...	རྒྱས་དེ
अक	...	...	११६	...	...	རྒྱས་སོ
अक	...	...	११०, १११, ११२	...	...	མྱ
अक	...	...	१०८, १०९, १११, ११६, ११८	...	...	མྱ་ནི
अक	...	...	११०	...	...	མྱ་ལ
अक	...	...	१११, ११३	...	...	མལ་ཆ
अरीर	...	...	११४	...	...	ལུས
अरीर	...	...	११४	...	...	ལུས་ནི
अश	...	...	१०८	...	...	རི་བོང
अशविषाक	...	...	१०८	...	...	རི་བོང་གི་རྒྱ
अशी	...	...	१११	...	...	རི་བོང་ཅན
आसन	...	...	११७	...	...	བསྐྱེད་བ
आस	...	...	११०, ११०	...	...	བསྐྱེད་བཅོས
आसकाराणां	...	...	११५	...	...	བསྐྱེད་བཅོས་བྱེད་བ་ ནམས་ནི (gen.)

शिश्रपा	...	...	१०४, १०५	...	ཤང་ཤ་པ
श्रीत	...	...	१०५, १०६, ११३	...	གྲང་བ
शुद्ध	...	...	१०८	...	དག་པ

स ।

संक्षोभ	...	...	१०३	...	འབྲུགས་པ
संयह	...	...	१०६	...	འདྲ་བར
संयहाव्	...	...	११४	...	བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ
संघात	...	...	११२	...	འདྲས་པ
संघातत्वात्	...	...	१११, ११३	...	འདྲས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
संनिहित	...	...	१०६	...	ཉེ་བ
संनिहित	...	...	११५	...	འདྲག་པའི
संबध्यते	...	...	११५	...	མཛོན་པར་འབྲེལ་བ
संबन्धस्य	...	...	११२	...	འབྲེལ་པའི
संबन्धिन्	...	...	११४, ११५	...	འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི
संबन्धिभिः	...	...	११५	...	འབྲེལ་པ་ཅན་དག་དང་
संवेदन	...	...	१०३	...	རིག་པ
संशय	...	...	१०७, ११५	...	ཐོ་ཚོམ
संसर्ग	...	...	१०३	...	འདྲི
संसर्गयोग्य	...	...	१०३	...	འདྲིར་རྩུང་
संस्कार	...	...	१०५	...	འདྲ་བྱེད
सः	...	...	१०५, १०६, ११०, ११३, ११५	...	དེ

सः	...	...	१०७, १०८, ११०, १११, ११५, ११६, ११७	དེན
सत्	...	...	१०७, १०८, १०९, ११६	ཡོད་པ
सत्	...	...	११०	ཡོད་པའི
सत्	...	...	१०७, १०९, ११०	ཡོད་ལ
सति	...	...	१०५	ཡོད་ན
सत्ता	...	...	१०७	ཡོད་པ
सत्त्व	...	...	११७	ཡོད
सत्त्व	...	...	१०७, ११७, ११६, ११८	ཡོད་པ
सत्त्व	...	...	१०७	ཡོད་ན
सन्दिग्ध	...	...	११३	ཐོ་ཚེས་དྲ་གྱུར་པ་ཡིན་དེ
सन्दिग्ध	...	...	११६, ११७	ཐོ་ཚེས་རྩ་བ
सन्दिग्ध	...	...	११७	ཐོ་ཚེས་རྩ་བ་ནི
सन्दिग्ध	...	...	११३	ཐོ་ཚེས་རྩ་བ་དང་ལྡན་པའི
सन्दिग्ध	...	...	११७	ཐོ་ཚེས་རྩ་བ་ཡིན་དེ
सन्दिग्ध	...	...	११२	ཐོ་ཚེས་རྩ་བ་ཡིན་ནོ
सन्दिग्ध	...	...	११७	ཐོ་ཚེས་རྩ་བའི
सन्दिग्धसाधनव्यतिरेक	११७	...	...	སྐྱུ་བ་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐོ་ ཚེས་རྩ་བ་ནི
सन्दिग्धसाध्यव्यतिरेक	११७	...	...	བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལས་ལྡོག་ པ་ལ་ཐོ་ཚེས་རྩ་བ

सन्दिग्धासिद्ध	...	११२	...	...	ཐེ་ཚོས་རྩ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ
सन्दिग्धोभयव्यतिरेक	११७	...	...	...	གཉི་གཤས་ལྷོག་པ་ལ་ ཐེ་ཚོས་རྩ་བ་ནི
सन्दिग्धमान	...	११२	...	...	ཐེ་ཚོས་རྩ་བ་འདི
सन्देह	...	...	११३	...	ཐེ་ཚོས
सन्देहात्	...	...	११४	...	ཐེ་ཚོས་རྩ་བ་འདི
सन्देहात्	...	...	११३	...	ཐེ་ཚོས་རྩ་བ་འདི་ཕྱིར་རོ
सन्देहे	...	...	१११, ११२, ११४	...	ཐེ་ཚོས་རྩ་ན
सन्देहे	...	...	११४	...	ཐེ་ཚོས་རྩ་བ་ཡིན་དེ
सन्निधान	...	...	१०३	...	ཉི་བ
सपक्ष	...	...	१०४, १०६, ११२, ११६, ११८	...	མཐུན་པའི་ཕྱོགས
सपक्ष	...	...	१०४	...	མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི
सपक्षे	...	...	११३	...	མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ
समनन्तर	...	...	१०३	...	མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ
समाप्त	...	...	१०४	...	མཐུན་པ
समाप्त	...	...	११८	...	ཐོགས་སོ
सम्भव	...	...	११५	...	སྲིད་ལ
सम्भवात्	...	...	१०६, ११५	...	སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ
सम्यक्	...	...	१०३	...	ཡང་དག་པའི
सर्व	...	...	१०३, १०८, ११२, ११४, ११५, ११८	...	ཐམས་ཅད
सर्व	...	...	११५	...	ཐམས་ཅད་ན

सर्वगत	...	...	११५	...	...	ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ
सर्वगत	...	...	११२	...	...	ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར
सर्वज्ञ	...	...	११२, ११३, ११४, ११७	...	...	ཐམས་ཅད་མཐུན་པ
सर्वज्ञत्व	...	...	११३	...	...	ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད
सर्वतः	...	...	११६	...	...	ཐམས་ཅད་ལས
सर्वत्र	...	...	११२	...	...	ཐམས་ཅད་ན
सर्वत्र	...	...	११२, ११८	...	...	ཐམས་ཅད་ལ
सर्वथा	...	...	१०६	...	...	དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ
सर्वथा	...	...	११४	...	...	ཐམས་ཅད་ལས
सर्वस्य	...	...	१०८	...	...	ཐམས་ཅད་ཀྱི
सर्व	...	...	१०६, १०८	...	...	ཐམས་ཅད་ནི
सहकारिन्	...	...	१०३	...	...	ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན
सा	...	...	१०५	...	...	དེ་ནི
सांख्य	...	...	११२	...	...	གྲངས་ཅན
साकल्य	...	...	१०४	...	...	ཚང་བ་ཉིད
सात्मक	...	...	११४	...	...	བདག་བཅས་པ
सात्मक	...	...	११४	...	...	བདག་དང་བཅས་པ
साधन	...	...	१०४, ११०, १११, ११७, ११८	...	...	སྐྱབ་པ
साधन	...	...	१०८, ११५, ११७	...	...	སྐྱབ་པའི
साधन	...	...	११४	...	...	སྐྱབ་པས
साधन	...	...	११६, ११७	...	...	སྐྱབ་པར་བྱེད་པ

साधनत्व	११०	साधनत्व
साधनत्वेन	११०	साधनत्वेन
साधनत्वेन	१११	साधनत्वेन
साध्यत्वेन	११०	साध्यत्वेन
साध्यत्वेन	११७	साध्यत्वेन
साधनदोष	११८	साधनदोष
साधनधर्माः	१०८	साधनधर्माः
साधनात्	११३	साधनात्
साधनात्	११५	साधनात्
साधनाभास	१११	साधनाभास
साधनी	१०६	साधनी
साधनी	१०५	साधनी
साधयितुं	११०, १११	साधयितुं
साधयेयम्	१०६, ११६	साधयेयम्
साध्य	१०६, ११०, ११३, ११७, ११६, ११७	साध्य
साध्य	११०	साध्य
साध्य	१११	साध्य
साध्य	११०	साध्य
साध्य	१११	साध्य
साध्य	१०७, १०५, १०८, ११७	साध्य
साध्य	११७	साध्य

साध्यधर्म ...	...	१०४ ...	...	བསྐྱབ་པར་བྱ་བ
साध्यर्थवत् ...	...	१०८, ११० ...	...	ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན
साध्यर्थवत् ...	...	१०८ ...	...	ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནི
साध्ये ...	...	११२, ११३ ...	...	བསྐྱབ་པ་ལ
साध्ये ...	...	१०६, ११० ...	...	བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ
सामर्थ्य ...	...	१०३, १०५, १०६		རྒྱས་པ་ཁོ་ན
सामर्थ्यात् ...	...	११० ...	...	བྱལ་ས་ཀྱིས
सामर्थ्यात् ...	...	११० ...	...	བྱལ་ས་ཉིད་ཀྱིས
सामान्य ...	...	११५, ११८ ...	...	ཕྱི
सामान्य ...	...	१०३ ...	...	ཕྱི་ནི
सामान्यजनक	...	११८ ...	...	ཕྱི་ནི་མཆན་ཉིད
सामान्येन ...	...	१०४ ...	...	ཕྱི་དང་
साहचर्य ...	...	१०३ ...	...	འདྲ་བ་ཉིད
सिद्ध ...	...	१०८ ...	...	བྱུང་ཕྱེ
सिद्ध ...	...	१०८, १०९, १११		བྱུང་བ
सिद्धि ...	...	१११, ११३ ...	...	བྱུང་བ
सिद्धि ...	...	११३ ...	...	བྱུང་བ་ནི
सिद्धि ...	...	११० ...	...	བྱུང་པོ
सिद्धि ...	...	१०३, १०५, ११८		འབྱུང་བ
सिद्धि ...	...	१०५ ...	...	འབྱུང་པོ
सिद्धेः ...	...	१०३ ...	...	འབྱུང་པའི་ཕྱིར
सिद्धौ ...	...	११२ ...	...	བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ

सुख	...	...	११२	...	...	བདེ་བ
स्थित	...	...	११०	...	...	བདེན་དེ
स्थित	...	...	११३	...	...	གནས་པའི
स्थितसाधन	...	...	११०	...	...	བདེན་དེ་སྐྱབ་པ
स्थिति	...	...	११५	...	...	འདུག་པ
स्पर्श	...	...	१०५, १०६, ११३	...	...	རེག་པ
स्तुति	...	...	१०५	...	...	དྲན་པ
स	...	...	१०३, १०४	...	...	རང་
स	...	...	१०८, १११	...	...	རང་གི
स	...	...	११५	...	...	རང་དང་
सभाव	...	...	१०४, १०५, १०६, १०८, १०९, ११५, ११६	...	...	རང་བཞིན
सभाव	...	...	१०४	...	...	རང་བཞིན་ནི
सभावता	...	...	११५	...	...	རང་བཞིན་ཉིད
सभावत्व	...	...	१०८	...	...	རང་བཞིན་ཉིད
सभावत्वात्	...	...	१०८	...	...	རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར
सभावभूत	...	...	१०८	...	...	རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི
सभावयोः	...	...	११६	...	...	རང་བཞིན་གཉིས་ནི (gen.)
सभावस्य	...	...	१०८	...	...	རང་བཞིན་ཡང་
सभावहेतु	...	...	११५	...	...	རང་བཞིན་གྱི་གདན་ཚིགས
सभावेन	...	...	११६	...	...	རང་བཞིན་གྱིས
सायम्	...	...	१०६, ११०, ११२	...	...	བདག་ཉིད

खयम्	...	...	१११	...	...	བདག་ཉིད་ཀྱིས
खयं	...	...	११२	...	...	བདག་ཉིད་ལ
खयमिष्ट	...	...	११०	...	...	བདག་ཉིད་དང་འདོད་པ
खरूप	...	...	११०	...	...	རང་གི་ངོ་བོ
खरूपेय	...	...	१११	...	...	ངོ་བོར
खलक्षय	...	...	१०३	...	...	རང་གི་མཚན་ཉིད
खलक्षय	...	...	१०३	...	...	རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ
खवचन	...	...	१११	...	...	རང་གི་ཚིག
खवचनैः	...	...	१११	...	...	རང་གི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས
खार्थ	...	...	१०४	...	...	རང་གི་དོན
खार्थ	...	...	१०६	...	...	བདག་གི་དོན་གྱི

ह ।

हर्ष	...	...	१०६	...	...	མོང་
हि	...	...	१०६	...	...	ནི
हेतु	...	...	१०६, १०७, ११५	...	...	གྱུ
हेतु	...	...	१०४, १०८, १०९, ११०, ११५	...	...	གཏན་ཚིགས
हेतु	...	...	११६	...	...	གཏན་ཚིགས་ནི
हेतुत्वात्	...	...	१०८	...	...	གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་དེ
हेतुत्वात्	...	...	११३	...	...	གྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙོ
हेतोः	...	...	१०९, ११८	...	...	གཏན་ཚིགས་ཀྱི
हेतुत्वात्	...	...	१०६	...	...	གྱུ་གཞན
हेतुभावात्	...	...	११२, ११३, ११५	...	...	གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་བ

TIBETAN WORDS WITH SANSKRIT EQUIVALENTS.

ग

गुरुद्वैत	...	211, 212	...	आयह
गुरु	...	82, 84, 90, 114, 115, 118, 127, 129, 180, 182, 188, 140, 158, 199, 206	...	अपि
गुरु	...	61	...	य
गुरुद्वैत	...	129	...	उपन्यास
गुरु	...	28, 51, 103	...	प्रत्यय
गुरु	...	51	...	उपपत्ति
गुरुद्वैत	...	51	...	प्रत्ययान्तर
गुरु	...	1	...	[भाषा]
गुरुद्वैत	...	62	...	उक्त
गुरुद्वैत	...	195	...	उक्त
गुरुद्वैत	...	207	...	व्योतिः
गुरुद्वैत	...	194	...	जन्म
गुरुद्वैत	...	144	...	उत्पत्तिमत्
गुरुद्वैत	...	104, 118	...	उत्पत्तिमान्
गुरुद्वैत	...	191	...	जन्मतः

ཐུས་བྱ	...	...	2	...	...	पुष्प
ཐུན	...	...	185, 219, 220			दीप
བསྐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར			172	...	...	विप्रकर्षात्
བསྐལ་བའི	...	...	62	...	...	विप्रकृत
བསྐོར་བ	...	...	21	...	...	अमल
བསྐྱེད་པའི		...	21	...	...	आहित
བསྐྱེད་པའི		...	28	...	...	अमित

ཁ

ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར	...	...	188	...	...	अवय
ཁས་ལེན་དུ་ཟེན	...	...	127	...	...	अभ्युपगमे
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྩོ	...	...	142	...	...	अभ्युपगमात्
ཁོན	...	...	61, 111, 117, 124, 195	...	...	एव
ཁོན་ཕྱེ	...	...	151	...	...	एव
ཁོན་དག་ལ	...	...	86	...	...	एव
ཁོན་དང་མཁས་པ	...	...	48	...	...	एव
ཁོན་ནི	...	...	180	...	...	एव
ཁོན་ཡིན་དེ	...	...	61	...	...	एवेति
ཁོན་ལས	...	...	62	...	...	एव
ཁོན་ར	...	...	51, 105, 111, 119, 122, 128, 124, 125	...	...	एव
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ	...	...	105	...	...	अवगन्तव्या

ཁྱད་པར་	...	...	101	...	...	ཙམ་པའི་མཁུ་
ཁྱད་པར་ཚན་	...	...	51	...	...	མི་ཤེས་པ་
ཁྱབ་པ་	...	...	74	...	...	མཁུ་
ཁྱབ་པ་	...	...	195	...	...	མཁུ་མི་
ཁྱད་པར་	...	...	218	...	...	མཁུ་མཁུ་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་	...	...	71, 77	...	...	མཁུ་མཁུ་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་	...	...	189	...	...	མཁུ་མཁུ་
ཁྱུ་མཆོག་	...	...	207, 212	...	...	མཁུ་མཁུ་
འབྲུག་པ་	...	...	21	...	...	མཁུ་མཁུ་
འབྲུག་པ་	...	...	109	...	...	མཁུ་མཁུ་
འབྲུག་པ་	...	...	21	...	...	མཁུ་མཁུ་
འབྲུག་པས་	...	...	186	...	...	མཁུ་མཁུ་

ཁ།

ཁང་	...	...	51, 128, 202, 219 ...	...	ཁ་
ཁང་	...	...	80, 89, 97, 99, ... 100, 101, 111, 119, 121, 204, 216	...	ཁ་
ཁང་དག་	...	...	210	...	ཁ་
ཁང་ན་	...	...	97	...	ཁ་
ཁང་ན་	...	...	110, 189, 190, 195	...	ཁ་
ཁང་ཞིག་	...	...	187, 190	...	ཁ་

གང་ཞིག	...	...	182, 207, 211	...	यः
གང་ཞེན	...	...	165	...	कथोः
གང་ཡིན་པ...	...	...	117	...	यत्
གང་ཡིན་པ...	...	...	154	...	यः
གང་ཡིན་པ...	...	...	85	...	ये
གང་ཡིན་པའོ	...	...	127	...	यः
གང་ཡོད	...	...	122	...	यः
གང་ལ	...	...	129, 174, 218	...	यच्च
གཤེད	...	...	127	...	यदि
གཤེད	...	...	213	...	यद्यपि
གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ	...	...	219	...	प्रतिबन्धात्
གོ་བའི་ཕྱིར	...	...	198	...	गतत्वात्
གོ་བར་བྱ་བ	...	...	140	...	प्रतिपाद्य
གོ་བར་བྱེད་དེ	...	...	56	...	गमयेत्
གོ་བར་བྱེད་པ	...	...	140	...	प्रतिपादक
གོམས་པ་ལས	...	...	84	...	अभ्यासात्
གོ་དོམ	...	...	210	...	गौतम
གུར་པ	...	...	58.	...	भावित्
གུར་པའི	...	...	100	...	भूत
གྲག་པའི	...	...	147	...	आपात
གྲགས་པ	...	...	182	...	प्रतीति
གྲགས་པས	...	...	184	...	प्रतीति (inst.)

ਸ਼ੁਦ੍ਧ	...	...	73, 76, 158	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਤ੍ਵ	...	...	144	...	ਸ਼ਾਂਤ
ਸ਼ੁ	...	...	21	...	ਸ਼ੀ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	97	...	ਸਿद्ध
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	105, 111, 188	...	ਸਿद्ध
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	129, 166	...	ਸਿद्धਿ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	164	...	ਸਿद्धਿ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	108	...	ਨਿਬਿਧੀ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	119	...	ਸਿद्धਿ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	21	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	55, 62, 82, 85	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	142	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	97, 209	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	49, 191	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	127	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	47, 72, 73, 76, 77 79, 85, 164, 167, 182, 184	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	87, 153, 161	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	155	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	166	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	154	...	ਸ਼ੀਤ
ਸ਼ੁਦ੍ਧਿ	...	...	182	...	ਸ਼ੀਤ

འགལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་ནི	185	...	...	विषडाद्यभिचारो
འགལ་བའི ...	...	80, 165, 191	...	विषड
འགལ་བའོ	...	168	...	विषड
འགལ་བས ...	...	74	...	विषड
འགྱུར	...	74	...	भावी
འགྱུར་བས ...	...	84, 118	...	भवति
འགྱུར་བའོ	...	51	...	भवति
འགྱུར་རོ ...	...	82	...	उपचान्ति
འགྱུར་རོ ...	...	119, 121, 122, 128, 180	...	भवति
འགྱུབ་པ ...	...	2, 84, 62, 219	...	सिद्धि
འགྱུབ་པའི་ཕྱིར	...	84	...	सिद्धेः
འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར	102	...	...	निष्पत्तौ
འགྱུབ་པོ	...	61	...	सिद्धि
འཁོལ་བ ...	...	128, 138, 144	...	वादिम्
འཁོལ་བའི ...	...	188	...	वादिना
འཁོལ་བས ...	...	126	...	वादिना
འབྱ་གར	...	1	...	[भारत]
འབྱ་གར་སྐད་ཏུ	...	1	...	[भारत भाषासाम्]
འབྱུ	...	74, 90	...	हेतु
འབྱུ	...	70, 76, 78, 79, 80, 85, 87, 111, 155, 168	...	कारण
འབྱ་གན	...	74	...	हेतुन्तर

ཁྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ	...	158	...	...	हेतुत्वात्
ཁྱེར	...	...	182	...	हेतु (loc.)
ཁྱེ་ལ	...	...	93	...	कारणे
ཁྱེ་ལྟར	...	...	117	...	मुख
ཁྱེ་ནས	...	...	117	...	मुखेन
ཁྱེ	...	...	125, 138, 141, 149	...	ग्रन्थ
ཁྱེ་ནི	...	...	104, 118, 188, 200, 208, 215	...	ग्रन्थ
ཁྱེ་ལ	...	...	125	...	ग्रन्थे
ཁྱེ་བ་བ	...	...	55, 127, 209, 210, 219	...	साधन
ཁྱེ་བ་ཁོ་ནར	...	...	125	...	साधनत्वेन
ཁྱེ་བ་ཉིད་...	...	...	125	...	साधनत्व
ཁྱེ་བ་ཉིད་ཏུ	...	...	188	...	साधनत्वेन
ཁྱེ་བ་རྩུར་སྒྲུབ་བ	...	...	140	...	साधनाभास
ཁྱེ་བ་པོ་	...	...	64	...	प्रतिपत्तु
ཁྱེ་བ་ཡིན་པས	...	...	191	...	साधनाव
ཁྱེ་བ་པ་	...	...	176	...	प्रसिद्धे
ཁྱེ་བ་ལས་ཐོག་པ་ལ་ ཐོཾ་ཟུང་བ་ནི	...	...	209	...	सन्दिग्धसाधन- व्यतिरेक
ཁྱེ་བའི་	...	...	85	...	साधनी
ཁྱེ་བའི་	...	...	105, 185, 198	...	साधन
ཁྱེ་བའི་སྒྲོན	...	...	219	...	साधनदोष

ལྷ་པ་བའི་ཚོས	...	104	...	...	साधवधनी
ལྷ་པ་བའི་ཕྱིར	...	166, 168	...	...	साधनात्
ལྷ་པ་བར	...	128, 182, 188	...	...	साधवितुम्
ལྷ་པ་བར་བྱེད་བ	...	200, 212...	...	...	साधन
ལྷ་པ་བས	...	170	...	...	साधन
བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས	...	82	...	...	पारम्पर्येण
བསྒོ་སྤེལ་བ	...	27	...	...	भावना
བསྐྱུ་བ་པ་ལ	...	141, 142, 144, 147, 149, 151, 165	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ	...	116, 124, 166, 181, 200, 201, 206, 207	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ	...	58	...	...	साध्यघर्म
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ནི	...	125	...	...	साध्यत्वेन
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནི	...	170	...	...	साध्यत्वेन
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི	...	128	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ	...	129, 180	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན	...	125	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ	...	188	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ	...	145	...	...	सिद्धौ
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལས་	...	207	...	...	सन्दिग्धसाध्य-
ལྷོ་གྲ་པ་ལ་ཕྱེ་ཚོས་བྱ་བ	...		...	...	वतिरेक
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ནི	...	46, 58, 59, 105, 170	...	...	साध्य
བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ	...	111, 115, 125	...	...	साध्ये
བསྐྱུ་བ་བྱ	...	212	...	...	साध्य

६।

ངེས་ན	...	...	179	...	...	निश्चयस्य
ངེས་པ	...	...	118, 120	...	...	अवश्य
ངེས་པ	...	...	57, 195	...	...	नियम
ངེས་པ	...	...	62, 175, 178, 181	...	...	निश्चय
ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ	...	...	68	...	...	निश्चयात्
ངེས་པའོ	...	...	44	...	...	निश्चित
ངེས་པར	...	...	74	...	...	सुख
ངེས་པར	...	...	116	...	...	निश्चयेन
ངེས་པར	...	...	218	...	...	निश्चयेन
ངོ་བོ	...	...	102	...	...	भाव
ངོ་བོ་ཁོ་ན	...	...	88	...	...	रूपत्व
ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ	...	...	179	...	...	रूपत्वात्
ངོ་བོ་ནི	...	...	102	...	...	भाव
ངོ་བོར	...	...	188	...	...	स्वरूपेण
དངེས་པོ	...	...	74	...	...	भाव
དངེས་པོ	...	...	81, 55, 61, 62, 185, 186	...	...	वस्तु
དངེས་པོ་རྣམས་ཀྱི	...	...	154	...	...	पदादीनां
དངེས་པོ་མེད་པ	...	...	62, 64, 68	...	...	अभाव
དངེས་པོར	...	...	111	...	...	भावे
དངེས་པོར	...	...	146	...	...	भावेन

དངོས་བོར	...	163	...	...	भाव (loc.)
དངོས་སྤྱན	...	59	...	...	वस्तुतः
དངོས་སྤྱན	...	107	...	...	वस्तुतः
མངོན་པར་འབྲེལ་དྲོ	...	188	...	...	अभिसंबध्यते
མངོན་པར་འབྲེལ་བ	...	187	...	...	संबध्यते
མངོན་སྤྱུང	...	2, 13, 38, 87, 40, 51, 62, 64, 90, 182, 188	...	...	प्रत्यक्ष
མངོན་སྤྱུང་ནི	...	14	...	...	प्रत्यक्ष
མངོན་སྤྱུང་མོ	...	21	...	...	प्रत्यक्ष
ལྷན	...	219	...	...	पूर्व
སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཙན	...	2	...	...	पूर्विका
སྤྱོད་པོ	...	111	...	...	नील

ཙ

ཙུ་བྱ	...	128	...	...	कौटुम्ब
ཙུ་ཡང་	...	96, 170, 193	...	...	कश्चित्
ཙུ་ཙར་དུ	...	187, 188	...	...	युगपत्
ཙུ་ཤོས	...	179	...	...	अपर
ཙུ་ཤོས་ནི	...	128	...	...	इतर
ཙུ་ཤོས་ལ	...	181	...	...	इतरयोः
ཙུ་ཤོས་ལ་ནི	...	171	...	...	अपरस्य
ཙུ་ཤིར	...	169	...	...	कस्मात्
ཙུ་བྱ་བ་ནི	...	126	...	...	इति

གཅིག	...	...	116, 118, 140, 141, 148, 179	एक
གཅིག་གིས་གཅིག	...	...	158	परस्पर
གཅིག་ནི	...	...	55, 171	एक
གཅིག་ལ	...	...	175, 191	एकत्र
བརྒྱ་གཅིག	...	...	68	एकादश
བརྒྱ་པོ	...	...	82	दश

ཆ

ཆོས	...	...	46, 100, 104, 105, 127, 128, 151, 200, 201, 207, 210, 212	धर्म
ཆོས་ཀྱི་བྲག་པ་པས	...	...	221	[धर्मकीर्ति]
ཆོས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས	...	...	210	धर्मेष्टा
ཆོས་ཅན	...	...	45, 127, 141, 147, 201	धर्मी
ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན	...	...	94, 121	साधर्म्यवत्
ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནི	...	...	97	साधर्म्यवत्
ཆོས་མཐུན་པས	...	...	114, 206	साधर्म्ये
ཆོས་ནི	...	...	149	धर्म
ཆོས་མི་མཐུན་པ	...	...	211, 215	वैधर्म्य
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད	...	...	114, 122	वैधर्म्य
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི	...	...	111	वैधर्म्यवतः
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནི	...	...	111	वैधर्म्यवत्

ཚོས་མི་མཐུན་པའི	...	207, 209	...	...	वैषम्यं
ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི	...	209	...	...	वैषम्योदाहरण
ཚོས་མི་མཐུན་པས	...	115, 206	...	...	वैषम्येन
ཚོས་སྒྲུ	...	149	...	...	घर्म
འཆི་བ་ནི	...	142	...	...	मरण
འཆི་བ་ཡིན་པར	...	142	...	...	मरण

ཇ

རི་སྐད་སྒྲོས་པ	...	62	...	...	वचोक्त
རི་སྐད་སྒྲོས་པའི	...	195	...	...	वचोक्त
རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར	...	186	...	...	वथावस्थित
རི་ལྟ་བུ་དག་གིས	...	105	...	...	वथा
རི་རིགས་པར	...	182	...	...	वचनबोध
འཇིག་པ་ནི	...	74	...	...	विनाश
འཇུག་ཕྱེ	...	64	...	...	साधनी
རིས་སྒྲུ་འགྲོ་བ	...	177	...	...	अन्वेति
རིས་སྒྲུ་འགྲོ་བ	...	115, 117, 119, 171, 178, 179, 202, 204	...	...	अन्वय
རིས་སྒྲུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི	...	204	...	...	विपरीतान्वय
རིས་སྒྲུ་འགྲོ་བ་མེད་པ	...	202	...	...	अनन्वय
རིས་སྒྲུ་འགྲོ་བ་རབ་དུ་མ་ སྒྲུན་པ་ནི	...	202	...	...	अप्रदर्शितान्वय

རྒྱུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་	...	117	...	...	अन्वयमुख
རྒྱུ་འཇུག་པ་	...	195	...	...	अनुबन्ध
རྒྱུ་འཇུག་པའི་	...	189	...	...	अनुबन्धिनी
རྒྱུ་དཔག་པ་	...	18, 82, 182, 188	...	...	अनुमान
རྒྱུ་དཔག་པ་ནི་	...	38, 39, 185	...	...	अनुमान
རྒྱུ་དཔག་པ་ལ་	...	84	...	...	अनुमाने
རྒྱུ་དཔག་པར་བྱ་བ་	...	39, 41	...	...	अनुमेय
རྒྱུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་	...	45	...	...	अनुमेय
རྒྱུ་དཔག་པས་	...	188	...	...	अनुमान
རྒྱུ་འབྲེལ་པར་	...	105	...	...	अनुबन्धे
བརྗོད་ནི་	...	198	...	...	उच्यते
བརྗོད་པ་	...	17	...	...	अभिज्ञाप
བརྗོད་པ་སྟེ་	...	92, 139	...	...	आख्यान
བརྗོད་པ་དག་ནི་	...	220	...	...	उद्भावनाभि
བརྗོད་པ་ནི་	...	219	...	...	उद्भावन
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་	...	125	...	...	अभिधानात्
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་	...	151, 209	...	...	विवक्षित
བརྗོད་པར་བྱའོ་	...	111	...	...	वक्तव्य
བརྗོད་པས་	...	118	...	...	प्रयुक्तेन
བརྗོད་པས་	...	117	...	...	वाच्यता

१।

ཉི་མམ	...	...	221	...	...	[रवि]
ཉིང	...	...	80, 88, 41, 43, 128, 188, 151, 154			एव
ཉིང་གི་ཕྱིར་རོ	...	...	79	...	...	त्वात्
ཉིང་གིས	...	...	158	...	...	त्वेन
ཉིང་དུ	...	...	44, 141	...	...	एव
ཉིང་ལ	...	...	114, 194, 217	...	...	एव
ཉེ་བ	...	...	80	...	...	सन्निधान
ཉེ་བ	...	...	79	...	...	संनिहित
ཉེ་བར་སྡོད་པ་འོ	...	...	104	...	...	उपदर्शन
ཉེས་པ་ནམས	...	...	199	...	...	दोषाः
གཉི་ག	...	...	218	...	...	उभय
གཉི་ག་ལ	...	...	120	...	...	द्वयोः
གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པ	...	...	141	...	...	उभयासिद्ध
གཉི་ག་ལས་ལྡོག་པ	...	...	211	...	...	उभयव्यतिरेक
གཉི་ག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ ཐེ་ཚོས་རྩ་བ་ནི			211	...	...	सन्दिग्धोभय- व्यतिरेक
གཉིས	...	...	164, 207	...	...	द्वि
གཉིས་ཀ	...	...	140, 200	...	...	उभय
གཉིས་ཀྱིས	...	...	118	...	...	द्वय
གཉིས་གཉིས་ལ	...	...	182	...	...	द्वयोर्द्वयोः

གཉིས་དེ	...	...	117	...	...	द्वि
གཉིས་ལྟེ	...	...	12	...	...	द्वि
གཉིས་ནི	...	...	55	...	...	द्वौ
གཉིས་པ	...	...	165	...	...	द्वि
གཉིས་པ	...	...	190	...	...	द्वितीय
གཉིས་པ་ནི	...	...	38	...	...	द्वितीय
གཉིས་པ་འོ	...	...	91	...	...	द्वितीय
གཉིས་ལས	...	...	171	...	...	द्वयोः
མཉན་དུ་མི་རུང་ངོ་	...	...	188	...	...	अभावश्च

51

གཏན་ཚིགས	...	58, 55, 99, 110, ... 114, 116, 125, 198	...	हेतु
གཏན་ཚིགས་ཀྱི	...	115, 217	...	हेतोः
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་བ		141, 149, 165, 182		हेत्वाभास
གཏན་ཚིགས་ནི	...	194	...	हेतु
གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ		107	...	हेतुत्वात्
གཏན་ཚིགས་སུ	...	111	...	हेतु (loc.)
བདག་པའི་ཕྱིར་རོ	...	98	...	उपचारात्
དག་པ	...	200, 216	...	निव
དག་པ་ཉིད	...	149, 165	...	निवत्य
དག་པ་འོ	...	183	...	निव

དགས	...	...	39, 48, 58, 92, 118, 139	...	जिह्व
དགས་ནི	...	...	41, 195	...	जिह्व
དགས་སྤྱུང་བ	...	...	207	...	जिह्वभूत
དྲོ་བ	...	...	14	...	कल्पना
དྲོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་	...	...	14	...	कल्पनापोढ़
དྲོ་བ་ནི	...	...	17	...	कल्पना
དྲོས་དྲི	...	...	114, 115	...	गति
དྲོས་བ	...	...	162	...	गति
དྲོས་བ	...	...	38, 84	...	प्रतीति
དྲོས་བའི་ཕྱིར	...	...	119	...	प्रतीतेः
དྲོས་བར	...	...	84	...	प्रतीति (loc.)
དྲོས་བས	...	...	198	...	प्रतीति
ལ་བར་བྱའོ	...	...	108	...	प्रत्यक्षाः
ལ་བྱ་ཕྱེ	...	...	210, 212	...	इति
ལ་བྱའོ	...	...	158	...	वत्
ལ་བྱའོ་ཞེས	...	...	195	...	इति
ལ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི	...	...	100	...	इति
ལྷག་གཙོད་རྣམས	...	...	220	...	आत्मसराधि
ལྷག་གཙོད་རྣམས	...	...	220	...	आतयः
ལྷན	...	...	130, 167	...	आसन
ལྷོ་བ	...	...	186	...	अपसंहार

ཕྱོད་པར་བྱེད་པས་	...	195	...	...	दर्शयता
ཕྱོད་པས་	...	...	185	...	बन
བདེན་དེ་	...	...	127	...	स्थित
བདེན་དེ་	...	...	185	...	आस्थित
བདེན་དེ་སྐྱབ་བ་	...	127	...	...	स्थितसाधन
བདེན་པའི་	...	...	185	...	आश्रय (gen.)
བཟུང་སི་སྒྲུང་བ་	...	158	...	...	अवृष्ट
བཟློས་པའི་	...	102	...	...	अपेक्षित
བཟློས་པའི་ཕྱིར་རོ་	...	74	...	...	अपेक्षया
བཟུན་བཅོས་...	...	127, 210	...	...	शाल
བཟུན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་	186	...	...	...	शालकाराः
བཟུན་དེ་	...	207	...	...	उपदिष्टवान्
བཟུན་དོ་	...	2	...	...	व्युत्पाद्यते
བཟུན་དོ་	...	84	...	...	निर्देश
བཟུན་པ་	...	195	...	...	दर्शित
བཟུན་པ་	...	207	...	...	श्रासन
བཟུན་པ་	...	117	...	...	उपदर्शन
བཟུན་པ་ནི་	...	195	...	...	दर्शिते
བཟུན་པའི་ཕྱིར་དེ་	...	132	...	...	प्रदर्शनार्थम्
བཟུན་པར་	...	128, 180	...	...	उक्त (loc.)
བཟུན་པར་	...	119, 121	...	...	उक्ते
བཟུན་པར་	...	195, 218	...	...	दर्शयितुम्

བཟླ་བར	...	118	...	...	स्वापन (loc.)
བཟླ་བར	...	120	...	...	निर्देश (loc.)
བཟླ་བར	...	188	...	...	दशित (loc.)
བཟླ་བར་བྱ་བར	...	195	...	...	दशनीयौ
བཟླ་བར་བྱ་ཞེན	...	128	...	...	निर्देश
བཟླ་བར་བྱའོ	...	117	...	...	दशनीय
བཟླ་བས	...	122	...	...	उत्त

ཐ །

ཐ་སྒྲུང	...	64, 85, 97, 121, 122	...	...	अवधार
ཐ་དད	...	82	...	...	भेद
ཐ་དད་བ	...	80	...	...	भेद
ཐ་དད་བ	...	170	...	...	भिद्यते (भिद्)
ཐ་དད་བ་ཅན་ཉིད	...	108	...	...	भेदित
ཐམས་ཅད	...	2, 25, 99, 142, 175, 188, 218	...	...	सर्व
ཐམས་ཅད་ཀྱི	...	117	...	...	सर्वस्य
ཐམས་ཅད་མཐུན་བ	...	151, 152, 154, 171, 172, 207	...	...	सर्वत्र
ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད	...	158, 161	...	...	सर्वत्र
ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་མ	...	201	...	...	असर्वत्र
ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་མ་ཡིན་པ	...	158	...	...	असर्वत्र
ཐམས་ཅད་ན	...	187	...	...	सर्व (loc.)

ཐམས་ཅད་ན	...	147	...	...	सर्वत्र
ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར		147	...	...	सर्वगत (loc.)
ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ	...	187	...	...	सर्वगत
ཐམས་ཅད་ནི	...	82, 104	...	...	सर्व
ཐམས་ཅད་ལ	...	149, 218	...	...	सर्वत्र
ཐམས་ཅད་ལས	...	176	...	...	सर्वस्मात्
ཐམས་ཅད་ལས	...	194	...	...	सर्वतः
ཐུབ་པས	...	221	...	...	[मुनि]
ཐོ་ཚེས	...	158	...	...	सन्देह
ཐོ་ཚེས	...	90, 182, 191	...	...	संशय
ཐོ་ཚེས་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་དེ		158	...	...	सन्दिग्धा
ཐོ་ཚེས་རྩན་...	...	140, 141, 145, 151, 171, 172	...	...	सन्देहे
ཐོ་ཚེས་རྩན་ཡང་སྤྱུང་བ		145	...	...	सन्दिग्धासिद्ध
ཐོ་ཚེས་རྩན་བ...	...	201, 207, 208, 210, 212	...	...	सन्दिग्ध
ཐོ་ཚེས་རྩན་བ་དང་ལྡན་པའི		164	...	...	सन्दिग्ध
ཐོ་ཚེས་རྩན་བ་ནི	...	209, 211...	...	...	सन्दिग्ध
ཐོ་ཚེས་རྩན་བ་ཡིན་དེ	...	182	...	...	सन्देहे
ཐོ་ཚེས་རྩན་བ་ཡིན་དེ	...	171	...	...	सन्दिग्ध
ཐོ་ཚེས་རྩན་བ་ཡིན་ནོ	...	151	...	...	सन्दिग्ध
ཐོ་ཚེས་རྩན་པའི	...	179	...	...	सन्देहात्
ཐོ་ཚེས་རྩན་པའི	...	146	...	...	सन्दिग्धमात्र
ཐོ་ཚེས་རྩན་པའི	...	172	...	...	सन्दिग्ध

ཐོ་ཚེས་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ	154	...	...	सन्देशात्
ཐོགས་པ་མེད་པ	...	70, 76	...	अप्रतिबद्ध
མཐའ་	...	27	...	पर्यन्त
མཐའ་ལས་བྱང་བའི	...	27	...	पश्चात्तत्र
མཐུན་པ	...	46	...	समान
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་	...	48, 47, 118, 149, 194, 195, 217	...	सपक्ष
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི	...	46	...	सपक्ष
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ	...	165, 166	...	सपक्षे
མཐོང་བ	...	84	...	दर्शन
མཐོང་བ	...	97	...	दृष्ट
མཐོང་བའི	...	185	...	दर्शन (gen.)

ད།

ད་ལྟར	...	64	...	वर्तमान
དག་གིས་	...	82	...	भ्यां
དག་པ	...	100	...	शुद्ध
དང་	...	18, 28, 89, 41, 47, 48, 51, 59, 60, 64, 86, 106, 108, 202	...	च
དང་ལྟན་པའི	...	81	...	युक्त
དང་པོ་ནི	...	2	...	प्रथम
དང་པོ་འོ	...	37	...	प्रथम
དམ	...	218	...	च

དམ	...	...	145, 172, 218	...	वा
དུབ	...	...	69, 70, 78, 110, 114, 195	...	धूम
དུབ་ཡོད	...	...	110	...	धूम
དུབ་ཡོད་བའི་ཕྱིར	...	...	54, 78, 81	...	धूमात्
དུམ་བུ	...	...	218	...	खड्ग
དུམ	...	...	62	...	क्षण
དེ	...	...	132	...	एतत्
དེ	...	...	58, 117, 128, 154, 169, 182	...	सः
དེ	...	...	2, 80, 88, 62, 99, 108, 115, 116, 117, 125, 127, 129, 188, 147, 195	...	तद्
དེ་ཉིད	...	...	80, 88, 106	...	तदेव
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར	...	...	179	...	एतएव
དེ་ཉིད་ཀྱིས	...	...	68	...	तस्या एव
དེ་བཞིས	...	...	61	...	ते
དེ་བཞིས་ཁོ་ནས	...	...	61	...	ताभ्यामेव
དེ་བཞིས་དང་	...	...	176	...	ताभ्यां
དེ་བཞིས་ནི	...	...	166	...	एतौ
དེ་བཞིས་ལ	...	...	172	...	द्वयोः
དེ་ལྟ་བུས་ན	...	...	117, 185...	...	तस्मात्
དེ་ལྟ་བུ	...	...	119	...	तादृश
དེ་ལྟར	...	...	112, 182...	...	एवं

དེ་ལྟར་ན་	...	...	118, 138, 164	...	इति
དེ་དག	...	...	219	...	ते
དེ་དག	...	...	82	...	इमे
དེ་དག	...	...	104, 218	...	एते
དེ་དག	...	...	107	...	तयोः
དེ་དག་གིས་	...	...	217	...	एभिः
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་	...	...	85	...	सर्वत्र
དེ་དག་ནི	...	...	85	...	ते
དེ་དང་	...	...	57, 188	...	तद्
དེ་དང་	...	...	21	...	तथा
དེ་དང་	...	...	60	...	तत्र
དེ་དང་འགལ་བ་	...	...	47	...	तद्विपर्यय
དེ་ཏྲ་བཞི	...	...	122	...	तावृथ
དེ་ན	...	...	54	...	तत्र
དེ་ན	...	...	110, 190, 195	...	तत्र
དེ་ནི	...	...	122	...	तथा
དེ་ནི	...	...	170	...	तत्र
དེ་ནི	...	...	68	...	तत्र
དེ་ནི	...	...	142	...	तत्र (nom.)
དེ་ནི	...	...	82, 197, 121, 122 129, 132, 189, 202 218	...	तः

དེནྱི	...	...	28, 80, 94, 100, 101, 111, 119, 129, 168, 187, 190, 204, 210, 216	...	...	तत्
དེ་བས་ན	...	...	176	...	...	तस्मात्
དེ་མ་ཐག་པ...	...	...	28	...	...	अनन्तर
དེ་མེད་པ	...	...	47	...	...	तद्भाव
དེ་ཙམ་གྱི	...	...	194	...	...	तन्मात्र
དེ་ཙམ་གྱིས	...	...	193	...	...	तावत्तैव
དེ་ཙམ་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་རོ	...	...	195	...	...	एतावन्मात्रत्वात्
དེ་བཞིན་དུ	...	...	108	...	...	एवं
དེ་བཞིན་དུ	...	...	99, 115, 122, 145, 148, 151, 201, 204, 207	...	...	तथा
དེ་ལ	...	...	14, 89, 48, 97, 127, 188, 189, 172, 177	...	...	तत्र
དེ་ལ་ནི	...	...	211	...	...	तस्य
དེ་ལས	...	...	47	...	...	ततः
དེ་ལས་བྱུང་བ	...	...	61, 117	...	...	तदुत्पत्ति
དེའི	...	...	84, 193	...	...	अस्य
དེའི	...	...	28, 178, 195	...	...	तस्य
དེའི	...	...	84, 106, 108, 145, 185, 189, 195	...	...	तद् (gen.)
དེའི་བདག་ཉིད	...	...	61, 117	...	...	तादात्म्य
དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་རོ	...	...	107	...	...	तादात्म्यात्

དེའི་ཕྱིར	...	...	218	...	...	तद् (ablat.)
དེའི་ཙུང་	...	...	127, 128, 188	...	...	तदा
དེའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བའི་ནུབ་			60	...	...	अतस्त्वभाव
དེར	...	...	57	...	...	तद् (loc.)
དེས	...	...	117, 128, 219	...	...	तेन
དེས་ན	...	...	180	...	...	अनेन
དེས་ན	...	...	127	...	...	एतेन
དེས་ན	...	...	198	...	...	तेन
དོན	...	...	2, 27, 80, 81, 33, ... 84, 46, 59, 82, 90, 129, 180, 182, 185, 191, 193, 195, 219	...	...	अर्थ
དོན་གྱི་དབང་གིས	...	...	218	...	...	अधीपत्या
དོན་གྱིས	...	...	56	...	...	अर्थे (instr.)
དོན་གྱིས་ནི	...	...	114	...	...	अधीत्
དོན་དམ་པ	...	...	80	...	...	परमार्थ
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ	...	...	80	...	...	परमार्थस्त्व
དོན་དུ་ནི	...	...	96	...	...	अधीतः
དོན་རྒྱུས་ལ	...	...	186	...	...	अद्य
དོན་ཕྱིར	...	...	81	...	...	अधीक्रिया
དོན་ཕྱིར་རྒྱས་པ་ཁོ་ན	...	...	31	...	...	अधीक्रियासामर्थ्य
དོན་དམིགས་པའི་རིག་པར་			62	...	...	अनुपपत्ति-
སྐྱེ་བའི་ནུབ་པ་རྒྱུས་ལ						अद्यप्राप्ते

དོན་གཞན	...	82, 168	...	अर्थान्तर
དོན་ལ	...	58	...	अर्थे
དོན་ལས	...	59	...	अर्थात्
དྲན་པ	...	64	...	स्मृति
དྲུངས	...	221	...	[समूह]
གཞུང་བར་བྱེད་པ	...	79	...	दहन
གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ	...	179	...	मान्तरिकत्वात्
བདག	...	180, 147, 153, 175, 187	...	आत्मन्
བདག་གི་དོན	...	130	...	आत्मार्थ
བདག་གི་དོན་གྱི	...	84	...	स्वार्थ
བདག་གི་དོན་ཉིད་ཀྱི	...	180	...	आत्मार्थता
བདག་གཅིག་ལ	...	177	...	एकात्मनि
བདག་བཅས་པ	...	178	...	सात्मक
བདག་ཉིད	...	84, 128, 126, 145	...	स्वयम्
བདག་ཉིད་ཀྱིས	...	188	...	स्वयम्
བདག་ཉིད་ཀྱིས	...	189	...	आत्मना
བདག་ཉིད་དང་འདྲོད་པ...	...	128	...	स्वयमिद
བདག་ཉིད་ལ	...	144	...	स्वयं
བདག་དང་བཅས་པ	...	174, 176, 178	...	सात्मक
བདག་མེད་པ	...	176	...	अनात्मक
བདག་མེད་པ	...	174	...	निरात्मक

བདག་མེད་པ་ལས	...	178	...	..	निरात्मत्वात्
བདག་མེད་པར	...	176	...	...	निरात्मकत्वेन
བདུད	...	221	...	...	[मार]
བདེ་བ	...	144	...	...	सुख
འདས་པ	...	64	...	...	अतीत
འདི	...	120, 191, 195	...	...	अयं
འདི་གཉིས	...	170	...	..	आभ्यां (nom.)
འདི་གཉིས	...	96	...	...	अनयोः (nom.)
འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ནི	...	169	...	...	अनयोरेव
འདི་གཉིས་ནི	...	166	...	...	अनयोः (nom.)
འདི་གཉིས་ལས	...	175	...	...	अनयोः
འདི་ན	...	69, 71, 72, 78, 77, 78, 121, 122	...	...	अत्र
འདི་ན	...	79	...	...	अस्य
འདི་ན	...	70, 76, 110, 112, 121, 146	...	...	इह
འདི་ན་ནི	...	114	...	...	अत्र
འདི་ནི	...	58, 81, 201	...	...	अयं
འདི་ལ	...	55	...	...	अत्र
འདི་ལ་ནི	...	171	...	...	अत्र
འདིར	...	121	...	...	वस्त्रात्
འདིར	...	187	...	...	तत्र
འདིར	...	111, 122, 182	...	...	इह

འདིར	...	...	40, 45, 180, 207, ... 209, 211	...	...	ਅਚ
འདིར་ནི	...	...	125	...	...	इह
འདིས་ནི	...	...	199	...	...	एतेन
འདུ་བར	...	...	82	...	...	संयुह
འདུ་ཕྱིད	...	...	64	...	...	संस्कार
འདུག་པ	...	...	186	...	...	स्थिति
འདུག་པའི	...	...	189	...	...	संनिहित
འདུས་པ	...	...	146	...	...	संघात
འདུས་པ་མ་ཡིན་པ	...	...	168	...	...	असंहत
འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར			180, 167	...	...	संघातत्वात्
འདོད་ཆགས	...		168, 201, 202, 207, 209, 210, 211, 212, 218	...	...	राग
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ			171, 207...	...	...	वीतराग
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ དག་ནི			172	...	...	वीतरागयोः (nom.)
འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ			211	...	...	वीतराग
འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ བཞིན			218	...	...	अवीतरागत्व
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ དང་ལྡན་པ			151	...	...	रागादिभान्
འདོད་དེ	...	...	168	...	...	इह
འདོད་དོ	...	...	125	...	...	इह

འདོད་པ	...	...	138	...	...	अभिमत
འདོད་པ	...	...	128, 128, 129, 138, 170	...	...	इष्ट
འདོད་པ་ཡིན་གྱི	...	...	125	...	...	इष्ट
འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ པའི་ཕྱིར			167	...	...	इष्टविघातक
འདོད་པའི	...	...	132, 202, 219	...	...	इष्ट
འདོད་པའོ	...	...	124	...	...	इष्ट
འདོད་པས	...	...	129	...	...	इच्छता
འདྲ་བ་ཉིད	...	...	84	...	...	साक्य
འདྲོ	...	...	40	...	...	वत्
འདྲི	...	...	17	...	...	संसर्ग
འདྲིར་བྱང་	...	...	17	...	...	संसर्गबोध्य
དུལ་ལྷན་པ	...	...	200, 206...	...	...	परमात्मा
དེ	...	...	218	...	...	उपल
དེའི་དུས་ལྱུང་	...	...	218	...	...	उपलक्षण
ལྷན་པ	...	...	201, 202, 210	...	...	मातृ
ལྷན་པ་ལྟེ	...	...	210	...	...	मत्तः
ལྷན་པའི་ཕྱིར	...	...	211	...	...	योगात्
ལྷན་པའི་ཕྱིར	...	...	201	...	...	मत्तात्
ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ	...	...	209	...	...	मत्तात्
ལྷོག་པ	...	...	164, 207, 209, 212... 214, 215	...	...	अतिरेक

ཐོག་པ	...	...	116, 117...	...	निवृत्ति
ཐོག་པ་ཉིད་དུ	...	...	176	...	आहृतत्वेन
ཐོག་པ་གཉིས་	...	...	178	...	अतिरेकयोः (nom.)
ཐོག་པ་གཉིས་ནི	...	...	179	...	अतिरेकयोः (nom.)
ཐོག་པ་གཉིས་ལ	...	...	179	...	अतिरेकयोः
ཐོག་པ་ནི	...	...	158	...	आहृति
ཐོག་པ་ནི	...	...	168	...	विवृति
ཐོག་པ་ནི	...	...	154, 171...	...	अतिरेक
ཐོག་པ་ལ	...	...	151	...	आहृतिक
ཐོག་པ་ལས་	...	...	158	...	विपर्ययात्
ཐོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི	...	...	216	...	विपरीतअतिरेक
ཐོག་པ་མེད་པ	...	...	214	...	अअतिरेक
ཐོག་པ་རབ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ནི	...	...	215	...	अप्रदर्शितअतिरेक
ཐོག་པ་མེད་པ་ནི	...	...	218	...	अअतिरेक
ཐོག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི	...	...	218	...	आहृतत्वा
ཐོག་པ་འི	...	...	194	...	आहृत
ཐོག་པ་འི	...	...	117	...	अतिरेक
ཐོག་པ་འི་སྒོ་ནས་	...	...	117	...	अतिरेकमुखेन
ཐོ་བོ	...	...	221	...	[सिना]
ཐོང་རིས་	...	...	207	...	वर्धमान
བསྐྱེད་པ	...	...	117	...	आश्रित
བསྐྱེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ	...	...	175	...	संयच्छात्

३।

ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ	169	...	...	अन्तर्भाव	
ནམ	...	...	144	...	वा
ནམ་མཁའ	...	...	187, 195, 206, 215...	...	आकाश
ནི	...	...	117	...	हि
ནུས་དེ	...	...	218	...	शक्त
ནུས་པ	...	...	70, 76	...	सामर्थ्य
ནུས་པའོ་ན...	...	...	81	...	सामर्थ्य
ནུས་སོ	...	...	195	...	शक्त
ནུམ	...	...	1	...	[नाम]
ནུམ་གྱི་ན	...	...	1	...	[न्यायविस्तार]
གནས་པ	...	...	187	...	अवस्थित
གནས་པ	...	...	187	...	गत
གནས་པ	...	...	175	...	वृत्ति
གནས་པའི	...	...	158	...	स्थित
གནས་པར	...	...	175	...	वृत्ति
གནས་པར	...	...	188	...	अवस्थित
གནས་པར་འགྱུར་བ	...	...	174	...	वर्तते
ནམ་པ	...	...	68, 117	...	प्रकार
ནམ་པ	...	...	12, 23	...	विधा

ནམ་པ་གཙོད་པ་དག་གིས	175	...	...	अवच्छेदाभ्याम्
ནམ་པ་གཉིས་དེ	...	88	...	द्विधा
ནམ་པ་གཉིས་དེ	...	117	...	द्विप्रकार
ནམ་པ་གཉིས་དེ	...	12, 94, 154	...	द्विविध
ནམ་པ་དག	...	195	...	प्रकारौ
ནམ་པ་དེ་གཉིས་	...	161	...	द्विविध
ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི	...	158	...	एवंप्रकार
ནམ་པ་བཞི་ལྟེ	...	28	...	चतुर्विध
ནམ་པ་ར་གཙོད་པ་ནི	...	179	...	अवच्छेद
ནམ་པ་ར་བཙད་པ	...	84	...	अवच्छेद
ནམ་པ་ར་བཞག་པ་ནི	...	40	...	अवस्था
ནམ་པ་ར་ཤེས་པ	...	28, 142	...	विज्ञान
ནམ་པ་འབྱོར་པ	...	27	...	योगिन्
སྒྲུང་བ	...	17, 30	...	प्रतिभास

པ།

པ་ཀ་ར་ཁྱོ	...	1	...	[प्रकरण]
དཔེ	...	198, 195, 199	...	वृत्तान्त
དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ	...	217	...	वृत्तान्ताभास
དཔེ་ནི	...	187, 207, 209, 211...	...	उदाहरण
དཔེར་ན	...	191, 207...	...	तद्यथा

དཔེརན	...	...	48, 58, 54, 69, 70- 74, 76-80, 97, 99, 110, 111, 125, 130, 138, 135, 141, 145- 147, 149, 151, 167, 171, 178, 200, etc.	...	यथा
དབྱེད་པ་དགལ	...	185	...	...	विचारय
ཐངས་དེ	...	158	...	...	परिहार
ཐོ	...	79, 81	...	...	रोम
ཐོ་ལོང་	...	79, 81	...	...	रोमहर्ष
ཐོ	...	187, 191, 217	...	...	सामान्य
ཐོ་དང་	...	46	...	...	सामान्य
ཐོ	...	82	...	...	सामान्य
ཐོ་འཇམ་མེད་	...	217	...	...	सामान्य

པ

པ་འོ་པོ	...	...	219	...	पर
པན་ཚུན	...	...	191	...	परस्पर
པན་ཚུན	...	...	179	...	अन्वय
པུང་པོ	...	...	174	...	राशि
པུལ་དུ་ཕྱིན་པ	...	...	207	...	अतिशय
ཕྱི་ཕྱོད་པ	...	...	142	...	प्रतिवादि
ཕྱིན་ཅི་ལོག	...	...	164, 166, 168	...	विपर्यय
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི	...	...	204	...	विपरीत

ཕྱིར	...	...	173	...	...	त्वात्
ཕྱང་ངོ་	...	...	221	...	...	[अक्ष]
ཕྱོགས	...	...	48, 97	...	...	प्रदेश
ཕྱོགས	...	...	104, 120, 128, 182, 188	...	...	पक्ष
ཕྱོགས་གཅིག་ལ	...	...	149	...	...	एकदेशे
ཕྱོགས་ལྟར་སྒྲུབ་བ	...	...	187	...	...	पक्षाभास
ཕྱོགས་ཡིན་ནེ	...	...	188	...	...	पक्ष
ཕྱོགས་སོ་	...	...	128	...	...	पक्ष

བ །

བ་མོ་	...	...	77	...	...	तुषार
བར་ནས་སྐྱེ་ལ	...	...	191	...	...	अन्तराक्षेप
བྱས་པ	...	...	49, 97, 100, 112, 121, 191, 195, 200, 203	...	...	घट
བོད་	...	...	1	...	...	[भोट]
བོད་སྐད་དུ་	...	...	1	...	...	[भोटभाषायाम्]
བྱས་པ	...	...	101, 102, 104, 118, 195	...	...	ऊतक
བྱས་པ་ཉིད་	...	...	165, 195...	...	...	ऊतकत्व
བྱས་པའི་ཕྱིར་	...	...	203, 215...	...	...	ऊतकत्वात्
བྱས་པའོ་	...	...	118, 204...	...	...	ऊतक
བྱང་བས་ཡིན་པ་ནི་	...	...	60	...	...	अतदुत्पत्तेः
བྱང་བའི་ཕྱིར་	...	...	59	...	...	अत्यन्तेः

ཕྱེ་བྲག	...	...	96, 108	...	...	मेद
ཕྱེ་བྲག	...	...	48, 79, 81, 84, 97, ...	...	...	विशेष
			112, 170			
ཕྱེ་བྲག་གི	...	...	218	...	...	विशेष
ཕྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད	...	...	218	...	...	विशेषजनसङ्घ
ཕྱེ་བྲག་གིས	...	...	100	...	...	मेदेन
ཕྱེ་བྲག་གིས	...	...	68, 94	...	...	मेदात्
ཕྱེད་བྲག་གིས་དེ	...	...	101	...	...	मेदेन
ཕྱེ་བྲག་དུ་ནི	...	...	194	...	...	विशेषेय
ཕྱེ་བྲག་དག	...	...	79	...	...	विशेषाः
ཕྱེ་བྲག་དང་ལྗན་པའི	...	...	45	...	...	विशेष
ཕྱེ་བྲག་མེད་པར	...	...	194	...	...	अमेदेन
ཕྱེད	...	...	81	...	...	क्रिया
ཕྱེད་པ	...	...	210	...	...	प्रवेष्ट
ཕྱེད་པ	...	...	102	...	...	आपार
ཕྱེད་པས	...	...	127	...	...	कारेष्ट
བྲམ་ཟེ་ནི	...	...	209	...	...	ब्रह्म
བྲམ་བ	...	...	211, 218...	...	...	वीत
བྲམ་བ་ཉིད	...	...	212	...	...	वीतल
བྲམ་བ་མ	...	...	211, 218...	...	...	अवीत
བྲམ་བའི	...	...	207	...	...	अविद्यमान
བྲམ་བའོ	...	...	176	...	...	अतिरिचते

བཤམ་བའོ	...	...	21	...	...	रहित
བཤམ་ཞིང་	...	...	14	...	...	अपवाद
དབང་གིས	...	...	34	...	...	वशात्
དབང་པོ	...	...	28, 142	...	...	इन्द्रिय
འབྱུང་བ	...	...	146	...	...	भूत
འབྱུང་བ	...	...	114	...	...	भवति
འབྱུང་བ་ལ	...	...	155	...	...	भवतः
འབྱུང་བའི	...	...	74	...	...	भूत
འབྲས་བུ	...	...	83, 40	...	...	फल
འབྲས་བུ	...	...	61, 70, 78, 76, 80, 82, 87, 98, 110, 111, 114, 168, 184, 187, 194, 195	...	...	कार्यं
འབྲས་བུ་ཉི	...	...	195	...	...	कार्यता
འབྲས་བུ་ནི	...	...	54, 111	...	...	कार्यं
འབྲས་བུ་འི་གཏན་ཚིགས	...	...	114	...	...	कार्यहेतु
འབྲེལ་བ	...	...	56, 58, 117	...	...	प्रतिबन्ध
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི	...	...	188	...	...	संबन्धिन्
འབྲེལ་བ་ཅན་དག་དང་	...	...	187, 188...	...	...	सम्बन्धिभिः
འབྲེལ་བའི	...	...	141	...	...	सम्बन्धस्य
འབྲེལ་བ	...	...	116	...	...	प्रतिबन्ध
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི	...	...	176	...	...	संबन्धी
འབྲེལ་བ་མེད་པའི	...	...	60	...	...	अप्रतिबन्ध

ལྷོ་པ	...	...	68, 82, 84, 94, 96, ... 99, 118, 120, 189, 190	प्रयोग
ལྷོ་པ་ནི	...	...	110, 111... ..	प्रयोग
ལྷོ་པ་ལ	...	...	114, 121, 122 ...	प्रयोगे
ལྷོ་པ་ལོ	...	...	100, 112, 118, 114...	प्रयोग

མ །

མ	...	...	185	ख
མ	...	...	97, 158, 169, 176, ... 182, 198	ग
མ་བསྐྱེད་པའི	...	...	21	अनाहित
མ་བསྐྱེད་པ	...	...	14	अध्वान्त
མ་བྱུལ	...	...	138	असिद्ध
མ་བྱུལ་མེ	...	...	142	असिद्ध
མ་བྱུལ་ན	...	...	108	अनिष्पन्न
མ་བྱུལ་ན	...	...	147, 148... ..	असिद्धौ
མ་བྱུལ་པ	...	...	147, 182... ..	असिद्ध
མ་བྱུལ་པ	...	...	171, 182... ..	असिद्धि
མ་བྱུལ་པ་ཡི་ནདེ	...	...	145	असिद्ध
མ་བྱུལ་པའི...	...	...	141	असिद्ध
མ་བྱུལ་པའི་ཕྱིར	...	...	125	असिद्धत्वात्
མ་བྱུལ་པའི་ཕྱིར	...	...	176, 177, 214 ...	असिद्धे:
མ་བྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ	...	...	168	असिद्धे:

མ་གྲུབ་པའོ...	...	144	...	...	অসিদ্ধ
མ་གྲུབ་པ	...	141	...	...	অসিদ্ধি
མ་གྲུབ་ལ	...	171	...	...	অসিদ্ধ
མ་ངེས་པ	...	151, 164, 171, 172...			অনৈকান্তিক
མ་ངེས་པ་དག	...	182	...	...	অনৈকান্তিকাঃ
མ་ངེས་པ་ཡིན་དེ	...	179	...	...	অনৈকান্তিক
མ་ངེས་པའི	...	148	...	...	অনৈকান্তিক
མ་བརྗོད	...	180	...	...	অনুত্তি
མ་བཏོགས་པར	...	96	...	...	অন্যত্র
མ་ཐམས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཉིད	...	165	...	...	অনন্তরীষকাল
མ་ཐམས་པ	...	28	...	...	অনন্তর
མ་མཐོང་དུ་ཟློན	...	158	...	...	অদর্শন
མ་བྱས་པ	...	216	...	...	অজ্ঞাত
མ་འབྲེལ་ན	...	57	...	...	অপ্রতিষেদ্য
མ་སྒྲུལ	...	129	...	...	অনুল
མ་སྒྲུལ་ན	...	140	...	...	অনুলী
མ་ཚང་པ་ཉིད	...	219	...	...	ন্যূনতা
མ་ཚང་པ	...	219	...	...	ন্যূনতা
མ་ཚང་པ་མེད་པར	...	155	...	...	অবিকল
མ་ཡིན་དེ	...	47, 125, 168, 213	...	...	ন
མ་ཡིན་ནོ	...	116	...	...	ন হি

མ་ཡིན་ནོ	...	...	81, 128, 182, 185, ... 152, 162, 170, 189	...	...	न
མ་ཡིན་བ	...	...	151, 168, 207	...	...	न
མ་ཡིན་བའི	...	...	220	...	...	अनृत
མ་ལུས་བ	...	...	221	...	...	[अश्वेन]
མ་བསལ་བ	...	...	182	...	...	अनिराज्य
མ་བསལ་བ་ནི	...	...	188	...	...	अनिराज्य
མ་བསལ་བས	...	...	123	...	...	अनिराज्य
མང་ཞིག	...	...	127	...	...	अनेक
མལ་ཆ	...	...	130, 167...	...	...	अयन
མི	...	...	151, 201, 209	...	...	पुत्रव
མི	...	...	112, 114, 121, 122, ... 125, 154, 184, 187, 190, 191, 195, 202, 209, 210, 218	...	...	न
མི་འཁྱལ་བ་ཙན	...	...	184	...	...	अथभिचारो
མི་འཁྱལ་བར	...	...	57	...	...	अथभिचार
མི་འགལ་བ	...	...	162	...	...	अविबद्ध
མི་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ	...	...	87, 90, 116	...	...	असिद्धे
མི་ཉེ་བ་དག	...	...	80	...	...	असन्निधान
མི་དག་བ	...	...	141, 203, 204, 215	...	...	अनिम
མི་དག་བ་ཉིད	...	...	118, 195...	...	...	अनिमत्व
མི་དག་བ་ཉིད་དུ	...	...	125	...	...	अनिमत्वे
མི་དག་བ་ཉིད་ནི	...	...	144	...	...	अनिमत्व

མི་དག་པ་ཕྱེ...	...	99	...	...	अग्निश्च
མི་དག་པ་འོ	...	100, 101...	...	...	अग्निश्च
མི་དོགས་པ་...	...	147	...	...	विभ्रम
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་	...	149, 151, 218	...	...	विपक्ष
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་	...	44, 118, 194	...	...	असपक्ष
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ	195	...	...	...	विपक्षयोः
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི...	47	...	...	...	असपक्ष
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ...	148, 165, 166	...	...	...	असपक्षे
མི་དང་ཐུན་པ	...	81	...	...	पुत्रमवाप्तु
མི་འདོད་པ་...	...	138	...	...	अग्निष्ट
མི་ལྟོག་པ་ཅན་དག	...	206	...	...	अव्यतिरेकियाः
མི་དམིགས་	...	162	...	...	अनुपपत्ति
མི་དམིགས་ན	...	119	...	...	अनुपपत्त्यभावात्
མི་དམིགས་པ	...	184, 191...	...	...	अनुपपत्त्य
མི་དམིགས་པ	...	48, 62, 82, 85, 90, ... 112	...	...	अनुपपत्ति
མི་དམིགས་པ་དག་ལ	...	187	...	...	अनुपपत्त्यभेद
མི་དམིགས་པ་ནི	...	48, 69, 70, 71, 78	...	...	अनुपपत्ति
མི་དམིགས་པ་ལ	...	119	...	...	अनुपपत्त्यौ
མི་དམིགས་པའི	...	158	...	...	अनुपपत्त्य
མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ...	82	...	...	...	अनुपपत्त्यौ
མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ	49, 69	...	...	...	अनुपपत्त्योः

མི་དམིགས་པས	...	85	...	...	अनुपपन्ना
མི་མོངས་པར	...	64	...	...	अमूक
མི་སྲིད་དེ	...	195	...	...	असम्भव
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར	...	161	...	...	असम्भवात्
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ	...	62, 188	...	...	असंभवात्
མིག	...	180, 167...	...	...	अक्षुः
མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི	...	125, 141...	...	...	आक्षुप्त
མྱ་སྤྱལས	...	221	...	...	[तीर्थिक]
མེ	...	54, 78, 114, 145, 195	...	...	अग्नि
མེ་ཡོང་དེ	...	110	...	...	अग्नि
མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར	...	78, 76, 77	...	...	अग्नेः
མེད	...	172	...	...	अक्षय
མེད་དེ	...	190	...	...	गच्छि
མེད་དེ	...	49, 69, 70, 74, 79, 175, 178, 195, 212	...	...	न
མེད་འོ	...	191	...	...	अविद्यमान
མེད་འོ	...	71, 78, 77, 78, 96, 118, 119, 121, 122, 170, 174, 177, 184, 198	...	...	न
མེད་ན	...	213	...	...	गच्छि
མེད་ན	...	116, 195...	...	...	अभावे
མེད་ན	...	118, 114, 195	...	...	असति
མེད་ན་ནི	...	115, 116...	...	...	असति

མེད་པ	..	...	200	...	...	विकल
མེད་པ	...	...	189	...	...	नास्ति
མེད་པ	...	...	118, 195...	...	...	असद्
མེད་པ	...	...	44, 166	...	...	असत्त्व
མེད་པ	...	...	47, 85, 87	...	...	अभाव
མེད་པ་ཉིད	...	...	218	...	...	असत्त्व
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ	...	...	207	...	...	अभावत्वात्
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན	...	...	118	...	...	नास्ति
མེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པོ	...	...	158	...	...	अभाववत्
མེད་པ་ནི	...	...	97, 121	...	...	असत्
མེད་པ་ནི་ཕྱིར	...	...	71, 78, 108, 155	...	...	अभावात्
མེད་པ་ནི་ཕྱིར་རོ	...	...	57, 68, 70, 115, 158, 181	...	...	अभावात्
མེད་པ་ལོ	...	...	165	...	...	असत्त्व
མེད་པ་ར	...	...	116	...	...	अभावस्य
མེད་པ་ར	...	...	90, 162, 178, 179	...	...	अभाव
མུར་དུ	...	...	21	...	...	आद्य
དམག་རྩམ	...	...	221	...	...	[आन्त]
དམིགས་པ	...	...	51	...	...	उपलक्षण
དམིགས་པ	...	...	97, 119, 121, 190	...	...	उपलक्ष्यते
དམིགས་པ	...	...	49, 51, 62, 69, 85, 86, 97, 111, 112, 119, 121, 122, 190, 191	...	...	उपलक्ष्य

དམིགས་པ་འགྱུར་ན	...	122	...	...	उपलभ्यते
དམིགས་པ་ནི	...	72, 78, 74, 76, 77, ... 79, 80			उपलब्धि
དམིགས་པའི	...	147	...	...	उपलभमात्र
དམིགས་པར་འགྱུར་དེ	...	111	...	...	उपलभ्यते
དམིགས་སོ	...	112	...	...	उपलब्धि
དམིགས་སོ	...	97, 121, 122, 191	...		उपलभ्यते
མ་བྱ	...	146	...	...	मयूर
མ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའི་ཕྱིར		146	...	...	केकायिवात्
སྒྲོས་དེ	...	182	...	...	उल्ल
སྒྲོས་པ	...	184, 193, 219	...	...	उल्ल
སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ	...	117	...	...	उल्ल
སྒྲ་པ	...	151, 152, 153, 154, 202, 213	...	...	वत्तु
སྒྲ་པ་ཉིད	...	153, 161...	...	...	वत्तुत्व
སྒྲ་པའི་ཕྱིར...	...	171, 218...	...	...	वत्तुत्वात्
སྒྲ་པའི་ཕྱིར་ན	...	201	...	...	वत्तुत्वात्
སྒྲ་པ	...	140	..	...	उल्ल
སྒྲ་པ་ན	...	127	...	...	आह
སྒྲ་པ་ན	...	140	...	...	उल्ल
སྒྲ་པ་པ	...	127	...	...	आह
སྒྲ་པ་པ	...	170	...	...	उल्ल
སྒྲ་པ་ནི	...	219	...	...	उल्ल

ལྷན་པ་ཙམ་...	...	130, 138...	...	ཙམ་ལྷན་པ་
ལྷན་ཤོན་ ...	...	169	...	ཙམ་

ཙ

ཙམ་གྱི	...	188	...	ཙམ་
ཙམ་དང་	...	105	...	ཙམ་
ཙམ་དུ	...	58	...	ཙམ་
ཙམ་པའི	...	129	...	ཡི་ཡི་པའི
ཙམ་པས་	...	129	...	ཡི་ཡི་པས་
པའི	...	165	...	པའི

ཙ

ཙམ་པའི	...	158	...	ཙམ་
ཙམ་པའི་ཉིད་	...	51	...	ཡི་ཡི་པའི་ཉིད་
ཙམ་པའི་	...	110, 195...	...	ཡི་ཡི་པའི་
ཙམ་པའི་	...	88, 84, 40, 90, 104, 135, 207	...	ཡི་ཡི་པའི་
ཙམ་པའི་	...	182, 163, 172	...	ཡི་ཡི་པའི་
ཙམ་པའི་	...	117, 118...	...	ཡི་ཡི་པའི་
ཙམ་པའི་ཉིད་	...	117	...	ཡི་ཡི་པའི་ (instr.)
ཙམ་པའི་	...	129	...	ཡི་ཡི་པའི་
ཙམ་པའི་ཉིད་པའི་	...	209	...	ཡི་ཡི་པའི་
ཙམ་པའི་ཉིད་པའི་	...	209	...	ཡི་ཡི་པའི་

ཚུལ	...	...	89, 48, 92, 189, 141, 148, 151, 164, 171, 172, 182	...	...	रूप
ཚུལ་ནི	...	...	195	...	...	रूप
ཚུལ་གསུམ་པ	...	...	39, 92	...	...	त्रिरूप
ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད	...	...	41	...	...	त्रैरूप
ཚུལ་གསུམ་པའི	...	...	189	...	...	त्रिरूप
ཚུལ་གསུམ་པོ	...	...	48	...	...	त्रिरूप
མོ	...	...	142	...	...	आयुः
མཚན་ཉིད	...	...	198	...	...	रूप
མཚན་ཉིད	...	...	82, 182, 188, 142, 184, 198, 217, 218	...	...	लक्षण
མཚན་ཉིད་ཁོན་ཕྱེ	...	...	158	...	...	लक्षणता
མཚན་ཉིད་དེ	...	...	28	...	...	लक्षण
མཚན་ཉིད་ནི	...	...	81, 90	...	...	लक्षण
མཚན་པ་དེ་མ་ཐག་པ	...	...	28	...	...	समनन्तर

རྒྱུ

རྒྱུས་སོ	...	...	221	...	...	समाप्त

བྱ

བྱས་པ	...	...	21	...	...	यान
བྱས་པ་ཡིན་པས་ན	...	...	185	...	...	प्रवृत्त

ଭେଷ	...	...	117, 119, 121, 122, ... 128, 128, 130	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	78	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	117	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	87, 91, 139, 154, ... 198, 201	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	49, 53, 54	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମାଦି	...	...	191	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମାଦି	...	...	69, 70, 71, 73, 74, ... 77, 78, 79, 81, 97, 110, 180, 183, 184, 185, 167, 171, 173, 201, 208, 204, 207, 209, 211, 213, 215, 216	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମାଦି	...	...	100, 101, 112, ... 118, 114, 124, 129, 132, 200	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	146	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମାଦି	...	...	79	ଆଦି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	1	ନାମ
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	104, 152...	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	119, 121, 122, ... 189, 213	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ	...	...	102, 191...	ହତି
ଭେଷାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମାଦି	...	...	81	ଆଦି
ବାକ୍ଷ	...	...	51, 74, 82	ଅନ୍ତର
ବାକ୍ଷ	...	...	51, 97	ଅନ୍ୟ

ཚུལ	...	...	89, 48, 92, 189, 141, 148, 151, 164, 171, 172, 182	...
ཚུལ་ནི	...	...	195	...
ཚུལ་གསུམ་པ	...	...	39, 92	...
ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད	...	...	41	...
ཚུལ་གསུམ་པའི	...	...	189	...
ཚུལ་གསུམ་པོ	...	...	48	...
ཚོ	...	...	142	...
མཚན་ཉིད	...	...	198	...
མཚན་ཉིད	...	...	82, 182, 184, 191, 218	...
མཚན་ཉིད་ཁོན་ལྟེ	...	...	158	...
མཚན་ཉིད་དེ	...	...	28	...
མཚན་ཉིད་ནི	...	...	81,	...
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ	...	...	28	...

རྒྱགས་སོ ...

རྒྱགས་པ ...

རྒྱགས་པ་ཡིན་པས་ཅ

187, 200, 201,
10, 206, 215

वत्

... ..

वत्

वा

82 ... ..

बोम

184 ... ..

अचन्द्र

188 ... ..

विपर्यय

वा

... 182 ... ..

च

... 104, 118, 140, ...
149, 151, 171,
176, 207

वा

... 218 ... ..

[किन्तु]

या

... 194 ... ..

पुनः

... 182 ... ..

वा

... 40, 62, 74, 84, ...
111, 119, 120,
121, 122, 125,
127, 140, 151,
161, 175, 177,
182

अपि

... 58, 85, 86, 110, ...
117, 121, 168,
171, 191, 195,
201

च

ཡང་དག་པའི	...	27	...	...	भूत
ཡང་དག་པའི	...	2, 12	...	...	सम्बन्ध
ཡང་དག་པའི་དོན	...	27	...	...	भूतार्थ
ཡང་ནི	...	48	...	...	य
ཡན་ལག	...	130	...	...	अङ्ग
ཡན་ལག་ནི	...	198	...	...	अवयव
ཡན་ལག་བཞིན་ནོ	...	167	...	...	अङ्गवत्
ཡིད	...	28	...	...	मनः
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ		28	...	...	मनोविज्ञान
ཡིད་ཆེས་པ་མ	...	207	...	...	अनात
ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ	...	207	...	...	अनातता
ཡིན་དེ	...	195	...	...	भवति
ཡིན་དེ	...	199	...	...	भवन्ति
ཡིན་ནོ	...	158	...	...	उपलभ्यते
ཡིན་ནོ	...	187	...	...	भवन्ति
ཡིན་ནོ	...	188, 154, 216	...	...	भवति
ཡིན་པའི་ཕྱིར	...	81, 88 58,	...	...	त्वात्
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ	...	60	...	...	त्वात्
ཡིན་པས་ན	...	2	...	...	इति
ཡིན་པ	...	117	...	...	भवति
ཡུལ	...	62, 147, 187, 188, ...	...	...	देश

ཡུལ	...	...	28, 82, 90, 97, ... 122, 158	...	विषय
ཡུལ་ནི	...	...	28	...	विषय
ཡུལ་ཡིན་ལ...	...	...	121	...	विषय
ཡུལ་ལ	...	...	188	...	विषये
ཡོངས་སྤྱུ་འཛིན་པ	...	...	211, 212	...	परिग्रह
ཡོད	...	...	172	...	सत्त्व
ཡོད་དོ	...	...	110, 114	...	अस्ति
ཡོད་ན	...	...	51	...	सर्वसु
ཡོད་ན	...	...	56, 62	...	सति
ཡོད་པ	...	...	82	...	विधि
ཡོད་པ	...	...	87, 158	...	भाव
ཡོད་པ	...	...	80, 99, 104, 118 ... 118, 195	...	सर्व
ཡོད་པ	...	...	41, 48, 58, 165, ... 194, 217	...	सत्त्व
ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འོ	...	...	149	...	वर्तमान
ཡོད་པ་འི	...	...	122	...	सर्व
ཡོད་པ་འི་ཕྱིར	...	...	162	...	विधेः
ཡོད་པར	...	...	179	...	भाव
ཡོད་པས	...	...	166	...	सत्त्व
ཡོད་ལ	...	...	51, 111, 119	...	सर्व
ཡོད་ན་ལྟ་བུ་འོ	...	...	147	...	गुणत्व

རྟ

རང་	...	...	25, 62	...	...	आत्मन्
རང་	...	...	28, 28, 58	...	...	ब
རང་གི	...	...	102, 104, 182	...	...	ब
རང་གི་ངོ་མོ	...	...	128, 124	...	...	बहुप
རང་གི་དོན	...	...	89	...	...	बाध
རང་གི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་བཤད་པ་	...	...	88, 91	...	...	[बाधार्थिभाष]
རང་གི་ཚད་མའི་ལྟ་བུ་དག						
གིས	...	...	104	...	...	यथा संप्रमाद्यैः
རང་གི་ཚོགས་	...	...	185	...	...	सवचन
རང་གི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་	...	...	182	...	...	सवचनैः
རང་གི་མཚན་ཉིད་	...	...	80	...	...	सलक्षण
རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ	...	...	28	...	...	सलक्षण
རང་དང་	...	...	187	...	...	ब
རང་བཞིན་	...	...	48, 51, 56, 60, 61, 62, 69, 72, 82, 85, 99, 100, 118, 116, 184, 186, 188, 191, 195	...	...	समाव
རང་བཞིན་གྱི་ཤར་མཚན་	...	...	189	...	...	समावर्हेतु
རང་བཞིན་གྱིས་	...	...	195	...	...	समावेन
རང་བཞིན་ཉིད་	...	...	189	...	...	सोभावंता

རང་བཞིན་ཉིད	...	108	...	...	स्वभावत्व
རང་བཞིན་གཉིས་ནི	...	194	...	...	स्वभावयोः
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི	...	100	...	...	स्वभावभूत
རང་བཞིན་ནི...	...	53	...	...	स्वभाव
རང་བཞིན་ཡང་	...	107	...	...	स्वभावश्च
རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར		106	...	...	स्वभावत्वात्
རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིར་དེ		59	...	...	साहाय्यात्
རབ	...	27	...	...	प्रकाशं
རབ་དུ་ཕྱེད་པ	...	1, 87, 221	...	...	प्रकरश्च
རབ་དུ་མ་མཐུན་པ་ནི	...	202, 215	...	...	अप्रतिष्ठित
རབ་རིབ	...	21	...	...	तिमिर
རི་ཐོང་	...	97	...	...	शब्द
རི་ཐོང་གི་རྒྱ...	...	97	...	...	शब्दविभाव
རི་ཐོང་མཐུན་	...	184	...	...	शब्दो
རི་སྤྱལ	...	146	...	...	निष्कल
རིག་པ	...	25	...	...	संवेदन
རིག་པར་བྱའོ	...	86, 218	...	...	वेदितव्य
རིག་བྱར་གྱུར་པ	...	49, 85, 97, 111, 112, 119, 121, 122, 190, 191	...	...	लक्ष्यप्राप्त
རིག་བྱར་གྱུར་པ་ནི	...	51	...	...	लक्ष्यप्राप्ति
རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས	...	69	...	...	लक्ष्यप्राप्तश्च
རིག་ས་སྟེ་རིག་ས་པ	...	1, 87, 91, 221	...	...	आवबिम्ब

ཅུང་	...	...	17	...	...	बोग्ध
རེ་རེ	...	...	182	...	...	एकैकस्य
རེག་པ	...	...	78, 77, 158	...	...	स्यार्थं
རྩ	...	...	97	...	...	विषाख
རྩངས་པ	...	...	145	...	...	वाव्य

ལ།

ལ་ལ་ཞིག	...	...	151	...	...	अष्टिद्
ལ་སྟོགས་པ	...	...	207	...	...	आदिक
ལ་སྟོགས་པ	...	...	82, 85, 97, 100, 108, 110, 144, 158, 163, 164, 172, 174, 176, 201, 202, 206, 209, 210, 212, 219	...	...	आदि
ལ་སྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི			178	...	...	आदिमत्
ལ་སྟོགས་པ་ནི	...	...	180, 167, 176, 207, 211	...	...	आदि
ལ་སྟོགས་པའི	...	...	151	...	...	आदिक
ལ་སྟོགས་པའི	...	...	111, 130, 116, 149, 167	...	...	आदि
ལ་སྟོགས་པས	...	...	21	...	...	आदि
ལས་པོ་ཆེ	...	...	201	...	...	रण्या
ལས	...	...	200, 206	...	...	कर्म
ལྷང་	...	...	185	...	...	आगम

ସୁକ୍ଷ	...	...	176	...	...	शरीर
ସୁକ୍ଷ ଉକ୍ଷ ଉକ୍ଷ ସଦି ଧିର	...	...	200	...	...	अमूर्तत्वात्
ସୁକ୍ଷ ବ୍	...	...	178	...	...	शरीर
ସ୍ତେ	...	...	2, 88, 92	...	...	परिच्छेद
ସ୍ତେ ହି	...	...	37, 91	...	...	परिच्छेद
ସ୍ତେ	...	...	62, 90	...	...	निवृत्ति
ସ୍ତେ ବ୍	...	...	64	...	...	निवृत्ति
ସ୍ତେ ସ	...	...	90	...	...	निवृत्ति
ସ୍ତେ ସ ଋ	...	...	186	...	...	विपरीतस्य
ସ୍ତେ ସ ଋ	...	...	170	...	...	विपर्यय
ସ୍ତେ ସ ଋ	...	...	116, 168	...	...	निवृत्तौ
ସ୍ତେ ସ ଋ ସ୍ତେ	...	...	198	...	...	एक
ସ୍ତେ	...	...	79, 81	...	...	हृष

५।

ସ୍ତେ	...	...	221	...	...	[शान्ति]
ସ୍ତେ	...	...	71	...	...	हृष
ସ୍ତେ	...	...	58	...	...	हृष
ସ୍ତେ ଋ ଋ	...	...	142	...	...	तरवः
ସ୍ତେ ସ ସ	...	...	58, 71	...	...	शिशया
ସ୍ତେ ସ ଋ ଋ	...	...	121	...	...	सामर्थ्यात्

ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས	...	122	...	...	सामर्थ्यात्
ཤུན་པ	...	...	142	...	तक्
ཤེས་པ	...	...	17	...	प्रतीति
ཤེས་པ	...	...	23, 27, 30, 33, 89, 207	...	ज्ञान
ཤེས་པ་ནི	...	...	2, 12, 21	...	ज्ञान
ཤེས་པར་འདོད་པའི	...	45	...	...	जिज्ञासित
བཤད་དེ	...	...	195	...	उद्धी
བཤད་དོ	...	...	185	...	उक्त
བཤད་ན	...	...	182	...	उक्त
བཤད་པ	...	...	85	...	उक्त
བཤད་པ་ལ	...	...	194	...	उक्त
བཤད་པར་བྱའོ	...	195	...	...	दर्शनीयम्
བཤུས་ན	...	...	142	...	अपहरणे

ས།

སུན་འབྱིན་པ་	...	219	...	...	दूषण
སུན་འབྱིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་					
དག་ནི་	...	220	...	...	दूषणाभावाः
སུན་འབྱིན་པ་དག་	...	219	...	...	दूषणाः
སེམས་	...	25	...	...	चित्त
སེམས་པ་མེད་པར་	...	144	...	...	अचेतनाः

སེམས་ཡོད་པར	...	142	...	...	चेतनाः
སེམས་ལས་བྱུང་བ	...	25	...	...	चैत
སེར་སྒྱ	...	207, 211	...	...	कपिल
སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་	...	109, 186, 187	...	...	सम्भवात्
སྤྲིད་ལ	...	184	...	...	संभव
སྟོབ་	...	173, 174, 176	...	...	प्राप
སྟོབ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་					
པའི་ཕྱིར་...	...	173	...	...	प्राप्तादिमत्वात्
གསལ་བའི་	...	191	...	...	शक्ति
གསུམ་	...	193	...	...	त्रि
གསུམ་པ་	...	167	...	...	द्वितीय
གསུམ་པ་	...	39, 92	...	...	त्रि
གསུམ་པ་ནི་...	...	92	...	...	द्वितीय
གསུམ་པོ་	...	48	...	...	त्रि
གསུམ་པོ་དག་ལས་	...	182	...	...	त्रयाणां
གསུམ་རིག་པ་	...	209	...	...	त्रयीविद्
གསུམ་ལས་...	...	189	...	...	त्रयाणां
གསོན་པོའི་	...	178, 176	...	...	जीवत्
བསལ་བ་	...	137	...	...	निराकृताः
བསལ་བ་	...	199	...	...	निरस्त
བསལ་བ་གང་ཡིན་པ་	...	182	...	...	निराश्रयते

THIS BOOK IS DUE ON THE LAST DATE
STAMPED BELOW

AN INITIAL FINE OF 25 CENTS

WILL BE ASSESSED FOR FAILURE TO RETURN
THIS BOOK ON THE DATE DUE. THE PENALTY
WILL INCREASE TO 50 CENTS ON THE FOURTH
DAY AND TO \$1.00 ON THE SEVENTH DAY
OVERDUE.

NOV 29 1936

MAY 3 1986

100049 MW

400505 Z

551-511 F

OCT 20 1952 LU

RECEIVED BY

MAY 5 1986

CIRCULATION DEPT

15 Apr '59 JT

REC'D LD

JUN 2 1959

AUG 0 1 1991

JUL 0 1 RECD

MAR 2 1975 9 9

AUG 23 1979

REC. CIL AUG 1 1979

REC. CIL FEB 01 '85

LD 21-100m-7,'39 (402)

GENERAL LIBRARY - U.C. BERKELEY

8000973424

818774

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY